

Valtakunnallisesti arvokkaat kalliot osa II

Kaakkois-Suomi

Jukka Husa, Tytti Kontula, Jari Teeriaho (SYKE)

Ympäristöministeriö Helsinki 2024

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Ympäristöministeriö

This publication is copyrighted. You may download, display and print it for Your own personal use. Commercial use is prohibited.

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2024

Sisältö

Valtakunnallisesti arvokkaat kalliot osa II: kohdekuvaukset: Kaakkois-Suomi	6
Yleiskartta	7
Kohdetaulukko	10
Kaakkois-Suomi, kohdekuvaukset	13
KAO050229 Tontinvuori	13
KAO050230 Saarenvuori-Talviapaanvuori	16
KAO050231 Merkjärven itäpuolen kallioalue	20
KAO050232 Suurivuori	23
KAO050233 Suuren Sikovuoren kallioalue	26
KAO050237 Syvänsuonmäki	30
KAO050238 Korkiavuori	33
KAO050240 Viitavuori-Vesooksenmäki	36
KAO050241 Kakkuvuori	40
KAO050242 Rakinvuori	43
KAO050248 Kivikkomäki	46
KAO050249 Hyypiänmäki	49
KAO050099 Suurivuori	52
KAO050247 Vuorilammenvuoren kallioalue	55
KAO050027 Haukkavuori	58
KAO050031 Korttelistonvuori	61
KAO050034 Haukkavuoren kallioalue	64
KAO050035 Aittakallio	67
KAO050036 Huhkaimenvuoren kallioalue	70
KAO050038 Marjovuori	73
KAO050042 Haukkavuori	76
KAO050046 Vuorenmäki	79
KAO050048 Luitinsuonmäki	82
KAO050052 Mäyrävuori	85
KAO050053 Hiidenvuori	88
KAO050056 Iso Haukkavuoren kallioalue	92
KAO050095 Vartioisvuori	96
KAO050098 Vähävuori	99
KAO050100 Vuorisaari	102
KAO050092 Haukkavuori-Moronvuori	105
KAO050092 Haukkavuori - Moronvuori	107

KAO050002	Junkkarinvuori.....	110
KAO050023	Mukulakallio.....	113
KAO050062	Mölövuoren kallioalue	116
KAO050065	Loukkaanvuori.....	119
KAO050067	Kimolan kanavan kallioalue.....	122
KAO050068	Kimolanlahden kallioalue.....	126
KAO050072	Haukilahdenvuori-Halttarinvuori	130
KAO050074	Iso Ruhmaksen kallioalue	133
KAO050075	Lahnavuori	137
KAO050080	Isovuori	140
KAO050105	Pakanavuori-Vuohivuori.....	143
KAO050106	Huuhkajanvuori.....	146
KAO050107	Huuhkajavuori.....	149
KAO050208	Kaakkovuori-Haukilahdenmäki.....	152
KAO050213	Pyörämäki	155
KAO050219	Repoveden kallioalue.....	158
KAO050086	Linnamäen kallioalue.....	163
KAO050110	Haukkavuori.....	166
KAO050115	Karhusjärven kallioalue.....	169
KAO050111	Jukavuori	172
KAO050118	Suuvuori.....	175
KAO050119	Korkiasaari.....	178
KAO050120	Synnyinvuori	181
KAO050124	Siliävuori	184
KAO050129	Korkiavuori-Palaneenmäki	187
KAO050140	Vuorisenvuoren kalliojakso.....	190
KAO050135	Soukkionvuori	193
KAO050147	Leunanmäki	196
KAO050149	Lauhanvuori.....	199
KAO050150	Halonmäki.....	202
KAO050151	Aittavuori	205
KAO050152	Äijönvuori	208
KAO050156	Karkvaara	211
KAO050304	Suurmäki.....	215
KAO050308	Kalliosaari-Nivanmäki	218
KAO050157	Högberget.....	221
KAO050157	Högberget.....	223
KAO050160	Kokkovuori-Aataminvuoren kallioalue.....	226
KAO050160	Bergsområdet Kokkovuori-Aataminvuori	229
KAO050162	Lovisteininvuori-Tonttumuori	233

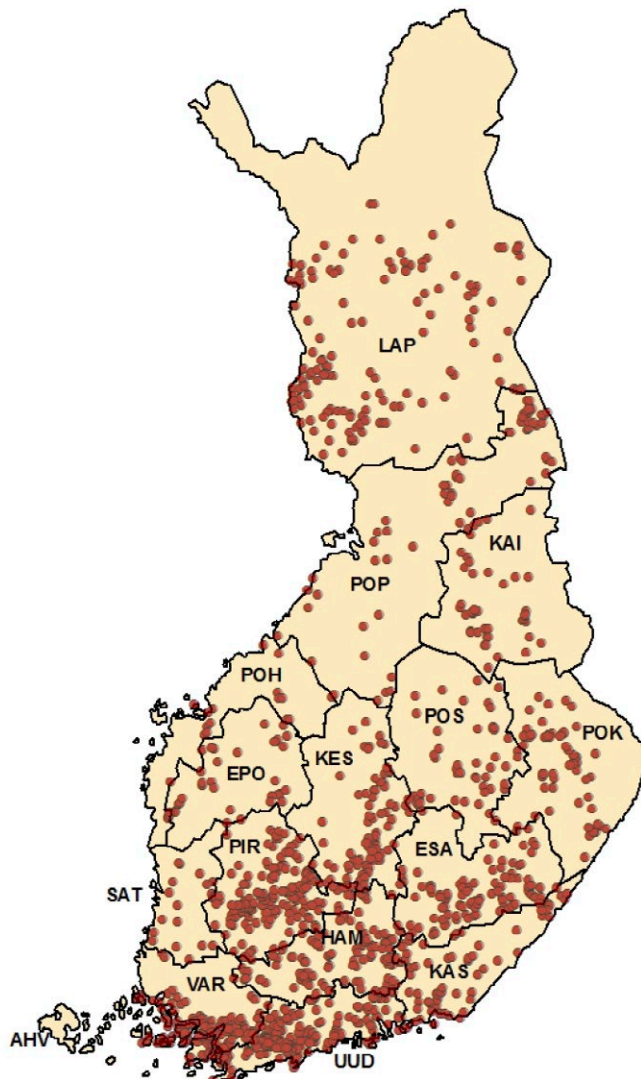
KAO050162 Klovistensbergen - Tonttuviauri.....	236
KAO050169 Torsanvuori.....	240
KAO050173 Haukkavuori-Kaatrasenmäki.....	243
KAO050176 Röksänojanmäki	246
KAO050172 Haukkavuoren kallioalue.....	249
KAO050178 Kalkkivuori	252
KAO050190 Mörynmäki.....	255
KAO050194 Niinivuori	258
KAO050195 Luotolahdenvuoren kallioalue.....	261
KAO050309 Kirvesniemi	265
KAO050202 Vasainniemi.....	269
KAO050257 Saukkolankallio	272
KAO050277 Sysimäki.....	275

Valtakunnallisesti arvokkaat kalliot osa II: kohdekuvaukset: Kaakkois-Suomi

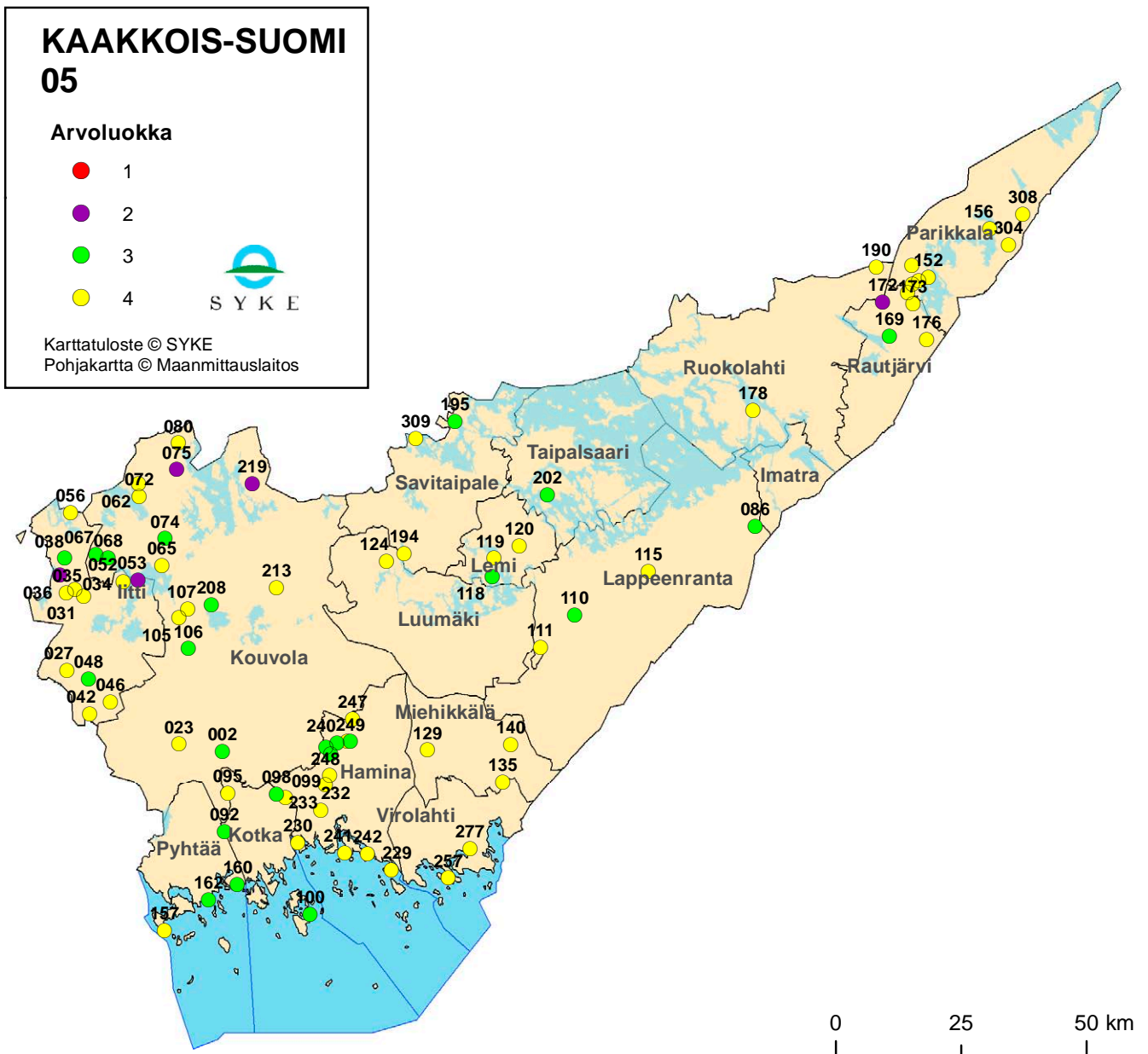
Tämä julkaisu sisältää valtakunnallisesti arvokkaiden kallioiden sijaintikartat, kohdetaulut ja yksityiskohtaiset kohdekuvaukset karttoineen. Kohdetiedostot on järjestetty ELY-keskuksittain (2020) kunta ja tunnusluvun mukaisesti. On huomattava, että kohteiden kuvaukset ovat inventointiajankohdan mukaiset, ja esimerkiksi metsien hakkuut ovat voineet sittemmin muuttaa alueita.

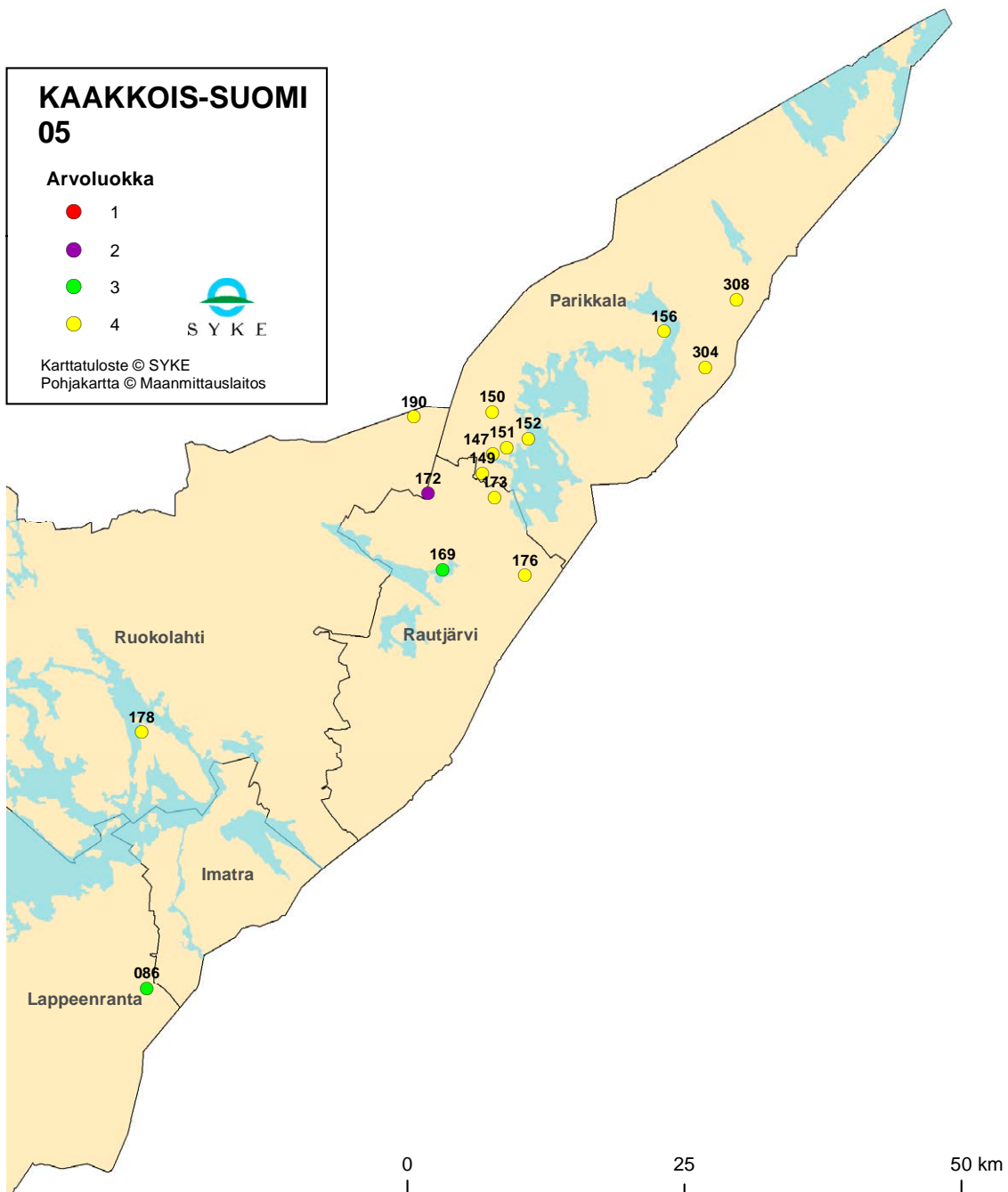
ELY-kohteiden etusivuille pääsee yllä olevien linkkien tai kirjainmerkkien (Bookmarks) avulla ja kohdekuvauksiin kirjainmerkkien avulla.

Ohessa on myös linkki [Valtakunnallisesti arvokkaat kalliot – Osa 1](#)-julkaisuun.

Yleiskartta

Kohdetaulukko

Tunnus	Nimi	Kunta	ELY	Arvo- luokka	Pinta- ala (ha)
KAAKKOIS-SUOMI					
KA0060001	Läpijärven rotkolaakso	Heinola, litti	HAM, KAS	4	257
KA0050229	Tontinvuori	Hamina	KAS	4	20
KA0050230	Saarenuori- Talviapaanvuori	Hamina	KAS	4	46
KA0050231	Merkjärven itäpuolen kallioalue	Hamina	KAS	4	200
KA0050232	Suurivuori	Hamina	KAS	4	25
KA0050233	Suuren Sikovuoren kallioalue	Hamina	KAS	4	93
KA0050237	Syvänsuonmäki	Hamina	KAS	3	41
KA0050238	Korkiavuori	Hamina	KAS	3	36
KA0050240	Viitavuori - Vesooksenmäki	Hamina	KAS	3	114
KA0050241	Kakkuvuori	Hamina	KAS	4	37
KA0050242	Rakinvuori	Hamina	KAS	4	84
KA0050248	Kivikkomäki	Hamina	KAS	4	8
KA0050249	Hyypiänmäki	Hamina	KAS	3	17
KA0050099	Suurivuori	Hamina, Kotka	KAS	4	84
KA0050247	Vuorilammenvuoren kallioalue	Hamina, Kouvola	KAS	4	45
KA0050027	Haukkavuori	litti	KAS	4	9
KA0050031	Korttelistonvuori	litti	KAS	4	18
KA0050034	Haukkavuoren kallioalue	litti	KAS	4	106
KA0050035	Aittakallio	litti	KAS	4	63
KA0050036	Huhkaimenvuoren kallioalue	litti	KAS	2	331
KA0050038	Marjovuori	litti	KAS	3	116
KA0050042	Haukkavuori	litti	KAS	4	60
KA0050046	Vuorenmäki	litti	KAS	4	64
KA0050048	Luitinsuonmäki	litti	KAS	3	3
KA0050052	Mäyrävuori	litti	KAS	4	11
KA0050053	Hiidenvuori	litti	KAS	2	44

Tunnus	Nimi	Kunta	ELY	Arvo- luokka	Pinta- ala (ha)
KA0050056	Iso Haukkavuoren kallioalue	Iitti	KAS	4	177
KA0050095	Vartioisvuori	Kotka	KAS	4	12
KA0050098	Vähävuori	Kotka	KAS	3	43
KA0050100	Vuorisaari	Kotka	KAS	3	41
KA0050092	Haukkavuori- Moronvuori	Kotka, Pyhtää	KAS	3	75
KA0050002	Junkkarinvuori	Kouvola	KAS	3	35
KA0050023	Mukulakallio	Kouvola	KAS	4	32
KA0050062	Mölövuoren kallioalue	Kouvola	KAS	4	46
KA0050065	Loukkaanvuori	Kouvola	KAS	4	44
KA0050067	Kimolankanavan kallioalue	Kouvola	KAS	3	257
KA0050068	Kimolanlahden kallioalue	Kouvola	KAS	3	79
KA0050072	Haukilahdenvuori- Halttarinvuori	Kouvola	KAS	4	151
KA0050074	IsoRuhmaksen kallioalue	Kouvola	KAS	3	412
KA0050075	Lahnavuori	Kouvola	KAS	2	14
KA0050080	Isovuori	Kouvola	KAS	4	3
KA0050105	Pakanavuori- Vuohivuori	Kouvola	KAS	4	42
KA0050106	Huuhkajanvuori	Kouvola	KAS	3	16
KA0050107	Huuhkajavuori	Kouvola	KAS	4	5
KA0050208	Kaakkovuori- Haukilahdenmäki	Kouvola	KAS	3	129
KA0050213	Pyörämäki	Kouvola	KAS	4	40
KA0050219	Repoveden kallioalue	Kouvola	KAS	2	872
KA0050086	Linnamäenkallioalue	Lappeenranta	KAS	3	227
KA0050110	Haukkavuori	Lappeenranta	KAS	3	34
KA0050115	Karhusjärven kallioalue	Lappeenranta	KAS	4	161
KA0050111	Jukavuori	Lappeenranta, Luumäki	KAS	4	53
KA0050118	Suuvuori	Lemi	KAS	3	9
KA0050119	Korkiasaari	Lemi	KAS	4	4
KA0050120	Synnyinvuori	Lemi	KAS	4	30
KA0050124	Siliävuori	Luumäki	KAS	4	27
KA0050129	Korkiavuori- Palaneenmäki	Miehikkälä	KAS	4	34

Tunnus	Nimi	Kunta	ELY	Arvo- luokka	Pinta- ala (ha)
KA0050140	Vuorisenvuoren kalliojakso	Miehikkälä	KAS	4	67
KA0050135	Soukkionvuori	Miehikkälä, Virolahti	KAS	4	35
KA0050147	Leunanmäki	Parikkala	KAS	4	38
KA0050149	Lauhanvuori	Parikkala	KAS	4	22
KA0050150	Halonmäki	Parikkala	KAS	4	27
KA0050151	Aittavuori	Parikkala	KAS	4	17
KA0050152	Äijönvuori	Parikkala	KAS	4	5
KA0050156	Karkvaara	Parikkala	KAS	4	21
KA0050304	Suurmäki	Parikkala	KAS	4	12
KA0050308	Kalliosaari - Nivanmäki	Parikkala	KAS	4	30
KA0050157	Högberget	Pyhtää	KAS	4	28
KA0050160	Kokkivuori- Aataminvuoren kallioalue	Pyhtää	KAS	3	210
KA0050162	Lovisteinivuori- Tonttuvatvuori	Pyhtää	KAS	3	44
KA0050169	Torsanvuori	Rautjärvi	KAS	3	11
KA0050173	Haukkavuori- Kaatrasenmäki	Rautjärvi	KAS	4	58
KA0050176	Röksänojanmäki	Rautjärvi	KAS	4	43
KA0050172	Haukkavuoren kallioalue	Rautjärvi, Ruokolahti	KAS	2	103
KA0050178	Kalkkivuori	Ruokolahti	KAS	4	1
KA0050190	Mörynmäki	Ruokolahti, Savonlinna	KAS, ESA	4	86
KA0050194	Niinivuori	Savitaipale	KAS	4	22
KA0050195	Luotolahdenvuoren kallioalue	Savitaipale	KAS	3	60
KA0050309	Kirvesniemi	Savitaipale	KAS	4	58
KA0050202	Vasainniemi	Taipalsaari	KAS	3	16
KA0050257	Saukkolankallio	Virolahti	KAS	4	11
KA0050277	Sysimäki	Virolahti	KAS	4	33
KA0060112	Rakovuoret	Savonlinna, Ruokolahti	ESA, KAS	4	37

Kaakkois-Suomi, kohdekuvaukset

KA0050229 Tontinvuori

Hamina

Keskikoordinaatit: 6706229:520307 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 20ha **Korkeus:** 41 m mpy. **Suht. korkeus:** 41m

Kallioalueen sijainti: Haminan keskustasta 12 km kaakkoon Pyötsaassa, Mäntlahden kylän eteläpuolella.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Tontinvuori on pohjoisosastaan jyrkkärinteisenä kohoava luode-kaakkosuuntainen kallioselänne, joka sijaitsee Pyötsaaren itäosassa lähellä merenrantaa. Sen korkein laki muodostaa pienialaisen jyrkänteisen kumpareen selänteen pohjoisosassa ja kohoaa 41 m länsipuolella olevan ja askettäin merestä kuroutuneen Tontinlahden pinnasta. Tontinvuoren avokallioiselta laelta avautuu laajat näköalat Tontinlahdelle ja etelään ympäröivälle saaristoselle Suomenlahdelle. Tontinvuoren rinteitä ja lakea hallitsevat avoimet ja laajat silokallioselänteet ja jyrkänteinen lakiosa, jotka erottuvat puuston lomitse hieman kauempaa ympäristöstä selvästi ja ovat pienmaisemallisesti avaria. Korkein huippu on erinomainen paikallinen näköalapaikka. Pyötsaari on idyllinen saaristolaiskylä, josta 1500-luvulla käytettiin Bötesöo tai Bödzoö nimeä, joka viittaa vartio- tai merkinantopaikkaan. Pyötsaaren länsiosassa kohoavaa Saukkovuorta on pidetty sopivana vartiopaikkana, josta merkkitulolet olisivat näkyneet mantereelle. Varsinaisen kyläasutuksen eteläpuolella, Tontinlahden ympärillä on saattanut myös olla asutusta ja perimätiedon mukaan Tontinlahden itäpuolella olevalla Tontinvuorella on sijainnut kylän ensimmäinen talo (Enqvist 2006).

Alueen kallioperä on Viipurin rapakivimassiivin ruskeanpunertavaa karkearakeista viborgiittia, jossa esiintyy hieno-keskirakeisia rapakivigraniittijuonia ja -osueita. Tontinvuori on hyvin paljastunut mannerjäätikön hioma kallioselänne, jonka laella ja rinteillä on laaja-alaiset, tasaiset silokalliot. Korkein huippu muodostaa pienialaisen teräväpiirteisen silokalliokumpareen, jonka rinteet ovat luoteista suuntaa lukuun ottamatta jyrkänteiset. Hieman porrasmaiset 5–10 m korkeat kallioseinämat ovat harvan kuutiorakoilun lohkomat ja muuttuvat länsirinteellä viistojyrkänteisiksi silokalliopinnoiksi. Seutu vapautui mannerjäätiköstä yli 12 250 vuotta sitten, jolloin alue jäi syvälle Baltian jääjärven peittoon.

Tontinvuoren laki paljastui vedestä maankohoamisen seurauksena Ancyclusjärvivaiheessa. Noin 8 000 vuotta sitten Litorinamerivaiheessa oli Tontinvuori pieni kalliosaari Litorinameren ulkosaaristossa. Litorinameren ylin ranta on seudulla noin 20–25 m nykyisen merenpinnan yläpuolella (Eronen ja Haila 1990). Korkeimman lakiosan alapuolella loivilla ja laajoilla silokallioilla on hajanaisesti kookkaampia irtolohkareita ja lohkarokasojia, jotka ovat jääneet jälkelle, kun aallokon toiminta on huuhtonut ja kuljettanut kaiken muun irtaimen aineksen kauemmas ympäristöön.

Alueen kasvillisuus on edustavaa ja monipuolista. Laella on avokallioita ja kalliotierasammalkasvustot ovat kuluneita polkujen kohdalla. Korkeimmalla huipulla kasvaa katajaa. Lakiosan kalliokasvillisuus on runsasta ja edustavaa, ja lajistona siellä on mm. kallioimarretta, isomaksaruohoa, keto-orvokkia, mäkitervakkoa, huopakeltanoa, kissankelloa, hopeahanhikkia, kivikkoalvejuurta, ahosuolaheinää, karvakiviyrttiä, mäkikuismaa ja liuska-raunioista. Länsireunalla esiintyy pienialainen kasvusto myös mäkilemmikkiä.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 3

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 2

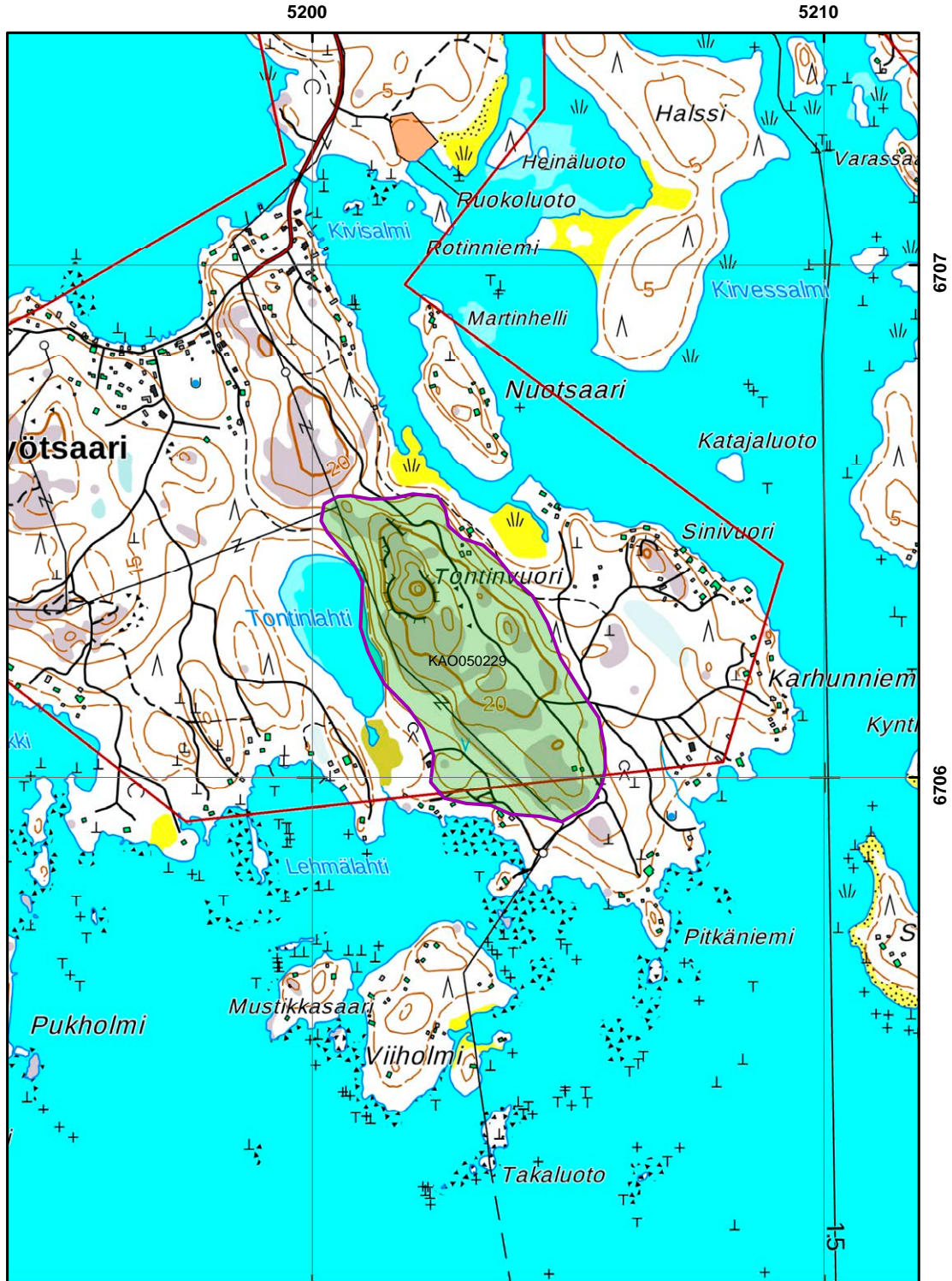
KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 4

Kirjallisuus:

Enqvist, J. 2006. HAMINA Osa II – Historiallisen ajan muinaisjäännösten inventointi 4.–15.9.2006. Museovirasto, rakennushistorian osasto, Helsinki. 131 s.

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

KAO050229, Tontinvuori

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

Natura 2000 -verkosto (viiva)
 Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
 Kallioalue

 SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos
 1:10 000

KA0050230 Saarenuori-Talviapaanvuori

Hamina

Keskikoordinaatit: 6711603:501702 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 46ha

Korkeus: 30 m mpy.

Suht. korkeus: 30m

Kallioalueen sijainti: Haminan keskustasta 9 km länteen Hevossaarella, Salmenkylän eteläpuolella.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Saarenuori-Talviapaanvuori on Hevossaaren pohjoisosassa sijaitseva hieman epäyhtenäinen kallioselänteiden alue, joka kohoaa 30 m viereisten merenlahtien pintaa korkeammalle. Kallioalue rajautuu länsireunastaan jyrkkärinteisenä Kaarniemenlahteen eli Salmilahteen ja muilla suunnilla loivapiirteisemmin metsärinteisiin. Kallioselänteiden länsireunan lakialueita avautuu paikoin hyviä näköaloja länsipuolella olevalle merenlahdelle, mutta muilla suunnilla rajoittaa rinteiden puusto selvästi ympäristöön avautuvia maiseimia. Kallioalueen kohtalaisen jyrkkärinteinen pohjoisreuna erottuu selvästi korkeampana metsäisenä selänteellä pohjoispuolelta ruovikkoisen salmen takaa Salmen kylän pelloilta. Alueen sisäosissa avautuu melko avara laajojen silokallioiden ja metsäisten suopainanteiden muodostama loivasti kumpuileva kallioinen pienmaisena. Alue on suosittua paikallista retkeily- ja ulkoilumaastoa sekä näköalapaikka, jossa nähtävyytenä on pronssikautisia muinaishautoja. Talviapaanvuorella ja Ruunanpohjanvuorella on useita pronssikautisia hautaröykkiöitä ja laivalatomuksia, jotka on osittain entisöity ja varustettu rauhoituskilvillä. Talviapaanvuoren korkealla selänteellä oleva laivalatomus lienee Kymenlaakson rannikon komein (Museovirasto, Muinaisjäännösrekisteri 2015). Alue on suosittua paikallista retkeily- ja ulkoilumaastoa. Pohjoisosassa Saarenuoren laella on kolmiomittaustorni. Laki-osan yli on paikallistie Hevossaaren eteläosiin. Alueella on tehty jonkin verran hakkuita.

Alueen kivilaji on Viipurin rapakivimassiivin ruskeanpunertavaa karkearakeista ja viborgiittia, jossa kalimaasäpläplagiokaasiovodit ovat 1–5 cm läpimittaisia. Alueen viborgiittia esiintyy hieno-keskirakeisia rapakivigraniittijuonia ja leikkaavia kvartsijuonia. Hieman alueen pohjoispuolella muuttuu rapakivigraniitti punertavaksi karkearakeiseksi pyterliitiksi, jota esiintyy viborgiitin seassa pienialaisempaan esiintymänä. Selänteiden lakiosat ja rinteet ovat hyvin paljastunutta melko avointa silokalliomaastoa, jossa silokalliopinnot

ovat tavanomaista laaja-alaisempia ja ehjempitä. Paikoin on kalliopinnat moroutuneet kohtalaisen voimakkaasti. Seutu vapautui mannerjäätiköstä yli 12 250 vuotta sitten, jolloin alue jäi syvälle Baltian jääjärven peittoon. Maankohoamisen seurauksena kalliomaaston korkeimmat kohdat paljastuivat vedestä pieninä kallioluotoina Ancyclusjärvivaiheen lopulla. Noin 8 000 vuotta sitten Litorinamerivaiheessa oli Saarenuori-Talviapaanvuori osa Litorinameren ulkosaaristoa. Litorinameren ylin ranta on seudulla noin 25 m nykyisen merenpinnan yläpuolella (Eronen ja Haila 1990). Selänteiden melko tasaisilla kalliopinnoilla on siellä täällä pieniä lohkarokasja ja kookkaita irtolohkareita, jotka ovat jääneet jälkelle, kun Litorinameren aallokko on huuhtonut ja kuljettanut kaiken muun irtaimen aineksen kauemmas ympäristöön.

Kallioselänteiden lakiosat ovat osittain poronjäkälikön peittämiä. Alueen etelä- ja pohjoisosassa kasvaa kohtalaisen harvinaista kalliopikkutervakkoa vähäisinä kasvustoina. Ruunanpohjanvuoren kallioilla esiintyy muutamia liuskaraunioiskasvustoja ja verraten suppeita kalliokieli- ja isomaksaruohokasvustoja sekä kalliotierasammalmattoja. Paikoin kalliopinnoilla on kasvillisuus kulunut pois ja korvautunut rupijäkäliköillä ja sammalikoilla. Kallioalue on suosittua paikallista retkeily ja ulkoilualueetta. Lähiympäristö on merenlahti-alueetta. Pohjois ja itäpuolella oleva osittain maaton salmi on valtakunnallisen lintuvesien suojeleuhjelmankohde.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 4

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 1

Monikäyttö arvot: 2

Muuttuneisuus: 4

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVUOKKA: 4

Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

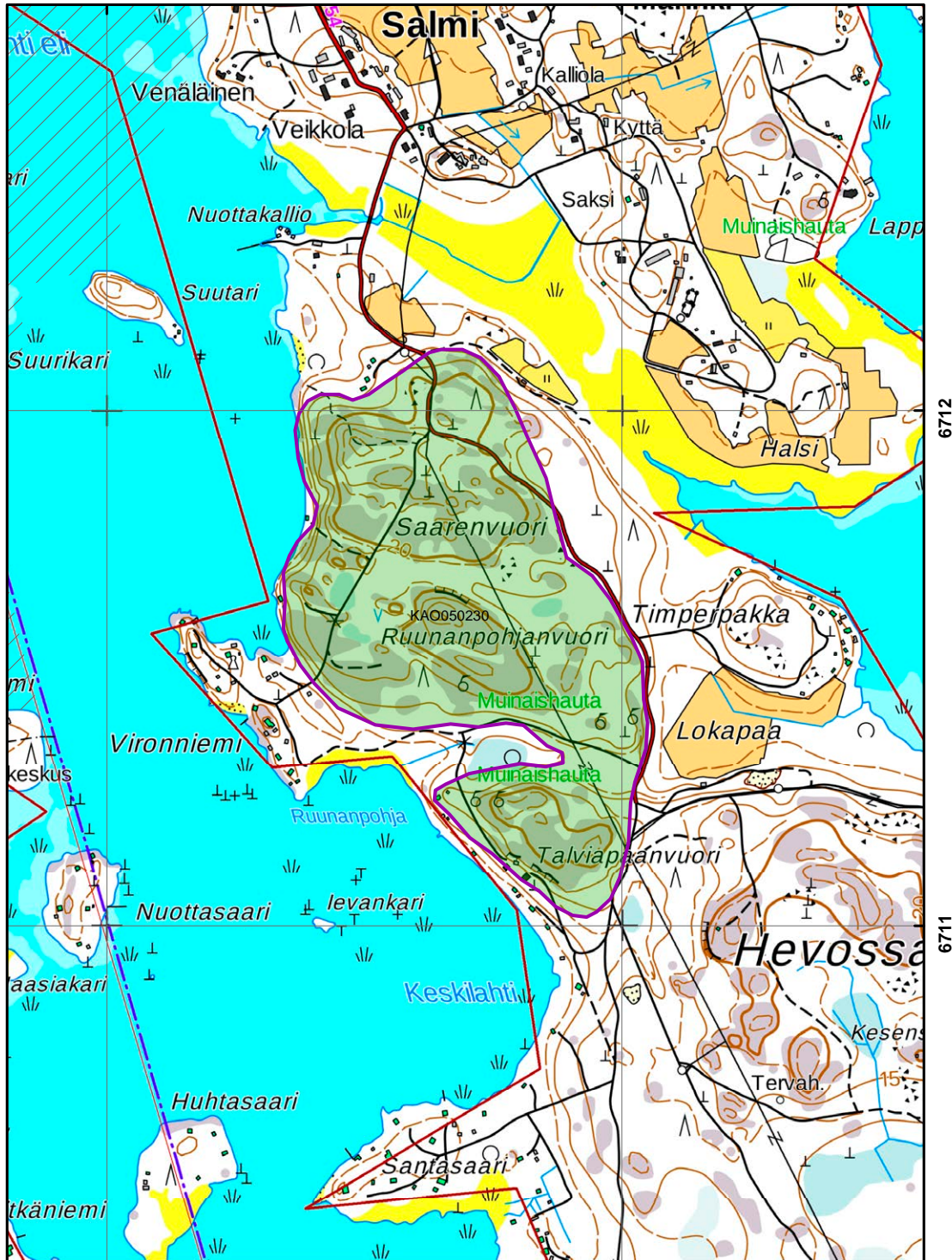
Muinaisjäännösrekisteri. Museovirasto 2015. (http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/mjreki/read/asp/r_default.aspx)

Museovirasto. Museoviraston tietojärjestelmä. Teoksessa: Rakennettu kulttuuriympäristö – Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt 1993. Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisuja 16.

KA0050230, Saarenuori - Talviapaanvuori

5010

5020

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

SYKE

**** Natura 2000 -verkosto (viiva)

//// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto

■ Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 2000 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos
 1:10 000

KA0050231 Merkjärven itäpuolen kallioalue

Hamina

Keskikoordinaatit: 6725069:508074 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 200ha **Korkeus:** 96 m mpy. **Suht. korkeus:** 52m

Kallioalueen sijainti: Haminan keskustasta 9 km pohjoiseen, Merkjärven itäpuolella.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Merkjärven itäpuolen kallioalue on laaja jyrkänteisten kallioselänteiden muodostama maasto, joka rajautuu pienten järvien ja kumpuilevien metsien reunustamaan ympäristöön. Kalliomaaston keskiosassa sijaitseva Venäjänvuori kohoaa itäpuoleisen Haukjärven pinnasta yli 60 m korkeammalle, kun taas pohjoisosassa oleva Siliävuoren laki kohoaa vie-
reisen Valklammen pinnasta yli 50 m ylemmäs. Kalliomaasto koostuu useista maisemallisesti merkittävistä selänteistä kuten Kotovuori, Pehessuonvuori, Jääränotkonmäki ja Myllyvuoren kallioselänteet, joiden metsäiset profiilit kohoavat selkeinä etenkin järvien rannoilla ja itäpuolen viljelysvaltaisessa maisemassa. Selänteiden lakiosien näköalapaikoilta avautuu monipuolisia ja edustavia peltojen ja metsien reunustamia järvimaisemia ympäristöön. Myös selänteiden lakiosien kalliomännikkömaisemat ja jyrkänteiset rinteet ovat monin kohdin pienmaisemallisesti edustavat. Lähiympäristössä kirkasvetisten järvien rannoilla on runsaasti kesämökkejä ja paikoin selänteiden lakiosat ovat paikallisesti suosittuja retkeily- ja näköalapaikkoja. Esimerkiksi Siliävuoren eteläpuolella on Vehkalahden seurakunnan leirikeskus. Lähiympäristössä heti alueen länsireunalla Myllyvuoren pohjoispään tuntumassa on Parkanonkankaan vanhojen metsien suojeluohjelman kohde (AMO050365), joka kuuluu osittain myös Parkonkankaan suojelualueeseen (YSA200141).

Alueen kallioperä on Viipurin rapakivimassiivin karkearakeista punertavanruskeaa viborgiittia ja punertavaa karkearakeista pyterliittia. Alueen länsiosa on viborgiittia, kun taas itäosa on pyterliittia. Karkearakeisen rapakivigraniitin seassa esiintyy yleisesti hieno-keskirakeisia rapakivigraniittijuonia ja -osueita. Selänteiden lakiosat ja rinteet ovat melko hyvin paljastunutta kalliomaastoa. Silokalliot ovat rakoilun lohkomia eikä erityisen laaja-alaisia. Selänteiden jyrkänteiset rinteet ovat porrasmaisia ja niiden korkeudet vaihtelevat 15–20 m välillä. Moroutuminen kalliopinnoilla ei ole alueella erityisen voimakasta. Seutu vapautui mannerjäätiköstä yli 12 250 vuotta sitten, jolloin alue jäi syvälle Baltian jääjärven peittoon. Kalliomaasto paljastui vedestä maankohoamisen seurauksena Yoldiamerivaiheessa ja sitä seuranneessa Ancyclusjärvivaiheessa. Noin 8 000 vuotta sitten oli kallioselänteet ympäristöineen kuivaa maata ja sijaitsivat Litorinameren rantaviivalla. Litorinameren ylin ranta on seudulla noin 25 m nykyisen merenpinnan yläpuolella (Eronen ja Haila 1990).

Selänteiden kalliomännikköiset lakiosat ovat kallioalueella rakoilun vuoksi pienistä avokalliopinnoista koostuvia ja tasakallioiden putkilokasvillisuus on alueella niukkaa. Paikoin lakikallioilla on poronjäkälikköjä ja kalliotierasammalmattoja ja hyvin harvassa esiintyy kalliohatikkakasvustoja. Venäjänvuoren laella kasvaa kalliopikkutervakkoa ja alempana rinteessä on paikoin kalliokieloa ja kalliohatikkaa. Lounaaseen viettävällä jyrkänteen alapenkereellä esiintyy niukasti harvinaista tummaraunioista ja Siliävuoren länsijyrkänteen alustan rapautuma-aineksella kasvaa kalliokielokasvustoja ja rakosaniaistoja. Jyrkänteiden alarinteillä ei esiinny juurikaan lehtomaista kasvillisuutta, vaikka Siliävuoren karun jyrkähkön itäjyrkänteen alla maaperärinteellä on hieman lehtoisuutta, jossa kasvaa mm. koiranheittä ja tuomea. Myös pohjoispään alla on ollut isoalvejuurilehtoa. Alueen metsät ovat vaihtelevasti käsiteltyjä talousmetsiä.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 3

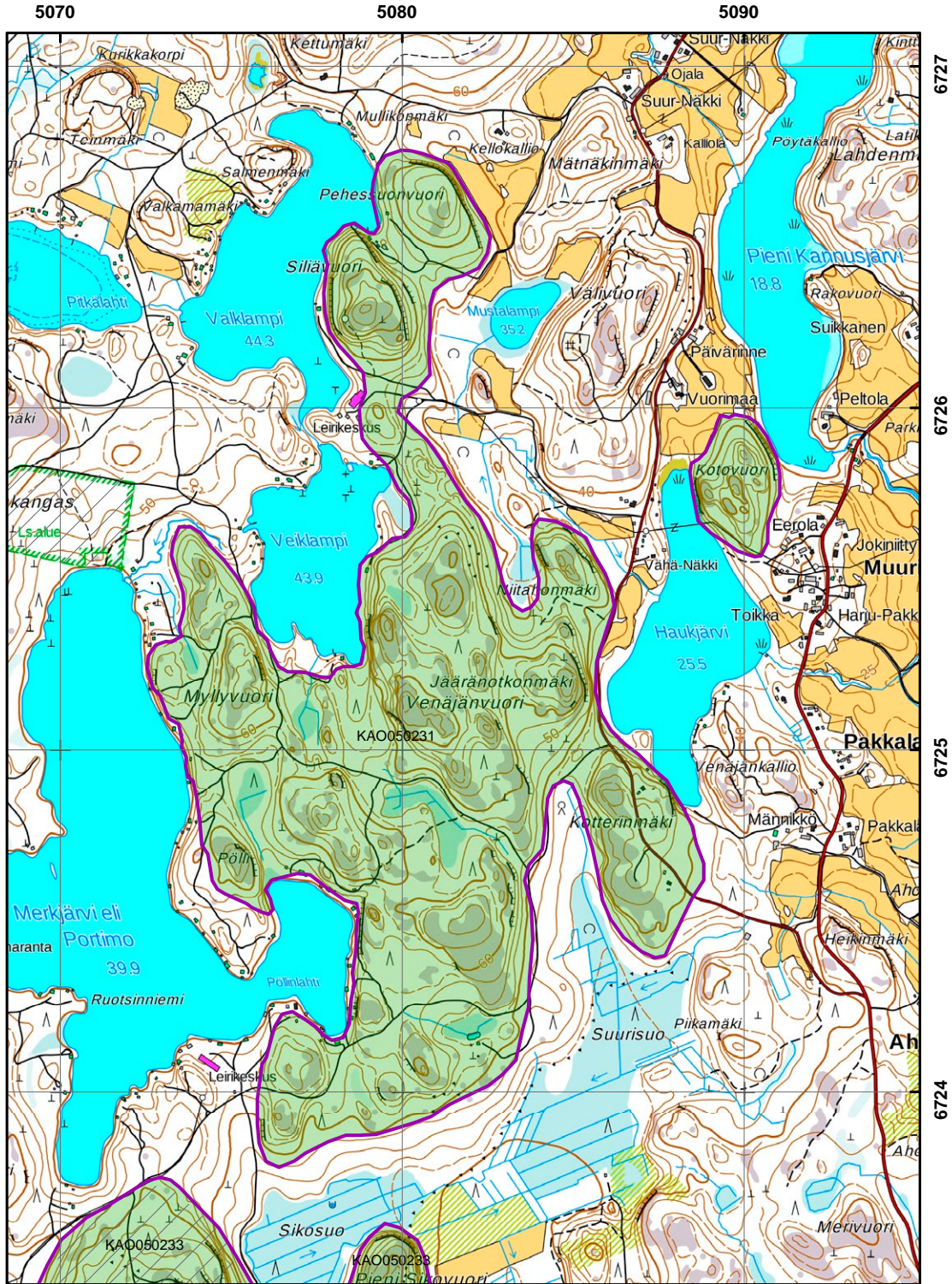
Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

KAO050231, Merkjärven itäpuolen kallioalue

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

Natura 2000 -verkosto (viiva)
 Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
 Kallioalue

 SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 2000 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos
 1:15 000

KA0050232 Suurivuori

Hamina

Keskikoordinaatit: 6718135:506246 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 25ha **Korkeus:** 52 m mpy. **Suht. korkeus:** 50m

Kallioalueen sijainti: Haminan keskustasta 5 km luoteeseen, Reitkallin kylän kaakkoispuolella.

Luonnonsuojelualueet ja muut luontoa turvaavat alueet:

Kallioalue kuuluu osittain Sippolanjoen ja Summanjoen laaksojen arvokkaaseen maisemakokonaisuuteen (MAO050015). Suurivuoren länsireunalla on pieni Suurivuoren jalopuumetsikön suojelualue (LTA050033).

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Suurivuori on kahden peräkkäisen luode-kaakkosuuntaisen kallioselänteen muodostama jyrkänteinen reunus, joka on osa itään laajenevaa kallioista ylänköaluetta. Suurivuoren ja Luoperinvuoren lounaissivujen jyrkänteiset kallioseinämät putoavat äkkijyrkkinä länsipuoleiseen Summanjoen alavaan viljelymaisemaan. Etenkin Suurivuoren louhikkoinena kohoava lounaisjyrkänne on alavassa Kylänpään viljelymaisemassa komea nähtävyys. Rajautuminen länteen suoraa peltoihin, jokiuomaan ja metsäreunuksiin on selkeää, mutta itäpuoleisiin kalliometsiin harkinnanvaraista. Lakiosista jyrkänteiden päältä avautuu erinomaiset avarat näköalat länsipuoleiseen viljelysvaltaiseen maisemaan, jota reunustaa metsäiset korkeammat alueet. Lähimaisemassa alapuolella erottuu Summanjoen mutkitteleva uoma peltoalueiden keskellä. Kallioiset pienmaisemat vaihtelevat lakialueen tasaisista laakeista ja avarista kalliopinnoista louhikkosiin, osin voimakkaasti moroutuneisiin jyrkännepintoihin. Suurivuori on suosittu paikallinen näköalapaikka ja retkeilykohde. Lakiosat ovat mäntyvaltaista, epätasaista melko hakkaamatonta metsää. Rautatietunneli läpäisee Suurivuoren selänteen eteläpäähän. Länsipuolella on alava Summanjoenlaakso, jossa on laajat viljellyt peltoalueet ja maatiloja. Kaakossa on tärkeä Lankamalminkankaan pohjavesialue.

Alueen kallioperä on Viipurin rapakivimassiivin karkearakeista ruskeanpunertavaa viborgiittia, jonka seassa esiintyy hieno-keskirakeisia rapakivigraniittijuonia ja -osueita. Viborgiitti on moroutunut paikoin voimakkaasti jyrkänteisillä länsirinteillä. Kallioselänteen lakialueet ja jyrkänteiset porrasmaiset rinteet ovat hyvin paljastunutta osittain avokallioista maastoa. Laella olevat silokalliot ovat kohtalaisen laaja-alaisia ja harvarakoisia pintoja. Suurivuoren lounaissivulla on porrasmainen, mannerjäätikön osittain hioma 40 m

korkea jyrkänne, jossa yksittäiset pystyseinäpinnat ovat 10–20 m korkeita. Eteläisemmän Luoperinvuoren lounaisjyrkänne on 20 m korkea ja hieman porrasmainen. Seutu vapautui mannerjäätiköstä yli 12 250 vuotta sitten, jolloin alue jäi syvälle Baltian jääjärven peittoon. Suurivuoren laki paljastui vedestä maankohoamisen seurauksena Ancyliusjärvi-vaiheessa. Noin 8 000 vuotta sitten Litorinamerivaiheessa muodosti Suurivuori noin 27 m korkean saaren Litorinameren sisäsaaristossa. Litorinameren ylin ranta on seudulla noin 25 m nykyisen merenpinnan yläpuolella (Eronen ja Haila 1990).

Kallioalueen harvapuustoisien kalliomännikköisen lakialueen laakeilla kalliopinnoilla on läikkäistä jäkäläkasvillisuutta. Sen sijaan Suurivuoren jyrkänteen yläreunan että jyrkänteen juuren kasvillisuus luonteeltaan erikoista. Suuren jyrkänteen rapautuneilla ylähyllillä on monipuolinen vakiintumaton kasvillisuus, jossa huomiota herättävimpänä lajina kasvaa nuokkukohokkia. Seinämien rapautumaraoissa on liuskaraunioista ja alempana rapaumarinteillä esiintyy taikinamarjaa ja alla on lehmus-lehtokuusamalehtoa. Ylempänä kuusikorinteessä kasvaa tuomipihlajaa. Suurivuoren lakialueen näkölaterassilla esiintyy jonkin verran kulttuurivaikutteista lajistoa. Suurivuoren pohjoisreunalla on Etelä-Suomen rannikkoalueelle tyypillinen kangasmetsän sisäinen siniheinäsuu.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 2

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 3

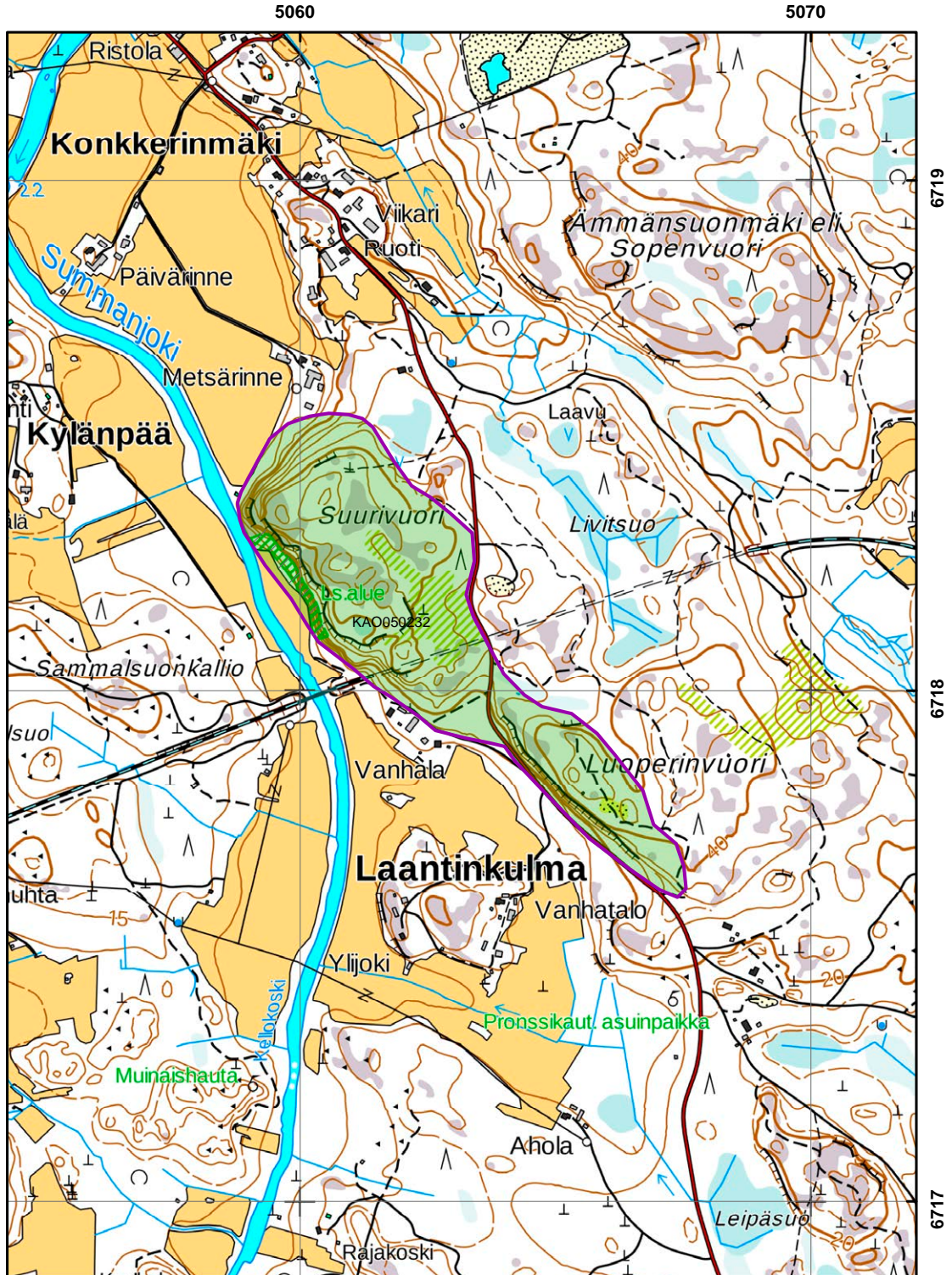
Lähiympäristön arvot: 1

KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 4

Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

KAO050232, Suurivuori

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

..... Natura 2000 -verkosto (viiva)

//// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto

■ Kallioalue

SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050233 Suuren Sikovuoren kallioalue

Hamina

Keskikoordinaatit: 6723190:507225 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 93ha **Korkeus:** 92 m mpy. **Suht. korkeus:** 72m

Kallioalueen sijainti: Haminan keskustasta 9 km luoteeseen Merkjärven eteläpuolella.

Luonnonsuojelualueet ja muut luontoa turvaavat alueet:

Alueen keski- ja länsiosa kuuluu Sikovuoren Natura-alueeseen (FI0425007).

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Suuren Sikovuoren kallioalue on laajahko, useamman kallioselänteen muodostama melko yhtenäinen vierekkäisten kallioselänteiden muodostama alue Merkjärven eli Portimo-järven eteläpuoleisessa metsäisessä maastossa. Kallioselänteet rajautuvat kohtalaisen selkeästi pienten soiden, peltojen ja vesistöjen reunustamaan metsämaastoon. Suuri Sikovuori on alueen korkein kohta ja sen laki kohoaa yli 70 m eteläpuoleisten peltojen yläpuolelle. Selänteiden lakiosista avautuu laajoja ja avaria metsämetsävaltaisia maisemia kauas ympäristöön. Alue muodostuu kahdesta karkearakeisesta rapakivigraniittityypistä, viborgiitista ja pyterliitistä, joiden kontakti kulkee Suuren Sikovuoren lakiosan kautta. Geologista edustavuutta ja moni-ilmeisyyttä lisäävät alueen länsiosan vuorisorariinteet ja alueen jyrkänteet, jotka heijastuvat myös kallioalueen kasvillisuuden vaihteluna. Etenkin alueen länsiosassa esiintyy monipuolisista ja edustavista kalliokasviyhdyksistä ja jyrkänteiden aluslehtoja. Lähiympäristö on vaihtelevasti käsiteltyä talousmetsämaastoa.

Alueen kallioperän kivilajit vaihtelevat Viipurin rapakivimassiivin yleisimmästä rapakivigraniittimuunnoksesta viborgiitista pyterliittiin. Rapakivigraniittityyppien kontakti sijaitsee Suuren Sikovuoren laella, jossa alueen länsiosa on karkearakeista ruskeanpunertavaa viborgiittia, kun taas itäosa on punertavaa karkearakeista pyterliittiä, jossa yksittäisten kalimaasälpärakeiden koko on 1–2 cm. Karkearakeisen rapakivigraniitin seassa esiintyy yleisesti leikkaavia hieno-keskirakeisia kvartsi, rapakivigraniittijuonia ja -osueita. Kalliopinnoilla on viborgiitti voimakkaammin moroutunutta kuin punertavampi pyterliitti. Seutu vapautui mannerjäätiköstä yli 12 250 vuotta sitten, jolloin alue jäi syvälle Baltian jääjärven peittoon. Kalliomaasto paljastui vedestä maankohoamisen seurauksena Yoldiamerivaiheessa ja sitä seuranneessa Ancyclusjärvivaiheessa. Noin 8 000 vuotta sitten oli kallioselänteet ympäristöineen kuivaa maata ja sijaitsivat Litorinameren rantaviivalla. Litorinameren ylin ranta on seudulla noin 25 m nykyisen merenpinnan yläpuolella (Eronen ja Haila 1990).

Alueen länsiosassa sijaitseva Hirvihauta on pieni teräväpiirteinen kallioselänne, jonka itäreunalla upea rakoilun lohkomaa 20–25 m korkea pystyjrjänne, joka paikoin myös moroutunut. Pohjoisrinteellä kohoaa viistojrjkkää edustavia silokalliopintoja. Laelta avautuu kohtalaisen avara maisema metsäiseen maastoon, vaikka paikoin rinnepuusto rajoittaaakin näköalaa. Kallioselänteen kasvillisuus on melko monipuolista ja edustavaa. Etelärinteen jyrkänteen tyvellä on kapea lehtomainen reunus. Alueen keskiosassa oleva Suuri Sikovuori on laaja hyvin paljastunut kallioselänne, jossa kalliorinteet viettävät porrasmaisesti, osin jyrkänteisesti alaspäin. Lakiosa on hyvin suosittu paikallinen retkeilykohde ja näköalapaikka. Rinteiden jyrkänteet ovat matalia. Suuri Sikovuori erottuu maisemassa selvästi melkein kaikista suunnista, tosin heikoimmin pohjoisesta katsottaessa. Lakiosista avautuu laaja näköala aina 10 km päähän merelle saakka, osin hakkuiden takia. Näköala on Etelä-Suomen rannikkoalueen sisämaan kohteeksi kuitenkin harvinainen. Suuri Sikovuoren kalliopinnoilla näkyy kuitenkin selvästi karkearakeisten rapakivigraniittityyppien erilainen rapautumistaipumus. Länsiosan viborgiittia olevat jyrkännepinnat voimakkaasti moroutuneita, paikoin mororinteitä. Laella esiintyy kalliopikkutervakkokasvustoja ja alemmalla eteläjrjännteellä on monipuolista vyörysorakasvillisuutta. Lakiosassa tasaiset, edustavat silokalliopintoja ja rinteiden tasanteilla on 65–75 m korkeudella mpy useita pienialaisia, mutta edustavia Ancyclusjärvivaiheen aikaisia muinaisrantakivikoita, jossa kiviaines on kohtalaisen pyöristynyttä. Pohjoisrinteeltä on traktoritie ja polkuja. Heti pohjoisrinteen alla on melko kirkasvetinen Merkjärvi, jonka rannoilla kasvaa sisämaassa harvinaista ruohokanukkaa. Suuri Sikovuoren länsipuolella on syvä, hieman lehtomainen puronotkelma, johon on kuitenkin rakennettu kalankasvatusaltaita. Pieni Sikovuori on hyvin laelta ja rinteiltään paljastunut jyrkkärinteinen avokallioselänne, jota erottaa Suuri Sikovuoresta kangasmainen männikkönotkelma. Metsäisyyden takia Pieni Sikovuori ei erotu kovin hyvin maisemassa. Lakiosa on rakoilun lohkomaa silokalliopaljastumaa ja rinteet ovat porrasmaisia ja alaosaan jyrkänteisiä. Kalliosella itärinteellä on rantalohkareikkoa hieman vyömäisenä esiintymänä. Selänteen laella kasvaa harvassa kakkärämäntyjä ja katajia. Laelta avautuu erinomaiset näköalat ympäristöön. Heti Itäpuolella on metsäisessä maastossa laajoja suosta kuivattuja niittyalueita. Laelle ja rinteellä on polkuja ja alue on paikallista suunnistusrasteja.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 3

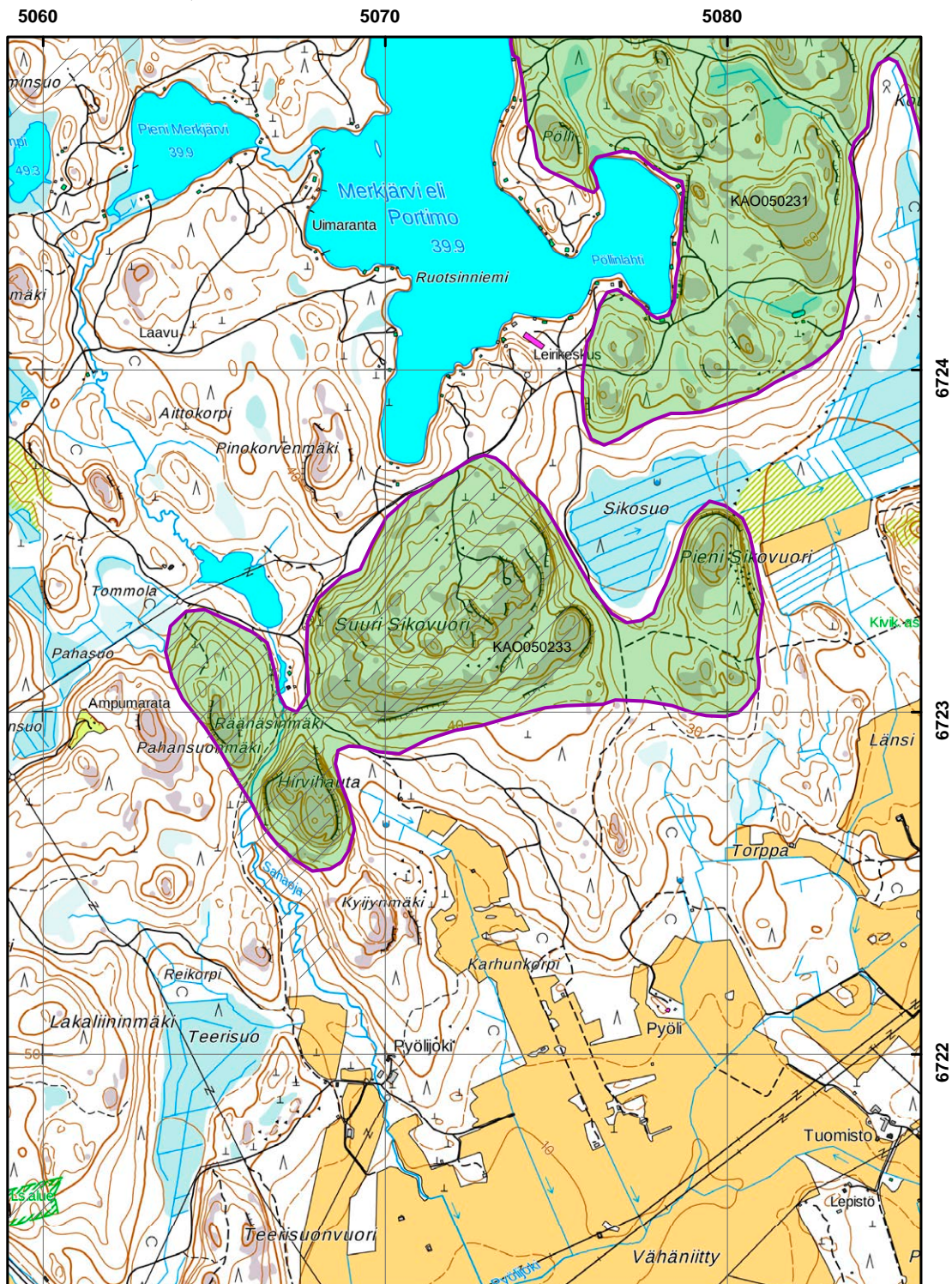
Lähiympäristön arvot: 1

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

KAO050233, Suuren Sikovuoren kallioalue

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- /// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:15 000

KA0050237 Syvänsuonmäki

Hamina

Keskikoordinaatit: 6730661:507397 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 41ha **Korkeus:** 92 m mpy. **Suht. korkeus:** 52m

Kallioalueen sijainti: Haminan keskustasta 16 km pohjoisluoteeseen Luomijärven pohjoispuolella.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Kumpuilevassa kallioisessa metsämaastossa sijaitseva Syvänsuonmäki kohoaa kohtalaisen jyrkkärinteisenä laakeapintaisena selänteenä ympäristöstään ja rajautuu korkeiden kalliomaiden notkelmissa oleviin kapeisiin osin ojitetuihin soihin. Syvänsuonmäen eli Läsi-vuoren laki kohoaa yli 50 m luoteispuolella olevan Summanjokilaakson peltoja korkeammalle ja erottuu etenkin luoteis- ja pohjoispuolen lähimaisemassa komeasti kohoavana kallioisena ja metsäisenä mäkenä. Syvänsuonmäen avaralta lakialueelta avautuu hyvät näköalat laajalti kumpuilevaan metsävaltaiseen maastoon. Laakeiden silokallioiden luonnehtimat kalliomännikkömaisemat ovat avaria ja rauhallisesti kumpuilevia. Tasaisella laki-alueella on myös yksi maakunnan upeimmista suurilohkareisista pirunpelloista, joka on myös pienmaisemallisesti paikallinen nähtävyys.

Alueen kallioperän kivilajit vaihtelevat Viipurin rapakivimassiivin viborgiitista pyterliittiin. Rapakivigraniittityyppien luode-kaakkosuuntainen kontakti sijaitsee Syvänsuonmäen laella, jossa kallioselänteen eteläosa on punertavaa karkearakeista pyterliittiä ja pohjoisosa karkearakeista ruskeanpunertavaa viborgiittia, jossa kalimaasälpäovoiden koko on 1–4 cm. Pyterliitissä ja viborgiitissa on yleisesti leikkaavia hienorakeisia kvartsijuonia. Selänteen länsiosan yläkalliolla on aikoinaan otettu rakennuskiveä paikallisiin tarpeisiin.

Syvänsuonmäki on lakiosista ja rinteiltään laajalti paljastunutta silokalliomaastoa, jossa yksittäiset silokalliopinnat ovat hyvin laaja-alaisia ja edustavia. Seutu vapautui mannerjäätiköstä yli 12 250 vuotta sitten, jolloin alue jäi syvälle Baltian jääjärven peittoon. Kallio- maasto paljastui vedestä maankohoamisen seurauksena Yoldiamerivaiheessa ja sitä seuranneessa Ancyclusjärvivaiheessa. Syvänsuonmäen korkeimman laen tuntumassa on 90-85 m korkeudella mpy kohtalaisen laaja muinaisrantakivikko, joka syntyi Yoldiamerivaiheessa. Maankohoamisen seurauksena Syvänsuonmäen laki paljastui aluksi pienenä kallioluotona keskellä laajaa meren ulappaa. Muinaisrantakivikon lohkat ovat suurikokoisia 0,5–1 m läpimittaisia ja kokoonsa nähden harvinaisen hyvin pyöristyneitä. Myös alempana jyrkällä pohjoisrinteellä on pyöristynyttä muinaisrantakivikkoa, jossa lohkat koko on

20–50cm. Noin 8 000 vuotta sitten Litorinamerivaiheessa oli kallioselänne ympäristöineen kuivaa maata ja sijaitsi rannikon tuntumassa sisämaassa. Litorinameren ylin ranta on seudulla noin 25 m nykyisen merenpinnan yläpuolella (Eronen ja Haila 1990).

Laen ja rinteiden silokalliopinnoilla on monipuolista kasvillisuutta. Kalliopintoja peittävät laajalti kalliotierasammal- ja jäkäläkasvustot, jotka ovat luonteenomaista rannikkoalueen karuille ja ehjille kallioille. Alueen harvinaisin ja merkittävin kalliolla kasvava laji on vuorimunkki (EN), jonka esiintymistä Syväsuonmäellä on voitu seurata kymmenien vuosien ajan. Ehkä edullisesta sateisesta kesästä johtuen esiintyi vuorimunkkia vuonna 1990 runsaammin kuin koskaan aikaisemmin ja se näkyi levinneen täysin uusiin paikkoihin. Pysytyrjänkäntien vähyden vuoksi ei kallioselänteellä esiinny selviä vuorenaluskasvustoja. Lakialueen metsät vaihtelevat luonnontilaisesta kalliomänniköstä, taimikkoon ja hakkuualoihin. Laen ylitse kulkee myös traktoritie. Lounaassa mäen juurella on ojitettuja, kuusta kasvavia korpia sekä kuusi-koivuvaltaisia aloja, jotka ovat entisiä hyvin vanhoja viljelysmaita. Idässä on avoin, rahkainen Pahalamminsuo, joka on osittain turvetuotantoalueena. Lännessä virtaa hyvin luonnontilainen Summajoki, jonka rannat on otettu osittain viljelyskäyttöön.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 4

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 4

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 3

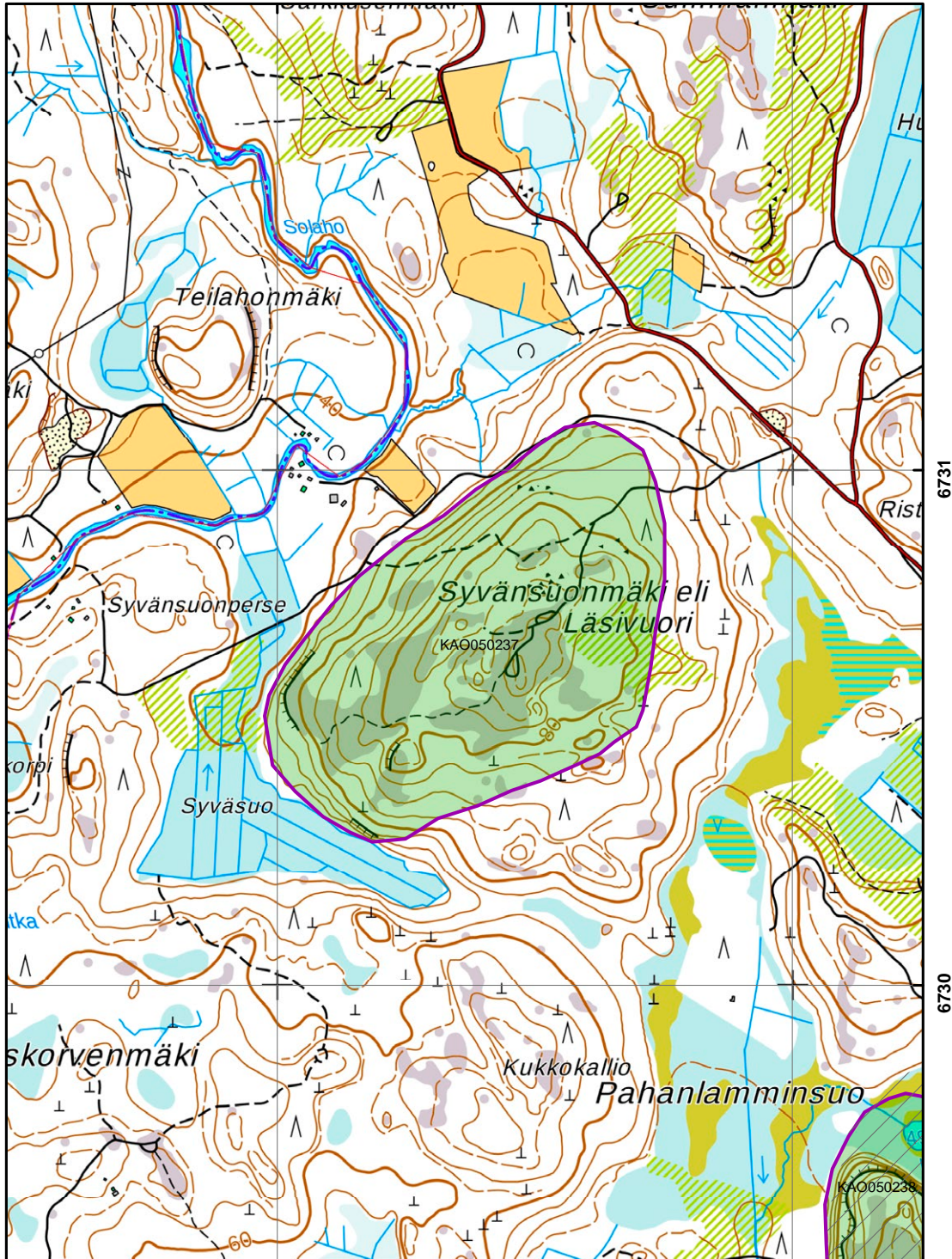
Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

KAO050237, Syvänsuonmäki

5070

5080

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- //// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 2000 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos
 1:10 000

KA0050238 Korkiavuori

Hamina

Keskikoordinaatit: 6729305:508341 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 36ha **Korkeus:** 90 m mpy. **Suht. korkeus:** 48m

Kallioalueen sijainti: Haminan keskustasta 14 km pohjoiseen Luomijärven itärannalla.

Luonnonsuojelualueet ja muut luontoa turvaavat alueet:

Alue kuuluu kokonaan Korkiavuoren Natura-alueeseen (FI0425009) ja lisäksi länsireunalla on pieni Korkeavuoren luonnonsuojelualue (YSA050789).

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Korkiavuori on Luomijärven itärannalla kohoava jyrkänteinen kallioselänne, jonka laki kohoaa lähes 50 m järven pintaa korkeammalle. Se rajautuu jyrkin rintein selväpiirteisesti viereisiin soihin ja kangasmetsiin. Korkiavuoren kallioselänne erottuu länsipuolelta Luomijärven itärantaa hallitsevana silmiinpistävänsä ja korkeana maisemallisena elementtinä ja eri puolilta kallioselänten lakea avautuu myös erinomaiset näköalat viereiselle Luomijärvelle ja soiden ja kallioselänten reunustamaan kumpuilevaan metsämaastoon. Etenkin Luomijärven selälle ja sen rannoille avautuu kaunis järvimaisema. Myös Korkiavuoren jyrkänteiset pienmaisemat ja lakialueen silokallioiset kalliomännikkömaisemat ovat edustavat ja jyrkänten osalta luonnontilaiset. Länsipuolella Luomijärven rannoilla on runsaasti kesämökkejä. Pohjoispuolella on laaja rahkaneva ja rämealue turpeennostopaikkoineen. Muu naapurusto on vaihtelevaa soiden ja laajojen kallioselänten muodostamaa vuori- maata, jota paikoin elävöittävät pienet lammet. Kaakkoispuolella on ampumarata, kunto- ja hiihtokeskusalue ja kauempana laaja soranottoalue.

Alueen kallioperä on Viipurin rapakivimassiivin karkearakeista ruskeanpunertavaa viborgiittia, jossa kalimaasälpäovoidit ovat 1–5 cm kokoisia. Viborgiitissa esiintyy paikoin leikkaavia hieno-keskirakeisia rapakivigraniittijuonia ja -osueita. Länsirinteen jyrkännepinoilla esiintyy voimakasta moroutumista. Korkiavuoren lakialue ja pohjois- ja länsirinteet ovat kohtalaisen hyvin paljastuneita. Kallioselänten luoteisreunalla on hioutuneita, jäätikön uurre-suuntia sisältäviä pystyjä kallioseinämiä, jotka ovat poikkeuksellisen hyvin säilyneet tavallisesti voimakkaasti rapautuneessa viborgiitissa. Laella ja viistoilla rinteillä on melko tasaisia silokalliopintoja. Korkiavuoren 30–35 m korkea länsijyrkäne hieman porrasmainen ja moroutunut. Laella on myös yksittäisiä irtolohkareita. Seutu vapautui mannerjäätiköstä yli 12 250 vuotta sitten, jolloin alue jäi syvälle Baltian jääjärven peittoon.

Kallioselänten laki paljastui vedestä maankohoamisen seurauksena Yoldiamerivaiheessa aluksi pienenä kallioluotona keskellä laajaa meren ulappaa. Noin 8 000 vuotta sitten Litorinamerivaiheessa oli kallioselänne ympäristöineen kuivaa maata ja sijaitsi rannikon tuntumassa sisämaassa. Litorinameren ylin ranta on seudulla noin 25 m nykyisen merenpinnan yläpuolella (Eronen ja Haila 1990).

Kasvillisuus alueella on edustavaa ja monipuolista. Lakialueen puusto on harvaa kalliomännikköä ja ohut peitteiset rinteet männikkökangasta. Pohjois- ja länsijyrkänten alla jyrkässä rinneluisussa kasvaa puumaisia lehmuksia. Länsijyrkänteellä rapautuneessa ylälipassa ja kalliotasanteen reunaosissa kasvaa uhanalaista hietaneilikkaa (EN). Myös jyrkänten muu kalliokasvillisuus on monipuolista. Länsijyrkänten ylätörmällä on epätavallisen runsaasti katajaa. Kallioalueen rinteet ja lakiosat on hakattu osittain 1980-luvun lopulla. Länsirinteellä on täysikasvuista puustoa.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 2

MAISEMA ARVO: 2

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 3

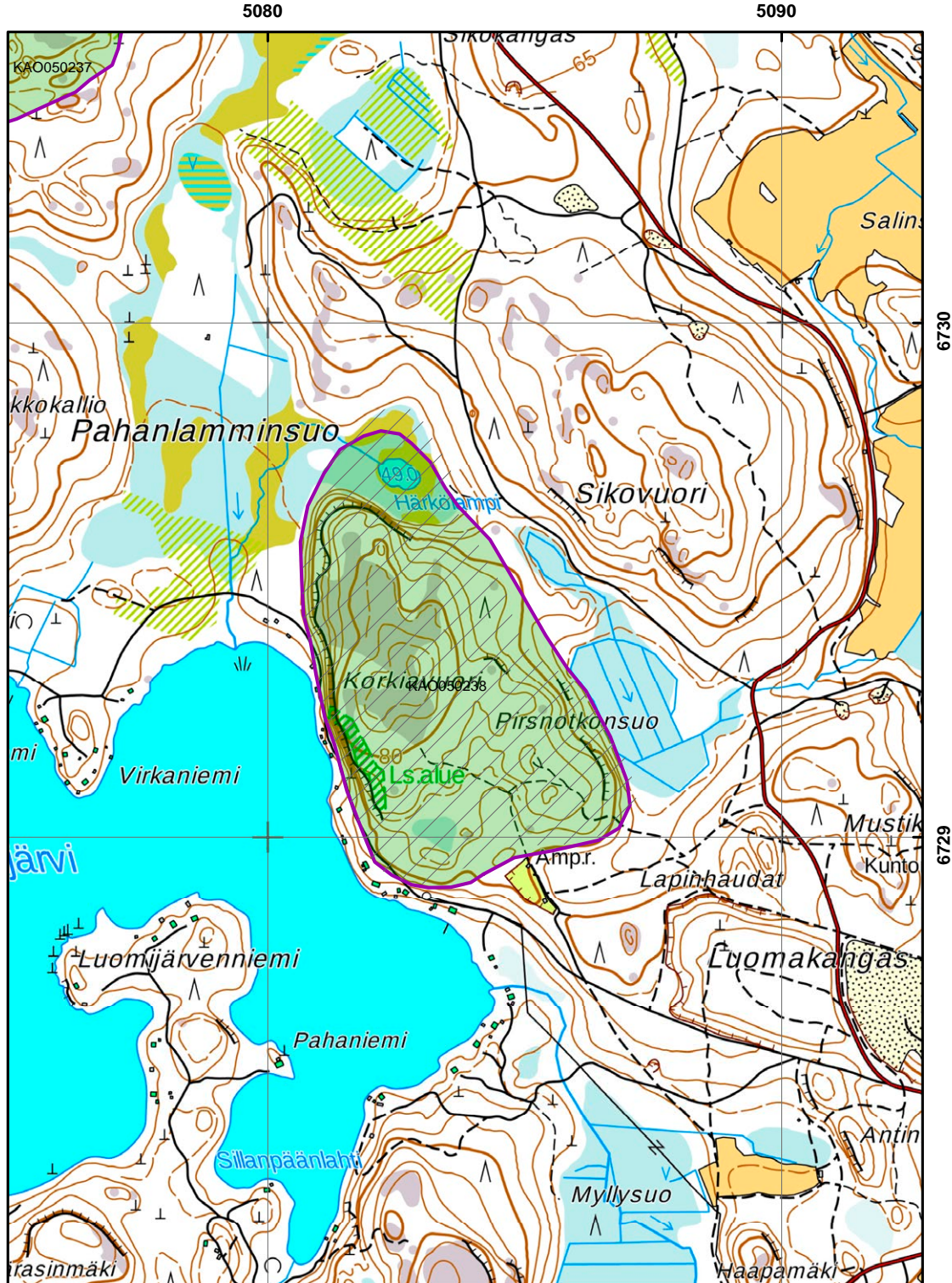
Lähiympäristön arvot: 1

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 3

Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

KAO050238, Korkiavuori

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

**** Natura 2000 -verkosto (viiva)

/// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto

■ Kallioalue

SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050240 Viitavuori-Vesooksenmäki

Hamina

Keskikoordinaatit: 6731612:509581 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 114ha **Korkeus:** 95 m mpy. **Suht. korkeus:** 43m

Kallioalueen sijainti: Haminan keskustasta 15 km pohjoiseen Yläpään kylän luoteispuolella.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Viitavuori-Vesooksenmäki on metsämaastossa sijaitseva runsaasti edustavia jyrkänne- ja rapautumamuotoja sisältävä murroslinjojen halkoma kallioselänteiden alue, joka sulautuu osittain kumpuilevaan soiden ja kalliomaiden ja kankaiden vuorottelemaan metsämaastoon. Kallioselänteet rajautuvat kohtalaisen selväpiirteisesti ympäristöstään. Alueen korkein kohta sijaitsee pohjoisosassa Viitavuoren laella, joka rajautuu koillisreunastaan jyrkänneisenä 45 m alempana olevaan pieneen Vahjärveen. Viitavuoren länsi- ja itäreunan jyrkänneiset kallioseinämät erottuvat lähimaisemassa osittain puuston lomasta ympäristöön. Myös Vesooksenmäen lohkoutunut koillis- ja pohjoisreunan kalliojyrkänne erottuu selvästi lähimaisemassa. Jyrkänneiden päältä avautuu vaihtelevia luonnonkauniita metsä- järvimaisemia ympäristöön. Lakiosat ovat pääasiassa melko tasaista laakeaa jäkälikön peittämää pienmaisemallisesti kohtalaisen avaraa silokalliomaastoa.

Alueen kallioperä on Viipurin rapakivimassiivin karkearakeista ruskeanpunertavaa viborgiittia, jossa kalimaasälpäovoidit ovat 1–4 cm kokoisia. Viborgiitissa esiintyy paikoin leikkaavia hieno-keskirakeisia rapakivigraniittijuonia ja -osueita. Paikoin kallioselänteiden jyrkännepinnoilla esiintyy voimakasta moroutumista. Kallioalueen pohjoisosassa oleva Viitavuori-Äijänvuoren kallioselänteiden länsi- ja itäreunoilla on korkeita, rakoilun lohkomat, paikoin voimakkaasti moroutuneita pystyjyrkänneitä. Viitavuoren länsilounaissivulla on heikosti porrasmainen 20–25 m korkea kallioseinä. Viitavuoren koillisjyrkänne on moroutunut ja kohoaa heikosti porrasmaisena 35 m korkeana seinämänä laelle. Viitavuoren koillisjyrkänneen yläreunalla on erikoinen pieni kolomainen rapautumalla syntynyt Rapakammari-niminen moroluola. Äijänvuoren koillissivulla on 15 m melko pystyseinäinen jyrkänne ja sen eteläpuolella on kapea 10–15 m korkea kallioharjanne. Kallioalueen eteläosassa oleva Vesooksenmäen koillis- ja pohjoisreunalla on kuutiorakoilun lohkomia 25–30 m korkeita, hieman porrasmaisia pystyseinämiä, jossa on voimakkaasti moroutuneita kalliolohkoja. Seutu vapautui mannerjäätiköstä yli 12 250 vuotta sitten, jolloin alue jäi syväälle Baltian jääjärven peittoon. Kalliomaaston lakiosat paljastuivat vedestä maankohoamisen seurauksena Yoldiamerivaiheessa. Noin 8 000 vuotta sitten Litorinamerivaiheessa oli

kalliomaasto ympäristöineen kuivaa maata ja sijaitsee rannikon tuntumassa sisämaassa. Litorinameren ylin ranta on seudulla noin 25 m nykyisen merenpinnan yläpuolella (Eronen ja Haila 1990).

Kalliokasvillisuus vaihtelee selännteillä kohtalaisen edustavasta laakakallioiden kasviyhdyskunnista monipuolisiin jyrkänteiden kasviyhdyskuntiin ja puolilehtomaisiin jyrkänten aluksiin. Viitavuoren lakiosissa poronjäkälikköjä höystävät paikoin kalliohatikka- ja niukemmin kalliopikkutervakkokasvustot. Vahjärven rantaan putoavassa jyrkänten raoissa kasvaa kissankelloa, karvakiviyrttiä sekä kallio-, korpi- ja metsäimarretta. Lisäksi esiintyy hyvin niukasti isomaksaruohoa. Jyrkänten alus on puolilehtomaista kuusikkoa ja haapaviitaa. Länsi- ja lounaisjyrkänten alla on lehmusmetsikköä ja eteläreunalla kasvaa kalliopikkutervakkoa. Alueen talouskäytössä olevia metsiä on käsitelty vaihtelevasti. Viereinen Vahjärvi on mutapohjainen, matala lampi, jossa kelluslehtikasvit esiintyvät kautta koko vesipinnan. Muuna lähiympäristönä on pohjoisosassa Viitavuorta ja Äijänvuorta reunustavat ojitetut rämeet ja korvet sekä vaihteleva kallioinen metsämaastoa, jossa on tehty paikoin hakkuita. Vesooksenmäen koillisjyrkänten juurella on lehmien laidunniitty ja itäpuolella on hiekkatie, jonka varressa on pieniä metsäniittyjä. Kallioalueen eteläosaa reunustavat Kannusjärveä ympäröivät Yläpään kylän peltoalueet.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 2

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 4

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 3

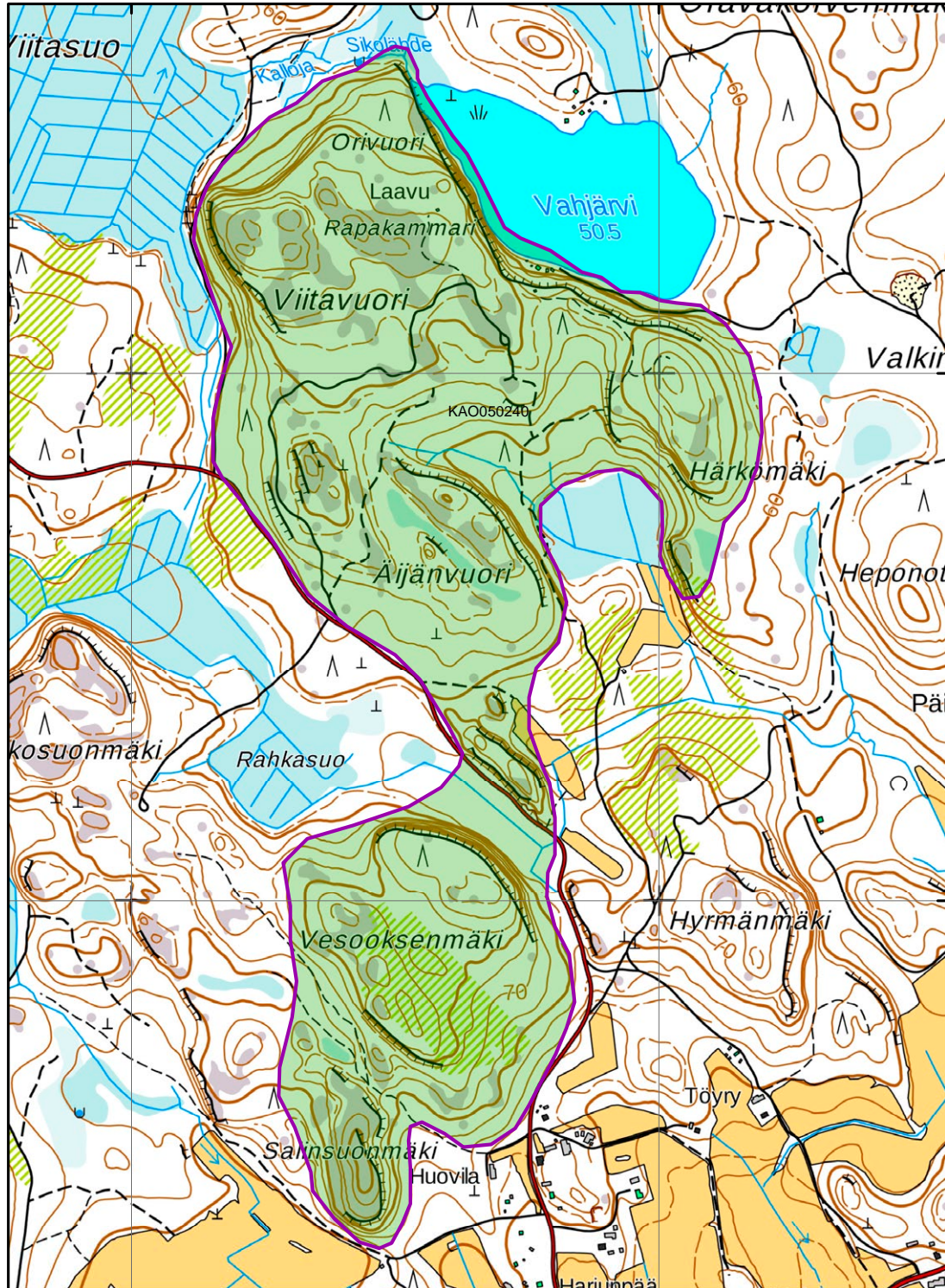
Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

KAO050240, Viitavuori - Vesooksenmäki

5090

5100

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- **** Natura 2000 -verkosto (viiva)
- /// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 2000 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos
 1:10 000

KA0050241 Kakkuvuori

Hamina

Keskikoordinaatit: 6709661:511077 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 37ha **Korkeus:** 32 m mpy. **Suht. korkeus:** 32m

Kallioalueen sijainti: Haminan keskustasta 5 km etelään Vilniemessä merenrannalla.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Kakkuvuori on Vilniemen länsiosassa vastapäätä Hillonniemen satamaa sijaitseva loivarinteinen harvan kalliomännikön peittämä avokallionen selänne, joka rajautuu länsireunastaa kohtalaisen jyrkkärinteisenä suoraa Haminanlahteen ja muilla suunnilla loivapiirteisemmin ympäröiviin kohtalaisen tasaisiin kallioisiin männikkökankaisiin. Kakkuvuoren laki kohoaa reilu 30 m merenpinnan yläpuolelle ja se erottuu viereiselle merenlahdelle melko huomaamattomana hieman kalliorinteisenä korkeampana metsäisenä reunuksena. Länsireunan avokalliopinnat erottuvat rinnepuuston seasta osittain läheisessä merenlahtimaisemassa. Kakkuvuoren avokallioiselta laelta ja länsirinteeltä avautuu kuitenkin kohtalaisen edustava merenlahtimaisema, jossa näkymää hallitsee laajalti Hillonniemen satamaalue rakenteineen. Muualta loivapiirteisestä lakiosasta estää rinnepuusto tehokkaasti näköalat ympäristöön. Kakkuvuoren korkeimmalla laella on hyvin kehittynyt muinaisrantakivikko, joka on paikallinen nähtävyys ja havainnollinen geologinen retkeilykohde. Laella on polkuja ja kolmiomittaustornin jäänteet. Alueella on myös historiallista ja kulttuurihistoriallista arvoa. Kakkuvuoren korkeimmalla laella on vanha kivijalka, joka on mahdollisesti osa historiallisen Haminan linnoituksen vartioaseman rakenteita. Lisäksi kallioselänteen kaakkoisrinteellä kiertävän polun varressa on 4 m pitkä ja 1,5 m leveä hautaröykkiö, joka on sijaintinsa perusteella on ajoitettu pronssikauden lopulle (Museovirasto, Muinaisjäännösrekisteri 2015).

Alueen kallioperä on Viipurin rapakivimassiivin karkearakeista ruskeanpunertavaa viborgiittia, jossa kalimaasälpäovoidit ovat 2–3 cm kokoisia. Viborgiitissa esiintyy paikoin kallioselänteiden jyrkännepinnoilla esiintyy jonkin verran moroutumista. Kakkuvuoren länsirinteellä on tasaisia melko laajoja silokalliopintoja, kun taas etelärinne on rikko-naista porrasmaisesti lohkeillutta kalliorinnettä. Seutu vapautui mannerjäätiköstä yli 12 250 vuotta sitten, jolloin alue jäi syvälle Baltian jääjärven peittoon. Kallioselänteen laki-alue paljastui vedestä maankohoamisen seurauksena Ancyclusjärvivaiheen lopulla. Litorinameren ylin ranta on seudulla noin 25 m nykyisen merenpinnan yläpuolella (Eronen ja Haila 1990). Kakkuvuoren pohjoisreunalla korkeimmalla laella 32–25 m korkeudella mpy on Ancyclusjärvivaiheen lopulla syntynyt muinaisrantakivikko, jossa lohkat ovat

hyvin pyöristyneitä. Pohjoisrinteellä on kivikkoon aallokon toiminnan seurauksena kehittynyt vallimainen reunus. Myös etelä- ja lounaisrinteellä on edustavaa Litorinamerivaheen aikaista rantalohkareikkoa noin 15 m korkeudelta lähelle nykyisen Suomenlahden rantaviivaa.

Suurin osa kallioalueesta on karua kivikkomännikköä ja kalliojäkälikköä. Länsirinteen kalliopinnoilla kasvaa hieman kalliopikkutervakkoa. Lakiosan männikkö melko luonnontilaista lukuun ottamatta pohjoislaella tehtyjä harvennushakkuita. Kallioalueen ympäristö on kuivaa hiekkaista mänikkökangasta, jolla kasvaa tiheä puusto.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 4

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 2

Monikäyttö arvot: 4

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 3

KALLIOALUEEN ARVLUOKKA: 4

Kirjallisuus:

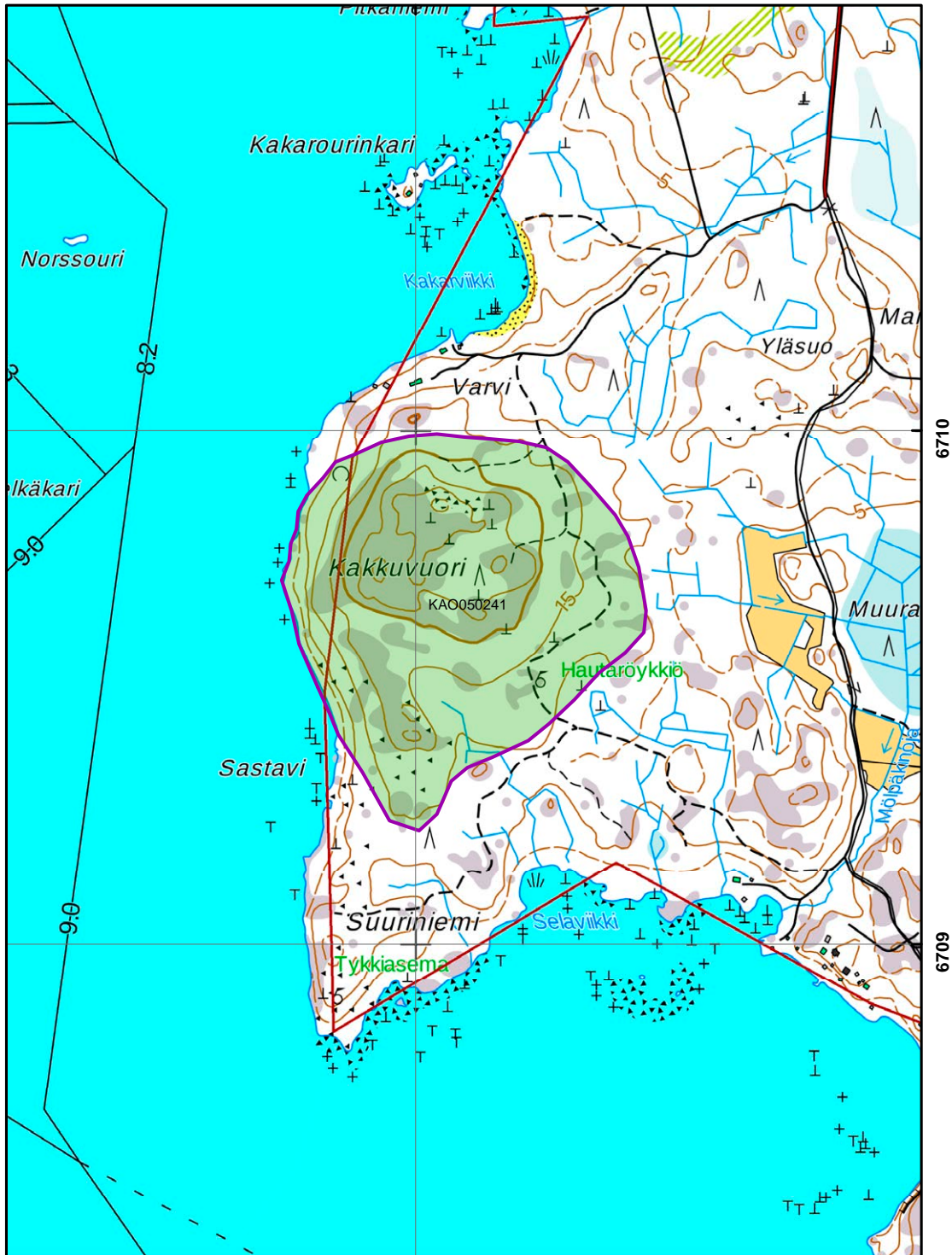
Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

Muinaisjäännösrekisteri. Museovirasto 2015. (http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/mjreki/read/asp/r_default.aspx)

Museovirasto. Museoviraston tietojärjestelmä. Teoksessa: Rakennettu kulttuuriympäristö – Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt 1993. Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisuja 16.

KAO050241, Kakkuvuori

5110

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

SYKE

---- Natura 2000 -verkosto (viiva)

/// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto

■ Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 2000 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050242 Rakinvuori

Hamina

Keskikoordinaatit: 6709443:515629 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 84ha **Korkeus:** 48 m mpy. **Suht. korkeus:** 43m

Kallioalueen sijainti: Haminan keskustasta 7 km kaakkoon Vilniemen itäosassa.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Rakinvuori sijaitsee Vilniemen itäosassa Rakilanlahden rannalla. Se on erittäin luonnontilaisena säilynyt laaja avokallioinen selänne, jonka laelta ja rinteiltä avautuu kaunis merenlahtimaisema Suomenlahdelle. Rakinvuori erottuu hyvin laakeasta männikkökankaasta ja rajautuu selvästi ympäristöstä. Kallioselänteen keskiosasta avautuu vanhojen mäntyjien jakama näköala Rakilanlahdelle ja taustalla olevalle saaristoiselle merelle. Laelta avautuu erinomainen näköala myös luoteeseen Lupinlahdelle ja Haminan keskustan suuntaan. Myös lakialueen ja rinteiden laajojen ja avariin kallioiden pienmaisemien kauneutta lisää luonnontilainen hakkaamatonta puusto. Kallioselänteen yli on hiekkatie ja muutamia ajoneuvopolkuja meren rantaan. Alue on paikallista suunnistusmaastoa ja osa itäpuolella olevaa Rakilan kartanomiljöön ympäristöä, jossa kasvaa lähes puistomaiset vartevat Rakilan kartanon metsät. Itäreunalla Rakilan kartanoalueelta kaartaa kallioiden yli uimahuoneelle vanha polku, jossa on paikallisista kivistä rakennetut askelmat. Luoteessa Vilniemen kylän talousmetsiä ja kauempana arvokas Lupinlahden lintuvesiensuojeluohjelman alue (LVO050140), joka on myös Natura-aluetta (FI0425001 ja FI0425005). Myös Rakinvuoreen lounaispuolella Syväsalmen alueella on pieni Turkkilon luonnonsuojelualue (YSA207507), jonka läheisyydessä on keltamataran (VU) kasvupaikka.

Alueen kallioperä on Viipurin rapakivimassiivin karkearakeista ruskeanpunertavaa viborgiittia, jossa on kookkaita kalimaasälpäovoidit keski-karkean perusaineksen seassa. Paikoin kallioselänteiden jyrkännepinnoilla esiintyy voimakasta moroutumista. Rakinvuori lakiosissa ja rinteillä on laajoja ja edustavia kuperia silokalliopintoja. Pohjoisoassa länsirinteen jyrkänteessä on hioutuneita pyöreäolkaisia seinämäpintoja. Seutu vapautui mannerjäätiköstä yli 12 250 vuotta sitten, jolloin alue jäi syväälle Baltian jääjärven peittoon. Kallioselänteen lakialue paljastui vedestä maankohoamisen seurauksena Ancyclusjärvivaiheen lopulla. Litorinameren ylin ranta on seudulla noin 25 m nykyisen merenpinnan yläpuolella (Eronen ja Haila 1990).

Alueella on monipuolinen ja luonteeltaan mereinen kalliokasvillisuus. Kallioiden rapautumaraoissa kasvaa kalliokiviyrtingin ja kalliioimarteen ohella myös liuskaraunioista. Alempana eteläreunan silokallioilla on ruoholaukkaa ja rantamatarakasvustoja. Kallioiden alapuolissa hiekka-alustassa ei esiinny lehtomaisuutta.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 3

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 2

Lähiympäristön arvot: 1

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

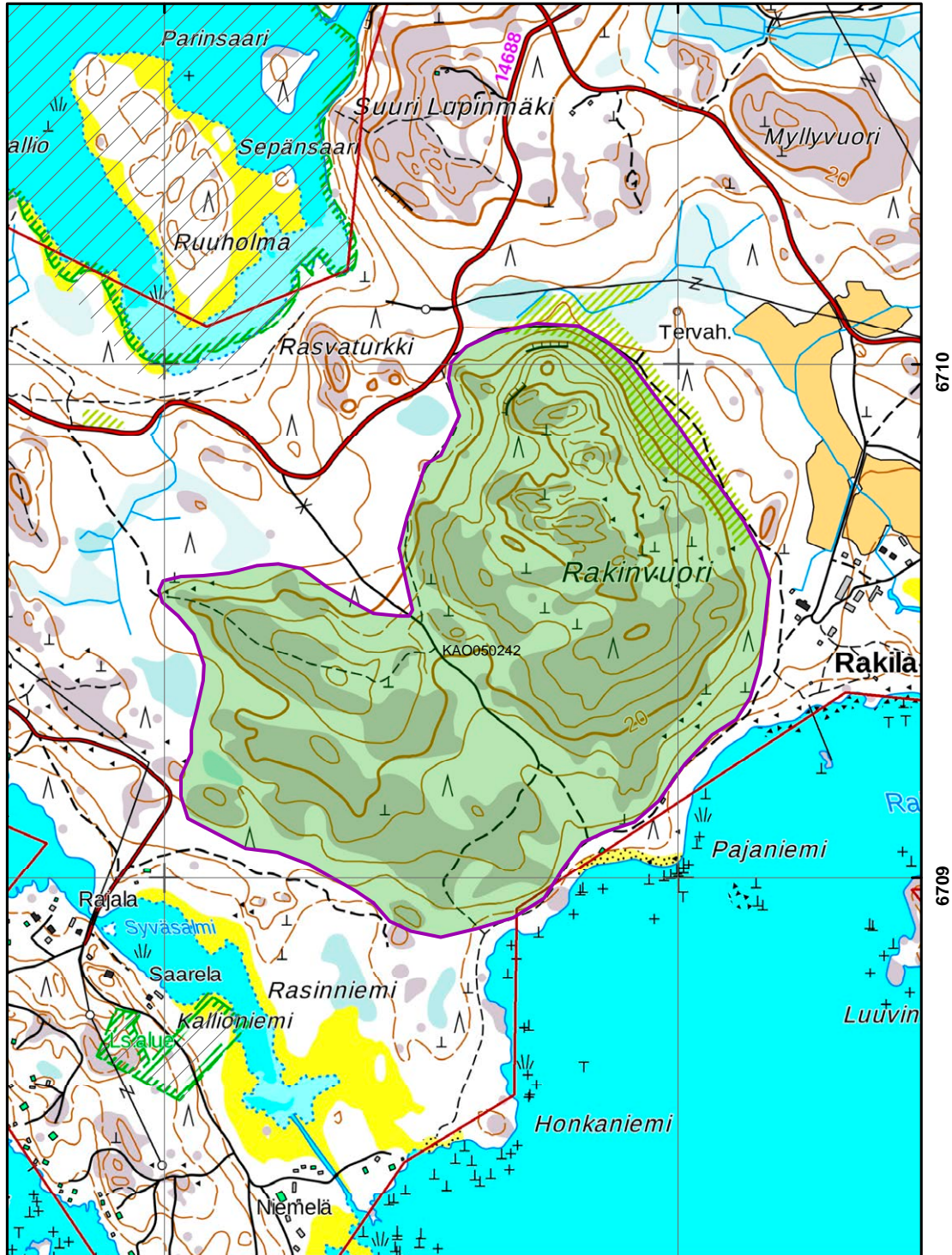
Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

KAO050242, Rakinvuori

5150

5160

6710

6700

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- //// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos
 1:10 000

KA0050248 Kivikkomäki

Hamina

Keskikoordinaatit: 6731828:511621 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 8ha **Korkeus:** 70 m mpy. **Suht. korkeus:** 50m

Kallioalueen sijainti: Haminan keskustasta 17 km pohjoiseen Kitulan kylässä.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Kivikkomäki on jyrkänteisenä kohoava pienehkö kallioselänne, joka kohoaa kauniin kumpuilevan Kitulan kylän viljelymaiseman itäreunalla. Kivikkomäki rajautuu selväpiirteisesti viettäviin pelto- ja metsärinteisiin. Se erottuu peltoalueiden takaa korkeampana metsäisenä selänteellä Kitulan kyläasutusta reunustavalle tielle, jonne pilkottavat paikoin rinnepuuston lomitse erottuvat paljaat lohkoutuneet kallioseinäpäpinnat. Kivikkomäen laelta avautuu länsi- ja lounaispuolella kaunis Kitulan kylää reunustava kumpuileva viljelymaisema, joka etenkin lännessä alla olevan puro- ja peltonotkelman takaa, kohoaa kyläasukituksen reunustamana pelto- ja metsärinteellä kohti vastakkaisen kalliomäen lakea. Myös Kivikkomäen länsijyrkänteiden pienmaisemat ja tyven lehtomaisuus ja etäämpänä puroumaa reunustavat laidunnurmet synnyttävät osaltaan hienon kulttuurimaiseman.

Alueen kallioperä on Viipurin rapakivimassiivin karkearakeista ruskeanpunertavaa viborgiittia, jossa on kookkaita 1–4 cm kokoisia kalimaasälpäovoidit keski-karkean perusaineksen seassa. Länsijyrkänteiden pohjoisosassa seinämäpinnalla näkyy viborgiitissa leikaava yhden metrin levyinen pegmatiittijuoni. Rakenteeltaan juonen keskusta on harmaata kvartssia ja reunaosissa on suurirakeista kirjomaasälpää, joka juonen reunalla vaihtuu hienorakeiseksi rapakivigraniitiksi, jossa on harvakseltaan kookkaampia kalimaasälpäovoidia. Kivikkomäen lakiosat ja länsijyrkänteet on hyvin paljastunutta kalliomaastoa. Sen länsireunalla on heikosti porrasmainen, kuutiurakoilun lohkoma 20–25 m korkea kalliojyrkänteet. Länsijyrkänteiden lohkoutuneilla kalliopinnoilla esiintyy paikoin voimakasta moroutumista. Seutu vapautui mannerjäätiköstä yli 12 250 vuotta sitten, jolloin alue jäi syvälle Baltian jääjärven peittoon. Kalliomaaston lakiosat paljastuivat vedestä maankohoamisen seurauksena Yoldiamerivaiheessa. Noin 8 000 vuotta sitten Litorinamerivaiheessa oli kalliomaasto ympäristöineen kuivaa maata ja sijaitti rannikon tuntumassa sisämaassa. Litorinameren ylin ranta on seudulla noin 25 m nykyisen merenpinnan yläpuolella (Eronen ja Haila 1990).

Kasvillisuus on alueella edustavaa ja monipuolista. Kivikkomäen lakialueella on edustavia sammal- ja jäkäläkasvustoja. Länsijyrkänten alla rinteessä on lehtomaista kasvillisuutta. Myös länsijyrkänten pystyseinämä- ja rakopinnoilla on edustavaa litofyyttikasvillisuutta. Alempana länsirinteen pohjalla peltonotkelmassa virtaa pieni Kitusen lammesta lähtevä puro, joka laskee 20 m alempana olevaan Kannusjärven Paarmalahteen. Laella ja pohjoisrinteellä tehty runsaasti hakkuita.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 4

Muuttuneisuus: 4

Lähiympäristön arvot: 3

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

KAO050248, Kivikkomäki

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

Natura 2000 -verkosto (viiva)
 Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
 Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050249 Hyypiänmäki

Hamina

Keskikoordinaatit: 6731847:512247 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 17ha **Korkeus:** 92 m mpy. **Suht. korkeus:** 72m

Kallioalueen sijainti: Haminan keskustasta 17 km pohjoiseen Kitulan kylässä.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Hyypiänmäki on Kitulan kylän viljelysalueen laidalla jyrkkänä kohoava kallioselänne, joka erottuu lounaispuolelta Kannusjärven reunustavilta peltoalueilta upeasti. Hyypiänmäki rajautuu selväpiirteisesti viettäviin pelto- ja metsärinteisiin. Länsi- ja lounaispuolella on laajat Kannusjärvelle viettävät rinnepellot, jossa maalaistaloja ja peltoalueiden välissä pieniä kallioisia metsäsaarekkeita. Hyypiänmäen laelta avautuu avara ja kaunis kumpuileva peltojen ja kalliomäkien reunustama järvimaisema kauas lounaaseen yli Kannusjärven. Hyypiänmäen länsijyrkänteen moroutuneet kalliolohkojen seinämäpinnat metsäisen alustan mororinteineen on pienmaisemallisesti erikoinen kokonaisuus. Lakialue on paikallinen näköalapaikka, jossa kuluneita polku-uria.

Alueen kallioperä on Viipurin rapakivimassiivin karkearakeista ruskeanpunertavaa viborgiittia, jossa on kookkaita kalimaasälpävoidit keski-karkean perusaineksen seassa. Viborgiitissa näkyy paikoin kapeita leikkaavia hienorakeisia rapakivigraniitijuonia. Hyypiänmäen länsireunalla on mannerjäätikön hioma porrasmainen vahvan kuutiorakoilun lohkomaa 30 m korkea jyrkänne, jossa esiintyy voimakasta moroutumista eri kalliolohkojen välillä. Pystynousut seinämäpinnoilla on 10–15 m korkuisia. Jyrkänteen alla on runsaasti kalliomorosta muodostunutta metsäistä maaperärinnettä. Hyypiänmäen laki on hieman kumpuileva peitteinen kalliomännikköalue. Laelta ja länsijyrkänteen tyveltä on otettu irtainta kalliomoraa muutamasta paikasta. Seutu vapautui mannerjäätiköstä yli 12 250 vuotta sitten, jolloin alue jäi syvälle Baltian jääjärven peittoon. Kallioselänteen lakiosat paljastuivat vedestä maankohoamisen seurauksena Yoldiamerivaiheessa. Noin 8 000 vuotta sitten Litorinamerivaiheessa oli kalliomaasto ympäristöineen kuivaa maata ja sijaitsi rannikon tuntumassa sisämaassa. Litorinameren ylin ranta on seudulla noin 25 m nykyisen merenpinnan yläpuolella (Eronen ja Haila 1990).

Lakiosat ovat hakkaamattomilta osin kuusikkoa. Länsijyrkännettä loivemmalla ja peitteisemmällä taimikoisella etelärinteellä on mäkitervakkoläikkiä pääosan ollessa metsäkastikkaheinikkoa. Jyrkällä lounaisrinteellä kasvaa karvakiviyrttiä ja kallioimarretta. Alusta maaperärinteessä on edustavaa lehtoa, jossa on runsaasti sinivuokkoa. Jyrkänteen alla vuorisoranotto paikassa on runsaslajinen lähes avoimen soraikon kasviyhdyskunta. Pohjois- ja etelärinteillä on tehty 1980-luvun lopulla laajoja hakkuita.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 2

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 4

Muuttuneisuus: 4

Lähiympäristön arvot: 3

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 3

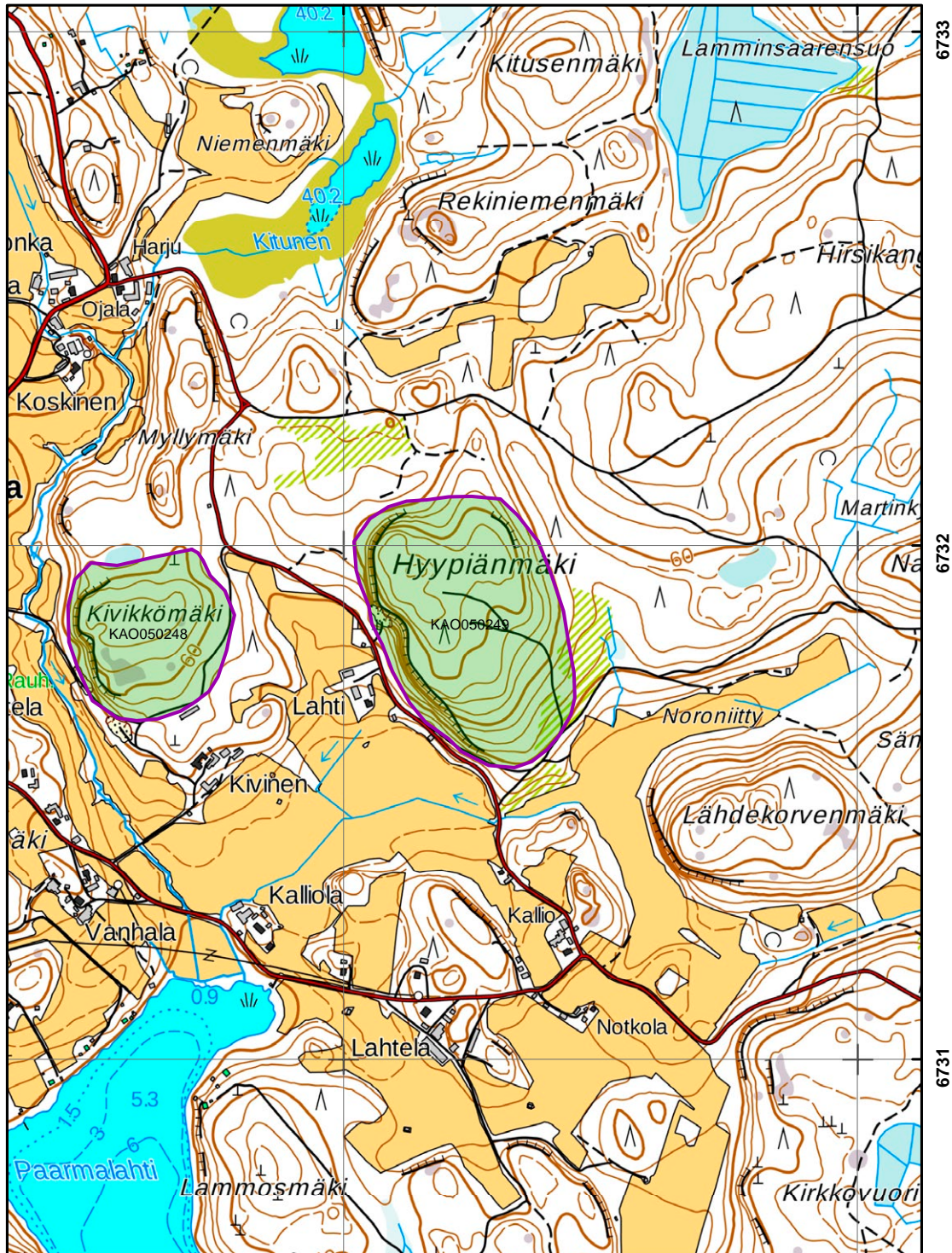
Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

KA0050249, Hyypiänmäki

5120

5130

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- /// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 2000 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050099 Suurivuori

Hamina, Kotka

Keskikoordinaatit: 6720551:499274 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 84ha **Korkeus:** 87 m mpy. **Suht. korkeus:** 57m

Kallioalueen sijainti: Kotkan keskustasta 16 km pohjoiseen, Metsäkulman kylän lounaispuolella.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Suurivuori on laaja korkea jyrkkäpiirteinen kallioselänne, joka kohoaa Juurikorven ja Metsäkulman kylien viljelyalueiden välisessä metsämaastossa. Länsi- ja koillisreunan jyrkän teiset kallioseinämät erottuvat hyvin lähimaisemassa, mutta muutoin kauempaa katsotessa Suurivuori hahmottuu lähinnä metsäisenä korkeana kohoumana ympäristöstä. Suurivuoren avokallioiselta korkeammalta laelta avautuu etenkin lännen suuntaan hyvät ja avarat metsävaltaiset maisemat. Muualla lakiosissa puusto rajoittaa näköalaa ympäristöön selkeästi. Suurivuoren loivasti viettävillä lakikallioilla ja rinteillä avautuu hyvin edustavia ja avaria loivapiirteisesti kumpuilevia silokallioiden pienmaisemia, joita reunustaa kalliomännikköiset metsiköt. Laen poikki kulkee metsäautotie ja lakialueen metsiä on osittain hakattu. Lähiympäristössä vaihtelevasti käsiteltyä talousmetsämaastoa. Eteläpuolella Metäkylään vievän maantien varressa on kasvillisuuden sitomia metsäisiä dyynejä. Samalta alueelta on otettu myös runsaasti hiekkaa, soraa ja kalliokiviaineksia.

Alueen kallioperä on Viipurin rapakivimassiiviin punertavan ruskeaa karkearakeista viborgiittia, jossa runsaasti tasa-keskirakeista rapakivigraniittia. Suurivuoren viborgiitti on paikoin hyvin harvarakoista ja laella on laajoja tasaisia peittämiä silokalliopintoja, jotka ovat selvästi tavanomaista laaja-alaisempia. Suurivuoren länsisivulla on 10–20 m korkea jyrkänne, jossa on 10–15 m korkeita pystyseinäpintoja. Koillisivulla on 15–20 m korkeita viistojyrkän teisiä pintoja. Lakialueen alavammassa kohdissa noin 80–75 m nykyistä merenpintaa korkeammalla on kaksi hyvin edustavaa Yoldiamerivaiheessa syntynyttä muinaisrantakivikkoa sekä tasaisia männikön peittämiä rantahietikkoja. Muinaisrantakivikkojen lohkarkeit ovat melko kookkaita, mutta hyvin pyörityneitä. Seutu vapautui mannerjäätiköstä yli 12 250 vuotta sitten, jolloin alue jäi syvälle Baltian jääjärven peittoon. Kallio- maasto paljastui vedestä maankohoamisen seurauksena Yoldiamerivaiheessa ja sitä seuranneessa Ancylysjärvivaiheessa. Noin 8 000 vuotta sitten Litorinamerivaiheessa oli kallioselänne ympäristöineen kuivaa maata ja sijaitsi rannikon tuntumassa sisäsaaristossa. Litorinameren ylin ranta on seudulla noin 25 m nykyisen merenpinnan yläpuolella (Eronen ja Haila 1990).

Alueen kasvillisuus on monipuolista ja edustavaa. Lakialueen kasvillisuus vaihtelee painanteiden kalliomänniköistä mereisiin kalliotierasammalosaaihin peittämiin laajoihin avokalliopintoihin, jotka ovat luonteenomaisia rannikkoseudun kallioille.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 4

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

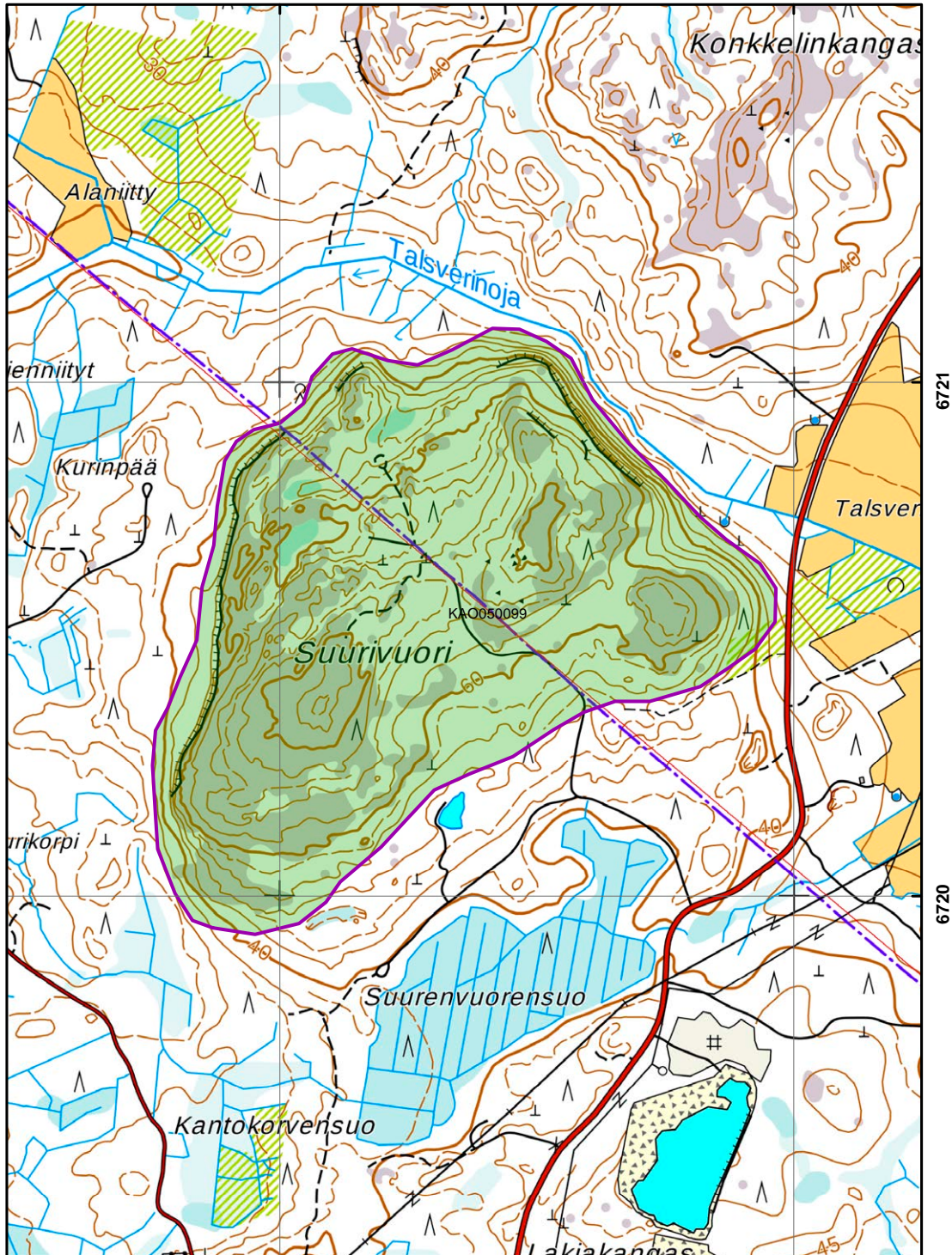
Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

KAO050099, Suurivuori

4990

5000

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

SYKE

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- /// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050247 Vuorilammenvuoren kallioalue

Hamina, Kouvola

Keskikoordinaatit: 6736384:512663 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 45ha

Korkeus: 95 m mpy.

Suht. korkeus: 45m

Kallioalueen sijainti: Haminan keskustasta 21 km pohjoiseen Haminan ja Kouvolan kuntien rajalla.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Soiden ja pienien lampien sekä korkeiden kallioselänteiden luonnehtimassa metsämaastossa sijaitseva Vuorilammenvuoren kallioalue on lähes 2 km pitkä pohjois-eteläsuuntainen, erämaaluontoinen jyrkkäpiirteinen kallioselännejakso, joka rajautuu kohtalaisen selkeäpiirteisesti ympäristöstään. Selänteiden kapeahkot lakialueet kohoavat ympäröivästä maisemasta noin 40 m korkeammalle ja selänteiden länsireunan pystyjyrkännemuodot erottuvat silmiinpistävästi viereisille suoalueille. Selänteiden lakiosista avautuu avaria kumpuilevia metsämaisemia länsipuolelle lähimaisemaan sekä etäämmälle ympäristöön. Etenkin Vuorilammenvuoren laelta avautuu kaunis erämaaluontoinen näköala jyrkänteen alla olevalle pienelle suorantaiselle Vuorilammelle. Etenkin jyrkänteiden pienmaisemat yhdessä ympäröivän suoluonnon kanssa ovat alueella jylhän kauniita ja edustavia. Alueella on tehty paikoin laajoja hakkuita etenkin jyrkänteiden alaisessa soistuneessa metsämaastossa. Alue on paikallista retkeilymaastoa ja näköalapaikka. Vuorilammen pohjoisrannalla jyrkänteen juurella on metsäkämpä ja savusauna.

Alueen kallioperä on Viipurin rapakivimassiivin karkearakeista ruskeanpunertavaa viborgiittia, jossa on kookkaita kalimaasälpäovoidit keski-karkean perusaineksen seassa. Kallioselännejakso on pohjois-eteläsuuntainen rotkolaaksomainen alue, joka käsittää Vuorilammenvuoren, Yhtelmänvuoren ja Ummunvuoren jyrkänteiset kallioselänteet. Kallioselänteiden länsijyrkänteiden lakireunukset ovat paikoin moroutuneet voimakkaasti. Vuorilammenvuoren länsijyrkänteiden korkeus on heikosti porrasmainen 20–27m korkea kallioseinä, jossa sen keskiosassa ovat pystysuorat kapeat kalliolohkot silokalliopintoineen muodostavat länsijyrkänteen näyttävimmän osan. Seinämässä on myös rakoilun synnyttämiä koloja. Yhtelmänvuoren länsijyrkänteen korkeus on 20 m ja sen pohjoispuolella olevan Ummunvuoren heikosti porrasmainen kallioseinä kohoaa 25–30 m korkeana. Seutu vapautui

mannerjäätiköstä yli 12 250 vuotta sitten, jolloin alue jäi syvälle Baltian jääjärven peittoon. Kalliomaaston lakiosat paljastuivat vedestä maankohoamisen seurauksena Yoldiamerivaiheessa. Noin 8 000 vuotta sitten Litorinamerivaiheessa oli kalliomaasto ympäristöineen kuivaa maata ja sijaitsi rannikon tuntumassa sisämaassa. Litorinameren ylin ranta on seudulla noin 25 m nykyisen merenpinnan yläpuolella (Eronen ja Haila 1990).

Kasvillisuus kallioalueella on melko tavanomaista, mutta edustavaa vaihdellen lakialueen laakeiden pintojen kasvustoista rapautuneiden jyrkännepintojen kasvillisuuteen. Selänteiden lakiosien rapautuneilla kalliopinnoilla on poronjäkälikköjä ja rapautumahyllyjä peittävät sianpuolukkamatot. Moroutuneilla rakoilleilla seinämällä on hajanaisia kalliokiviyrteikasvustoja. Jyrkänten juurella lohkareiden lomassa on mustakonnanmarjaa. Vuorilammenvuoren alarinteen louhikossa asustaa mäyrä.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 4

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 4

Muuttuneisuus: 3

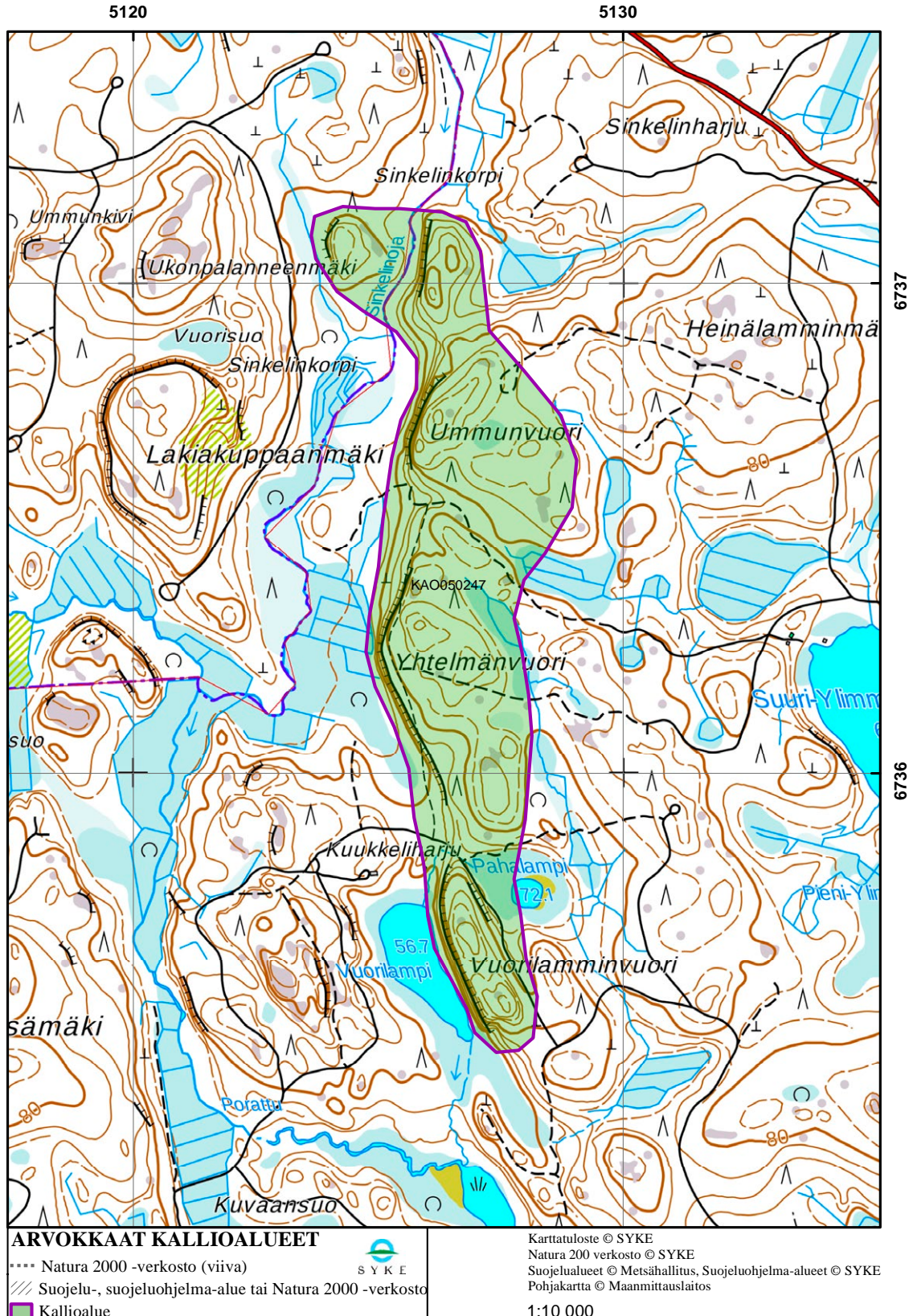
Lähiympäristön arvot: 3

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

KAO050247, Vuorilammenvuoren kallioalue

KA0050027 Haukkavuori

litti

Keskikoordinaatit: 6745928:455710 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 9ha **Korkeus:** 110 m mpy. **Suht. korkeus:** 55m

Kallioalueen sijainti: Kausalan keskustasta 9 km lounaaseen, Sääksjärven luoteispuolella Perheniemen tuntumassa.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Haukkavuori on itä-länsisuuntainen jyrkänteinen kallioselänne, joka sijaitsee Erottajan kylässä laajojen Sääksjärveä reunustavien peltoalueiden reunalla. Se rajautuu Erottajan kyläasutukseen ja Lanskinjokea reunustaviin peltoalueisiin sekä luoteisreunastaan laajaan yläköiseen kalliomaastoon. Haukkavuoren jyrkänteiset vaaleat kallioseinämät erottuvat silmiinpistävästi lähimaisemassa. Laelta avautuu upea näköala etelään ja kaakkoon alavaan ja laajaan peltomaisemaan ja sen takana olevalle Sääksjärvelle. Haukkavuoren kalliomännikköinen lakialue ja eteläreunan viistojyrkänteisten seinämäpinnat ovat pienmaisemallisesti melko avaria ja komeita. Haukkavuori on hyvä paikallinen näköalapaikka.

Haukkavuoren kivilaji on keskirakeista ja pilsteistä mikroliinigraniittia, jossa on runsaasti pegmatiittisia karkearakeisia osueita. Paikoin esiintyy mikroliinigraniitissa myös kiillegneissisiä sulkeumana. Haukkavuori sijaitsee geologisesti svekofennialaisen graniittialueen ja Kaakkois-Suomen rapakivigraniittialueen kohntaktissa. Heti Haukkavuoren itäpuolella muuttuu kivilaji tasarakeiseksi rapakivigraniitiksi. Haukkavuoren lakialue ja kallioiset jyrkänteiset rinteet ovat hyvin paljastuneet. Kallioinen etelärinne on 25–30 m korkea ja viistojyrkänteiset seinämäpinnat ovat 15–20 m korkeita. Silokalliopinnat ovat jyrkällä pohjoisrinteellä melko edustavia, mutta lakialue on kalliopinnoiltaan kumpuilevampi ja rakoilun lohkoma. Seutu vapautui mannerjäätiköstä yli 12 000 vuotta sitten, jolloin alue jäi syvälle Baltian jääjärven peittoon. Haukkavuoren lakiosa paljastui vedestä maankohoamisen seurauksena Yoldiamerivaiheessa noin 11 000 vuotta sitten. Noin 8 000 vuotta sitten Litorinamerivaiheessa oli alue kuivaa maata ja sijaitsi sisämaassa kauempana rantaviivasta. Litorinameren ylin ranta on seudulla noin 30–35 m nykyisen merenpinnan yläpuolella (Eronen 1990).

Laella kasvaa kohtalaisen luonnontilaista harvaa männikköä. Avokalliopinnat ovat hyvin karunluontoisia ja paahtuneita. Eteläisten rinnejyrkänteiden alla on viistoa puolilehtoa ja alempana tuomiviitaa, jossa aluskasvillisuus on enimmäkseen käenkaalia. Laella on polkuja ja paikoin hieman kasvillisuuden kuluneisuutta. Etelärinteen alla on pieni kaatopaikka.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 4

MAISEMA ARVO: 2

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 3

KALLIOALUEEN ARVLUOKKA: 4

Kirjallisuus:

Eronen, M. 1990. Maaperä. Julk.: Alalammi, P. (toim.) Suomen Kartasto vihko 124:9-25. Maanmittaushallitus. Suomen Maantieteellinen Seura. Helsinki.

KAO050027, Haukkavuori

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

Natura 2000 -verkosto (viiva)
 Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
 Kallioalue

 SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos
 1:10 000

KA0050031 Korttelistonvuori

litti

Keskikoordinaatit: 6760818:459114 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 18ha **Korkeus:** 130 m mpy. **Suht. korkeus:** 53m

Kallioalueen sijainti: Kausalan keskustasta 10 km pohjoisluoteeseen, Märkjärven länsipuolella.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Korttelistonvuori on kapeiden jyrkänteisten kallioharjanteiden muodostama kalliomäki, joka sijaitsee pienten järvien ympäröimällä kannaksella. Se rajautuu voimakkaasti kumpuilevaan kallioiseen metsämaastoon, kapeisiin peltokaistaleisiin ja kohoaa yli 50 m korkeammalle kuin eteläreunalla oleva kapea ja pitkä Vähä Pikijärven pinta. Korttelistonvuoren korkea profiili ei hahmoitu erityisen selvästi kumpuilevassa metsävaltaisessa maastossa, mutta itäreunan paljaat jyrkänteiset avokalliopinnot erottuvat hyvin lähimaisemassa. Eri puolilta selänteiden päältä avautuu kauniita näköaloja järviolueiden kirjomaan metsäiseen maastoon. Lakiosan kumpuilevat ja jyrkän pohjoisrinteen tasaiset hioutuneet silokalliopinnot ovat pienmaisemallisesti edustavat ja kauniit. Alue on paikallisesti suosittua retkeilymaastoa ja hyvä paikallinen näköalapaikka.

Kallioperä on keski-karkearakeista mikrokliniinigraniittia, joka on granaattipitoista. Mikrokliniinigraniittissa on selvää raekoon vaihtelua ja siinä esiintyy leikkavia pegmatiittijuonia. Korttelistonvuoren itärinne on rakoilun lohkona ja portaittain jyrkänteinen 20–30 m korkea kalliorinne. Laella ja pohjoisrinteellä on kohtalaisen laaja-alaisia silokalliopinnoja. Laella muutamia kookkaampia irtolohkareita. Kallioalue sijaitsee I ja II Salpausselän välisessä maastossa. Kun mannerjäätikön reunan asema oli II Salpausselän kohdalla noin 11 600 vuotta sitten oli Baltian jääjärven korkein ranta alueella noin 150 m mpy. Tuolloin Korttelistonvuoren korkein lakialue oli noin 20 m vedenpinnan alla. Kallioalue paljastui vedestä osittain Yoldiamerivaiheen alussa 11 590 vuotta sitten, kun Baltian jääjärven pinta laski lyhyessä ajassa 26–28 m (Eronen ja Haila 1990, Mäkinen ym. 2011).

Laella osittain karua kalliomännikköä ja silokalliopinnoilla kasvaa poronjäkälikköä. Korttelistonvuoren laella on pieni kallio pohjainen soistunut lampi, joka lisää kallioalueen biologista monimuotoisuutta. Etelärinteellä laaja avohakkuualue ja kallio pinnoilla kuluneisuutta runsaan retkeilykäytön takia.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 4

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 4

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVLUOKKA: 4

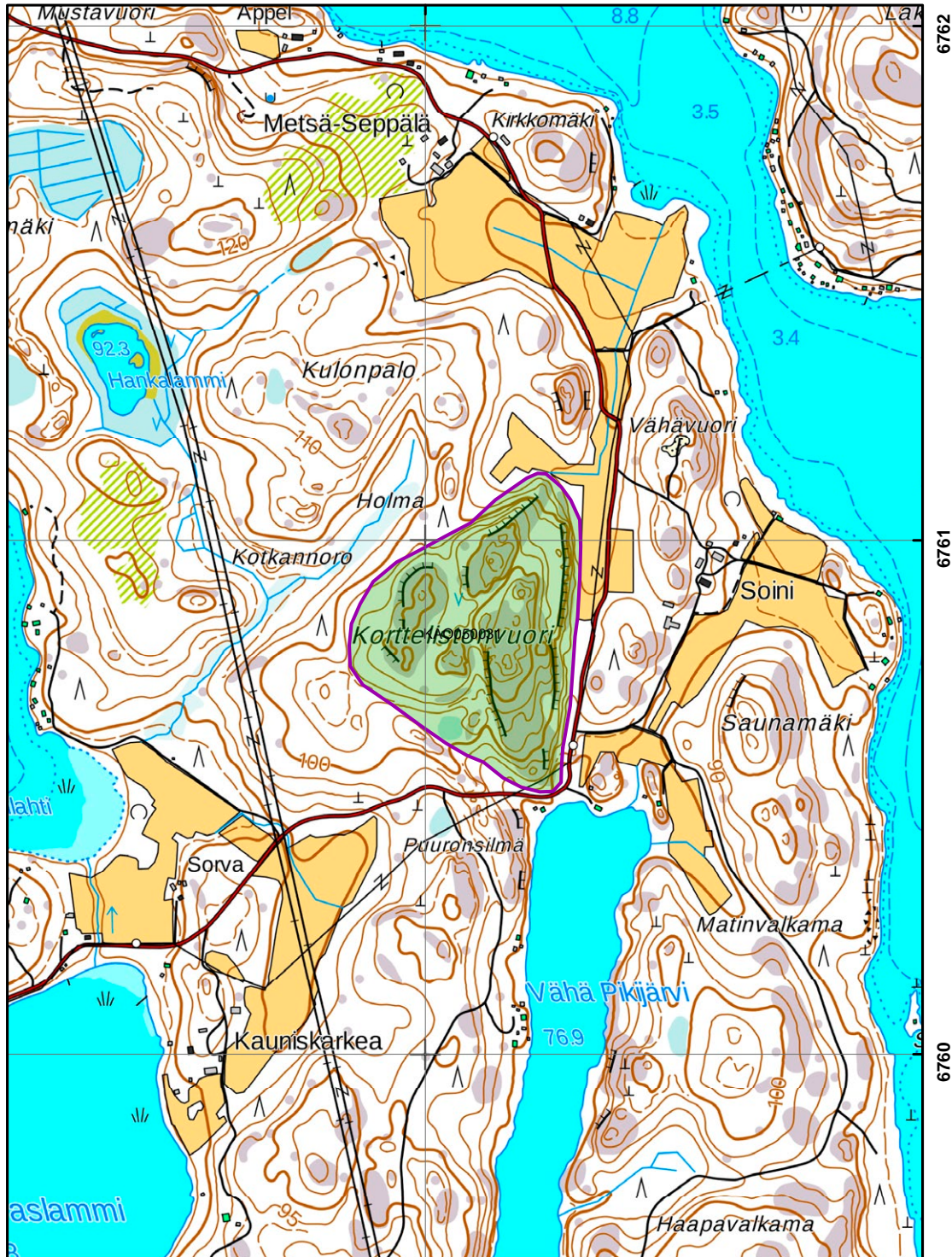
Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

Mäkinen, K., Teeriaho, J., Rönty, H., Rauhaniemi, T. ja Sahala, L. 2011. Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat. Suomen ympäristö 32/2011. Ympäristöministeriö. Helsinki. 185 s.

KAO050031, Korttelistonvuori

4590

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- /// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050034 Haukkavuoren kallioalue

litti

Keskikoordinaatit: 6762020:457323 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 106ha **Korkeus:** 135 m mpy. **Suht. korkeus:** 59m

Kallioalueen sijainti: Kausalan keskustasta 12 km pohjoisluoteeseen, Kotojärven etelärannalla.

Luonnonsuojelualueet ja muut luontoa turvaavat alueet:

Haukkavuoren lounaisjyrkänteessä on kivikautisia kalliomaalauksia (Museovirasto, Muinaisjäännösrekisteri 2014).

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Haukkavuoren kallioalue on vierekkäisten jyrkänteisten kallioselänteiden muodostama kallioalue, joka rajautuu länsi- ja pohjoisreunastaan Kotojärveen ja sen rantoja reunustaviin peltoihin. Se hallitsee pohjoispuolella avautuvaa Kotojärven ja sen rantapeltojen viljelymaisemaa selvästi ja muodostaa alueella maisemallisesti jylhän ja kauniin kokonaisuuden. Muilla suunnilla kallioselänteet rajautuvat metsäisiin notkelmiin ja irtomaiden peittämiin metsäisiin rinteisiin. Selänteiden päältä avautuu kauniita näköaloja Kotojärvelle ja sen viljellyille ja metsäisille rannoille missä on maatiloja. Alueen kallioselänteitä erottaa toisistaan kapeat ja syvät notkelmat, jotka korkeusvaihteluineen ja jylhine jyrkänteineen ovat pienmaisemallisesti edustavia. Kotojärven eteläpään itärannalla, Haukkavuoren lounaaseen olevassa seinämässä kivikautisia kalliomaalauksia. Kalliomaalaukset on Haukkavuoren lounaaseen olevassa pystysuorassa seinämässä, jossa on punavärillä tehtyjä hirvi- ja ihmiskuvioita kallion pinnassa 3–5,5 m:n korkeudella veden pinnasta (Museovirasto, Muinaisjäännösrekisteri 2014). Alue on suosittu paikallinen retkeilykohde ja näköalapaikka.

Kallioperä on keski-karkearakeista mikrokliinigraniittia, jossa esiintyy leikkavia pegmaattiituonia. Lakiosat lohkoutunutta, kumpuilevaa kallioaluetta, jossa pieniä silokallioita. Selänteiden rinteet ovat lohkoutuneet osittain pystyjyrkiksi seinämiksi. Haukkavuoren itäreunalla on 20 m korkea pystyseinä, jossa on irtonaisia kalliolohkoja ja jyrkänteiden alla taluslohkareikkoa. Haukkavuoren pohjoisreunalla on jäätikön hioma viisto jyrkänteen 40 m korkea kallioinen rinne, jossa on 20 m korkeita viisto jyrkänteisiä seinämäpintoja. Haukkavuoren ja Letkavuoren länsireunalla on 20 m korkeita pystyjyrkänteisiä kallioseinämiä. Kallioalue sijaitsee I ja II Salpausselän välisessä maastossa, kun mannerjäätikön reunan asema oli II Salpausselän kohdalla noin 11 600 vuotta sitten oli Baltian jääjärven

korkein ranta alueella noin 150 m mpy. Tuolloin kalliomaaston korkein lakialue oli noin 15 m vedenpinnan alla. Kallioalue paljastui vedestä osittain Yoldiamerivaiheen alussa 11 590 vuotta sitten, kun Baltian jääjärven pinta laski lyhyessä ajassa 26–28 m (Eronen ja Haila 1990, Mäkinen ym. 2011).

Haukkavuoren kallioalue on kasvillisuudeltaan melko tavanomainen kohde. Selänteiden lakiosat ovat karua kalliomännikköä, jossa silokalliopinnoilla kasvaa poronjäkälikköä. Alueen metsiä on käsitelty vaihtelevasti.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 4

MAISEMA ARVO: 2

Muut arvot:

Historialliset arvot: 2

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 4

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVUOKKA: 4

Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

Mäkinen, K., Teeriaho, J., Rönty, H., Rauhaniemi, T. ja Sahala, L. 2011. Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat. Suomen ympäristö 32/2011. Ympäristöministeriö. Helsinki. 185 s.

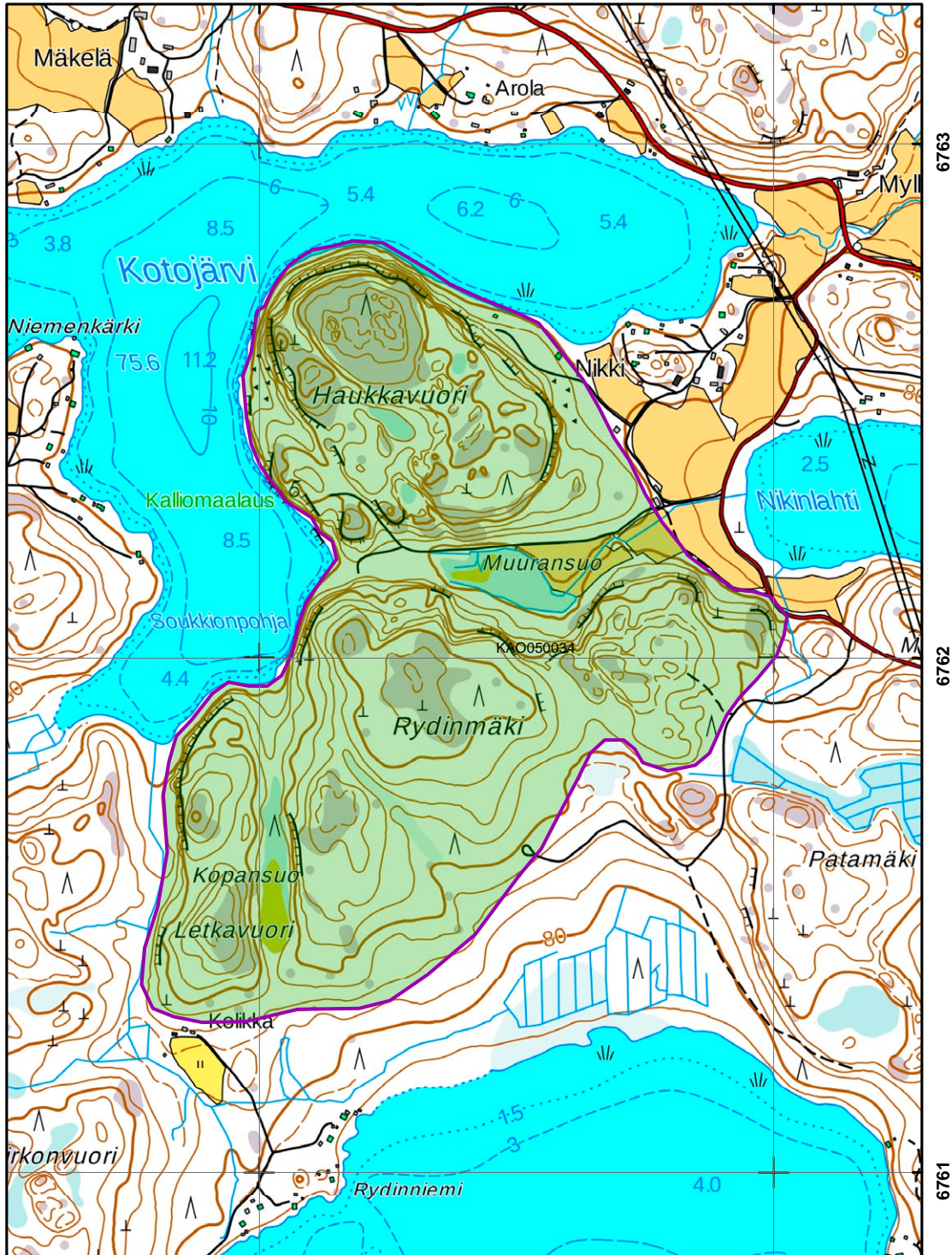
Muinaisjäännösrekisteri. Museovirasto 2015. (http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/mjreki/read/asp/r_default.aspx)

Museovirasto. Museoviraston tietojärjestelmä. Teoksessa: Rakennettu kulttuuriympäristö – Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt 1993. Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisuja 16.

KAO050034, Haukkavuoren kallioalue

4570

4580

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- /// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050035 Aittakallio

litti

Keskikoordinaatit: 6761396:455621 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 63ha **Korkeus:** 135 m mpy. **Suht. korkeus:** 60m

Kallioalueen sijainti: Kausalan keskustasta 12 km luoteeseen, Kotojärven lounaispuolella.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Aittakallio on useista pienistä jyrkänteisistä kallioselänleistä koostuva korkea kallioalue, joka sijaitsee Kymijoen vesistöön kuuluvan kapean uoman itäpuolella olevalla ylänköisellä kalliometsäisellä kannaksella ja kohoaa parhaimmillaan 60 m ympäröiviä vesistöjä korkeammalle. Aittakallion jyrkänteiset selänlehtet rajautuvat selvästi kapeisiin suonotkelmiin ja pieneltä osin peltolaikkuihin, mutta muuten kallioalue sulautuu osaksi voimakkaasti kumpuilevaa metsämaastoa eikä hahmoitu kauemmas ympäristöstään kovin hyvin. Aittakallion osittain avokallioiset, jyrkänteiset länsireunan seinämät erottuvat selvästi viehiselle Perä-Mankalankylälle vievälle maantielle ja hallitsevat lähimaisemaa. Selänlehtien lakiosista avautuu kauniita kumpuilevia metsävaltaisia maisemia eri puolille ympäristöön. Aittakallion lakialueen silokalliot ja rinteiden jyrkänteiden pienmaisemat ovat edustavia. Alue on hyvä paikallinen näköalapaikka.

Kallioperä on keskirakeista, pilsteistä mikrokliinigraniittia, jossa esiintyy paikoin harvakseltaan vaaleita kalimaasälpähajarakeita. Alueen kallioperä on voimakkaiden etelä-pohjoissuuntaisten murroslinjojen lohkomaa maastoa, joka kallioalueella ja sen ympäristössä näkyy suurina korkeuseroina ja kapeina suuntautuneina notkelmina ja vesistöinä. Aittakallion selänlehtien länsi- ja itäsivuilla on 25–30 m korkeita heikosti porrasmaisia seinämiä. Selänlehtien lakialueet ovat hyvin paljastunutta, kumpuilevaa silokalliomaastoa, jossa korkeuseot ovat vähäisempiä. Kallioalue sijaitsee I ja II Salpausselän välisessä maastossa. Kun mannerjäätikön reunan asema oli II Salpausselän kohdalla noin 11 600 vuotta sitten oli Baltian jääjärven korkein ranta alueella noin 150 m mpy. Tuolloin kalliomaaston korkein lakialue oli noin 15 m vedenpinnan alla. Kallioalue paljastui vedestä osittain Yoldiamerivaiheen alussa 11 590 vuotta sitten, kun Baltian jääjärven pinta laski lyhyessä ajassa 26–28 m (Eronen ja Haila 1990, Mäkinen ym. 2011).

Kallioalue on kasvillisuudeltaan melko tavanomainen kohde. Selänlehtien lakiosat ovat karua kalliomännikköä, jossa silokalliopinnoilla kasvaa poronjäkälikköä. Alueen metsiä on käsitelty vaihtelevasti. Aittakallion luoteispuolella on kauniita viljeltyjä peltokaistaleita ja maatiloja kapeassa rotkomaisessa Kymenjoen uomaan viettävässä notkelmassa. Länsijyrkänteen tyvellä paikallistien varressa kasvaa suorarunkoisia pylväskatajia.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 4

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 4

Lähiympäristön arvot: 3

KALLIOALUEEN ARVUOKKA: 4

Kirjallisuus:

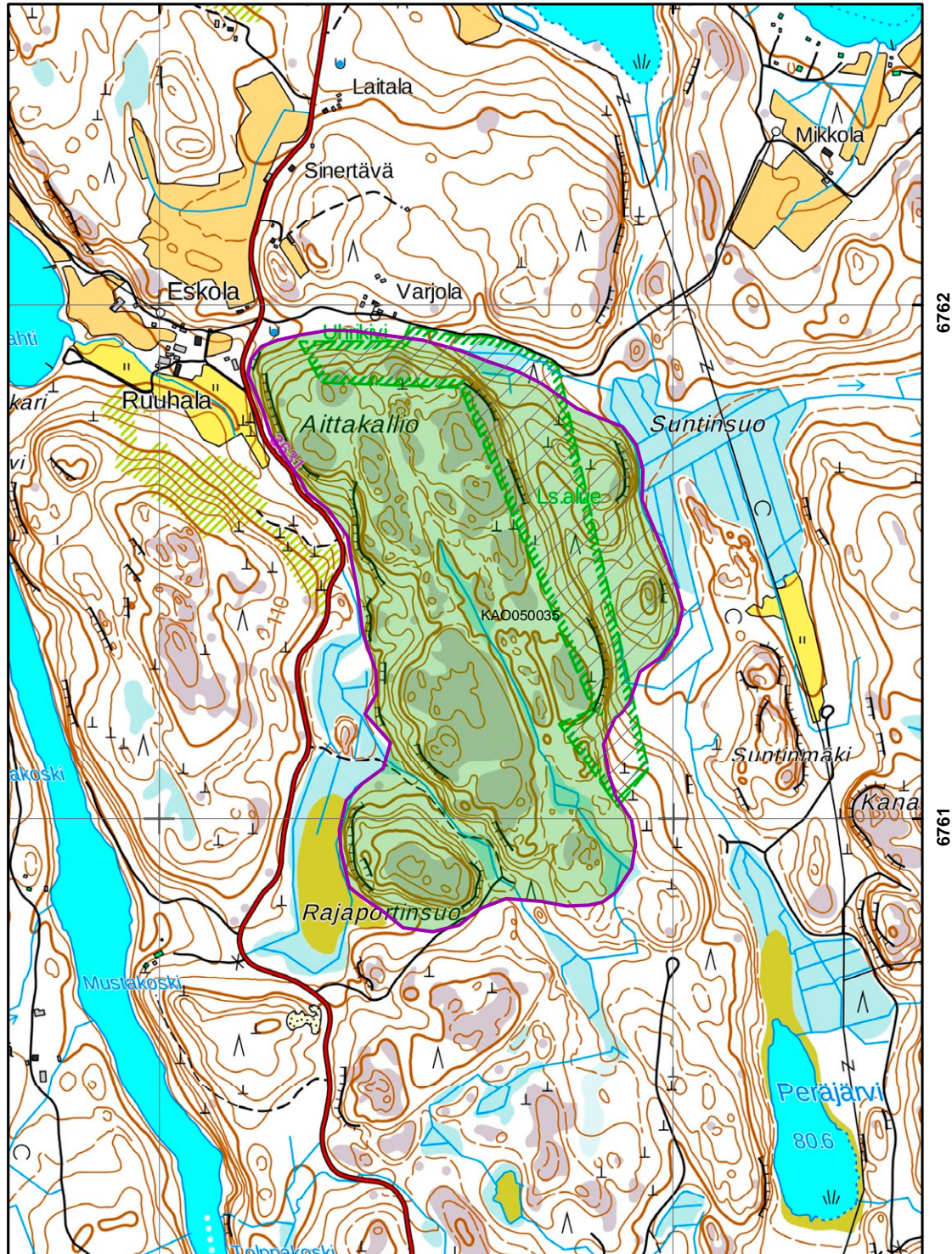
Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

Mäkinen, K., Teeriaho, J., Rönty, H., Rauhaniemi, T. ja Sahala, L. 2011. Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat. Suomen ympäristö 32/2011. Ympäristöministeriö. Helsinki. 185 s.

KAO050035, Aittakallio

4550

4560

6762

6761

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- ▨ Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- ▭ Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050036 Huhkaimenvuoren kallioalue

litti

Keskikoordinaatit: 6764885:454369 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 331ha **Korkeus:** 142 m mpy. **Suht. korkeus:** 67m

Kallioalueen sijainti: Kausalan keskustasta 15 km luoteeseen, Kymijoen uoman varrella.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Huhkaimenvuoren kallioalue on laaja pitkänomaisten kallioselänteiden muodostama kallioselännejakso, joka reunustaa Kymijoen uomaa kallioisin jyrkin rannoin. Sen korkein kohta sijaitsee alueen eteläosassa Vesikallion laella, joka kohoaa 67 m viereisen Kymijoen uoman pintaa korkeammalle. Kallioselännejakso rajautuu hyvin selkeästi jyrkin ja jyrkännteisin rintein ympäristön tasaisiin suo- ja peltomaastoon sekä Kymijoen vesistöön. Sen korkeat jyrkät ja osin jyrkännteiset metsärinteet hallitsevat keskiosassa olevaa kapeaa Kymijoen uoman rantamaisemaa, jossa jyrkännteisemillä kohdilla rinnepuuston seasta pilkottaa paljaita kalliopintoja. Eri puolilta kallioaluetta avautuu upeita ja monipuolisia vesistövaltaisia ja kumpuilevia metsämaisemia ympäristöön. Etenkin länsirannalta Huhkaimenvuoren selänteiltä avautuu upea näköala pohjoiseen ja etelään pitkin Kymijoki uomaa ja sen vastarantoja. Kalliomaasto vaihtelevine pinnanmuotoineen ja jyrkännteineen on myös pienmaisemallisesti edustava. Alue on hyvä paikallinen näköalapaikka.

Kallioperä on keskirakeista, pilsteistä mikroliinigraniittia, jossa esiintyy paikoin kiillegneisiä sulkeumana. Alueen kallioperä on voimakkaiden etelä-pohjoissuuntaisten murroslinjojen halkomaa maastoa, joka näkyy alueella ja sen ympäristössä suurina korkeusvaihteluina ja kapeina suuntautuneina notkelmina ja vesistöinä. Selännteiden lakialueet ja rinteet ovat kohtalaisen hyvin paljastunutta maastoa, jossa lakialue ja rinteet ovat osittain ohuen irtomaan peittämää ja kapeat notkelmat ovat pääosin soistuneita. Alueen itäosan keskellä olevassa laajemmassa notkelmassa on suorantainen Kaunaistenlammi ja Vähä Kaunaistenlammi. Selännteiden kallioiset länsi- ja itäsvut kohoavat monin kohdin viistojyrkinä tai porrasmaisina hyvin paljastustuneina 30–45 m korkeina rinteinä. Yksittäiset heikosti porrasmaiset pystyasentoiset tai viistojyrkännteiset seinämäpinnat ovat kuitenkin matalampia yleensä 10–30 m korkeita. Kallioalue sijaitsee I ja II Salpausselän välisessä maastossa. Kun mannerjäätikön reunan asema oli II Salpausselän kohdalla noin 11 600 vuotta sitten oli Baltian jääjärven korkein ranta alueella noin 150 m mpy. Tuolloin kalliomaaston korkein lakialue oli noin 8 m vedenpinnan alla. Kallioalue paljastui vedestä osittain Yoldiamerivaiheen alussa 11 590 vuotta sitten, kun Baltian jääjärven pinta laski lyhyessä ajassa 26–28 m (Eronen ja Haila 1990, Mäkinen ym. 2011).

Kallioalue on biologisesti arvokas kohde, jossa etenkin kalliokasvillisuus edustavaa ja monipuolista. Kallioselänteiden rinteet ja jyrkänteiden tyvillä on monilla kohdilla lehtolaikuista kasvillisuutta. Selänteiden lakiosat ovat karua kalliomännikköä, jossa silokalliopinnoilla kasvaa poronjäkälikköä. Alueen metsiä on käsitelty vaihtelevasti.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 2

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 4

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 2

Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

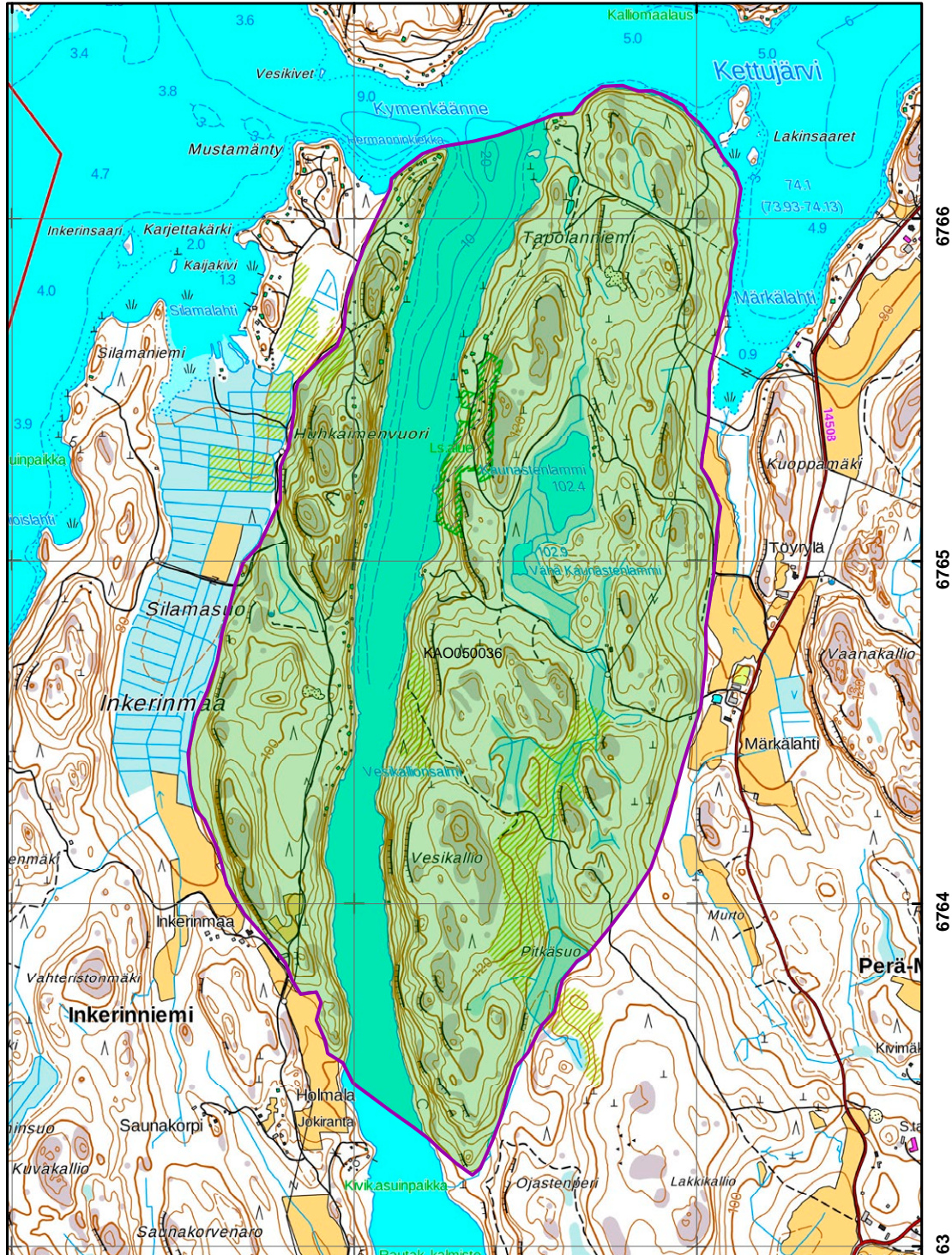
Mäkinen, K., Teeriaho, J., Rönty, H., Rauhaniemi, T. ja Sahala, L. 2011. Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat. Suomen ympäristö 32/2011. Ympäristöministeriö. Helsinki. 185 s.

KAO050036, Huhkaimenvuoren kallioalue

4530

4540

4550

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

Natura 2000 -verkosto (viiva)
 Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
 Kallioalue

 SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 2000 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos
 1:15 000

KA0050038 Marjovuori

litti

Keskikoordinaatit: 6768295:455269 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 116ha **Korkeus:** 135 m mpy. **Suht. korkeus:** 60m

Kallioalueen sijainti: Kausalan keskustasta 18 km luoteeseen, reilu 3 km Vuolenkosken eteläpuolella.

Luonnonsuojelualueet ja muut luontoa turvaavat alueet:

Alue kuuluu Marjovuoren Natura-alueeseen (FI0404009). Alueen länsiosa kuuluu osittain vanhojen metsien suojelualueeseen (VMA050014) ja se on myös vanhojen metsien suoje-
luohjelman (AMO050015) kohde.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Marjovuori on useista pienistä jyrkänteisistä kallioselännteistä koostuva korkea kallioalue, joka sijaitsee Kymijoen vesistöön kuuluvan uoman itärannalla ja rajautuu osittain voimakkaasti kumpuileviin kalliometsiin ja alaviin tasaisiin Kymijoen vesistön rantoja reunustaviin peltoihin. Marjovuoren laki kohoaa 60 m länsipuolella olevaa Kymijoen vesistöä korkeammalle, jonne se erottuu maisemassa kohoavana korkeana metsäisenä selänntenä. Marjovuoren osittain paljaat länsireunan jyrkänteiset kalliorinteet erottuvat paikoin puuston lomitse Kymijoen ranta-alueille, mutta monin kohdin ne jäävät rinnepuuston peittoon. Puusto estää lakiosassa myös jonkin verran näköaloja ympäristöön. Marjovuoren laelta avautuu kaunis näköala länsipuolella olevaan kapeaan vesistöön ja sitä reunustaville rantapelloille ja taustalla olevaan kumpuilevaan metsämaastoon. Kallioalueen itäosista avautuu myös hyvä näköala metsäiseen maastoon. Silokallioiden ja jyrkänteiden pienmaisemat ovat edustavia alueen sisäosissa. Marjovuori on hyvä paikallinen näköalapaikka. Alueen pohjoisosassa on hiekkatie, joka vie Kymijoen rannalla oleville kesämökeille.

Kallioperä on keskirakeista, pilsteistä mikroliinigraniittia, joka on paikoin granaattipi-
toista. Mikroliinigraniitti sisältää paikoin karkearakeisempia pegmatiittigraniittisia osu-
eita ja leikkaavia kvartsijuonia. Alueen graniitissa esiintyy sulkeumana myös kiillegneissia. Selännteiden laet ja rinteet ovat hyvin paljastunutta kalliomaastoa, jotka vuorottelevat peit-
teisempien kapeiden ja matalien notkelmien kanssa. Yksittäiset jyrkänepinnat eivät kal-
lioalueella ole kovin korkeita. Niiden korkeus vaihtelee yleensä 5–15 m välillä. Marjovuoren
länsireunalla on viistöjyrkänteinen 25–30 m korkea silokalliorinne. Silokalliot ovat myös
lakialueella ja pohjoiseen viettävällä rinteellä kohtalaisen laajat ja edustavat. Kallioalue

sijaitsee I ja II Salpausselän välisessä maastossa. Kun mannerjäätikön reunan asema oli II Salpausselän kohdalla noin 11 600 vuotta sitten oli Baltian jääjärven korkein ranta alueella noin 150 m mpy. Tuolloin kalliomaaston korkein lakialue oli noin 15 m vedenpinnan alla. Kallioalue paljastui vedestä osittain Yoldiamerivaiheen alussa 11 590 vuotta sitten, kun Baltian jääjärven pinta laski lyhyessä ajassa 26–28 m (Eronen ja Haila 1990, Mäkinen ym. 2011).

Marjovuoren alue on biologisesti arvokas kohde, jossa kasvillisuus on edustavaa ja monipuolista. Alueen metsät vaihtelevat lehdoista kuivahkoihin kankaisiin ja kalliomänniköihin. Alueen jyrkänteiden kalliokasvillisuus on hyvin monipuolista ja vaihtelevaa. Laen, jyrkänteisten rinteiden ja notkelmien kasvillisuus vaihtelee laakeista avokallioista, tyvilehtoihin, soistumiin, kangasmetsiin ja vartevaan koivikkoon.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 2

MAISEMA ARVO: 2

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 1

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 3

Kirjallisuus:

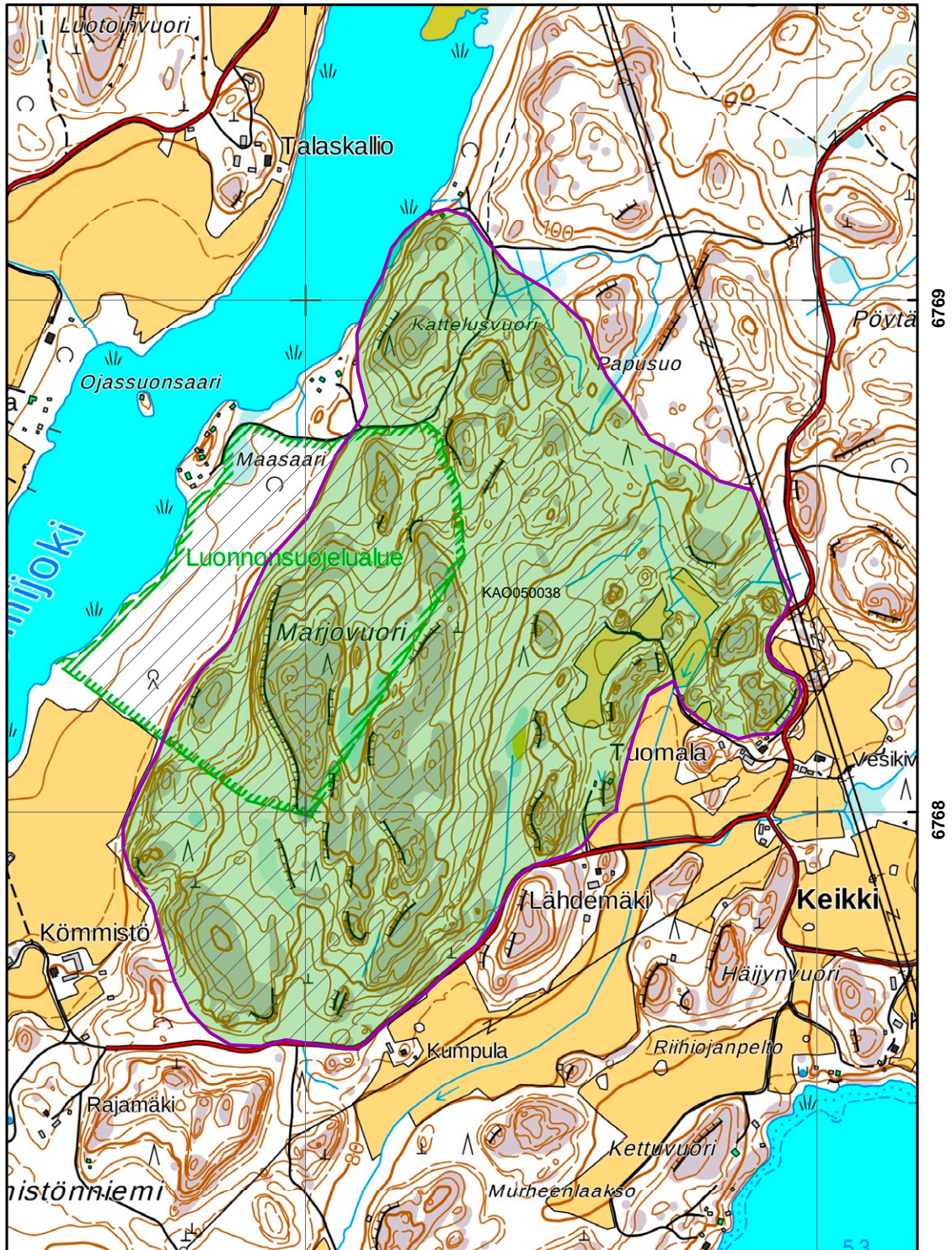
Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

Mäkinen, K., Teeriaho, J., Rönty, H., Rauhaniemi, T. ja Sahala, L. 2011. Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat. Suomen ympäristö 32/2011. Ympäristöministeriö. Helsinki. 185 s.

KAO050038, Marjovuori

4550

4560

6769

6768

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

..... Natura 2000 -verkosto (viiva)

//// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto

■ Kallioalue

SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 2000 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050042 Haukkavuori

litti

Keskikoordinaatit: 6737337:460264 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 60ha **Korkeus:** 92 m mpy. **Suht. korkeus:** 57m

Kallioalueen sijainti: Kausalan keskustasta 13 km etelään, Taasia kylän tuntumassa.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Haukkavuori on kaarenmuotoinen ja pitkänomainen jyrkänteisten kallioselänteiden muodostama jakso, joka rajautuu Taasian kylän laajaan ja maisemallisesti avaraan viljelymaahan. Lakiosistaan ja rinteiltään hyvin paljastuneet kallioselänteet rajautuvat jyrkin rintein tai jyrkänteisesti irtomaiden peitossa oleviin metsäisiin alarinteisiin tai loivasti aaltoileviin laajoihin peltoalueisiin. Kallioselänteet erottuvat viljelymaisemassa korkeina metsäisinä kallioselänteiden, joiden korkeat jyrkänteiset seinämät erottuvat paikoin silmiinpistävästi muuten avarassa ja melko tasaisessa viljelymaisemassa. Kallioselännejakson pohjoisosassa oleva Haukkavuori kohoaa yli 50 m korkeammalle, kun itäpuolella oleva laaja peltoaukea, jota voimakkaasti meandroiva kapea Nurmioja halkoo. Selänteiden laelta avautuu hyvin avara viljelysvaltainen maisema eri suuntiin ympäristöön.

Kallioselännejakson pienmaisemat ovat kuutiorakoilleiden ja korkeiden jyrkänteiden takia hyvin jylhät ja edustavat. Haukkavuoren lakiosissa on merkkejä paikalla olleesta tuulimyllystä. Lähiympäristö on tasaista kymenlaaksolaista viljelysmaastoa, jota kirjavaistavat ojanuomat ja maatilojen ympäristöt. Kallioperä on Kaakkois-Suomen rapakivialueen eli Viipurin rapakivimassiivin ruskeanpunaista karkearakeista viborgiittia, jossa on runsaasti tasakeskirakeista rapakivigraniittia juonina tai laajempina osueina. Silokalliopinnot ovat selänteiden lakiosissa kohtalaisen laaja-alaiset ja edustavat harvan rakoilun lohkomat. Haukkavuoren lounais- ja länsisivuilla on 25–30 m korkeat jyrkänteiset kuutiorakoilun lohkomat heikosti porrasmaiset kallioseinämät ja koillis- ja itäisivuilla on 30–35 m korkeat viisto- jyrkänteiset kallioseinämät, jotka ovat mannerjäätikön hiomat. Alueen muut jyrkännepinnot ovat matalampia. Lounaisosassa oleva Munakallion selänteiden länsilounainen pystyseinä on kuutiorakoilun lohkomat ja 15 m korkea. Paikoin kallioseinämien juurella on lohkarokko. Seutu vapautui mannerjäätiköstä yli 12 250 vuotta sitten, jolloin alue jäi syvälle Baltian jääjärven peittoon. Kalliomaasto paljastui vedestä maankohoamisen seurauksena Yoldiamerivaiheessa ja sitä seuranneessa Ancylysjärvivaiheessa. Noin 8 000 vuotta sitten Litorinamerivaiheessa oli kallioselänne ympäristöineen laajalti kuivaa maata (Eronen 1990).

Haukkavuoren laen luoteisreunalla on hieman kulttuurivaikutusta kasvillisuudessa, muutoin lakialueen kasvillisuus on edustavaa ja luonnontilaista. Kasvillisuudessa kulttuurivaikutus näkyy jäkälien osuuden vähentymisenä ja mukaan on tullut putkilokasveja kuten hopeahanhikkia ja kannusruohoa. Muualla lakialueella poronjäkäliköt ovat erittäin hyvin säilyneitä ja korkeita. Eräällä kalliotörmällä kasvaa harvinaista liuskaraunioista. Haukkavuoren pohjoisjyrkänteiden alla on lehtokaistale, jossa kasvaa lehtokuusamaa, lehtotesmaa ja lehtoimikkää.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 2

Muut arvot:

Historialliset arvot: 3

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 3

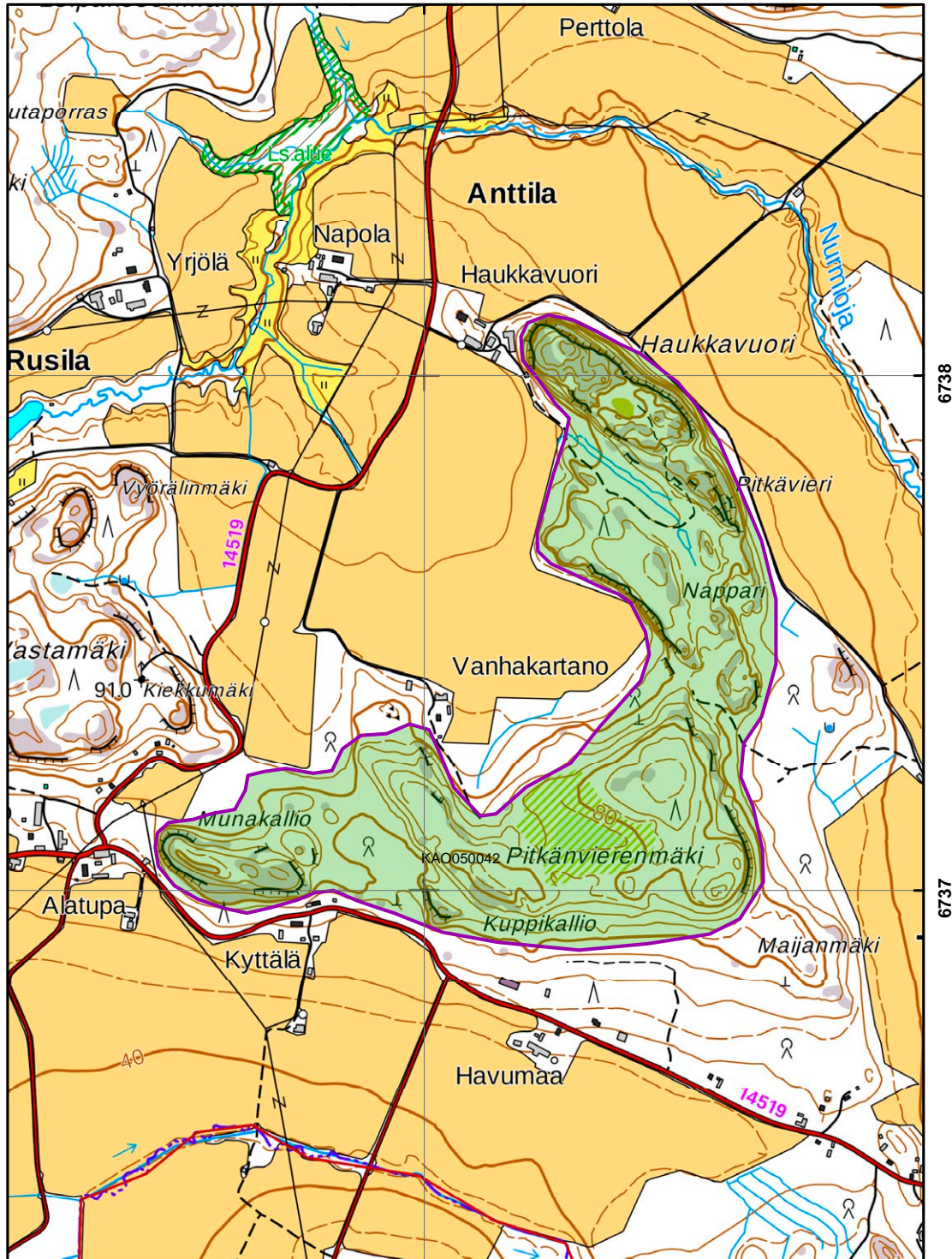
KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 4

Kirjallisuus:

Eronen, M. 1990. Maaperä. Julk.: Alalammi, P. (toim.) Suomen Kartasto vihko 124:9-25. Maanmittaushallitus. Suomen Maantieteellinen Seura. Helsinki.

KAO050042, Haukkavuori

4600

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- /// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos
 1:10 000

KA0050046 Vuorenmäki

litti

Keskikoordinaatit: 6739683:464433 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 64ha **Korkeus:** 90 m mpy. **Suht. korkeus:** 55m

Kallioalueen sijainti: Kausalan keskustasta 11 km etelään, Haapa-Kimolan kylässä.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Vuorenmäki on Taasianjokilaakson itäreunalla kohoava korkea ja jyrkkärinteinen kalliose-
länteiden alue, joka rajautuu länsi- ja pohjoisreunastaan Taasianjoen uomaa reunustaviin
laajoihin peltoalueisiin. Vuorenmäki erottuu idän suuntaa lukuun ottamatta varsin hyvin
ympäristöstään ja sen lakiosa kohoaa yli 50 m länsipuolella meandroivan Taasianjokiuo-
man pintaa korkeammalle. Lähimaisemassa, tosin Vuorenmäen länsireunan alustan taaja
kuusikko kätkee sisäänsä osittain jyrkät kallioseinämät. Kallioalue rajautuu etelä-, itä- ja
pohjoisreunastaan loiviin metsärinteisiin, joiden takana metsämaasto jatkuu osin kallioi-
sena ja kumpuilevana. Vuorenmäen länsiosasta lakirinteiltä avautuu erinomainen näkö-
ala yli Haapa-Kimolan laajan viljelylakeuden. Vuorenmäen jyrkännemuodot ovat pien-
maisemallisesti jylhät ja edustavat. Vuorenmäki laki on hyvä paikallinen näköalapaikka.
Alueen metsiä on jonkin verran käsitelty ja alueella on metsäautoteitä. Vuorenmäen länsi-
reunalla miltei alapuolella virtaa Taasianjoki, jonka laaksossa 200 m eteläpuolella on Savi-
ojan taponlehtilehto, joka on Naturaaluetta (FI0404002) ja valtakunnallisen lehtojensuoje-
luohjelman kohde (LHO050128) ja harvinaisen ja rauhoitetun lehtotaponlehden (NT) kas-
vupaikka. Läntinen kylämaisema on vaihtelevan kaunis vanhoine siltoineen.

Kallioperä on Kaakkois-Suomen rapakivialueen ruskeanpunaista karkearakeista vibor-
giittia, jossa kalimaasälpäovoiden läpimitta on 1–5 cm. Vuorenmäen lakioat muodostu-
vat kapeahkoista ja polveilevista hyvin palastuneista selännteistä, jotka vuorottelevat mata-
lien soistuneiden painanteiden ja notkemien kanssa. Selännteiden kalliopinnat ovat har-
vaan rakoilleita ja paikoin voimakkaasti lohkoutuneita ja moroutuneita. Länsi- ja lounais-
reunalla on heikosti porrasmaiset jyrkännteiset kallioseinämät 20–25 m korkeita. Jyrkännteis-
ten rinteiden juurella on jonkin verran lohkareikkoa. Seutu vapautui mannerjäätiköstä yli
12 250 vuotta sitten, jolloin alue jäi syvälle Baltian jääjärven peittoon. Kalliomaasto paljas-
tui vedestä maankohoamisen seurauksena Yoldiamerivaiheessa ja sitä seuranneessa Ancy-
lusjärvivaiheessa. Noin 8 000 vuotta sitten Litorinamerivaiheessa oli kallioselänne ympäris-
töineen laajalti kuivaa maata (Eronen 1990).

Vuorenmäen rinteiden ja lakialueen kalliokasvillisuus on kohtalaisen monipuolista, ja juurella on selvää lehtoisuutta. Lakiosa on enimmäkseen luonnontilaista kalliomännikköä, jossa on hyvin säilyneitä poronjäkälikköjä ja pienehköjä hirvenjäkäläkasvustoja sekä hieman kallioltierasammalta. Huipulla kasvaa keto-orvokkia ja jyrkänteen seinämällä on varsin monipuolinen rakokasvillisuutta ja märkien valuvesiseinämien sammalista. Länsi- ja lounaisjyrkänteen alla lehtomaista metsää, jossa pensastona kasvaa mm. lehtokuusamaa ja tuomea. Kaakkoiskainalossa Pikku Vuorenmäen alueella on lehtoisa jyrkkä notko.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

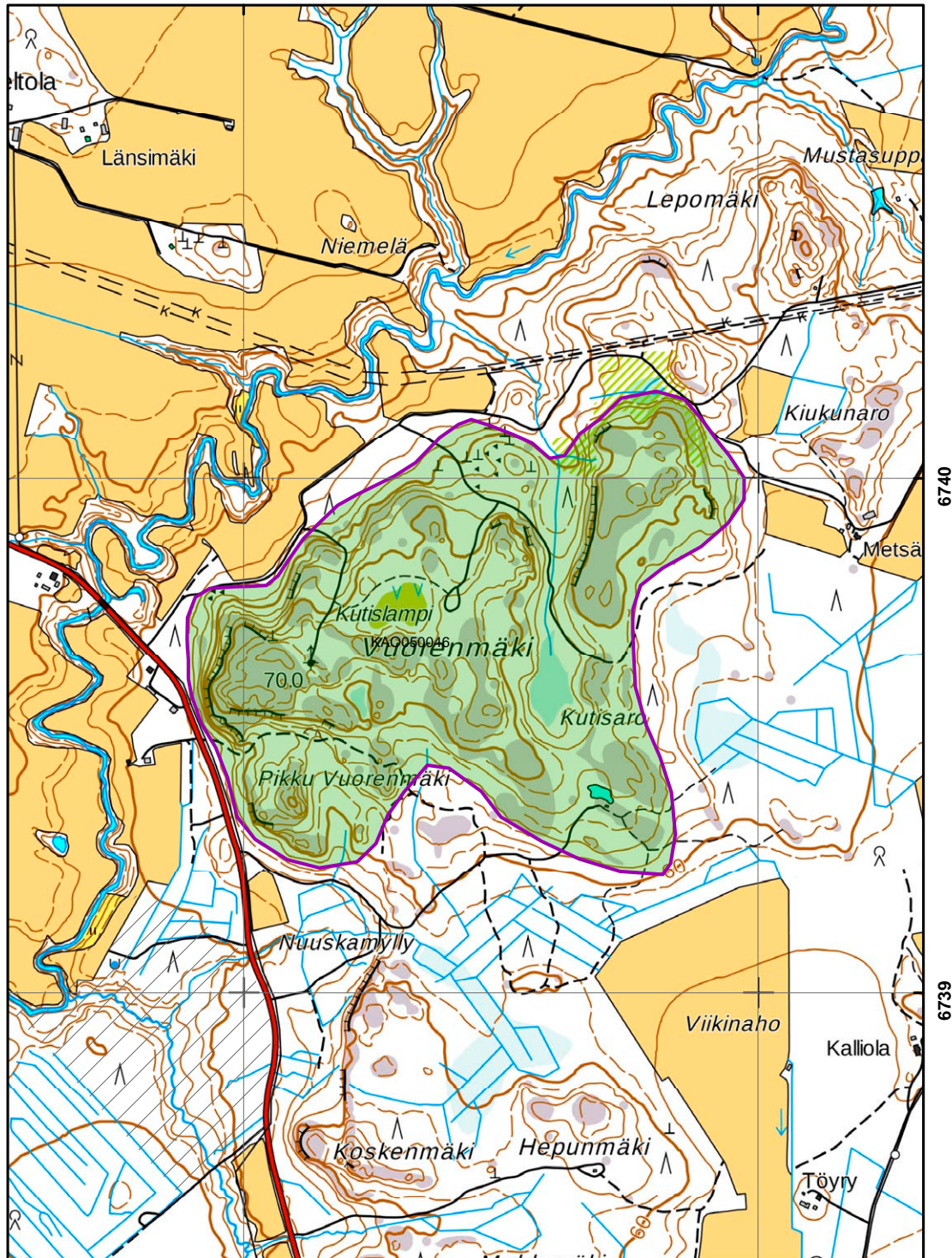
Kirjallisuus:

Eronen, M. 1990. Maaperä. Julk.: Alalammi, P. (toim.) Suomen Kartasto vihko 124:9-25. Maanmittaushallitus. Suomen Maantieteellinen Seura. Helsinki.

KAO050046, Vuorenmäki

4640

4650

6740

6739

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- /// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050048 Luitinsuonmäki

litti

Keskikoordinaatit: 6744239:460038 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 3ha **Korkeus:** 82 m mpy. **Suht.korkeus:** 17m

Kallioalueen sijainti: Sääksjärven itäpuolella, 2 km Perheniemen kylästä kaakkoon.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Sääksjärven itäpuolen viljelysaukena reunalla sijaitseva Luitinsuonmäki käsittää matalassa metsäisessä rinteessä olevan vanha kalkkikivilouhoksen ja sitä reunustavat luonnonkallioselänneet. Luitinsuonmäki kalkkikiviesiintymä on tunnettu jo keskiajalla 1200 luvulta läh tien ja louhos tunnetaan paremmin Sääksjärven kalkkikivilouhoksen tai Perheniemen louhoksen nimellä. Luitinsuonmäen metsäisellä itärinteellä oleva louhosalue ja sitä reunustavat kalliot rajautuu selvästi peltomaisemasta, mutta sulautuvat muutoin osaksi Luitinsuonmäki selännettä. Laelta avautuu kohtalainen näköala lähipelloille. Rinteellä oleva tiheä puusto ja pensaikko kuitenkin rajoittavat näköalaa ympäristöön selvästi. Louhoksen seinämät erivärisine kivilajeineen ja mineraaleineen ovat hieno paikallinen nähtävyys. Louhos on hyvä geologinen ja biologinen retkeily- ja opetuskohte.

Rapakivigraniitin sulkeumana oleva kalkkikiviesiintymä sisältää louhosalueella kauniita suurisälöistä wollastoniittia ja vihreää diopsidia. Itärinteessä oleva louhosalue on noin 40x20 m laajuinen ja siinä on kaksi erillistä 8-10 m syvää louhoskäytävää. Sääksjärven kalkkikivilouhoksesta on louhittu kalkkikiveä keskiajalla Hämeenlinnan rakentamiseen. Kalkkikivi on osaksi karkearakeista ja osaksi hienorakeista ja sisältää silloin runsaasti serpentiiniä ja wollastoniittia. Kalkkikivi on mineralogisesti varsin mielenkiintoinen kontaktisaumoihin, joita on kalkkikiven ja rapakivigraniitin sekä amfiboliitin kontaktissa. Rapakiven kontaktissa on säännöllisesti sarvivälkesaumoja ja osaksi myös vesuvianiittisaumoja, joita seuraa diopsidisauha. Diopsidisauha on paikoin yli metrin paksu ja sen ja kalkkikiven välissä on säännöllisesti wollastoniittisauma (Eskola ym. 1919).

Luitinsuonmäki itärinteellä louhosalueen ulkopuolella kasvaa karua suppeita poronjäkälikköjä. Louhoskuopan reunamilla pieniä kallioketoja, joilla on mm. mäkiarhoa ja kurjenkelloa. Louhoksen seinämällä hyvin runsas ja vaihteleva kalkinsuosijasammalisto, jossa kasvaa mm. kalkkipalmikko- (2017: RT) ja nokkalehväsammalta (VU) (Hertta). Louhoksen suuaukon ympärillä alarinteessä on rehevää lehtomaista pensaikkaa, jossa on mm. lehtokuusamaa.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 2

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 4

Muut arvot:

Historialliset arvot: 3

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 4

Lähiympäristön arvot: 3

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 3

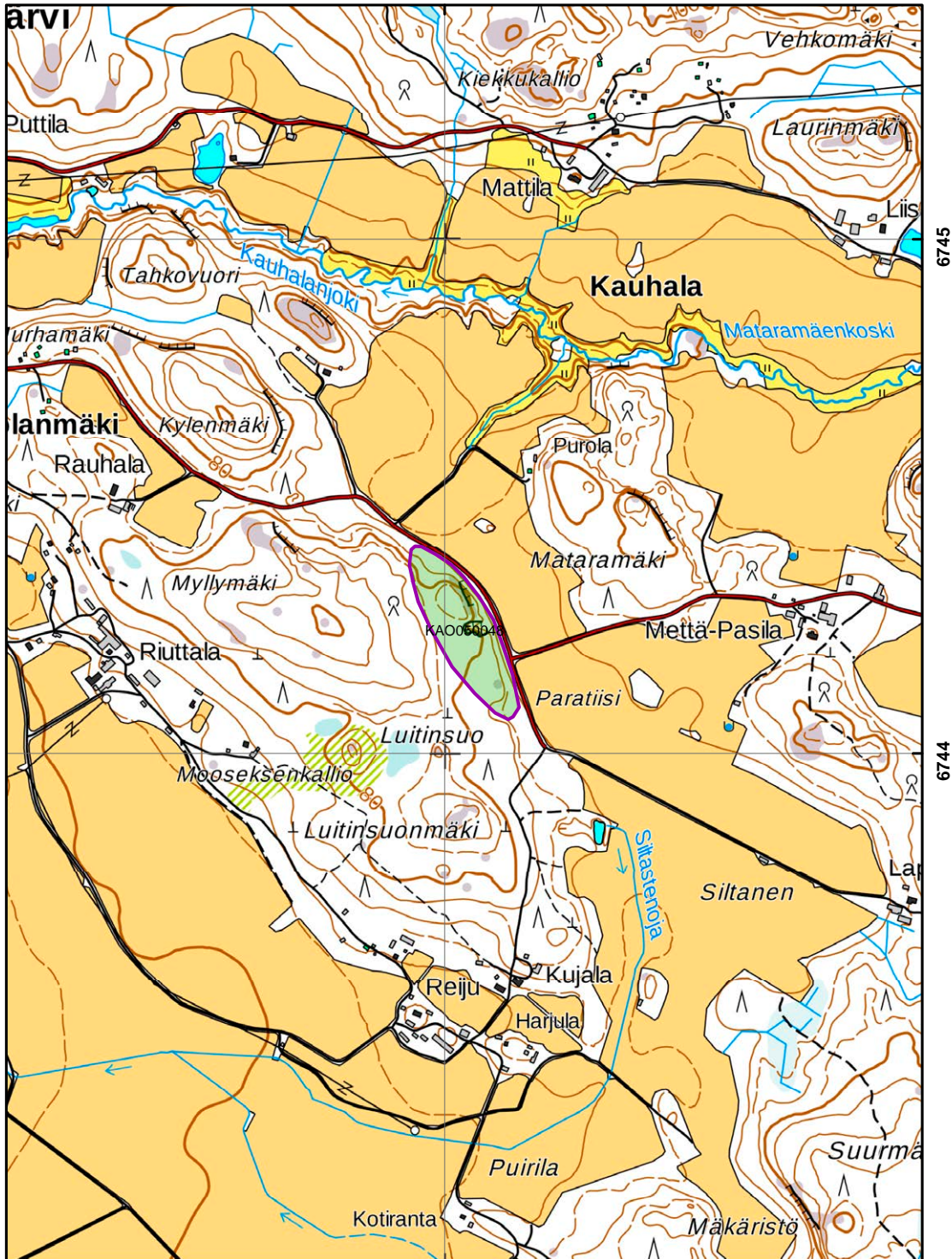
Kirjallisuus:

Eskola, P., Hackman, V., Laitakari, A. ja Wilkman, W.W. 1919. Suomen kalkkikivi. Geoteknillisiä tiedonantoja N:o 21. Suomen geologinen toimisto. Helsinki. 255 s.

Hertta. Ympäristöhallinnon eliölajitietojärjestelmä. Pidetään yllä Suomen ympäristökeskuksessa, Biodiversiteettikeskus.

KAO050048, Luitinsuonmäki

4600

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- //// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- █ Kallioalue

SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 2000 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos
 1:10 000

KA0050052 Mäyrävuori

litti

Keskikoordinaatit: 6763638:466951 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 11ha **Korkeus:** 117 m mpy. **Suht. korkeus:** 40m

Kallioalueen sijainti: Kausalan keskustasta 13 km pohjoiskoilliseen, Sojonläänin kylässä.

Luonnonsuojelualueet ja muut luontoa turvaavat alueet:

Alueen lounaisreunalla on Mäyrävuoren lehmuston suojelualue (LTA050043).

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Mäyrävuori on Hiidensaareen vievän paikallistien varressa kohoava jyrkänteinen kallioselänne, joka rajautuu lounais- ja eteläreunastaan alavaan peltonotkelmaan. Muilla suunnilla kallioselänne rajautuu epäselvemmin matalien notkemien kautta kumpuilevaan kalliometsämaastoon. Sen jyrkänteinen lounaissivu erottuu eteläpuoleiselta peltoaukealta komeasti kohoavana kallioselänne. Mäyrävuoren laelta jyrkänteen reunalta avautuu upea näköala etelään ja kaakkoon yli vaihtelevan pelto-, metsä- ja järvimaiseman. Lakiosat ovat hyväksyistä kalliomännikköä ja myös jyrkänteen alus on varsin luonnontilainen. Naapurusto on topografialtaan hyvin vaihtelevaa männikköisten kalliomäkien ja niiden väliin jäävien viljelmien sokkeloa.

Alueen kallioperä on keski-hienorakeista sarvivälkerapakivigraniittia, jossa esiintyy satunnaisesti kookkaita 2–4 cm kokoisia maasälpähajarakeita. Sarvivälkerapakivigraniitti kuuluu juonimaiseen 22 km pitkään ja kapeaan Jaala-litti-rapakivikompleksiin, joka sijaitsee Viipurin rapakivimassiivin luoteisreunalla ja sillä on leikkaava kontakti svekofennialaiseen graniittiseen kallioperään (Salonsaari 1995). Mäyrävuoren länsi-eteläinen jyrkänte on 30 m korkea kuutiorakoilun lohkomaa pystyseinämä, jonka tyvellä on louhikkoa ja luolamaisia onkaloita. Jyrkännepinnoilla on näkyvissä sarvivälkerapakivigraniittia leikkaavia kapeita pegmatiittijuonia sekä voimakkaasti moroutuneita kalliolohkoja.

Mäyrävuoren kalliokasvillisuus on hyvin kehittynyttä ja monimuotoista. Lakiosan avokalliot, etenkin jyrkänteen äärellä olevat ovat hyvin edustavia ja monilajisia jäkäläkköjä. Suuressa jyrkänteessä kauniita hylly-, rako- ja vyörysojalajiston kasvustoja, esim. ukontulikukkaa. Jyrkänteen alla kivikkoista lehtoa, jossa mosaiikkimaisesti vaihtelevaa kasvillisuutta, paikoin metsänätkelmää, paikoin kevätlinnuhernettä ja lehtokuusamaa. Jyrkänteisen lounais-etelärinteiden alla on suuripuustoinen lehmuslehto.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 4

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 3

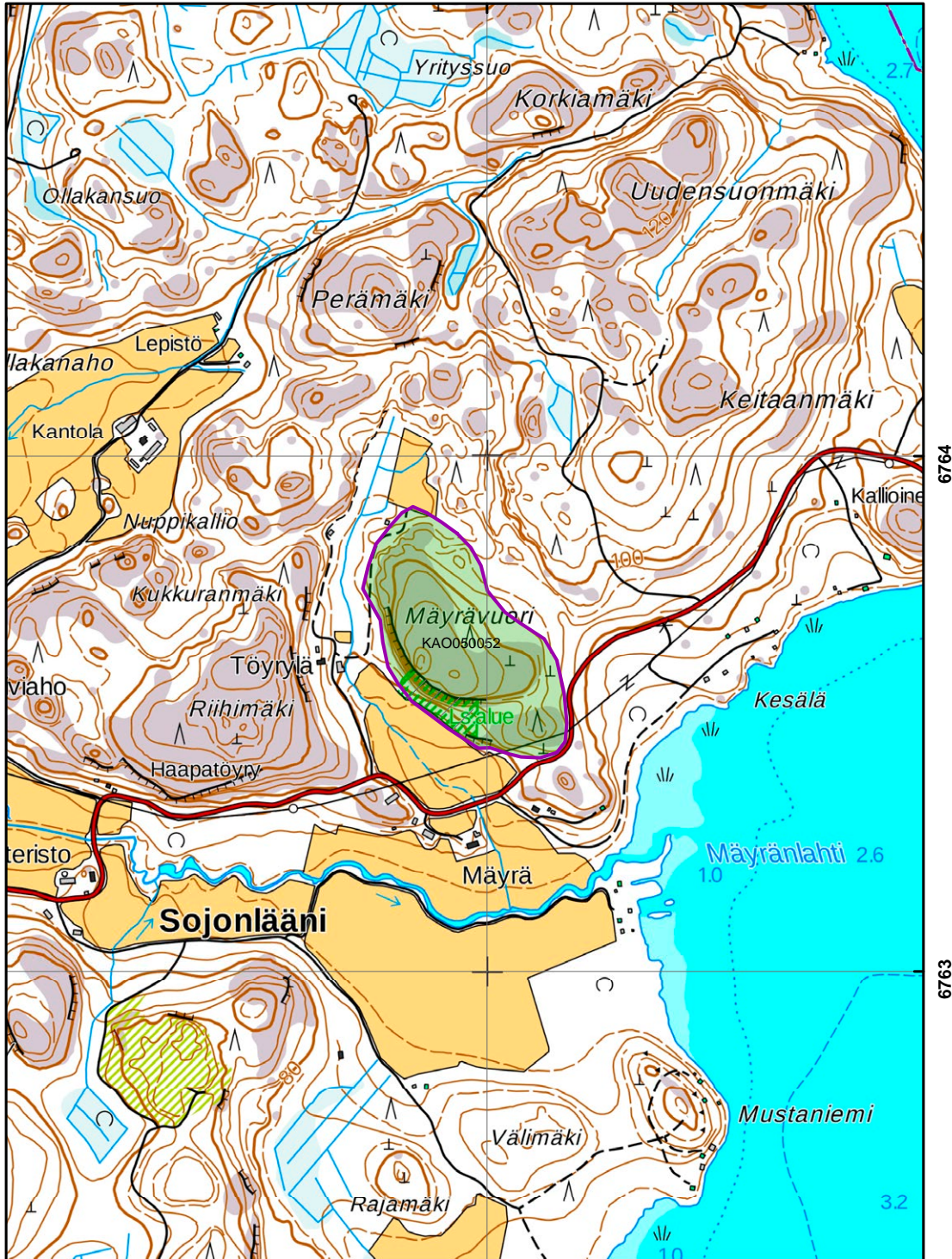
KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

Kirjallisuus:

Salonsaari, P.T. 1995. Hybridization in the bimodal Jaala-litti complex and its petrogenetic relationship to rapakivi granites and associated mafic rocks of southeastern Finland. Bulletin of the Geological Society of Finland 67 (Part 1b). 104 s.

KAO050052, Mäyrävuori

4670

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- **** Natura 2000 -verkosto (viiva)
- //// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050053 Hiidenvuori

litti

Keskikoordinaatit: 6763961:469882 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 44ha **Korkeus:** 127 m mpy. **Suht. korkeus:** 62m

Kallioalueen sijainti: Kausalan keskustasta 13 km pohjoiskoilliseen, Hiidensaassa.

Luonnonsuojelualueet ja muut luontoa turvaavat alueet:

Kallioalue kuuluu kokonaan Hiidensaaren Natura-alueeseen (FI0404001) ja alueen itäosa on myös Hiidensaaren lehtojensuojelualuetta (LHA050013). Kallioalueen länsiosa kuuluu Hiidenvuoren luonnonsuojelualueeseen (YSA203792 ja YSA201950).

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Pyhäjärven Hiidensaaren itäpäässä sijaitseva Hiidenvuoren kallioalue muodostuu korkeasta ja jyrkänteisestä Hiidenvuoren kallioselänteestä ja sen itäpuolella olevasta kapean notkeman erottamasta matalammasta peitteisemmästä kalliomaastosta, jotka rajautuvat selkeästi Pyhäjärven ja Hiidensaaren jyrkkiin rantoihin. Hiidensaaren keskiosassa kohoava jyrkänteinen Hiidenvuori on maisemallisesti alueen merkittävin kohta. Sen kapea kallioinen laki kohoaa yli 60 m järven pintaa korkeammalle ja hallitsee selvästi maisemaa. Hiidenvuoren laelta upea maisema Pyhäjärven saaristoiselle selälle, jossa idässä lähimpänä näkyy Kätkyssaari. Hiidenvuoren kalliojyrkänteiden yläosa kohoaa rinnepuuston yläpuolelle ja erottuu hyvin järvelle ja hallitsee Hiidensaaren lähivesien maisemaa. Myös Hiidensalmen rantaan rajautuvat matalammat etelärannan kallioseinämät erottuvat selkeästi läheiselle vesialueelle. Hiidenvuori on ollut perimätiedon mukaan muinaislinna. Nykyisin se on tunnettu maakunnallinen nähtävyys ja hieno näköalapaikka. Alueen kaakkoisosassa Hiidensalmen jyrkänteisen rantakallion päällä on kaksi tai kolme osittain pengotua lapinraunio-tyyppistä hautaröykkiötä. Kyseinen lapinraunioryhmä on ilmeisesti ainoa Pohjois-Kymenlaakson lapinrauniokalmisto. Muut maakunnasta löydetyt lapinrauniot ovat yksittäishautoja (Museovirasto, Muinaisjäännösrekisteri 2014). Hiidenvuoren laen näköalapaikalla on kalliopinnan kasvillisuus voimakkaasti kulunutta. Länsipuolella männikköisellä kankaalla on paikoitusalue, josta johtaa polku hiidenvuorelle. Saaren rannoilla on runsaasti kesämökkiasutusta.

Hiidenvuoren kalliooperä muodostuu alueen länsiosassa olevasta keskirakeisesta ja pilsteisistä vanhemmasta svekofennialaisesta graniitista ja itäosan hieno-keskirakeisesta suuntautumattomasta sarvivälkerapakivigraniitista. Alueen korkeimmat ja kallioisimmat kohdat

ovat svekofennialaisessa vuorenpoimutuksessa kiteytyntä noin 1830 miljoonan vuoden ikäistä graniittia, jota leikkaavat kapeat graniitti- ja pegmatiittijuonet. Alueen sarvivälkera-pakivigraniitti on paljastunut heikommin alueen itäosan kallioissa ja se kuuluu juonimaiseen 22 km pitkään ja kapeaan Jaala-litti-rapakivikompleksiin, joka sijaitsee Viipurin rapakivimassiivin luoteisreunalla. Jaala-litti-rapakivikompleksin kivien ikä on 1630 miljoonaa vuotta (Salonsaari 1995).

Hiidenvuoren kallioalueen länsiosassa on alueen korkein kohta, joka muodostaa pyöreämuotoisen jyrkänteisen kallioselänteiden. Se on maisemassa erottuva eroosiojäänne, joka kulutusta kestävämmän graniitin ansiosta on jäänyt muuta ympäristöään korkeammaksi selänneeksi. Hiidenvuoren länsireuna kohoaa 40 m korkeana, lohkoutuneena hieman porrasmaisena jyrkänteenä, jossa on myös hyvin edustavia pystysuoria kallioseinämäpintoja. Etelä- ja kaakkoissivut ovat selkeämmin porrasmaisempia ja vahvasti lohkoutuneita. Pohjoissivulla on jyrkänteinen kalliorinne, jossa on pienimuotoisia silokalliopintoja. Alueen keski- ja itäosa on peitteisempää, matalampaa kalliomännikköistä maastoa, jossa avokalliopintoja esiintyy vähäisesti. Laajimmat paljastuma-alueet sijaitsevat jyrkänteisten rinteiden reunoilla. Alueen itäosassa eteläreunalla rajautuu Hiidensalmen rantaan noin 5–10 m korkeita kallioseinämiä. Kallioalue sijaitsee I ja II Salpausselän välisessä maastossa. Kun mannerjäätikön reunan asema oli II Salpausselän kohdalla, oli Baltian jääjärven korkein ranta seudulla noin 140 m mpy. Tuolloin kalliomaasto oli vedenpinnan alla ja paljastui vedestä Yoldiamerivaiheen alussa 11 590 vuotta sitten, kun Baltian jääjärven pinta laski lyhyessä ajassa 26–28 m (Eronen ja Haila 1990, Mäkinen ym. 2011). Hiidenvuoren länsipuolella on Salpausselkein suuntainen lyhyt sora-hiekkamuodostuma. Se edustaa mahdollisesti jäätikköjokimuodostumaa, joka on syntynyt mannerjäätikön reunaosassa reunamuodostumana ja kuvastaa osittain mannerjäätikön reunan sen hetkistä suuntaa ja asemaa.

Hiidenvuoren kasvillisuus on monipuolista ja edustavaa. Se vaihtelee rinteiden lehdosta karuun kitukasvuiseen kalliomännikköön. Länsiosassa Hiidenvuoren avokallioisella laella kasvaa muutamia kitukasvuisia mäntyjä, mutta jyrkänteisen länsireunan kallio- ja hiekkapahdan alla kasvaa mm. lehtonäsiää, lehtokuusamaa ja punaherukkaa runsaasti. Seassa on myös kieloa, lillukkaa, yövilkkää ja kevätlinnunhernettä.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 2

Muut arvot:

 Historialliset arvot: 2

 Monikäyttö arvot: 2

 Muuttuneisuus: 3

 Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVLUOKKA: 2**Kirjallisuus:**

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

Mäkinen, K., Teeriaho, J., Rönty, H., Rauhaniemi, T. ja Sahala, L. 2011. Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat. Suomen ympäristö 32/2011. Ympäristöministeriö. Helsinki. 185 s.

Muinaisjäännösrekisteri. Museovirasto 2015. (http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/mjreki/read/asp/r_default.aspx)

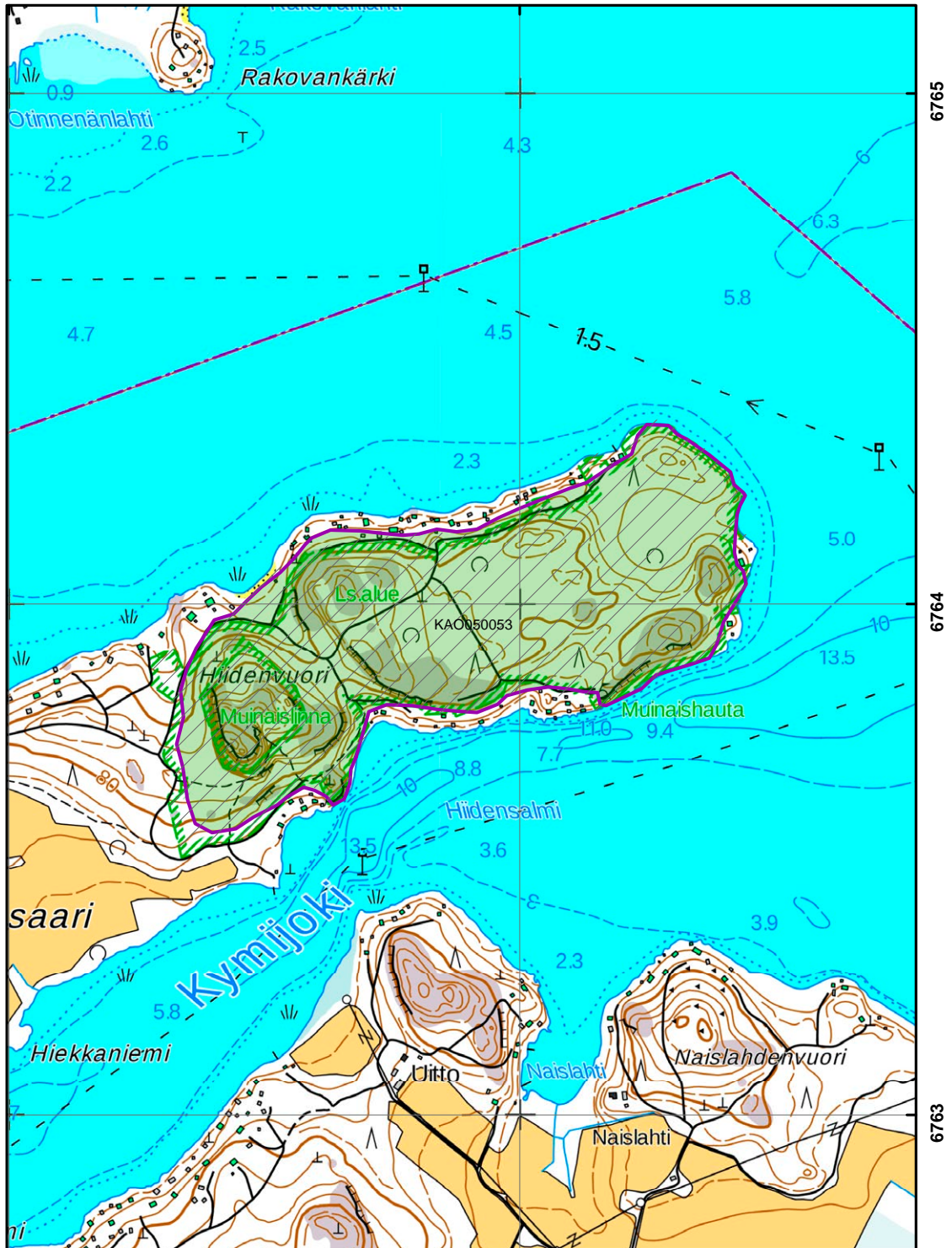
Museovirasto. Museoviraston tietojärjestelmä. Teoksessa: Rakennettu kulttuuriympäristö – Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt 1993. Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisuja 16.

Salonsaari, P.T. 1995. Hybridization in the bimodal Jaala-litti complex and its petrogenetic relationship to rapakivi granites and associated mafic rocks of southeastern Finland. Bulletin of the Geological Society of Finland 67 (Part 1b). 104 s.

KAO050053, Hiidenvuori

4690

4700

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

**** Natura 2000 -verkosto (viiva)

/// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto

■ Kallioalue

SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050056 Iso Haukkavuoren kallioalue

litti

Keskikoordinaatit: 6777370:456439 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 177ha **Korkeus:** 142 m mpy. **Suht.korkeus:** 64m

Kallioalueen sijainti: Kausalasta 27 km pohjoisluoteeseen, litin ja Heinolan rajalla.

Luonnonsuojelualueet ja muut luontoa turvaavat alueet:

Alue kuuluu lähes kokonaisuudessaan Kelloniemen Natura-alueeseen (FI0404007). Alueen länsiosassa oleva Kelloniemen alue on vanhan metsän suojeluohjelman kohde (AMO050352).

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Iso Haukkavuoren kallioalue muodostuu Konniveden kapeaa salmea reunustavista Kelloniemen, Hosiamaan ja Ruukittomanlehden jyrkänteisistä kallioselän-teistä. Komeat, jyrkän-teiset rantaan rajautuvat kallioselän-teet hallitsevat Konniveden salmen maisemia lähes kaikista ilmansuunnista. Maisemallisesti näyttävimmän osan muodostavat salmen itä- ja länsirannalla kohoavat Kelloniemen Haukkavuori ja Hosiamaan Iso Haukkavuoren selän-teet sekä pohjoispäässä Rautakannanvuoren selän-teet, jotka hallitsevat Konniveden salmen maisemia. Niiden lakiosat kohoavat parhaimmillaan yli 60 m Konniveden pintaa korkeammalle. Alueen eteläpäässä olevan Haukkavuoren päältä aukeaa avarat, kauniit näkö-alat Konniveden kallioisiin niemiin ja saariin, jossa kapeat lahdet ja jyrkänteiset rantakalli-ot muodostavat maisemassa paikoin rotkomaista tunnelmaa. Kallioalueella on kahdesta paikasta esihistoriallisia kalliomaalauksia, jotka ovat paikallisia nähtävyyksiä. Alueen etelä-päässä Kelloniemen itärannalla Haukkavuoren jyrkässä seinämässä on kivikautinen taido-kas kalliomaalaus liikkuvasta hirvestä. Toinen kalliomaalaus sijaitsee alueen pohjoisosassa Rautakannanvuoren itäkaakkoon päin olevassa suoraan veteen rajautuvassa seinämässä. Maalaus käsittää punavärillä maalattuja kuvioita kolmessa kohdassa (Museovirasto, Mui-naisjäännösrekisteri 2014). Alue on myös melko suosittu huviveneretkeilyn kohde ja selän-teiden laet paikallisia näköalapaikkoja. Kokonaisuutena alue on melko luonnontilainen, mutta rannoilla on jonkin verran kesäasutusta. Mantereen suunnilla Iso Haukkavuoren kal-loalue rajautuu suurimmaksi osaksi samankaltaiseen voimakkaasti kumpuilevaan jyrkän-teiseen kalliomaastoon, joka pohjoisen suunnalla jatkuu saumattomasti Heinolan kunnan puolella Ämmävuori-Pohjanvuoren arvokkaana kallioalueena (KA0060011).

Alueen kallioperä vaihtelee hieman graniitista granodioriittiin. Alueen länsiosa Kellonien kallioperä on vaaleanharmaata, keski- ja karkearakeista, heikosti suuntautunutta mikroliinigraniittia, kun taas muu osa alueesta on vaaleanharmaata, keskirakeista granodioriittia. Toisinaan mikroliinigraniitin ja granodioriitin erottaminen maastossa ulkonäön perusteella toisistaan on vaikeaa, koska vaihtuminen näiden kahden kivilajin välillä on asteittainen (Lehijärvi 1979). Selänteiden lakialueet ja rinteet hyvin paljastunutta kalliomännikköistä maastoa, jossa silokalliot kohtalaisen pienialaisia ja tavanomaisia pintoja. Jyrkänteet vaihtelevat 15–25 m korkeista porrasmaisista ja viistojyrkänteisistä seinämäpinoista 5–15 m korkeisiin pystyseinämapintoihin. Jyrkillä rinteillä on paikoin kohtalaisen laajoja sammalenpeittämiä rantakivikoita. Yoldiameren korkein ranta on seudulla noin 140 m nykyistä merenpintaa korkeammalla. Tuolloin kalliomaaston korkeimmat osat olivat noin kahden metrin syvyydessä vedenpinnan alla ja paljastuivat vedestä maankohoamisen seurauksena (Eronen ja Haila 1990).

Alueen avokalliopinnoilla on poronjäkälikköä ja kalliotierasammalmattoja. Selänteiden lakipuusto on karua kalliomännikköä. Eräällä kohdalla kasvaa kangasajuruohoa. Iso Haukavuorella jyrkänteiden aluslehdossa ja puolilehdossa kasvaa melko harvinaista mustalin-nunhernettä. Myös muu lehtokasvillisuus on monipuolista, usein paikoin kasvaa lehmusta, jopa komeiden runkopuiden muodostamina metsiköinä. Alueen kasvillisuus on kohtalaisen luonnontilaista.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 2

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

Lehijärvi, M. 1979. Heinolan kartta-alueen kallioperä. Suomen geologinen kartta 1:00 000. Kallioperäkarttojen selitykset. Lehti 3112. Geologinen tutkimuslaitos. Espoo. 24 s.

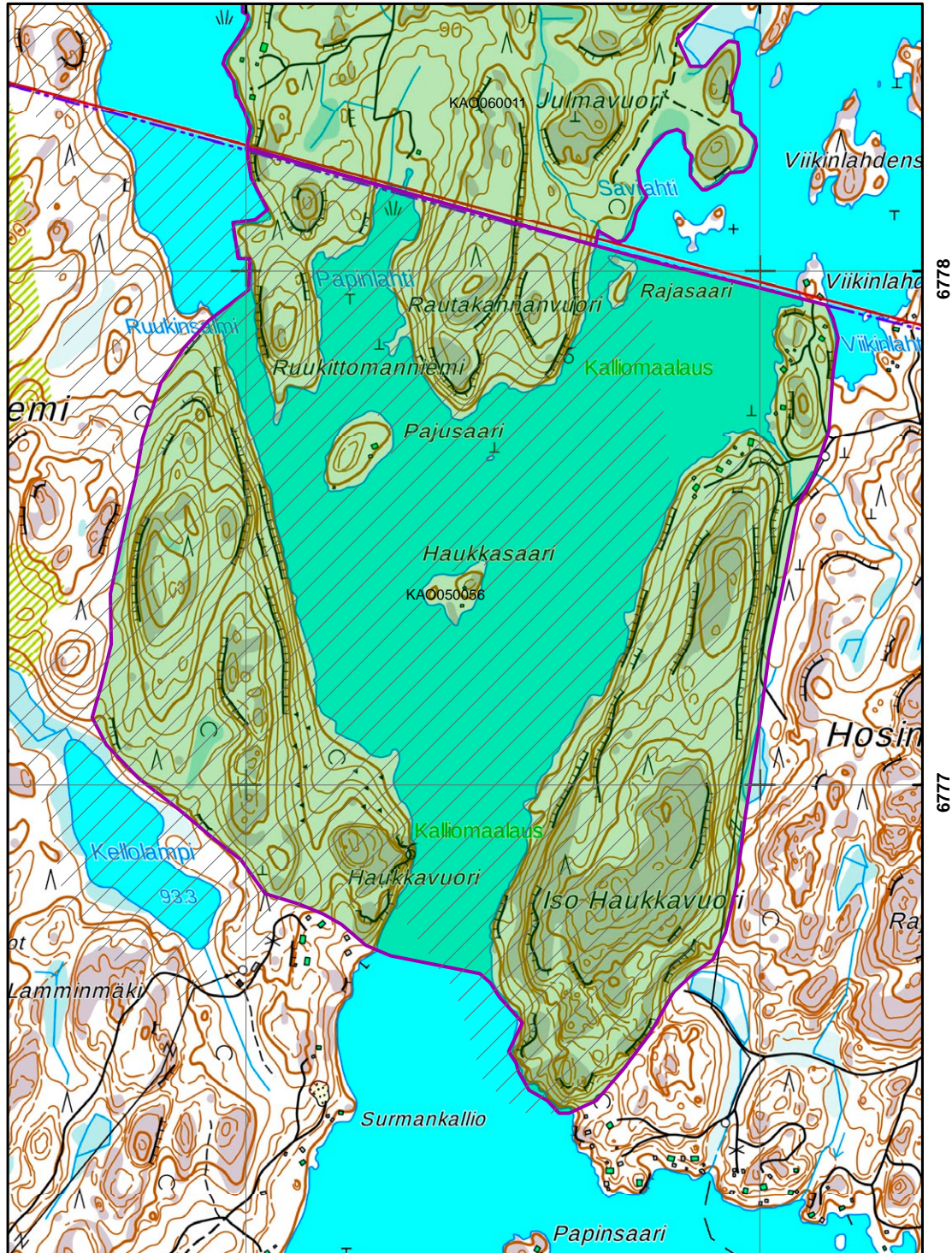
Muinaisjäännösrekisteri. Museovirasto 2015. (http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/mjreki/read/asp/r_default.aspx)

Museovirasto. Museoviraston tietojärjestelmä. Teoksessa: Rakennettu kulttuuriympäristö – Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt 1993. Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisuja 16.

KAO050056, Iso Haukkavuoren kallioalue

4560

4570

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- **** Natura 2000 -verkosto (viiva)
- /// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050095 Vartioisvuori

Kotka

Keskikoordinaatit: 6721561:487816 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 12ha **Korkeus:** 65 m mpy. **Suht. korkeus:** 45m

Kallioalueen sijainti: Kotkan keskustasta 20 km pohjoisluoteeseen, Sakkaran kylän länsipuolella.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Vartioisvuori on jyrkänteinen luode-kaakkosuuntainen jyrkänteinen kallioselänne, joka sijaitsee Mäyrävuoren länsipuolella loivasti kumpuilevassa alavammassa talousmetsämaastossa. Vartioisvuoren itäsivun jylhä ja korkea pystyjyrkänteinen kallioseinämä erottuu lähimaisemassa vaikuttavasti osin hakkuiden takia, mutta ei erotu kauemmas ympäristöön metsäisyyden takia. Vartioisvuoren kapea lakialue ja ylärinteet ovat eteläosassa vaiheakulkuista louhikkomaista kohtalaisen luonnontilaista kalliomännikkömaastoa. Laen kapeilta näköalapaikoilta avautuu edustavia metsävaltaisia maisemia eri suuntiin, vaikka rinnepuusto rajoittaa jonkin verran näköalaa ympäristöön.

Alueen kallioperä on Viipurin rapakivimassiiviin punertavan ruskeaa karkearakeista viborgiittia, joka on monin kohdin voimakkaasti moroutunutta. Vartioisvuori kohoaa tasaisesta ympäristöstään jonkinlaisena eroosiovuorena, jonka kalliorinteiden, seinämien ja lakialueen muodoissa näkyy mannerjäätikön hiovan ja louhivan kulutustoiminnan piirteet erityisen havaittavasti. Vartioisvuoren pohjoisrinteen viistojyrkät rinteet ja länsi- ja itäsivujen jyrkänteiset kallioseinämät ovat hioutuneet osittain edustavasti, kun taas Vartioisvuoren kapean lakialueen keski- ja eteläosat ovat rikkonaista irtonaisten kalliolohkojen ja louhikoiden muodostamaa kalliomaastoa, joita luonnehtii kapeat halkeamat ja avoraot. Moroutuminen kalliopinnoilla on paikoin hyvin voimakasta. Vartioisvuoren itäsivulla on selänteen komein jyrkänne, joka on 20–25 m korkea rakoilun lohkomaa, osin silokalliopintainen kallioseinämä. Seutu vapautui mannerjäätiköstä yli 12 250 vuotta sitten, jolloin alue jäi syvälle Baltian jääjärven peittoon. Kalliomaasto paljastui vedestä maankohoamisen seurauksena Yoldiamerivaiheessa ja sitä seuranneessa Ancylusjärvivaiheessa. Noin 8 000 vuotta sitten Litorinamerivaiheessa oli Vartioisvuoren selänne ympäristöineen kuivaa maata ja sijaitsi rannikon tuntumassa sisäsaaristossa. Litorinameren ylin ranta on seudulla noin 25 m nykyisen merenpinnan yläpuolella (Eronen ja Haila 1990).

Alueen kalliokasvillisuus on melko edustavaa. Luoteisjuurella on hyvin säilynyt lehmuslehto. Laella on muutamia polkuja, mutta muuten kasvillisuus lakiosassa on melko koskematon. Lähiympäristö on metsämaastoa, jossa pieniä peltolalueita. Kallioselänten pohjoisreunalla on maatila.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 4

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 3

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

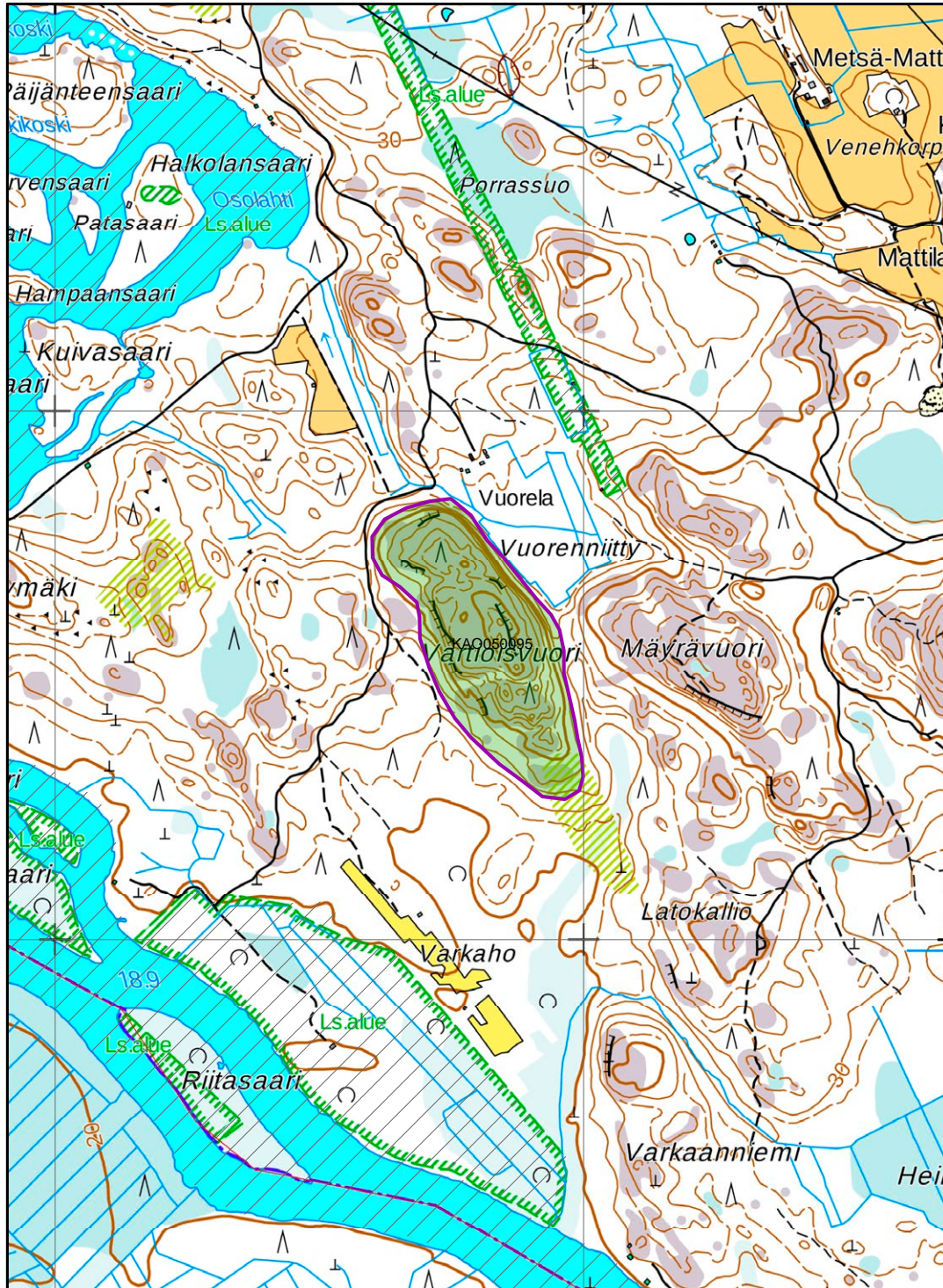
Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

KAO050095, Vartioisvuori

4870

4880

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- /// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050098 Vähävuori

Kotka

Keskikoordinaatit: 6721366:497535 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 43ha **Korkeus:** 70 m mpy. **Suht. korkeus:** 46m

Kallioalueen sijainti: Kotkan keskustasta 17 km pohjoiseen, Sydänmaan kylässä.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Vähävuori on Uronjoen viljelysmaakson länsireunalla kohoava korkea jyrkänteinen kalliose-länne, joka käsittää Vähävuoren laaja-alaisen selänteen läntisen osan. Vähävuori rajautuu länsireunastaan selväpiirteisesti alavampaan metsien ja peltojen reunustavaan maastoon, mutta itäpuolelle rajautuminen on selvästi harkinnanvaraista. Vähävuori erottuu länsipuolelta Sydänmaan viljelymaisemassa selväpiirteisesti. Vähävuoren laelta länsijyrkänteen päältä avautuu kaunis avara maisema lounaispuolella oleville laajoille metsäkaistaleiden reunustamille Sydänmaan peltoaukeille. Vähävuoren länsireunan jyrkännepinnat erottuvat osin selvästi läheiseen maisemaan.

Alueen kallioperä on Viipurin rapakivimassiiviin punertavan ruskeaa karkearakeista viborgiittia, jossa satunnaisesti leikkaavia hienorakeisia rapakivigraniittijuonia. Vähävuoren loivapiirteinen lakialue on hyvin paljastunutta jäätikön hiomaa kalliomännikköistä maastoa. Länsireunalla 20–25 m korkea porrasmainen jyrkänne, jossa paikoin voimakkaasti morou-tuneita kalliolohkoja. Länsireunan porrasmallisessa jyrkänteessä on runsaasti avorakoja tai erillisten kalliolohkojen välisiä kuiluja. Yksittäiset pystyseinämäpinnat ovat noin 10 m korkeita. Laen silokalliot hieman tavanomaista laaja-alaisempia pintoja. Seutu vapautui mannerjäätiköstä yli 12 250 vuotta sitten, jolloin alue jäi syvälle Baltian jääjärven peittoon. Kalliomaasto paljastui vedestä maankohoamisen seurauksena Yoldiamerivaiheessa ja sitä seuranneessa Ancyclusjärvivaiheessa. Noin 8 000 vuotta sitten Litorinamerivaiheessa oli Vähävuoren selänne ympäristöineen kuivaa maata ja sijaitsi rannikon tuntumassa sisäsaaristossa. Litorinameren ylin ranta on seudulla noin 25 m nykyisen merenpinnan yläpuolella (Eronen ja Haila 1990).

Alueella on monipuolisia ja edustavia biotooppeja. Laella on kalliomännikköä ja poronjäkälikköjä. Laella kasvaa harvaa kalliomännikköä, jossa on vähän kuluneita polkuja ja hakkuualueita. Länsipuolella laajat viljelysalueet, jossa maalaistaloja. Länsireunalla jyrkänteen juurella on hiekkatie ja ampumarata-alue.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 2

MAISEMA ARVO: 2

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 4

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 3

KALLIOALUEEN ARVLUOKKA: 3

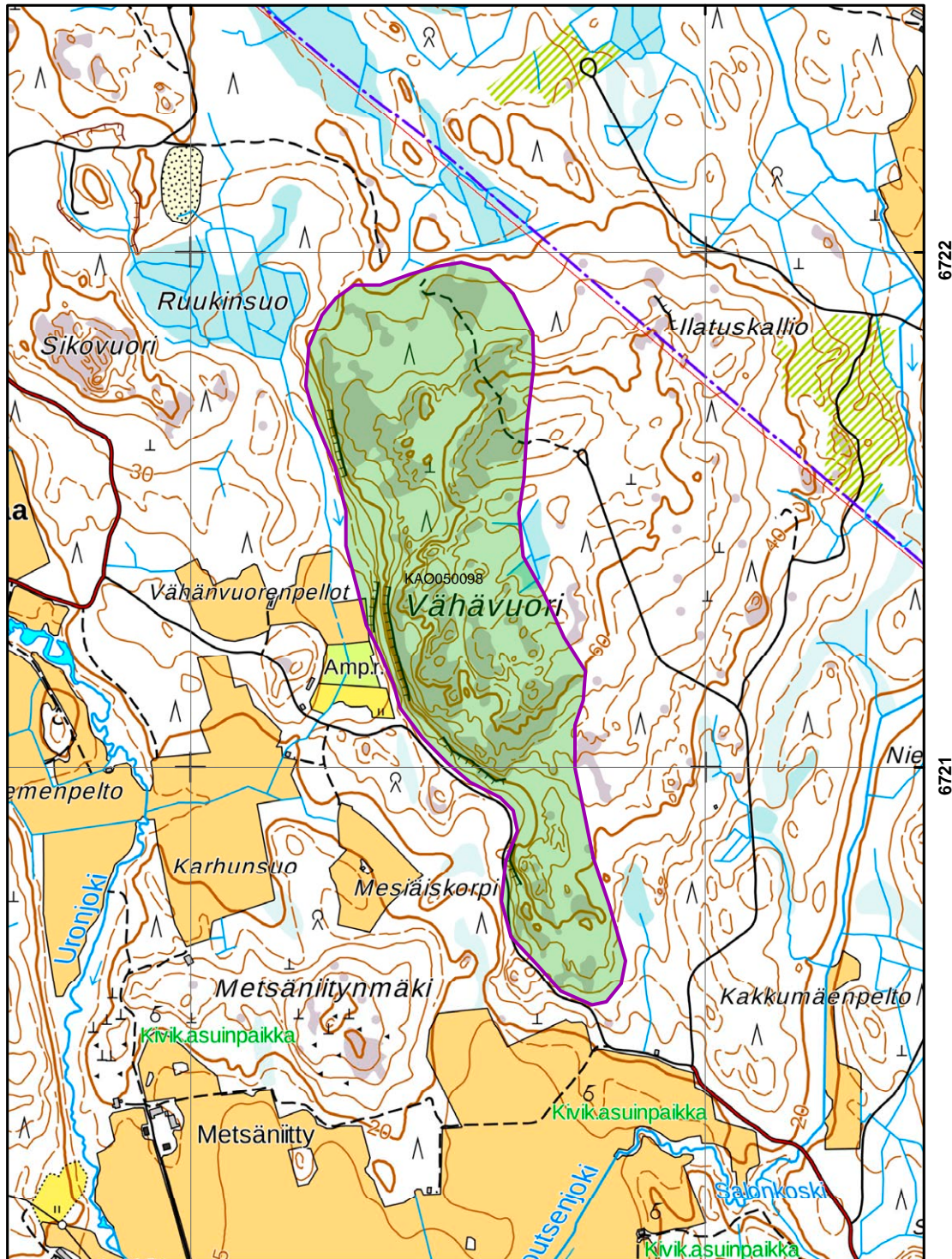
Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

KAO050098, Vähävuori

4970

4980

6722

6721

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- //// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 2000 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050100 Vuorisaari

Kotka

Keskikoordinaatit: 6697419:504199 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 41ha **Korkeus:** 35 m mpy. **Suht. korkeus:** 35m

Kallioalueen sijainti: Kotkan keskustasta 9 km kaakkoon, saaristossa Kirkonmaan koillispuolella.

Luonnonsuojelualueet ja muut luontoa turvaavat alueet:

Alue kuuluu suurimmaksi osaksi Vuorisaaren Natura-alueeseen (FI0408009). Selänteen luontaisreunan alla on pieni Vuorisaaren vaahterikon luonnonsuojelualue (LTA050052).

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Vuorisaari on pitkänomaisen Vuorisaaren eteläosassa oleva länsireunastaan jyrkänteinen kallioselänne, joka sijaitsee Itäisen Suomenlahden keski- ja ulkosaariston vaihettumisvyöhykkeellä. Vuorisaaren kallioselänteen laki kohoaa merenpinnasta 35 m korkealle ja se rajautuu terävästi mereen ja selkeästi pohjoisreunalla saaren keskiosassa pieneen merestä kuroutuneeseen soistuneeseen lahdelmaan ja kannakseen. Saaristoisessa merimaisemassa erottuu Vuorisaaren komea ja korkea länsijyrkänteinen silmiinpistävä kaukaa länsi- ja lounaispuolelta katsottaessa. Vuorisaaren eteläosan länteen pystyjyrkästi suistuva jyrkänteinen on myös lähimaisemassa erittäin komea kokonaisuus. Laelta jyrkänteen päältä avautuu länsipuolelle kallioluotojen kirjoma upea saaristomerimaisema. Myös muille suunnille avautuu kauniita avaria merimaisemia Vuorisaaren selänteen rinteiltä. Alue on suosittu veneretkeilijöiden käyttämä retkeilykohde ja näköalapaikka. Länsijyrkänteen alla länsipuoleisella niemellä on kesämökkejä.

Alueen kallioperä on Viipurin rapakivimassiiviin punertavan ruskeaa karkearakeista viborgiittia. Vuorisaaren eteläkärkessä muuttuu kivilaji tummaksi karkearakeiseksi rapakiveksi. Vuorisaari on laelta ja rinteiltään hyvin paljastunutta silokallioista maastoa. Länsijyrkänteen melko pystyasentoiset kallioseinämät ovat 20–25 m korkeita ja rajautuvat osittain suoraan mereen. Jylhä länsijyrkänteinen on korkeimmillaan pohjoispäässä ja sen alla on suurikokoista huuhtoutunutta louhikkoa ja lohkarakkoja. Jyrkän itäranteen peitteisemmässä alaosassa on hajanaista rantalohkarakkoja hieman vyömäisenä muodostumana. Seutu vapautui mannerjäätiköstä yli 12 250 vuotta sitten, jolloin alue jäi syvälle Baltian jääjärven peittoon. Kalliomaasto paljastui vedestä maankohoamisen seurauksena Ancyclusjärvivaiheen lopulla. Litorinameren ylin ranta on seudulla noin 25 m nykyisen merenpinnan yläpuolella (Eronen ja Haila 1990).

Vuorisaari on kasvillisuudeltaan arvokas ja monipuolinen kohde. Lakiosissa on harvinaisen hohkasammalen (2017: RT) kasvupaikka ja jyrkänteen alla on komea vaahteroita kasvava jalopuulehto. Lakiosassa on verraten hyvin säilyneitä poronjäkälikköjä. Alueen kalliomännikköiset metsät on käsitelty talousmetsinä.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 2

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 4

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 3

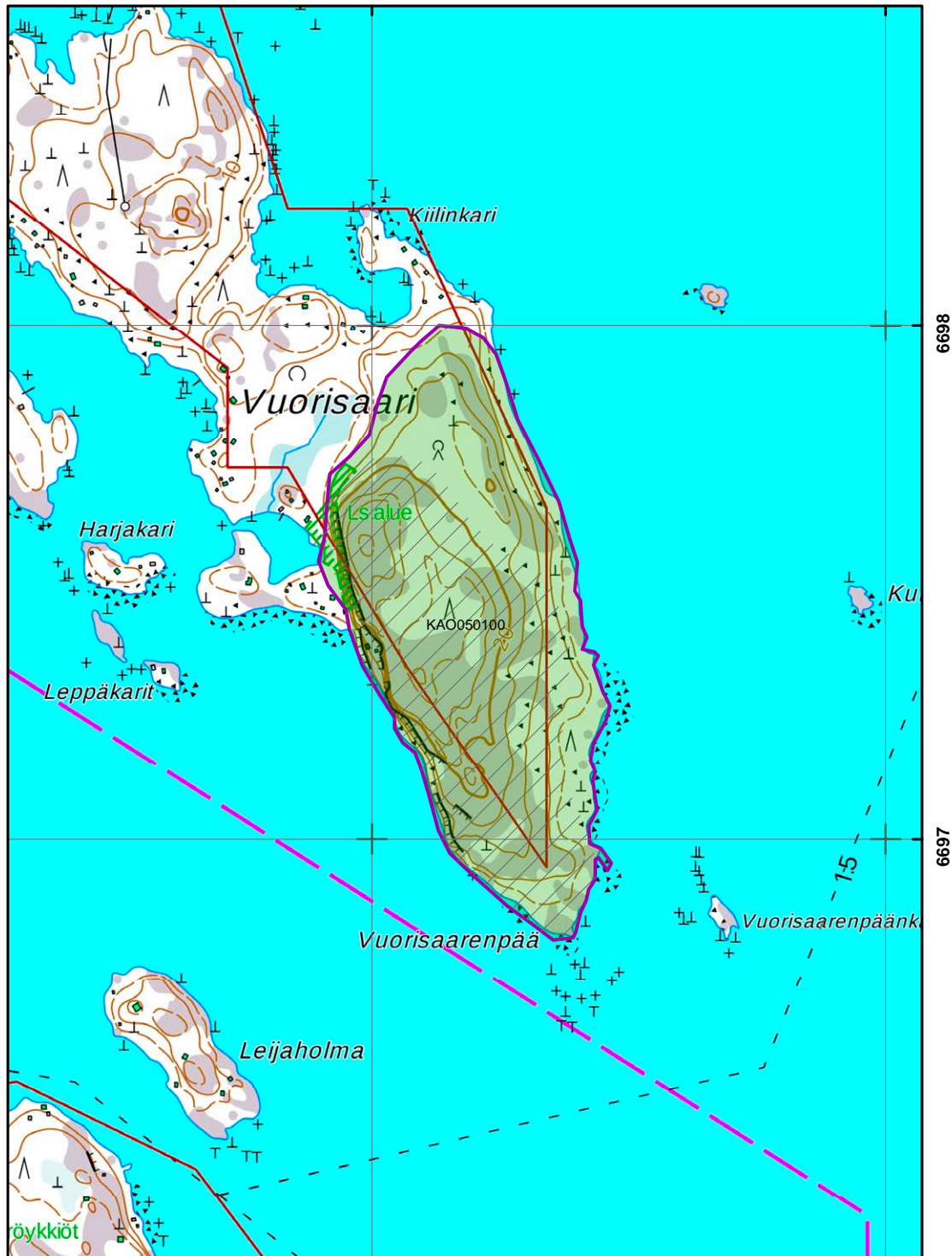
Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

KAO050100, Vuorisaari

5040

5050

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

**** Natura 2000 -verkosto (viiva)

//// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto

■ Kallioalue

SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050092 Haukkavuori-Moronvuori

Kotka, Pyhtää

Keskikoordinaatit: 6713941:487182 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 75ha **Korkeus:** 67 m mpy. **Suht. korkeus:** 45m

Kallioalueen sijainti: Kotkan ja Pyhtään kuntien rajalla Valkmusan avosualueen itäreunalla.

Luonnonsuojelualueet ja muut luontoa turvaavat alueet:

Kallioalueen länsiosa kuuluu Valkmusan kansallispuistoon (KPU050031), joka on myös Valkmusan Naturaaluetta (FI0416001).

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Haukkavuori-Moronvuori on kahden vierekkäisen jyrkkärinteisen kallioselänteen muodostama kallioalue, joka sijaitsee laajan luonnontilaisena Valkmusan avosualueen itäreunalla. Kallioalue rajautuu länsi- ja eteläreunastaan selkeäpiirteisesti tasaiseen avosualueeseen sekä kohtalaisesti myös itäpuolen loivasti kumpuilevaan metsämaastoon. Kallioselänteiden lakialueiden ja ylärinteiden osittain paljaat silokalliopinnat ja rinteillä olevat yksittäiset jyrkänepinnat erottuvat puuston lomasta ja ylitse länsipuoleiselle laajalle avosualueelle. Selänteiden paikoin jyrkänteisillä rinteillä kasvaa harvaa männikköä, jota on osittain hakattu. Jyrkänteisiltä kohdilta ja selänteiden lakikallioilta avautuu lännen suuntaan kauris ja avara luonnontilainen avosuomaisema.

Alueen kivilaji on Viipurin rapakivimassiivin seoksista viborgiittia, jossa tasarakeisia rapakivigraniittijuonia. Paikoin esiintyy breksiarakenteista viborgiittia, jossa sulkeumana olevat murskaleet ovat graniittia ja gneissia. Alueella edustavia kupumaisia silokalliopintoja. Yksittäiset jyrkänepinnat ovat matalia, mutta paikoin jyrkänteisistä kalliorinteet ovat moroutuneet voimakkaasti. Moronvuoren länsijyrkänteen harvarakoiset kuutiorakoilleet pystyseinämäpinnat ovat parhaimmillaan noin 8 metriä korkeita. Jyrkänteisessä oleva Moron reikä on viborgiitin halkeamassa oleva luola. Seutu vapautui mannerjäätiköstä yli 12 250 vuotta sitten, jolloin alue jäi syvälle Baltian jääjärven peittoon. Kalliomaasto paljastui vedestä maankohoamisen seurauksena Yoldiamerivaiheessa ja sitä seuranneessa Ancy-lusjärvivaiheessa. Noin 8 000 vuotta sitten muodostivat Haukkavuoren ja Moronvuoren kallioselänteet noin 40 metriä korkean kalliosaaren Litorinameren sisäsaaristossa. Litorinameren ylin ranta on seudulla noin 25 m nykyisen merenpinnan yläpuolella (Eronen ja Haila 1990).

Kallioalueen lito- ja komofyyttikasvustot ovat hyvin kehittyneet. Alue on pesimälinnustoltaan arvokas. Haukkavuoren laen itäreunalla on puolustusvoimien tutka asema. Voimalinja kulkee Moronvuoren laen kautta. Kallioalueen eteläpuolella on kapea Kananiemenharju, joka pohjoispäästään rajautuu kallioalueeseen. Kananiemenharju on tunnettu kivikautinen asuinpaikka (Museovirasto 2019). Alue on hieno näköalapaikka ja suosittua kansallispuiston retkeilymaastoa. Alueella on polkuverkosto ja Metsähallituksen ylläpitämä päivätupa grillikatoksineen sijaitsee Valkmusan kansallispuiston itäreunalla Moronvuoren länsirinteen alla.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 2

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 2

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 1

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 3

Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

KA0050092 Haukkavuori - Moronvuori

Kotka, Pyttis

Medelkoordinat: 6713941 : 487182 ETRS-TM35FIN

Områdets areal: 75 ha **Höjd:** 67 m ö.h. **Relativ höjd:** 45 m

Bergsområdets läge: Vid den östra kanten av det öppna myrområdet Valkmusa på gränsen mellan kommunerna Kotka och Pyttis.

Naturskyddsområden och andra områden som skyddar naturen:

Den västra delen av bergsområdet hör till Valkmusa nationalpark (KPU050031) som också hör till Natura-området Valkmusa (FI0416001).

Allmän beskrivning av bergsområdet och de viktigaste värdena:

Haukkavuori-Moronvuori är ett bergsområde som består av två intilliggande bergsrygggar med branta sluttningar vid den östra kanten av det vidsträckta öppna myrområdet Valkmusa som är i naturtillstånd. I väst och söder gränsar bergsområdet klart till ett öppet myrområde samt ganska klart också i öst till flackt böljande skogsterräng. De delvis avtäckta rundhällsytorna på bergsryggarnas krön och övre sluttningar samt de enskilda stupytorna på sluttningarna urskiljs bland och över träden från det omfattande öppna myrområdet på den västra sidan. På ryggarnas ställvis branta sluttningar växer gles tallskog som delvis avverkats. Från de branta ställena och ryggarnas bergskrön öppnas mot väst vyer över ett vackert och vidsträckt öppet myrlandskap i naturtillstånd.

Områdets stenart är Viborgska rapakivimassivets uppblandade viborgit där det finns ådror med jämnkornig rapakivigranit. Ställvis förekommer viborgit med brecciastruktur, där fragmenten i inneslutningarna är granit eller gnejs. Inom området finns representativa välvda rundhällsytor. De enskilda stupytorna är låga, men här och där har de branta bergssluttningarna vittrats kraftigt. De lodräta, kubiskt förklyftade väggytorna med gles sprickbildning på Moronvuoris västra sluttning är som högst 8 meter höga. Morohålet i stupet är en sprickgrotta i viborgiten. Regionen befriades från inlandsisen för mer än 12 250 år sedan, och då låg området djupt nere i Baltiska issjön. Till följd av landhöjningen blottades bergsterrängen blottades ur vattnet i Yoldiastadiet och det påföljande Ancylusstadiet. För cirka 8 000 år sedan var skogsryggarna Haukkavuori och Moronvuori en cirka 40 meter hög kobbe i Litorinahavets inre skärgård. I denna region låg den högsta stranden av Litorinahavet cirka 25 meter över havsnivån i dag (Eronen 1990).

Bergsområdets lito- och komofytbestånd är väl utvecklade. I fråga om häckfågelbeståndet är området värdefullt. Vid den östra kanten av Haukkavuoris krön finns Försvarsmaktens radarstation. En kraftledning har dragits över Moronvuoris krön. På den södra sidan av bergsområdet finns den smala åsen Kananiemenharju som i norr gränsar till bergsområdet. Kananiemenharju är en känd boplats från stenåldern (Museiverket 2019). Området är en fin utsiktsplats och populär utflyktsterräng i nationalparken. Inom området finns ett nätverk av leder och en dagstuga, inklusive grillskjul, som upprätthålls av Forststyrelsen vid foten av Moronvuoris västsluttning vid den östra kanten av Valkmusa nationalpark.

Bedömning av de viktigaste faktorerna:

GEOLOGISKT VÄRDE: 3

BIOLOGISKT VÄRDE: 3

LANDSKAPSVÄRDE: 2

Övriga värden:

Historiska värden: 4

Mångbruksvärden: 2

Föränderlighet: 3

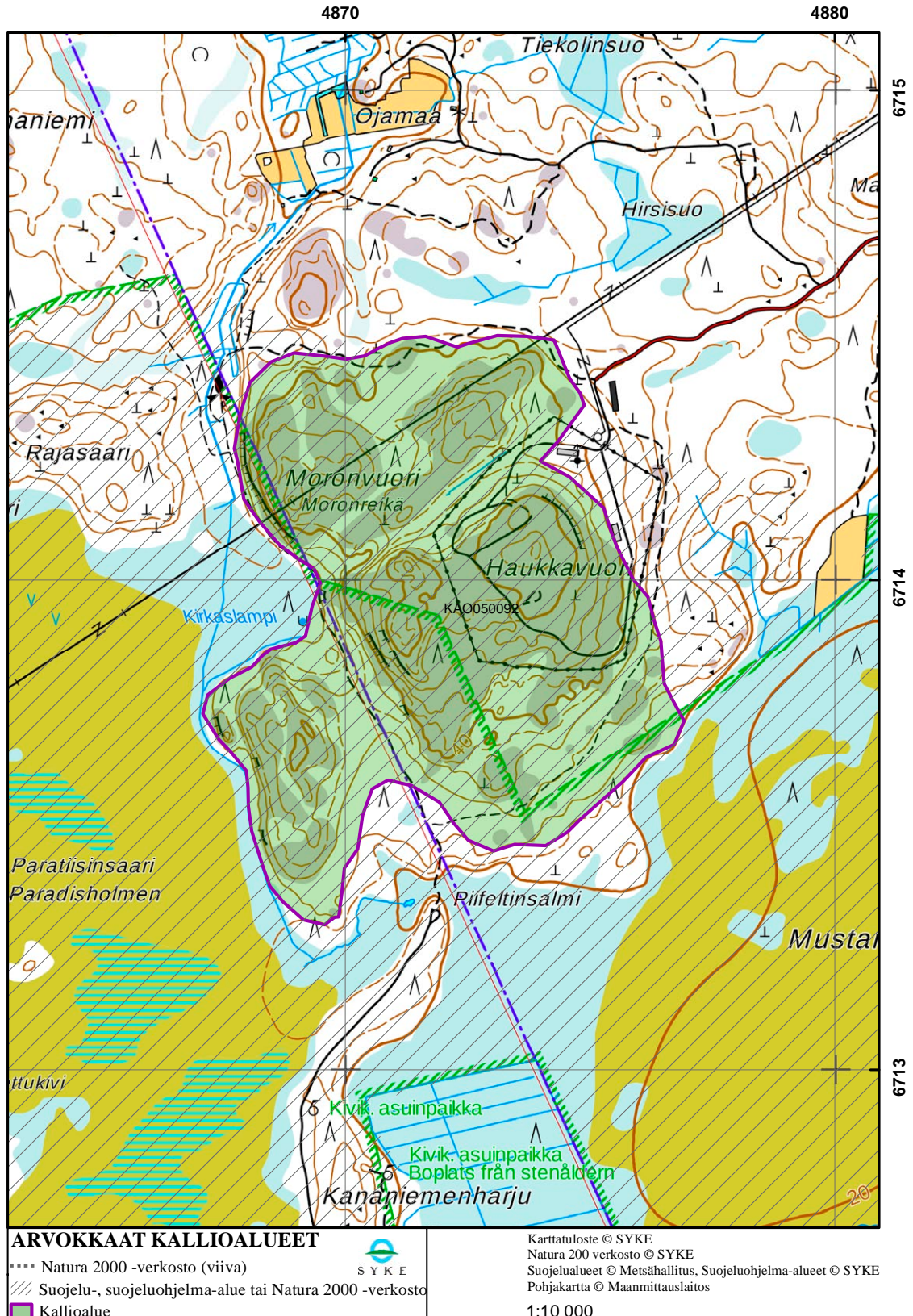
Näromgivningens värden: 1

BERGSOMRÅDETS VÄRDEKLASS: 3

Litteratur:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

KA050092, Haukkavuori - Moronvuori

KA0050002 Junkkarinvuori

Kouvola

Keskikoordinaatit: 6729741:486760 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 35ha **Korkeus:** 72 m mpy. **Suht. korkeus:** 50m

Kallioalueen sijainti: Inkeröisen keskustasta 3 km länteen, Junkkarinjärven itärannalla.

Luonnonsuojelualueet ja muut luontoa turvaavat alueet:

Alue kuuluu Junkkarinvuoren Natura-alueeseen (FI0401010).

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Junkkarinvuori on länsireunastaan jyrkänteinen etelä-pohjoissuuntainen kallioselänne, joka sijaitsee Junkkarinjärven itärannalla ja hallitsee länsipuolella olevaa Junkkarin kylän viljelymaisemaa. Junkkarinvuoren jyrkänteinen länsiseinämä erottuu silmiinpistävästi kauempaa länsipuolen viljelysaukeilta. Junkkarinvuori rajautuu länsireunastaan suoraan Junkkarinjärveen ja sen pohjoisrantaan reunustaviin peltoihin terävästi. Itäpuolella kalliomännikköiset rinteet rajautuvat peitteisiin loivasti viettäviin männikkökankaisiin. Länsireunalta avautuu kauniita näköaloja länteen jyrkänteen alla olevalle Junkkarinjärvelle ja sitä reunustaville laajoille viljellyille peltoalueille ja maataloille. Lakialueen kalliomännikkömaisemat ovat paikoin hyvin avaria ja länsijyrkänteen seinämien pienmaisemat taluslouhikkoineen jyliä. Junkkarinvuori on suosittu paikallinen näköalapaikka ja retkeilykohde. Alueen pohjoisreunalle on rakennettu kelkkämäki.

Junkkarinvuoren kivilaji on Kaakkois-Suomen rapakivialueen punertavaa, karkearakeista ja suuntautumaton pyterliittistä rapakivigraniittia. Pyterliitti on jyrkänteessä kuutiorakoilutta, harvarakoista, mutta lohkoutunutta kiveä, jossa heterogeenisuutta aiheuttavat paikoin esiintyvät tasa-keskirakeiset rapakivigraniittiosueet ja -juonet. Junkkarinvuori sijaitsee luode-kaakkosuuntaisen murroslinjan reunalla, joka näkyy myös pyterliitissä vallitsena pystyrakoilusuuntana. Junkkarinvuoren länsisivulla on upea harvan rakoilun lohkomaa, porrasmainen ja hieman moroutunut 42 metriä korkea jyrkänteinen kalliorinne, jossa pystyasentoiset seinämäpinnat ovat jyrkänteen ala- ja yläosassa 5-10 metriä korkeita. Jyrkänteen yläosassa porrasmaisesti kohoavat viisto- ja jyrkänteiset kalliopinnat ovat osittain mannerjäätikön kuperaksi hiomia. Jyrkänteen tyvellä on paikoin järven rantaan asti ulottuvaa massiivista taluslouhikkoa. Junkkarinvuoren laella ovat silokalliot kohtalaisen laaja-alaisia. Junkkarinvuoren etelärinne on kalliopinnoiltaan loivan porrasmainen ja paikoin moroutunut. Laella on yksittäisiä irtolohkareita.

Seutu vapautui mannerjäätiköstä yli 12 250 vuotta sitten, jolloin Kaakkois-Suomen rannikkoseutu jäi syvälle Baltian jääjärven peittoon. Junkkarinvuori paljastui vedestä maankohoamisen seurauksena Yoldiamerivaiheessa ja sitä seuranneessa Ancyclusjärvivaiheessa. Maankohoamisen seurauksena Junkkarinvuoren laki paljastui aluksi pienenä kallioluotona keskellä laajaa meren ulappaa, jolloin aallokko huuhtoi lakea peittäneen hienomman moreeniaineksen pois. Noin 8 000 vuotta sitten oli Junkkarinvuori kokoaan kuivaa maata ja sijaitsi Litorinameren rannalla, jolloin viereinen Junkkarinjärvi oli osa kapeaa Litorinamerenlahtea. Litorinameren ylin ranta on seudulla noin 25 m nykyisen merenpinnan yläpuolella (Eronen ja Haila 1990).

Junkkarinvuoren lakiosassa on monipuolisia biotooppeja kuivista moroutuneista ketomaisista, katajaa kasvavista kalliorinteistä pieniin soistumiin ja lakilampiin sekä jyrkänneuroihin. Lakiosan kasvillisuus melko luonnontilaista, lukuun ottamatta paikoin voimakasta kuluneisuutta jyrkänteen reunan näköalapaikoilla.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 2

MAISEMA ARVO: 2

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 2

Muuttuneisuus: 3

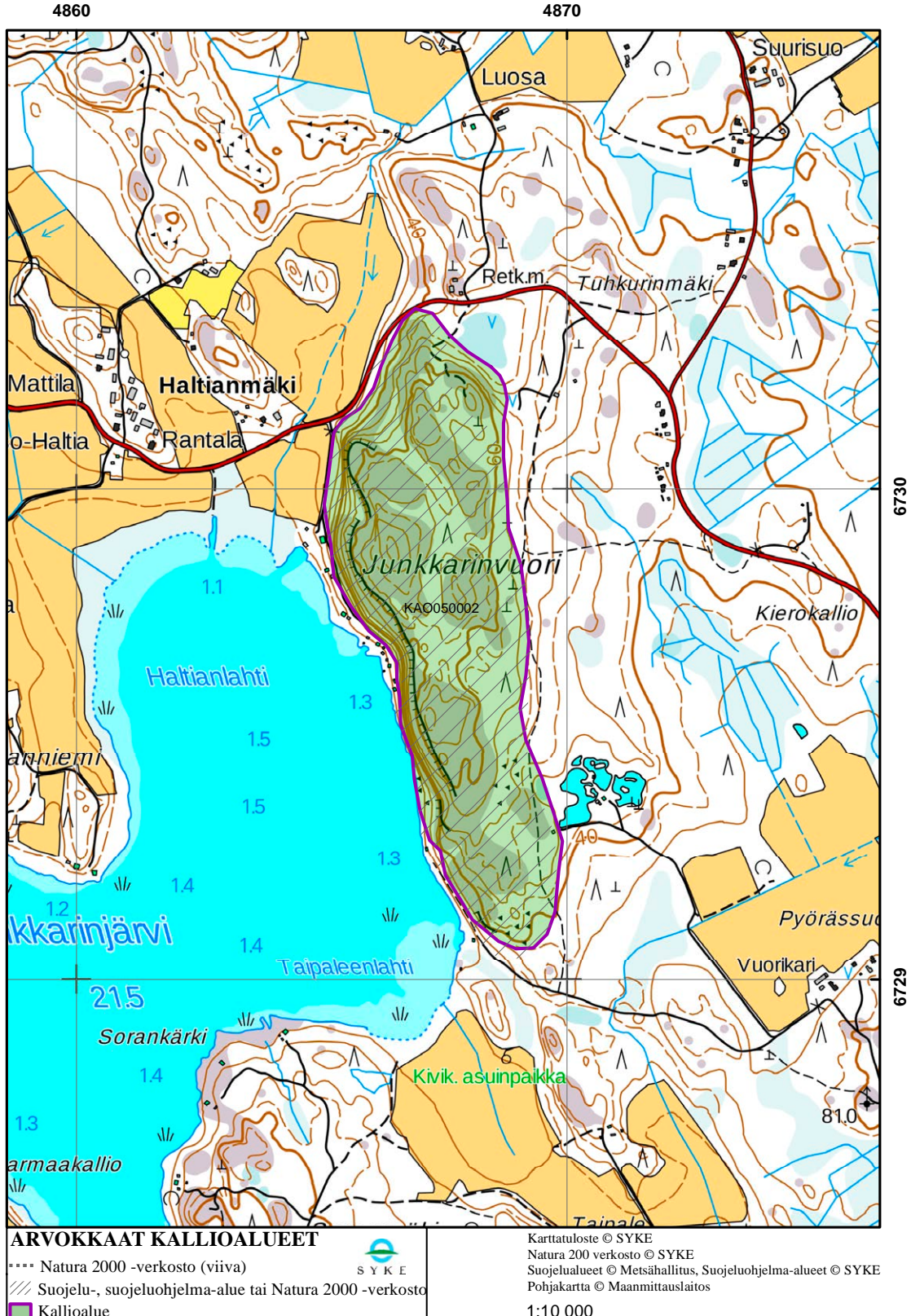
Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 3

Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

KAO050002, Junkkarinvuori

KA0050023 Mukulakallio

Kouvola

Keskikoordinaatit: 6731281:478093 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 32ha **Korkeus:** 77 m mpy. **Suht. korkeus:** 47m

Kallioalueen sijainti: Elimäen kirkonkylältä 8 km itään, Villikkalan kylän pohjoispuolella.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Mukulakallio on Tallusjokea ympäröivien laajan viljelysaukean pohjoisreunalla sijaitseva luode-kaakkosuuntainen kallioselänne, joka rajautuu eteläpuolelta metsäisiin rinteisiin ja pohjoispuolelta harkinnanvaraisemmin peitteiseen rauhallisesti kumpuilevaan metsämaastoon. Mukulakallio on kasvillisuultaan melko tavanomainen kalliomäki, mutta maisemallisesti ja geomorfologisesti edustava ja monipuolinen kohde. Se kohoaa metsäistä ympäristöönsä korkeampana selänteenä ja erottuu kaukaan eteläpuolelle olevilta peltoalueista. Mukulakallion laelta avautuu laaja näköala tasaiseen viljelymaisemaan. Kallioselänteen pienmaisemat ovat lounaisjyrkänteiden ja laen muinaisrantakivikoiden ja lohkareikon osalta edustavat. Kallioalue on varsin hakkaamatonta, mutta itäreunan tienvarressa on maatalousromua. Lakiosan jyrkänteen reunus on suosittu näköalapaikka. Lounaassa rinteiden tyvellä metsänreunassa on viljelystiloja.

Kallioperä on Kaakkois-Suomen rapakivialueen viborgiittia, joka kallioalueella on melko suuri ovoidista ja hieman seoksista. Suurimmat plagioklaasimantteliset kalimaasälpäovoidit ovat läpimitaltaan 1–3 cm. Viborgiittin seassa esiintyy runsaasti myös tasa-keskirakeista rapakivigraniittia. Mukulakallion lakiselänneet ja länsirinne ovat kohtalaisen hyvin paljastuneita. Mukulakallion lounaissivulla on 5–15 m korkeita kuutiorakoilleita, porrasmaisia seinämäpintoja, jotka ovat korkeimmillaan selänteen eteläpäässä. Laen silokalliot ovat melko tasaisia, mutta ei erityisen laajoja pintoja. Laella ja rinteillä on runsaasti kookasta hajanaisista lohkareikkoa, joiden koko vaihtelee 0,5- 2 m välillä. Mukulakallion laella pohjoisreunalla on kohtalaisen laaja ja edustava Ancyclusjärvivaiheen aikainen muinaisrantakivikko.

Lakiosissa hyvin kauniita poronjäkälikköjä ja myös hirvenjäkäläkasvustoja melko paljon. Mukulakallion eteläosassa lounaisjyrkänteen päällystän tasakalliolla esiintyy ihmisvaikutteista hietikkotierasammal- ja ruohokasvustoa, jossa kasvaa mm. huopakeltanoa ja mäkitervakkoa. Mukulakallion korkeimman laen tuntumassa on myös pieniä kangasrämeläikkuja. Alueella ei tavata lehtoisuutta.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 4

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 3

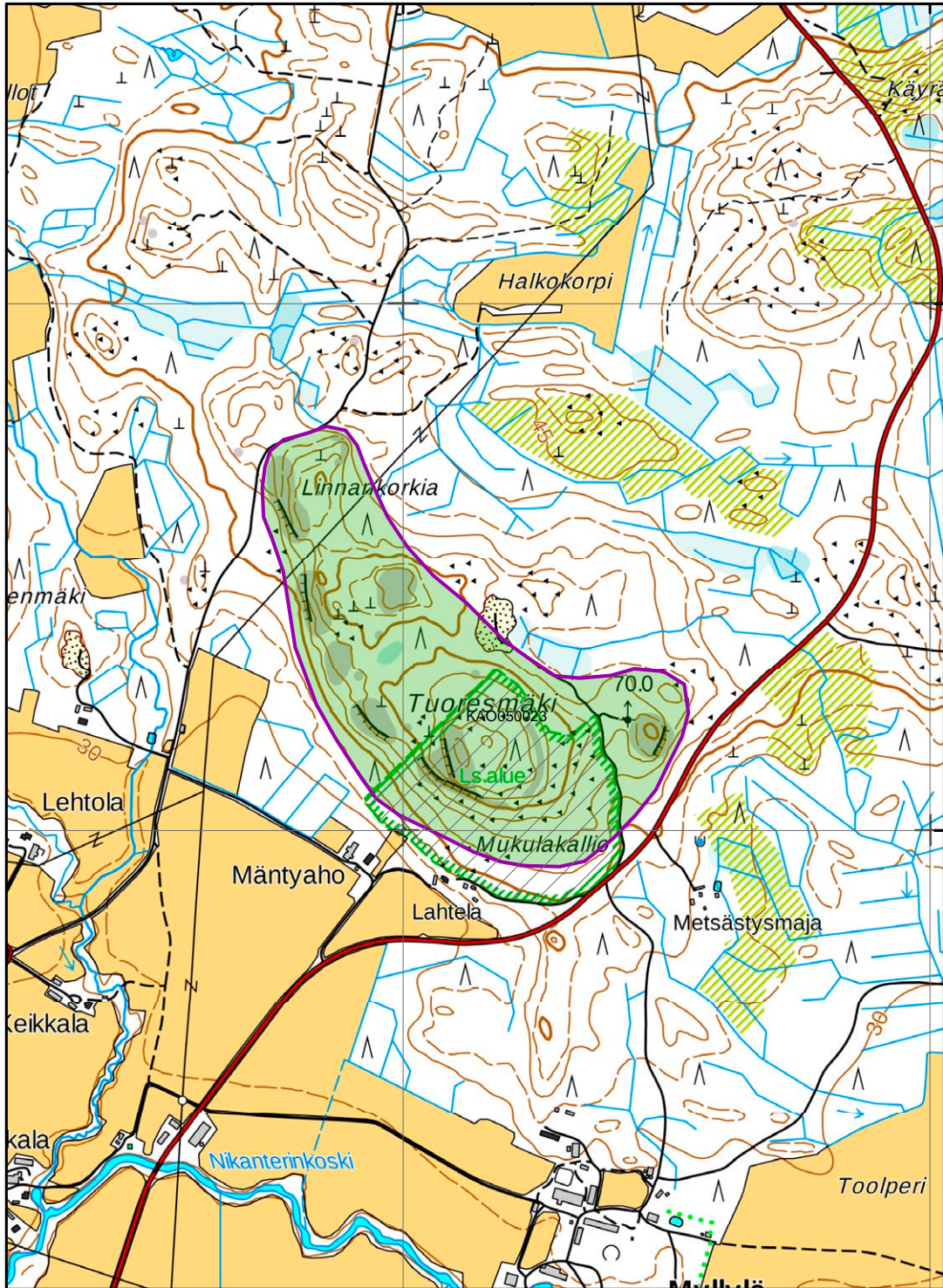
Lähiympäristön arvot: 3

KALLIOALUEEN ARVLUOKKA: 4

KAO050023, Mukulakallio

4780

4790

6732

6731

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

..... Natura 2000 -verkosto (viiva)

//// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto

■ Kallioalue

SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050062 Mөлövuoren kallioalue

Kouvola

Keskikoordinaatit: 6783112:470038 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 46ha **Korkeus:** 135 m mpy. **Suht.korkeus:** 47m

Kallioalueen sijainti: Jaalan kirkonkylältä reilu 13 km pohjoiseen, Karijärven koillispuolella.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Mölövuoren kallioalue on kahden kallioselänteen muodostama pohjois-eteläsuuntainen jakso, joka kohoaa Ansalahden kylän pienen viljelysaukean itäreunalla. Kalliomäistä eteläisempi Mөлövuori erottuu maisemassa jyrkkine osittain avokallioisine rinteineen selvästi. Sen pohjoispuolella kohoaa hieman matalampi ja peitteisempi Markkinajärvenmäki. Kallioselännejakso rajautuu selvästi länsipuoleisiin peltoihin ja Markkinajärven rantaan, mutta muilla suunnilla rajautuminen kumpuilevaan moreeni- ja kallioiseen metsämaastoon on hieman epäselvempää. Mөлövuoren paljaat kalliorinteet ja vuoren jyhkeä profiili erottuu läheiseen peltomaisemaan silmiinpistävästi ja selänteen lakiosasta ja länsirinteeltä avautuu kaunis näköala peltojen yli järvelle eteläpuoleiselle pienelle Lahnajärvelle. Suhteellisesti korkeudesta huolimatta Markkinajärvenmäen kalliojaljastumat eivät erotu rinnepuuston lomasta kovin hyvin ja selänteen päältä avautuu kohtalaiset näköalat Ansalahden pelloille ja vereiselle Markkinajärvelle. Lähiympäristö on topografialtaan hyvin vaihtelevaa kallioista mäkimaata suppein notkolaaksoin. Lännessä on viljelylaakso, jonka takana olevan viljelmän vanha rakennuskanta näkyy kauniisti Mөлövuoren laelle. Ympäristön vaihtelevuutta lisäävät järvet ja lammet.

Alueen kallioperä on keskirakeista, pilsteistä graniittia, jossa on paikoin karkearakeista pegmatiittigraniittia osueina. Pohjoisosassa pilsteisyys voimakasta ja graniitti muuttuu asultaan gneissimäiseksi. Alueen graniitissa esiintyy kvartsiporfyyrijuoni, jolla kontaktit keskirakeiseen pilsteiseen graniittiin ovat näkyvillä alueen kalliopinnoilla. Kvartsiporfyyrijuonen leveys on noin 20 m. Hienorakeisessa kvartsiporfyyrissa esiintyy hienorakeisen perusmassan seassa kulmikkaita 1,5 cm läpimittaisia kalimaasälpähajarakeita ja 1–2 mm kvartsirakeita runsaasti. Mөлövuoren pohjoisrinteellä kauniit tasaset silokalliot. Mөлövuoren porrasmainen 15 m lounaisjyrkäne on rakoilun voimakkaasti lohkoma ja rikkonainen. Mannerjäätikön reunan asema oli seudulla noin 11 500 vuotta sitten (Mäkinen ym. 2011). Kun alue paljastui jäädästä, jäi Mөлövuoren kallioselänteiden lakialueet vedenkoskemattomaksi, mutta kalliomaaston matalimmat osat jäivät veden peittoon. Yoldiamerivaiheessa syntynyt ylin ranta on seudulla noin 105 m korkeudelle mpy (Eronen ja Haila 1990).

Alueen kasvillisuus on monipuolista avokallion mosaiikista karuun kalliomännikköön. Mölövuoren yläosassa on kalliojäkälikköjä kalliokohokin kera ja pohjoisluisissa mereisentyyppejä puoliavoimia ajoittaistihkuisia jäkäläkallioita. Avokallioiden reunalla kasvaa kitukasvuista kalliomännikköä. Paikoin selänteillä on kuluneisuutta ja polkuja.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 2

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 4

Lähiympäristön arvot: 3

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

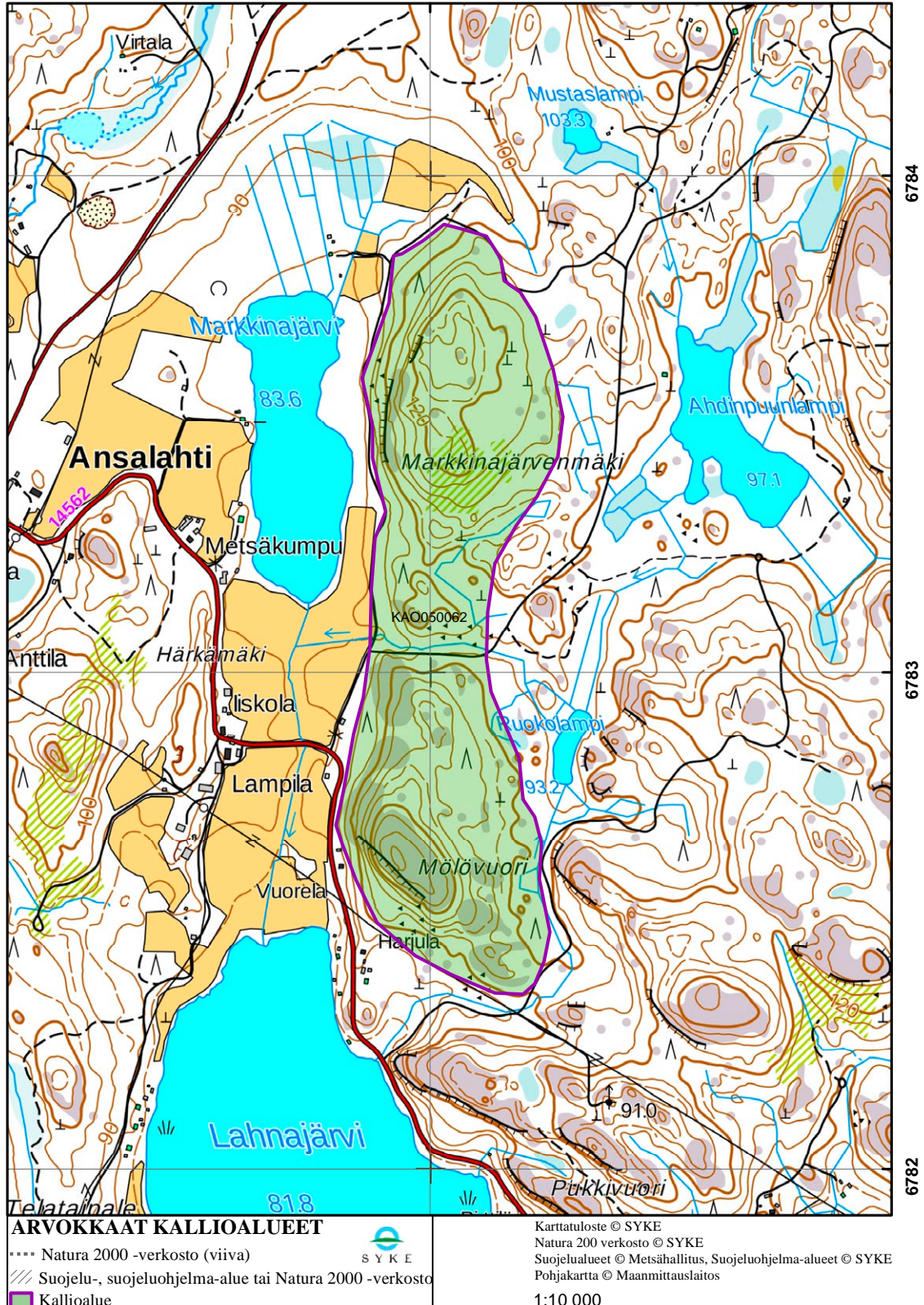
Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

Mäkinen, K., Teeriaho, J., Rönty, H., Rauhaniemi, T. ja Sahala, L. 2011. Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat. Suomen ympäristö 32/2011. Ympäristöministeriö. Helsinki. 185 s.

KAO050062, Mөлövuoren kallioalue

4700

KA0050065 Loukkaanvuori

Kouvola

Keskikoordinaatit: 6766778:474658 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 44ha **Korkeus:** 127 m mpy. **Suht.korkeus:** 60m

Kallioalueen sijainti: Jaalan kirkonkylältä noin 3 km itäkaakkoon, Pyhäjärven rannalla..

Luonnonsuojelualueet ja muut luontoa turvaavat alueet:

Alueen pohjoisosassa kuuluu arvokkaaseen Jaalan kirkonkylän maisemakokonaisuuteen (MAO050019).

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Loukkaanvuori on Pyhäjärven Kyrönlahden rannalla sijaitseva länsireunastaan jyrkänteinen kallioselänne, joka erottuu selvästi maisemassa. Se rajautuu osittain suoraan Pyhäjärven ja sen rantoja reunustaviin peltoalueisiin. Itäreunalla se rajautuu metsäntokelman kautta viereiseen kumpuilevaan kalliometsään. Loukkaanvuoren laelta avautuu kaunis maisema länteen Pyhäjärven selälle ja luoteensuunnalla sen rantoja reunustaville Kyrönkylän peltoalueille. Lakialueella tiheä pensaikko rajoittaa osittain maisemia ympäristöön, mutta siitä huolimatta lakialueen avokallioiset pienmaisemat ovat melko avaria ja edustavia. Loukkaanvuori on hyvä paikallinen näköalapaikka ja kesämökkiläisten ulkoilualueita. Loukkaanvuoren länsipuolella on arvokas Kyrönlahden lintuvesiensuojeluohjelman kohde (LVO050121), joka on samalla Pyhäjärven Natura-alueita (FI0406003).

Loukkaanvuori sijaitsee laajan Viipurin rapakivimassiivin luoteisreunalla. Sen kallioperän kivilajit vaihtelevat Loukkaanvuoren eteläosan karkearakeisesta porfyirisestä rapakivigraniitista keski- ja pohjoisosassa vallitsevaan tummanruskeaan, hieno-keskirakeiseen sarvivälkerapakivigraniittiin, joka sisältää harvakseltaan 1,5 cm läpimittaisia kulmikkaita maasälpärakeita. Porfyyrinen rapakivigraniitti edustaa Viipurin rapakivimassiivin rapakiviä, kun taas sarvivälkerapakivigraniitti kuuluu 22 km pitkään ja kapeaan Jaala-litti-rapakivikompleksiin, joka reunustaa juonimaisena esiintymänä Viipurin rapakivimassiivia. Jaala-litti-rapakivikompleksin kivien ikä on 1630 miljoonaa vuotta (Salonsaari 1995). Laella tasaisia, hieman tavanomaista laajempia silokallioita. Lakiosan kalliopinnat ovat kuutiorakoinen lohkomia. Länsi- ja etelärinteiden matalat 5–15 m korkeat jyrkänteet ovat muodoltaan porrasmaisia. Paikoin rakopinnat muodostavat kookkaampia avorakoja ja halkeamia jyrkänteisillä kohdilla. Loukkaanvuori sijaitsee hieman II Salpausselän reunamuodostuman eteläpuolella. Kun mannerjäätikön reunan asema oli II Salpausselän kohdalla, oli Baltian

jääjärven korkein ranta seudulla noin 135 m mpy. Tuolloin Loukaanvuori oli vedenpinnan alla ja paljastui vedestä Yoldiamerivaiheen alussa 11 590 vuotta sitten, kun Baltian jääjärven pinta laski lyhyessä ajassa 26–28 m (Eronen ja Haila 1990, Mäkinen ym. 2011).

Alueen kasvillisuus on jokseenkin monipuolista ja edustavaa. Lakialue on osittain avokallioaluetta, jossa on osittain hyvin kehittyneitä sammalen ja jäkällikön peittämiä pintoja. Laella kasvaa paikoin yksittäisiä katajia. Lakialueen eteläyrkänten alla pieni lehmusmet-sikkö, jossa kasvaa toistakymmentä puumaista runkoa. Länsiyrkänten alla on varsin laaja haavikko, jossa on myös muutamia lehmuksia. Loukkaanvuoren pohjoisnokalla on erikoinen purokoskilehto, jossa on mm. mustakonganmarjaa ja koiranvehniötä. Kalliopinnoilla on vähäistä kulumista. Länsirinteellä Pyhäjärven rannalla on runsaasti kesämökkiasutusta. Pohjoispuoleisilla peltoalueiden reunoilla on maatiloja.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 4

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

Mäkinen, K., Teeriaho, J., Rönty, H., Rauhaniemi, T. ja Sahala, L. 2011. Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat. Suomen ympäristö 32/2011. Ympäristöministeriö. Helsinki. 185 s.

Salonsaari, P.T. 1995. Hybridization in the bimodal Jaala-litti complex and its petrogenetic relationship to rapakivi granites and associated mafic rocks of southeastern Finland. Bulletin of the Geological Society of Finland 67 (Part 1b). 104 s.

KAO050065, Loukkaanvuori

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- /// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- █ Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 2000 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050067 Kimolan kanavan kallioalue

Kouvola

Keskikoordinaatit: 6769032:461576 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 257ha **Korkeus:** 140 m mpy. **Suht. korkeus:** 60m

Kallioalueen sijainti: Jaalan kirkonkylältä 8 km länteen, Kimolan kanavan varrella.

Luonnonsuojelualueet ja muut luontoa turvaavat alueet:

Alueen länsiosassa on Roninvuoren luonnonsuojelualue (YSA207250) ja etelämpänä Laajakallion alueella Metsätähden luonnonsuojelualue (YSA206928). Pohjoisosassa oleva Huhkainvuori on rauhoitettu määräaikaisesti (MRA230787)

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Kimolan kanavan kallioalue muodostaa seudun yleisestä maisematyypistä poikkeavan kokonaisuuden, joka käsittää Kimolan kanavan reunustavan viljelysalueen ja sitä reunustavat lukuisat korkeat ja jyrkänteiset, karut kalliomäet. Yksittäiset kallioselänteet ja laajemmat kallioselänteiden muodostamat alueet rajautuvat Kimolan kanavaa reunustaviin alaviin peltoalueisiin ja toisaalta niitä ympäröivään ylänköisiin kumpuileviin kalliometsiin. Alueen morfologisesti ja maisemallisesti hallitsevin piirre on luode-kaakkosuutainen Kimolan kanavan rakennettu uoma, joka noudattelee kallioperässä olevaa merkittävää alueellista murroslinja. Kimolan kanavan varren maisemassa reunustavat jääkausien kulutukselta säästyneet jyrkänteiset kallioselänteet, jotka ovat niin kasvistollisesti, morfologisesti kuin maisemallisesti jylhiä ja edustavia. Kimolan kanavan pohjoisreunalla kohoaa Huhkainvuoren, Rajamäen ja Hakavuoren avokallioiset ja lounaisreunastaan jyrkänteiset selänteet, jotka komeasti rajaavat yhdessä muiden kallioselänteiden kanssa Kimolan kanavaa ympäröivää viljelymaisemaa. Niiden kallioiset jyrkänteiset profiilit ja avokalliopinnat erottuvat Kimolan kanavan eteläpuoleisille peltoalueille silmiinpistävästi. Selänteiden rinteiltä ja päältä avautuu kaunis avara maisema pitkin Kimolan kanavaa reunustavia viljelysalu-eita. Kimolan kanavan eteläreunalla kohoaa maisemassa erottuva jyrkänteinen, avokallio-nen Luhdanvuori ja metsäisempi Svartsholmanmäki sekä niiden keskellä laaja, korkea jyrkänteinen Roninvuoren-Laajakallion-Holinvuoren alue, jossa selänteiden väliset metsäiset notkelmat ovat kapeita ja soistuneita. Laajemman kalliomaaston pohjoisreunalla Kimolan kanavan viljelymaisemaan rajautuu myös koillisivustaan jyrkänteinen Kiviroukunmäki. Jyrkänteet ovat monin kohdin maisemallisesti erottuvia. Luhdanvuoren laelta ja viereisiltä viljelymaisemaan rajautuvilta selänteiltä avautuu kaunis näköala Kimolan kanavan tasaiseen viljelymaisemaan. Lähiympäristössä on maalaistiloja harvakseltaan molemmin puolin Kimolan kanavan viljelymaisemaa.

Alueen kallioperä on keskirakeista pilsteistä svekofennialaista graniittia, joka vaihtuu paikoin suonigneissimäiseksi kiillegneissiksi ja sisältää yleisesti karkearakeisia pegmatiittisia osueita. Huhkaimenvuoren ja Hakavuoren lounaisjyrkänteiden kokonaiskorkeus vaihtelee 30–40 m ja paikoin rakoilun lohkomilla seinämäpinnoilla on edustavia pystysuoria seinämäpintoja. Laen ja rinteiden silokalliot ovat pieniaiaisia ja rakoilun lohkomia pintoja. Luhdanvuoren itäisivulla on 20 m korkea kaunis säännöllisesti rakoilulut porrasjyrkäne. Etäämpänä peltomaiseman reunassa muodostaa Roninvuori jyrkkäseinämäisen silokallioselänten, jonka kaakkoissivulla on viistoseinäinen ja porrasmainen 25 m korkea jyrkäne ja eteläisivulla on 15 m korkea rakoilun lohkomia pystyjyrkäne. Holinvuoren koillis- ja pohjoissivulla on 15–20 m korkeita rakoilun lohkomia jyrkänepintoja. Paikoin on selänteiden jyrkillä alarintella myös runsaasti lohkariekkoa ja hieman pyöristynyttä kivikkoa. Kallio- maasto sijaitsee hieman II Salpausselän reunamuodostuman eteläpuolella. Kun manner- jäätikön reunan asema oli II Salpausselän kohdalla, oli Baltian jääjärven korkein ranta seu- dulla noin 135–140 m mpy. Tuolloin kalliomaasto oli hieman vedenpinnan alla ja paljas- tui vedestä Yoldiamerivaiheen alussa 11 590 vuotta sitten, kun Baltian jääjärven pinta laski lyhyessä ajassa 26–28 m (Eronen ja Haila 1990, Mäkinen ym. 2011).

Selänteiden laella ja rinteillä kasvaa harvaa kalliomännikköä. Paikoin polkujen kohdilla ja näköalapaikoilla on kalliokasvillisuudessa lievää kuluneisuutta. Kasvillisuudeltaan moni- muotoisilta kallioselänteiltä on tavattu rinneketoja ja eräilykulttuurin seuralaiskasveja.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 2

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 3

Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

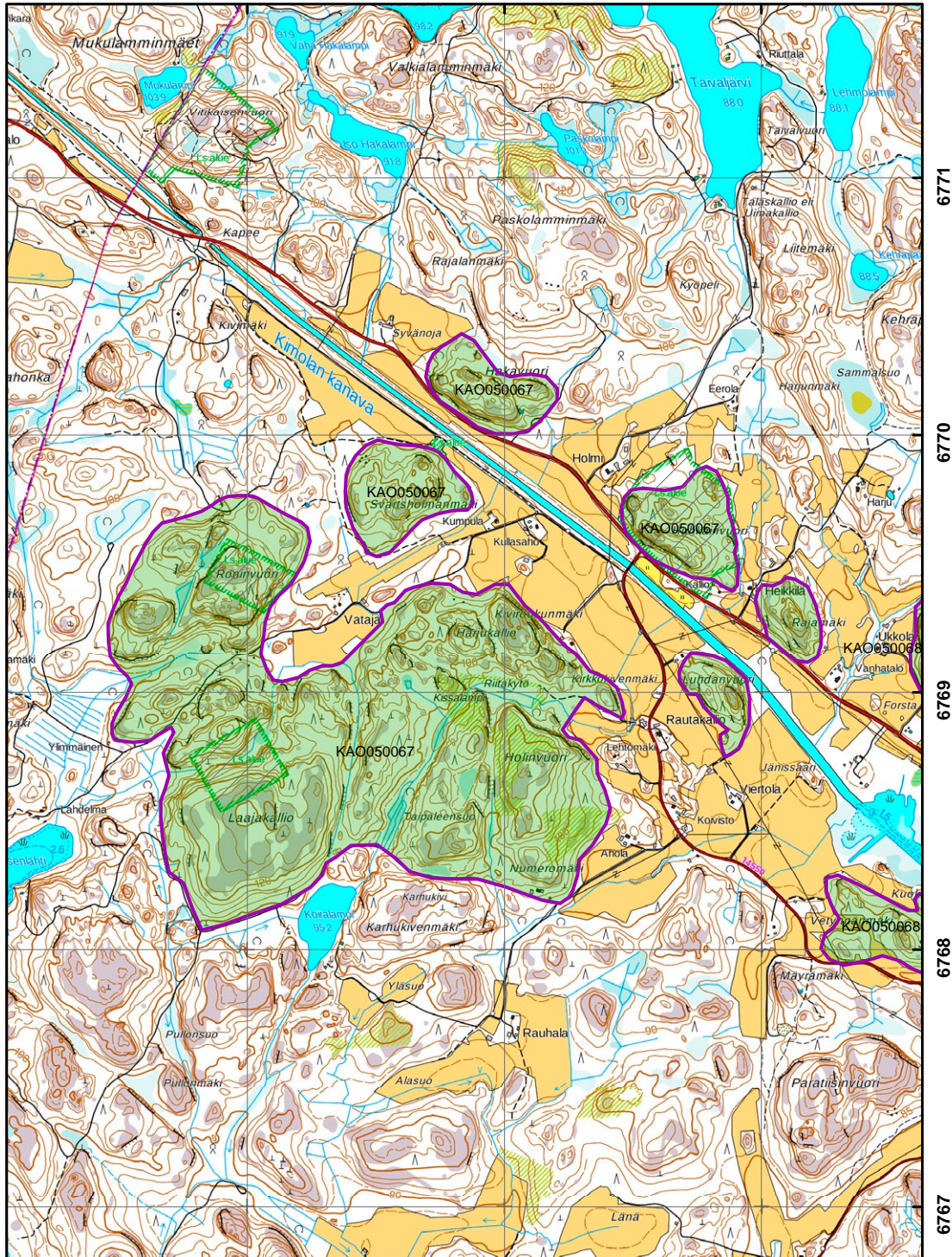
Mäkinen, K., Teeriaho, J., Rönty, H., Rauhaniemi, T. ja Sahala, L. 2011. Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat. Suomen ympäristö 32/2011. Ympäristöministeriö. Helsinki. 185 s.

KAO050067, Kimolan kanavan kallioalue

4610

4620

4630

6771
6770
6769
6768
6767

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

---- Natura 2000 -verkosto (viiva)

/// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto

■ Kallioalue

SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 2000 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos
 1:20 000

KA0050068 Kimolanlahden kallioalue

Kouvola

Keskikoordinaatit: 6768353:464033 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 79ha **Korkeus:** 127 m mpy. **Suht. korkeus:** 62m

Kallioalueen sijainti: Jaalan kirkonkylältä 7 km länteen, Kimolanlahden rannalla.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Kimolanlahden kallioalue muodostaa seudun yleisestä maisematyypistä poikkeavan kokonaisuuden ja rajautuu Kimolanlahden ja Kimolan kanavan reunustavaan viljelymaisemaan. Aluetta luonnehtii laaja maisemallisesti avara viljelymaisema ja sitä reunustavat korkeat ja jyrkänteiset, karut, osin avokallioiset selänteet. Yksittäiset kallioselänteet ja pidemmät kallioselännejaksot rajautuvat Kimolanlahden molemmilla rannoilla alavampiin peltoalueisiin ja toisaalta niitä ympäröivään kumpuileviin kalliometsiin. Alueen morfologisesti ja maisemallisesti hallitsevin piirre on luode-kaakkosuutainen Kimolanlahti ja sen jatkeena 1960-luvulla rakennettu Kimolan kanavan uoma, joka noudattelee kallioperässä olevaa merkittävää alueellista murroslinjaa. Kimolanlahden ympäristössä ja Kimolan kanavan varren maisemassa reunustavat jääkausien kulutukselta säästyneet jyrkänteiset kallioselänteet, jotka ovat niin kasvistollisesti, morfologisesti kuin maisemallisesti jylhiä ja edustavia. Kimolanlahden etelärannalla alueeseen kuuluvat Kellarmäen ja Saunamäen kallioselänteet, jotka rajautuvat suoraa Kimolanlahteen. Kellarmäki on maisemassa silmiinpistävästi erottuva jyrkänteinen selänne, jonka jyrkänteiset kallioseinämät rajautuvat suoraa Kimolanlahden rantaviivaan. Saunamäen kumpareiset kallioselänteet ovat malampia ja jäävät paremmin rinnepuuston peittoon. Selänteiden päällä puusto rajoittaa selvästi maisemia ympäristöön, mutta paikoin näköaloja siivilöityy puuston pelloille ja Kimolanlahdelle. Kimolanlahden pohjoisrannalla Vuolenkoskelle vievän maantien varressa maisemaa hallitsee Ukkolanvuoren kallioselännejakso, jonka avokallioiset lounaisjyrkänteiden seinämäpinnat erottuvat silmiinpistävästi maisemassa. Ukkolanvuoren laelta avautuu kaunis ja vaihteleva maisema Kimolan kanavaa ympäröivälle laajalle peltoalueelle ja kallioiseen metsämaastoon. Laella harva puusto rajoittaa näköalaa paikoin. Lähiympäristössä kallioalueen kaakkoispuolella on Pajarinmäen pohjoisreunalla Tuulensuun suojelualue (YSA207426).

Alueen kallioperä on eteläosastaa keskirakeista pilsteistä svekofennialaista graniittia, joka vaihettuu pohjoisosassa migmatiittiseksi kiillegneissiksi ja sisältää yleisesti karkearakeisia pegmatiittisiä osueita. Kellarmäen koillisrinteellä rakoilun lohkomat 10–15 m kallioseinämät. Ukkolanvuoren lounaissivulla on 30 m korkea rakoilun lohkomat jyrkänne, jossa on edustavia pystypintoja. Ukkolanvuoren pohjoisrinne on peitteisempi ja vain alaosaan

hieman jyrkänteinen. Eteläreunalla jyrkänteen alla suuria irtolohkareita ja lohkarikkoja ja lakiosassa ja jyrkillä rinteillä on pieniä silokallioita. Kalliomaasto sijaitsee hieman II Salpaus- selän reunamuodostuman eteläpuolella. Kun mannerjäätikön reunan asema oli II Salpaus- selän kohdalla, oli Baltian jääjärven korkein ranta seudulla noin 135–140 m mpy. Tuolloin kalliomaasto oli hieman vedenpinnan alla ja paljastui vedestä Yoldiamerivaiheen alussa 11 590 vuotta sitten, kun Baltian jääjärven pinta laski lyhyessä ajassa 26–28 m (Eronen ja Haila 1990, Mäkinen ym. 2011).

Ukkolanvuoren lakiosat ovat poronjäkälikköä ja rinnekallioilla kasvaa paikoin kalliotiera- sammalmattoja. Pitkän jyrkänteen alla on hyvin kehittyntä kivikkolehtoa, jossa kasvaa mm. lehtokuusamaa, mustalinnunhernettä ja mustakonnanmarjaa. Pohjoiskärjen alla kasvaa kaksi elinvoimaista valtavaa rauhoittamisen arvoista lehmusta. Pohjoiskärjen ympäri kaartavassa purolaaksossa on komea kotkansiipilehto. Kellarmäen kalliokasvillisuutta luonnehtivat verraten suppeiden avokalliopintojen poronjäkäliköt, mutta lakihuipulla kasvaa kalliokohokkia. Maantien reunamilla on kulttuurivaikutteista ketolajistoa. Huipun alla laen keskiosassa on luonnontilainen vaiveroräme osana kalliokokonaisuutta. Pohjoisjuu-arella on osin istutettua, osin villiytyntä vierasperäistä puustoa. Kallioselänteiden tyvellä on paikoin asutusta ja selänteiden rinteillä olevien polkujen ja näköalapaikkojen kohdalla on kasvillisuudessa lievää kulumista.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 2

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 3

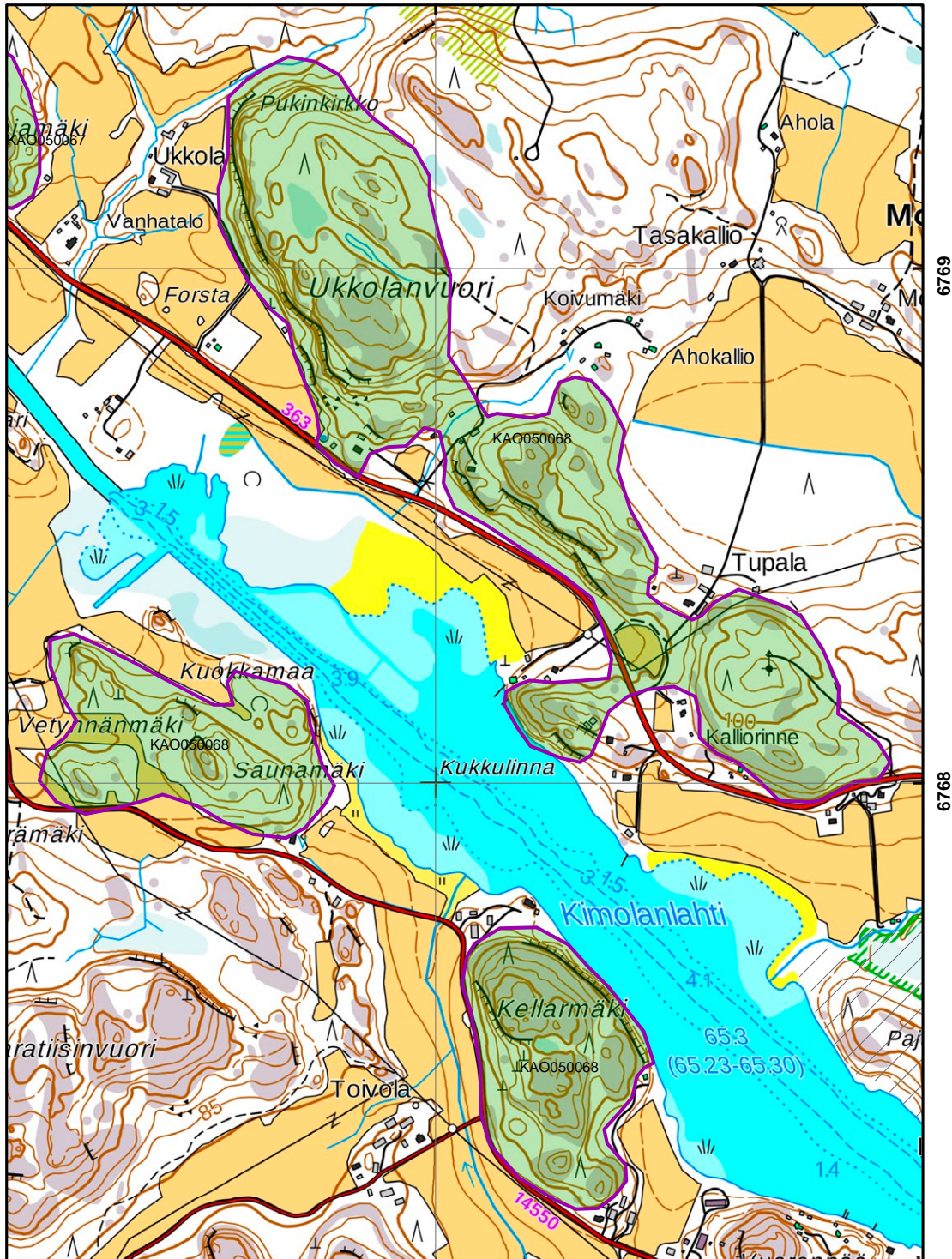
Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

Mäkinen, K., Teeriaho, J., Rönty, H., Rauhaniemi, T. ja Sahala, L. 2011. Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat. Suomen ympäristö 32/2011. Ympäristöministeriö. Helsinki. 185 s.

KAO050068, Kimolanlahden kallioalue

4640

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

SYKE

**** Natura 2000 -verkosto (viiva)

/// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto

■ Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos
 1:10 000

KA0050072 Haukilahdenvuori-Halttarinvuori

Kouvola

Keskikoordinaatit: 6780639:470090 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 151ha **Korkeus:** 152 m mpy. **Suht. korkeus:** 75m

Kallioalueen sijainti: Jaalan kirkonkylältä 11 km pohjoiseen, Karijärven itärannalla.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Haukilahdenvuori-Halttarinvuori on Karijärven itärannalla oleva kolmen vierekkäisen jyrkänteisen kallioselänteen rajaama kalliojakso. Haukilahdenvuori-Halttarinvuoren kallioselännejakso on maisemallisesti upea kohde, joka muodostaa korkean kallioikannaksen Karijärven ja itäpuolella olevan pienemmän Maajärven välillä. Sen korkein laki sijaitsee Haukilahdenvuorella, joka kohoaa yli 70 m ympäröivien järvien pintaa korkeammalle. Kallioselännejakso erottuu parhaiten lännestä Karijärven selältä, jonne sen korkea metsäinen profiili hahmottuu jo kaukaa. Haukilahdenvuoren pitkän lounaisjyrkänteen reunalta avautuu upea maakunnallista luokkaa oleva saaristojärvimaisema Karijärven selälle suuntaan. Myös kallioalueen muista osista avautuu edustavia ja monipuolisia näköaloja vesistövaltaiseen kumpuilevien metsien kirjomaan ympäristöön, vaikkakin keskempänä selänteiden laki-alueita puusto rajoittaa näköaloja tehokkaasti. Alue on erinomainen paikallinen näköalapaikka ja kesämökkiläisten ulkoilu- ja retkeilymaastoa. Kallioalueen reunoilla järvien rannoilla on runsaasti kesämökkiasutusta.

Kallioperä on suurimmaksi osaksi svekofennialaista keskirakeista, seoksista, granaattipi-toista graniittia, jossa on runsaasti pegmatiittigraniittia osueina. Heti kallioalueen eteläreunalla on graniitilla kontakti Viipurin rapakivimassiivin tasarakeiseen rapakivigraniittiin. Hyvin paljastuneilla kallioselänteillä ja jyrkänteillä on vahva luode-kaakkosuuntaus, joka noudattelee vahvasti myös mannerjäätikön viimeisintä liikesuuntaa alueella ja näkyy maastossa suuntautuneina pinnanmuodoina ja suurina 25–40 m korkeuseroina selänteiden lakiosien ja notkelmien välillä. Haukilahdenvuoren ja Halttarinvuoren välisessä notkelmassa on jyrkänteisten kalliorinteiden reunustama kurumainen notkelma ja Haukivuoren jyrkällä länsirinteellä on yli kilometrin pituinen 20–25 m korkea lounaisjyrkänte, jossa seinämäpinnat ovat viistopintaisia ja portaittaisesti. Alapuolinen rinne on peitteisempi ja loh-kareinen. Selänteiden lakiosissa on kohtalaisen laajoja ja melko tasaisia avoimiakin silo-kalliopintoja. Mannerjäätikön reunan asema oli seudulla noin 11 500 vuotta sitten (Mäki-nen ym. 2011). Kun alue paljastui jäädä, jäi kallioselänteiden lakialueet vedenkoskematto-maksi, mutta kalliomaaston matalimmat osat jäivät veden peittoon. Yoldiamerivaiheessa syntynyt ylin ranta on seudulla noin 105 m korkeudelle mpy (Eronen ja Haila 1990).

Alueen kalliokasvillisuus on pääosin karua kalliomännikköä, jossa kalliopintoja peittävät poronjäkäliköt. Haukilahdenvuoren yläosan lounaisjyrkänteen kalliopintojen reunaluisuilla ja tasanteilla on harvoja kalliokohokkikasvustoja ja kauniin kulumattomia palleroporonjäkälikköjä. Lounaisjyrkänteen alla rinteessä on useissa paikoissa pienehköjä lehmusryhmiä. Lähellä eteläpäätä on kaksi suurta puuta, joista suuremman rinnan ympärysmitta on reilu metri. Halttarinvuoren koillisrinteen alla on sekametsää, jossa kasvaa hyvin paksuja tuomia. Alueella on tehty paikoin harvennushakkuita. Rinteen juurella järven rannassa kesämökkejä. Ympäriällä on osittain hakattua talousmetsää.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 4

MAISEMA ARVO: 2

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 4

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

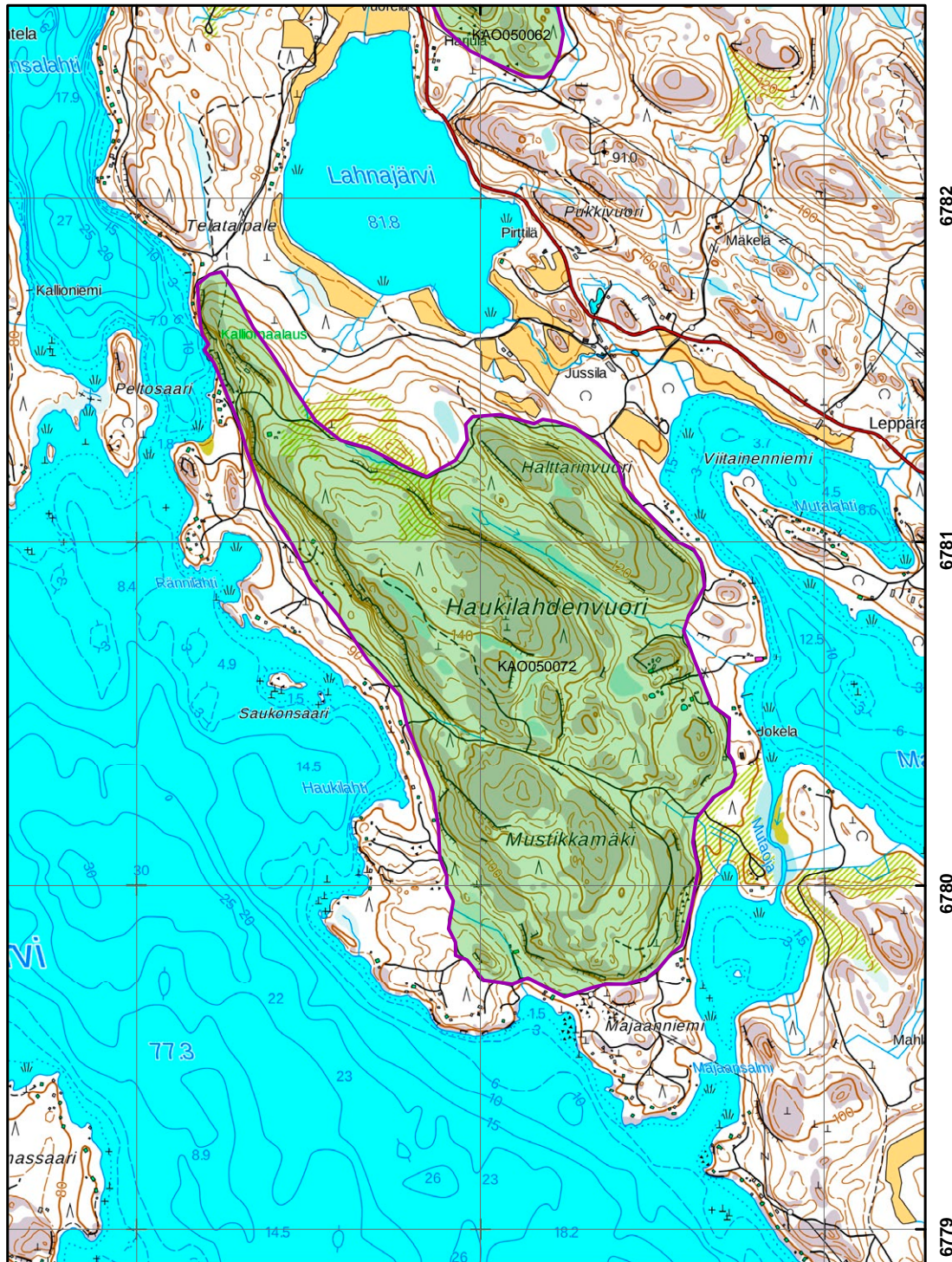
Mäkinen, K., Teeriaho, J., Rönty, H., Rauhaniemi, T. ja Sahala, L. 2011. Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat. Suomen ympäristö 32/2011. Ympäristöministeriö. Helsinki. 185 s.

KAO050072, Haukilahdenvuori - Halttarinvuori

4690

4700

4710

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- **** Natura 2000 -verkosto (viiva)
- //// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 2000 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos
 1:15 000

KA0050074 Iso Ruhmaksen kallioalue

Kouvola

Keskikoordinaatit: 6772243:475269 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 412ha **Korkeus:** 147 m mpy. **Suht. korkeus:** 70m

Kallioalueen sijainti: Jaalan kirkonkylältä 4 km koilliseen, Iso-Ruhmansen itärannalla.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Iso Ruhmaksen kallioalue on laaja kapeiden pienten järviolueiden rajaama kallioselänteiden muodostama kaunis erämaaluontoinen maisemallinen kokonaisuus, jolla on geologista merkitystä. Alue on myös biologisesti edustavaa kalliomaastoa luonnontilaisine luontotyypeineen. Iso Ruhmaksen kallioalue kohoaa maisemassa korkeana metsäisenä vierekkäisten kallioselänteiden muodostamana alueena, jonka jyrkät kallioiset rinteet jäävät pääosin rinnepuuston varjostamiksi eivätkä erotu kovin hyvin ympäristöön. Selänteiden ylärinteiden kalliojaljastumilta sen sijaan avautuu monin kohdin hyvin edustavia maisemia viereisiin vesistöihin ja niiden taustalla olevaan kumpuileviin metsiin. Lounaisosassa Vitsaojanvuorella rajoittaa rinnepuusto näköaloja ympäristöön, mutta länsirinteen tasaiset kalliopinnat erottuvat rinnepuuston seasta alapuoliselle hiekkatielle. Viereisen Järvistenlammenvuorelta avautuu kaunis näköala pohjoiseen Ylä-Järvistenlammelle ja sen takana olevalle jyrkänteiselle Kotkasvuorelle. Kotkasvuoren kallioinen 15–20 m korkea jyrkänteinen ja kiilarakoilun lohkomaa seinämä erottuu selvästi lammen vastarannalla. Myös Kotkasvuoren laelta avautuu kaunis luonnontilainen ja erämaahenkainen metsälampimaisema Ylä-Järvistenlammelle. Alueen keskiosassa Jänisvuoren ja Hevoslahdenvuoren päältä avautuu näköala eri puolille aluetta kumpuileviin kallioisiin luonnontilaisiin metsiin. Pohjoisen suunnalla näkyy alapuolella oleva kaunis Vähä-Ruhmaksen järvimaisema. Myös Jänisvuoren paljaat silokallioiset ja jyrkänteiset kalliopinnat erottuvat rinnepuuston seasta järven vastarannalle. Idenpänä Hevoslahdenvuoren laelta avautuu näkymä järvelle ja kumpuilevaan kallioiseen metsämaastoon.

Iso Ruhmaksen kallioalue sijaitsee svekofennialaisen kallioperän ja Viipurin rapakivialueen kontaktissa. Alueen kivilaji on suurimmaksi osaksi svekofennialaista keskirakeista pilsteistä graniittia, jossa runsaasti karkearakeisia pegmatiittisia osia. Kallioalueen lounaiskulmalla Vitsaojanvuorella on vanhemman svekofennialaisen graniitin ja nuoremman porfyyrin rapakivigraniitin leikkaava kontakti. Porfyyrinen rapakivigraniitti on punaista ja karkearakeista kiveä, jossa esiintyy kalimaasälpää 1–2 cm kokoisina hajarakeina. Iso Ruhmaksen kallioalue sijaitsee heti Il Salpausselän pohjoispuolella ja on jääkauden jälkeisen rannansiirtymisen kannalta mielenkiintoinen alue. Yoldiamerivaiheen alussa 11 590 vuotta sitten,

kun mannerjäätikön reunan asema oli Il Salpausselän kohdalla, purkautuivat jääjärven vedet Keski-Ruotsissa Billingenin vuoren pohjoispuolitse valtameren ja vedenpinta laski Itämeren altaassa lyhyessä ajassa 26–28 m (Eronen ja Haila 1990, Mäkinen ym. 2011). Mannerjäätikön reunan jatkaessa vetäytymistään pohjoiseen paljastui jään alta myös Iso Ruhmaksen kalliomaasto. Sen kallioselänteiden lakioissa ja ylärinteillä on havainnollisesti nähtävissä Yoldiameren korkeimman rannan merkit, jossa vedenkoskemattomat laet muodostavat pyöreähköjä moreenikalotteja ja niiden alapuolella erottuu korkeimman rannan raja selkeinä huuhtoutumisrajoina noin 135 m korkeudella mpy. Osassa selännteitä muodostaa vedenkoskematon laki hyvin edustavan moreenipeitteisen kalotin, joka on kauttaaltaan aallokon huuhtomien kalliopintojen reunustama. Hyvin kehittyneitä vedenkoskemattomia moreenikalotteja huuhtoutumisrajoineen on mm Haravanniemenvuorella, Järvistenlamenvuorella ja Myllyvuorella.

Iso Ruhmaksen alueen kasvillisuus on pääosin luonnontilaista ja edustavaa. Alueella on myrskyn kaatamia keloutuneita mäntyjä ja paikoin on tehty hakkuita. Selännteillä melko tasaisia kalliopintoja peittävät yleensä poronjäkäliköt. Paikoin selännteiden rinteellä on yksittäisiä irtolohkareita ja pieniä muinaisrantakivikkoja.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 2

BIOLOGINEN ARVO: 4

MAISEMA ARVO: 2

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 2

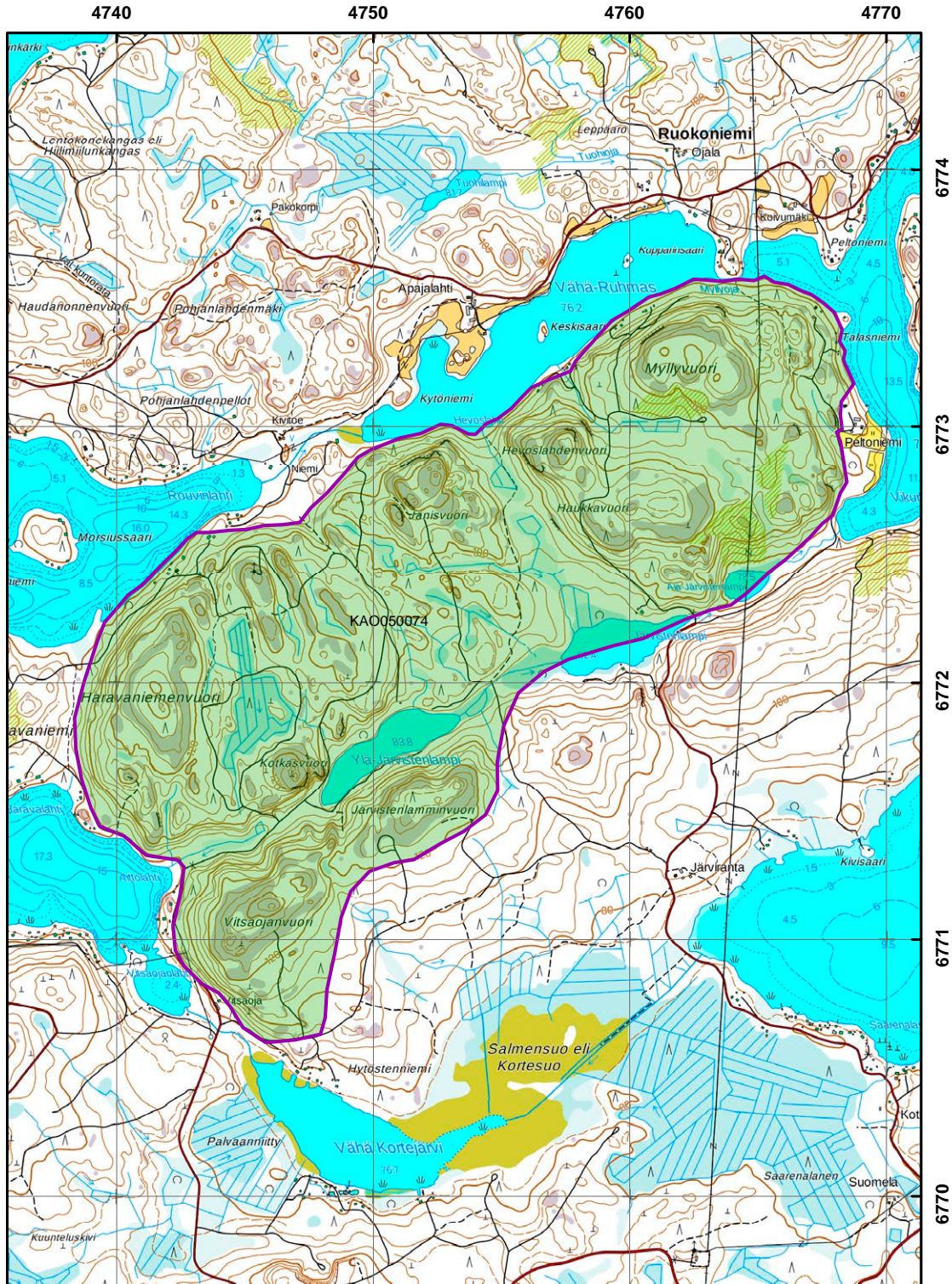
KALLIOALUEEN ARVUOKKA: 3

Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

Mäkinen, K., Teeriaho, J., Rönty, H., Rauhaniemi, T. ja Sahala, L. 2011. Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat. Suomen ympäristö 32/2011. Ympäristöministeriö. Helsinki. 185 s.

KAO050074, Iso Ruhmaksen kallioalue

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

**** Natura 2000 -verkosto (viiva)

SYKE

/// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto

■ Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:20 000

KA0050075 Lahnavuori

Kouvola

Keskikoordinaatit: 6785916:477584 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 14ha **Korkeus:** 137 m mpy. **Suht. korkeus:** 53m

Kallioalueen sijainti: Jaalan kirkonkylältä 18 km koilliseen Iso Lahnajärven rannalla.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Lahnavuori on Ison Lahnajärven kaakkoisrannalla sijaitseva maisemallisesti erottuva jyrkänkänteinen kallioselänne, jonka länsijyrkänkeellä on massiivinen suoraa järveen rajautuva taluslouhikko. Länsireunalla oleva voimakkaasti lohkaroitunut ja lievästi järvelle päin kaatuva kalliojyrkänteinen louhikkorinteinen erottuu kauas länteen ja luoteeseen järven selälle ja sen vastarannoille. Lahnavuoren laelta länsijyrkänkeen päältä avautuu myös kaunis luonnontilainen näköala järvelle, jossa erottuu kalliorantoja ja keskellä selkää oleva pieni Varissaari. Hieman ylempänä ja keskemällä Lahnavuoren lakiosaa rajoittaa tiheä rinnepuusto selvästi näköaloja ympäristöön. Lahnavuori rajautuu etelä- ja itäreunastaan jyrkin peitteisin metsärintein ympäröiviin kumpuileviin kalliovaltaisiin metsiin. Lahnavuoren näköalapaikalle johtaa polku, jonka ympäristössä kalliokasvillisuudessa paikoin kuluneisuutta. Länsijyrkänteen juurella järven rannalla on kelokämpä.

Alueen kallioperä on svekofennialaista punertavaa, keski-karkearakeista, pilsteistä mikroliinigraniittia, jonka raekoko vaihtelee jonkin verran. Graniitissa esiintyy yleisesti leikkaavia pegmatiitti- ja kvartsijuonia. Lahnavuori on länsi- ja pohjoisreunaltaan hyvin paljastunut jyrkänkänteinen kallioselänne, joka rajautuu massiivisena yli 40 m korkeana kallioseinämien ja massiivisen louhikkorinteen yhdistelmänä suoraa Iso Lahnajärveen. Länsijyrkänteen yläosassa ovat 10–15 m korkeat, hieman ylikaltevat seinämäpinnat kuutiorakoinen lohkomia ja niiden viereen alapuolella on seinämästä rapautumalla lohkaroitunut massiivinen jyrkkärinteinen taluslouhikko, jossa yksittäiset lohkareet ovat hyvin suurikokoisia. Mannerjäätikön reunan asema oli seudulla noin 11 500 vuotta sitten (Mäkinen ym. 2011). Kun alue paljastui jäästä, jäi kallioselänneiden lakialueet vedenkoskemattomaksi, mutta kalliomaaston matalimmat osat jäivät veden peittoon. Yoldiamerivaiheessa syntynyt ylin ranta on seudulla noin 105 m korkeudelle mpy ja jyrkänkeen aluslouhikko sijoittuu välittömästi Yoldiameren ylimmän rannan tason alapuolelle, joten rantavoimat ovat mahdollisesti hieman huuhtoneet sitä, mikäli taluskivikkoa on ehtinyt kehittyä heti alueen vapaututtua jäästä. Lahnavuoren taluslouhikko (KIVI-08-005) on arvotettu valtakunnallisesti arvokkaiden kivikoiden inventoinnissa valtakunnallisesti arvokkaaksi arvoluokan 3 kohteeksi (Räisänen ym. 2018).

Alueen kasvillisuus on melko luonnontilaista. Lakikalliot ovat karuja jäkälikköjä, mutta jyrkän kanteen alla on hieman lehtokasvillisuutta. Lakiosassa kasvaa kalliomännikköä ja jyrkän kanteen reunalla on yksittäisiä kakkärämäntyjä. Myös hieman peitteiset rinnemetsät ovat säilyneitä.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 2

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 2

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 2

Kirjallisuus:

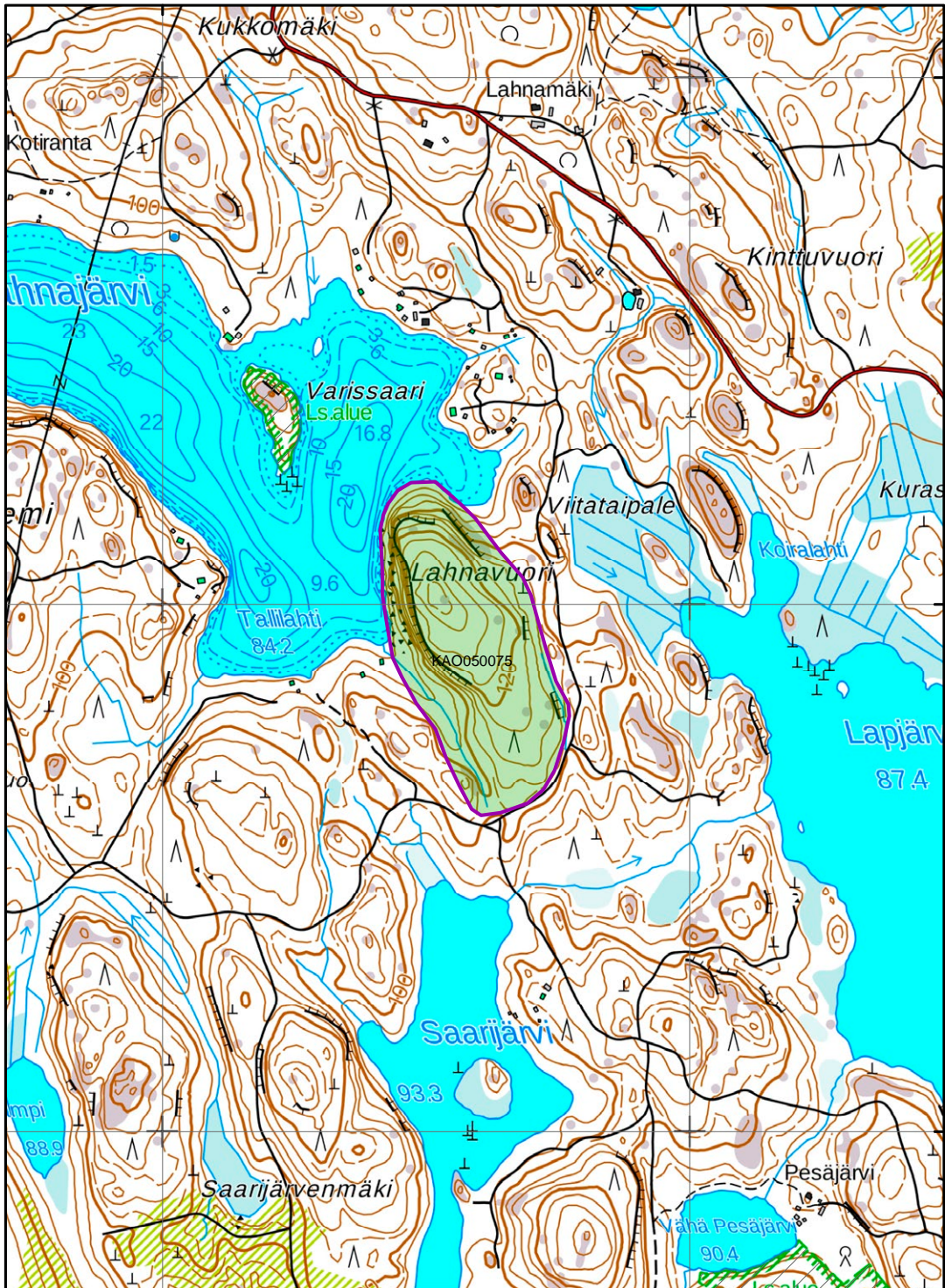
Mäkinen, K., Teeriaho, J., Rönty, H., Rauhaniemi, T. ja Sahala, L. 2011. Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat. Suomen ympäristö 32/2011. Ympäristöministeriö. Helsinki. 185 s.

Räisänen, J., Teeriaho, J., Kananoja, T. ja Rönty, H. 2019. Valtakunnallisesti arvokkaat kivikot. Suomen ympäristö 2/2018. 194 s. + liitteet.

KAO050075, Lahnavuori

4770

4780

6787

6786

6785

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- **** Natura 2000 -verkosto (viiva)
- /// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 2000 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050080 Isovuori

Kouvola

Keskikoordinaatit: 6791274:477917 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 3ha **Korkeus:** 120 m mpy. **Suht. korkeus:** 30m

Kallioalueen sijainti: Jaalan kirkonkylältä 23 km koilliseen Paljakan kylässä.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Isovuori on Paljakan kylän laiteella sijaitseva hyvin jyrkästi kohoava pieni jyrkänteinen kallioselänne, joka rajautuu selväpiirteisesti alavampaan metsämaastoon. Sen kallioiset jyrkänteiset seinämäpinnat erottuvat lähimaisemassa selkeästi puuston lomitse ympäristöön, mutta etäämpää katsotaessa kalliomäki se sulautuu helposti osaksi hieman kumpuilevaa metsämaisemaa. Isovuoren laelta avautuu kohtalaisen laaja ja edustava näköala hieman etäämmälle kumpuilevaan metsämaastoon. Alaosastaan pystyseinämäinen ja yläosastaan viistojyrkänteinen 25 m korkea länsijyrkänteinen on pienmaisemallisesti edustava näky, jota jyrkänteiden alaosassa monipuolistaa rakoilun synnyttämät luolamaiset onkalot. Korkeassa pystyseinämässä näkyy vaakarakoilun synnyttämiä kalliokielekkeitä.

Isovuoren kivilaji on keskirakeista porfyryrista montsodioriittia, jossa plagioklaasia esiintyy kulmikkaina keskimäärin 1–2 cm kokoisina kookkaampina rakeina. Isovuoren montsodioriitti kuuluu Ahveniston rapakivimassiivia reunustavaan emäksisen magmakivikompleksin kiviin, jotka ovat kiteytyneet hieman ennen rapakiveä noin 1645 miljoonaa vuotta sitten (Tyrväinen 1986, DigiKP200 2010).

Mannerjäätikön reunan asema oli seudulla noin 11 500 vuotta sitten (Mäkinen ym. 2011). Kun alue paljastui jäästä, jäi kallioselänteiden lakialueet vedenkoskemattomaksi, mutta kallioasteen matalimmat osat jäivät veden peittoon. Yoldiamerivaiheessa syntynyt ylin ranta on seudulla noin 100–105 m nykyistä merenpintaa korkeammalla.

Isovuoren laki on jokseenkin hakkaamatonta kalliomännikköä. Lakikalliot ovat poronjäkäläkköjä, jotka ovat kuitenkin niukkalajisia puiden varjostuksen takia. Näköalatasanteella on suppea alue kulunutta kivisammalikkoo. Länsijyrkänteiden alla on kivikkoista rinnelehtoa, jossa lehtokuusama on hyvin runsas ja jossa kallioimarre muodostaa kivikolle laajoja kasvustoja. Länsijuurella on hieman ahomaista koivikkoo ja alempana notkossa suoviljelys. Pohjoisreunalla on sähkölinja.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 4

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 4

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 3

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

Kirjallisuus:

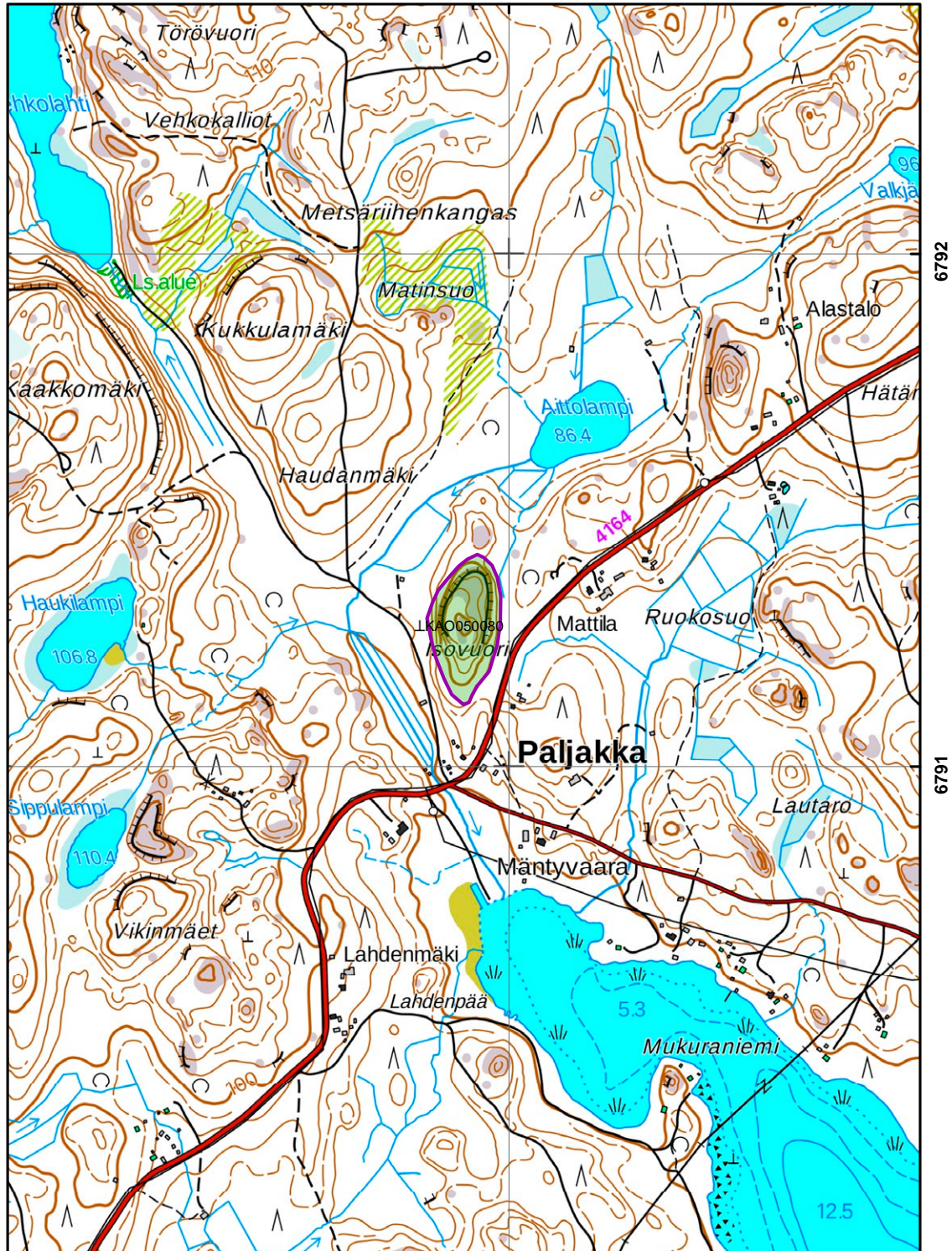
DigiKP 200 Bedrock of Finland. DigiKP 200 GTK. Version 1,0. Accessed 16.03.2010.
<http://www.geo.fi/en/bedrock.html>.

Mäkinen, K., Teeriaho, J., Rönty, H., Rauhaniemi, T. ja Sahala, L. 2011. Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat. Suomen ympäristö 32/2011. Ympäristöministeriö. Helsinki. 185 s.

Tyrväinen, A. 1986. Vuohijärven kartta-alueen kallioperä. Kallioperäkarttojen selitykset. Suomen geologinen kartta 1:00 000. Lehti 3114. Geologian tutkimuskeskus. Espoo. 35 s.

KAO050080, Isovuori

4780

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- /// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos
 1:10 000

KA0050105 Pakanavuori-Vuohivuori

Kouvola

Keskikoordinaatit: 6756510:478011 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 42ha **Korkeus:** 115 m mpy. **Suht. korkeus:** 51m

Kallioalueen sijainti: Voikkaalla Kuusankosken keskustassa, Kymijoen itä- ja länsirannalla.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Pakanavuori-Vuohivuori on Voikkaan keskustan tuntumassa sijaitseva kallioselänteiden alue, joka sijaitsee asutusalueiden ympäröimänä ja reunustaa Kymijoen uomaa. Vuohivuori sijaitsee Kymijoen länsirannalla laskettelukäytössä olevan täyttömäen vieressä. Kymijoen itärannalla sijaitseva Pakanakalliolla on taas historiallista merkitystä kallioselänteellä olevan esihistoriallisen kalliomaalauksen ansiosta. Vuohivuori kohoaa yli 50 m Kymijoen pintaa korkeammalle, mutta sen lakiosasta puusto rajoittaa ympäristöön avautuvia maisemia jonkin verran. Vuohivuoren itärinteeltä avautuu puuston lomitse näköala pitkin Kymijoen uomaa ja koilliseen Pakanavuorelle, jonka kallioset jyrkänteet erottuvat selvästi Kymijoen itärannalla. Vuohivuoren länsi- ja etelärinteeltä erottuu lähimaisemassa länsipuolen pieni silokallioinen jyrkänteinen kumpare ja täyttömäen laskettelurinteet. Pakanavuoren jyrkänteiseltä länsirinteeltä avautuu edustava jokimaisema pitkin Kymijoen uomaa. Punavärillä tehty Pakanavuoren kalliomaalaus sijaitsee Pakanavuoren länsirinteellä moroutuneen rantapenkan päällä hiukan ylikaltevassa kallioseinämassä, noin 4 m levyisellä sileällä pinnalla. Maalauksessa on tunnistettavissa ihmiskuvio ja hahmotettavissa muutama eläinkuvio. Pakanavuoren alue on Voikkaan taajaman vilkasta ulkoilu- ja retkeilyaluetta ja vuosien varrella kalliomaalauksista on valitettavasti töhritty useaan otteeseen (Museovirasto, Muinaisjäännösrekisteri 2014).

Alueen kallioperä on Viipurin rapakivimassiiviin punertavan ruskeaa karkearakeista viborgiittia, jossa on 3–5 cm kokoisia kalimaasälpä-plagioklaasiovoideja. Kallioselänteet reunustavat Kymijoen kohdalla olevaan kallioperän murtumalinjaa, jonka reunalla jyrkänteiset kalliorinteet kohoavat 25–30 m korkeina porrasmaisina ja viistojyrkänteisinä pintoina. Selänteiden länsi- ja itäpuoleiset jyrkänteet ovat silokalliopintaisia, osittain porrasmaisiksi kehittyneitä kalliorinteitä. Vuohivuoren Kymijokeen viettävässä itäjyrkänteisissä on viborgiittiseinämissä paikoin edustavia moron synnyttämiä rapautumamuotoja. Eteläpuoleisilla kalliorinteillä on paikoin voimakasta moroutumista. Selänteiden lakialueen kalliopaljastumat ovat pieniä ja usein kuutiorakoilun lohkomia pintoja. Kallioalue sijaitsee I ja II Salpausselän välisessä maastossa. Kun mannerjäätikön reunan asema oli II Salpausselän kohdalla, oli Baltian jääjärven korkein ranta seudulla noin 135 m mpy. Tuolloin kalliomaasto oli

vedenpinnan alla ja paljastui vedestä Yoldiamerivaiheen alussa 11 590 vuotta sitten, kun Baltian jääjärven pinta laski lyhyessä ajassa 26–28 m (Eronen ja Haila 1990, Mäkinen ym. 2011).

Alueen kasvillisuus on monipuolista ja edustavaa. Alueella on hyvin kehittyneitä litofyyttikasvustoja ja etenkin rapakivelle luonteenomaiset rapautuneen moropinnan kasviyhdykunnat ovat alueella hyvin edustettuina.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 2

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 2

Monikäyttö arvot: 2

Muuttuneisuus: 4

Lähiympäristön arvot: 3

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

Mäkinen, K., Teeriaho, J., Rönty, H., Rauhaniemi, T. ja Sahala, L. 2011. Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat. Suomen ympäristö 32/2011. Ympäristöministeriö. Helsinki. 185 s.

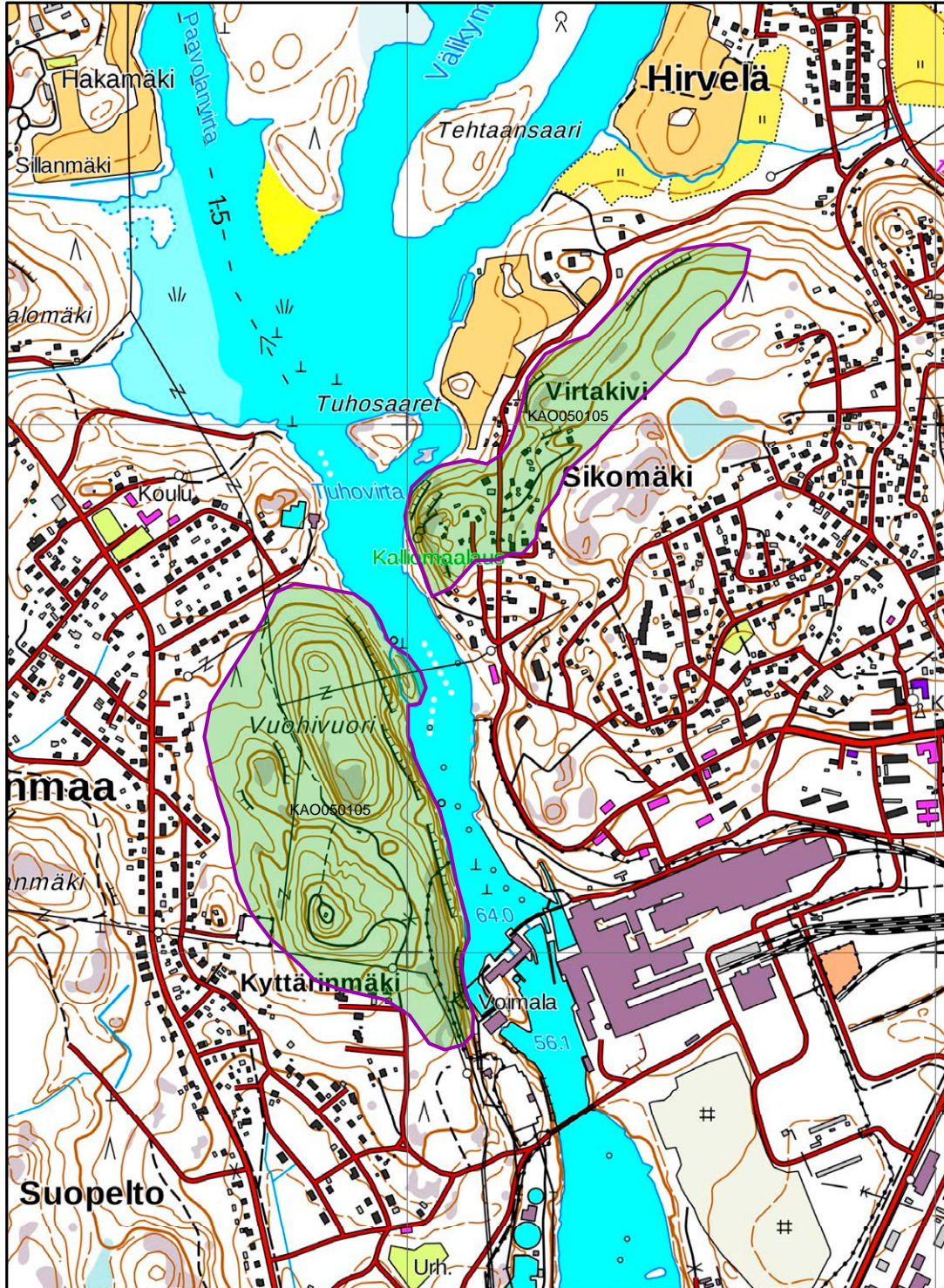
Muinaisjäännösrekisteri. Museovirasto 2015. (http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/mjreki/read/asp/r_default.aspx)

Museovirasto. Museoviraston tietojärjestelmä. Teoksessa: Rakennettu kulttuuriympäristö – Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt 1993. Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisuja 16.

KAO050105, Pakanavuori - Vuohivuori

4780

4790

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- //// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050106 Huuhkajanvuori

Kouvola

Keskikoordinaatit: 6750285:479915 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 16ha **Korkeus:** 100 m mpy. **Suht. korkeus:** 37m

Kallioalueen sijainti: Kuusankosken keskustan eteläpuolella sijaitseva kallioselänne.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Huuhkajanvuori on pyöreämuotoinen kallioselänne, joka sijaitsee peltoalueen reunalla Kuusankosken tiheästi asutun omakotitaloalueen keskellä ja rajautuu tasaisiin peltoalueisiin ja metsämaastoon. Sen jyrkänteisen länsireunan seinämäpinnat erottuvat lähimaisemassa selvästi, mutta kauempaa ympäristöstä katsottaessa Huuhkajanvuori sulkeutuu melko tehokkaasti ympäröivän metsän sekaan eikä hahmotu kovin hyvin kauempaa ympäristöstä. Huuhkajanvuoren länsireunan laelta avautuu edustava maisema länsi- ja lounaispuolella olevaan tasaiseen metsäisten reunusten kirjomaan peltomaisemaan. Länsireunan rakoilun lohkona pystyjyrkänne on pienmaisemallisesti edustava. Laella risteilee kuluneita polkuja. Alue on paikallisten asukkaiden ulkoilu- ja retkeilymaastoa.

Alueen kallioperä on Viipurin rapakivimassiiviin tummaa keski-karkearakeista sarvivälkepi-toista viborgiittia, jossa on harvakseltaan 2–6 cm läpimittaisia kalimaasälpäovoideja, joita reunustaa plagiokaasikehä. Huuhkajanvuoren korkein kohta on länsireunalla, jossa kallio-pinnat ovat hyvin paljastuneet länsireunan laella ja jyrkänteessä. Muutoin on lakialueen kalliot ohuen irtomaa-aineksen peittämät. Huuhkajanvuori länsisivulla on hieman porrasmaisesti kohoava, rakoilun lohkona 20 m korkea pystyseinämä. Lakiosa on tasaista hie-man kumpuilevaa maastoa. Silokalliopinnat ovat laella tavanomaisia. Huuhkajanvuori sijaitsee hieman I Salpausselän reunamuodostuman pohjoispuolella. Kun mannerjäätikön reunan asema oli I ja II Salpausselän kohdalla, oli Baltian jääjärven korkein ranta seudulla noin 135 m mpy. Tuolloin kalliomaasto oli vedenpinnan alla ja paljastui vedestä maanko-hoamisen seurauksena Yoldiamerivaiheessa (Eronen ja Haila 1990, Mäkinen ym. 2011).

Huuhkajanvuoren länsijyrkänteessä on laajoja pystylitofyyttipintoja. Jyrkänten alla on moroutuneita kumpareita, louhikkoa sekä viettäviä irtomaakatteisia pintoja että pystyjyr-känteitä. Jyrkänten tyvellä lehmuksia ja kangasvuokkoa. Lakiosa on peitteisempää män-nikkövaltaista maastoa.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 2

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 3

KALLIOALUEEN ARVLUOKKA: 3

Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

Mäkinen, K., Teeriaho, J., Rönty, H., Rauhaniemi, T. ja Sahala, L. 2011. Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat. Suomen ympäristö 32/2011. Ympäristöministeriö. Helsinki. 185 s.

KAO050106, Huhkajavuori

4800

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- /// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050107 Huuhkajavuori

Kouvola

Keskikoordinaatit: 6758191:479837 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 5ha **Korkeus:** 110 m mpy. **Suht. korkeus:** 41m

Kallioalueen sijainti: Voikkaan keskustasta 2 km koilliseen Sompasen-järven etelärannalla.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Huuhkajavuori on Sompasenjärven etelärannalla sijaitseva jyrkänteinen kalliomäki, joka käsittää Sompasen-järven etelärannalla olevan peitteisen ja laajan kallioselänteiden jyrkänteisen ja hyvin paljastuneen länsireunan. Se rajautuu Sompasen etelärannan hiekkaiseen pohjukkaan, jossa on yleinen uimaranta ja kesämökkiasutusta. Huuhkajavuoren pohjois- ja länsireunan korkeat kalliojyrkänpinnat erottuvat selvästi lähimaisemassa, mutta kauempaa katsottaessa ne jäävät osittain rinnepuuston peittämiksi. Laelta jyrkänteiden päältä avautuu kaunis ja edustava näköala pohjoiseen järvelle, mutta keskemällä lakiosaa estää tiheä puusto näköalat tehokkaasti ympäristöön. Lakialue on paikallinen näköalapaikka, jonne johtaa jyrkänteiden reunaan pitkin polku. Näköalapaikan kalliokasvillisuus on osittain kuluneisuutta.

Alueen kallioperä on Viipurin rapakivimassiiviin punertavan ruskeaa karkearakeista viborgiittia. Huuhkajavuoren länsi- ja pohjoisreunalla on 25 m korkeita porrasmaisia viistojyrkänteisiä ja pystyjyrkänteisiä rakoilun lohkomia seinämäpintoja, jotka ovat osin voimakkaasti moroutuneita. Jyrkänteiden alla on seinämästi irronneita suuria irtolohkareita ja rakoi-luonkaloita. Huuhkajavuori sijaitsee I ja II Salpausselän välisessä maastossa. Kun mannerjäätikön reunan asema oli II Salpausselän kohdalla, oli Baltian jääjärven korkein ranta seudulla noin 135 m mpy. Tuolloin Huuhkajavuoren korkein laki oli vedenpinnan alla ja paljastui vedestä Yoldiamerivaiheen alussa 11 590 vuotta sitten, kun Baltian jääjärven pinta laski lyhyessä ajassa 26–28 m (Eronen ja Haila 1990, Mäkinen ym. 2011).

Jyrkänteiden alla runsaasti lehtokasvillisuutta mm. lehmuksia, punaherukkaa, lehtokuumamaa, mustakonnanmarjaa, kevätlinnunhernettä, haisukurjenpolvea, lehto-orvokkia ja letohorsmaa.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVUOKKA: 4

Kirjallisuus:

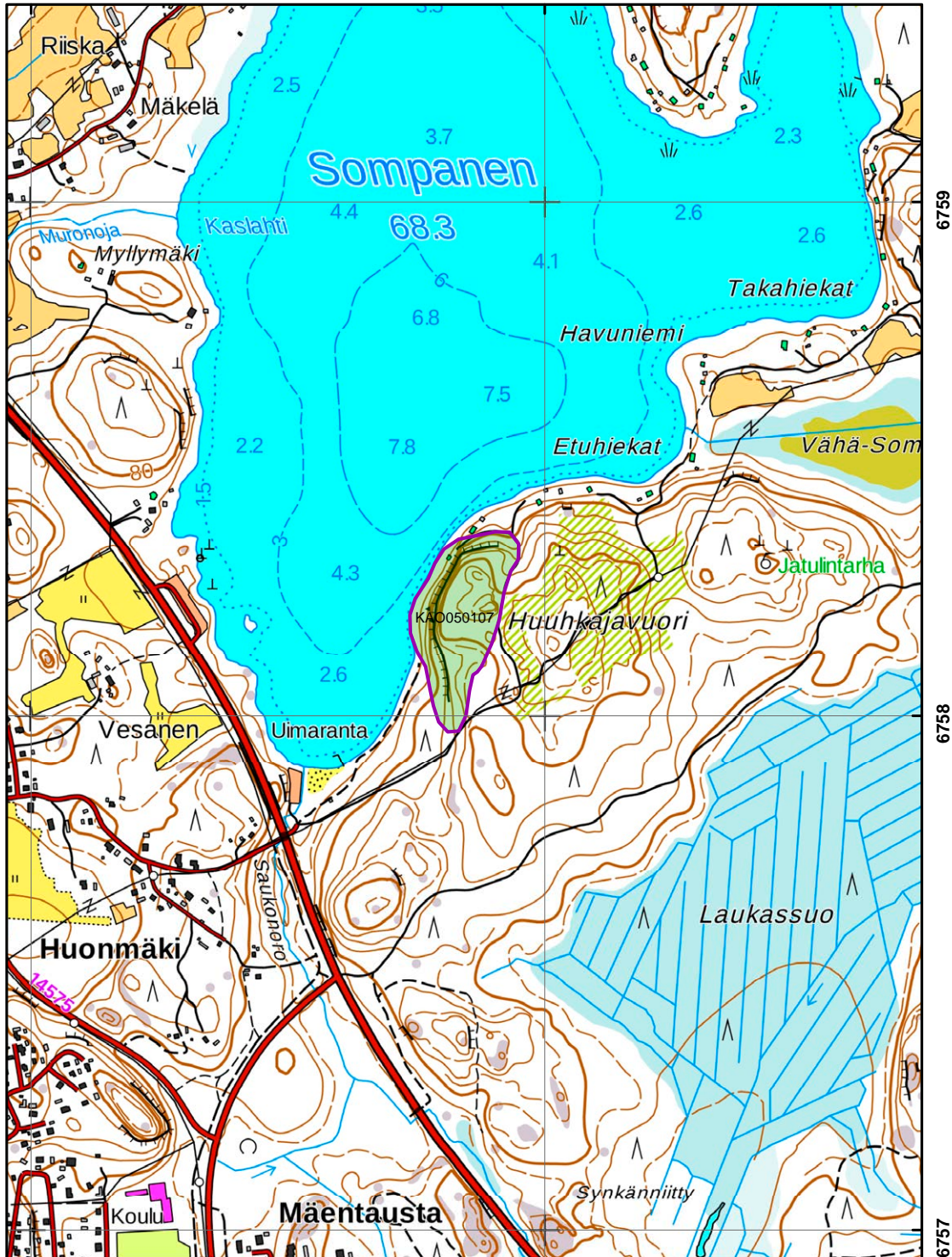
Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

Mäkinen, K., Teeriaho, J., Rönty, H., Rauhaniemi, T. ja Sahala, L. 2011. Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat. Suomen ympäristö 32/2011. Ympäristöministeriö. Helsinki. 185 s.

KAO050107, Huuhkajavuori

4790

4800

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- /// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

 SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050208 Kaakkovuori-Haukilahdenmäki

Kouvola

Keskikoordinaatit: 6759015:484457 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 129ha **Korkeus:** 119 m mpy. **Suht. korkeus:** 56m

Kallioalueen sijainti: Kouvolan keskustasta 10 km pohjoiseen, Lappalanjärven pohjoispuolella.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Kaakkovuori-Haukilahdenmäki on metsäisessä kalliomaastossa Lappalanjärven rannan tuntumassa sijaitseva vierekkäisten kallioselänteiden muodostama jyrkänteinen kallioalue, joka on maisemallisesti ja geomorfologisesti edustava ja myös biologisesti monipuolinen kohde sisältäen runsaasti erilaisia kallioluontotyyppejä. Alue muodostuu pohjoisosan Kaakkovuoresta ja eteläosa Haukilahdenmäestä ja Räpikönmäestä. Kallioalue rajautuu selvästi etelä- ja länsireunastaan alavampaan metsämaastoon, mutta harkinnanvaraisesti vaihettumalla muilla suunnilla. Kaakkovuoren ja Räpikönmäen länsireunan kalliojyrkänteet erottuvat jylhinä kallioseinäminä viereiselle maantielle lähimaisemassa. Haukilahdenmäen laelta avautuu kaunis järvimaisema etelään Lappalanjärven suuntaan. Lakialueella rajoittaa alueen puusto selkeästi näköaloja ympäristöön. Rinteillä ja lakiosissa tehty paikoin voimakkaita avohakkuita. Alueen lähiympäristö on talousmetsää, jossa on tehty vaihtelevasti hakkuita.

Kallioperän kivilaji on Viipurin rapakivimassiivin ruskeanpunertavaa viborgiittia. Kalliopinnoilla erottuu viborgiitissa karkearakeisen perusaineksen seassa 2–6 cm kokoisia kalimaa-sälpä-plagioklaasiovoideja. Viborgiitissa esiintyy satunnaisesti kapeita, leikaavia hienorakeisia rapakivigraniittijuonia.

Alue on kallioperän murrosvyöhykkeiden reunustama ja kallioselänteet ovat laelta ja jyrkänteisten rinteiden osalta kohtalaisen hyvin paljastuneita. Pohjoisosassa Kaakkovuoren länsireunalla kohoaa komea 30–37 m korkea länteen ja lounaaseen antava hieman porrasmainen kallioseinämä, jossa on eräällä kohdalla kallioseinämassassa on mannerjäätikön sulamisvesien synnyttämä hiidenkirnumainen kovertuma, jonka halkaisija on noin metri. Pystyillä, heikosti porrasmaisilla 15 m korkeilla seinämäpinnoilla on myös voimakkaasti moroutuneita ulkonevia kielekkeitä, joista osa tipahtanut jyrkänteen juurelle. Kalliomaasto on lakiosan paljastuneilla pinnoilla lohkoutunut kumpuilevaksi. Alueen eteläosassa Haukilahdenmäen ja Räpikönmäen pienmaisemaa hallitsee selänteiden länsireunalla maantien suunnassa oleva rotkomainen metsänotkelma. Sen itäreunalla kohoaa Räpikönmäen

20–25 m korkea osittain mannerjäätikön hioma porrasmainen länsiseinä. Selänteiden länsi- ja lounaissivuilla kohoavat kalliorinteet muutenkin hieman jyrkänteisin ja porrasmaiseksi lohkoutuneina ja kalliopinnat ovat paikoin selvästi moroutuneita. Kalliomaasto sijaitsee I ja II Salpausselän reunamuodostuman välisellä alueella ja on veden huuhtomaa maastoa. Noin 10 km pohjoisempana oleva II Salpausselän laaja Selänpään-Anttilankankaan glasifluviaalinen tasanne edustaa seudulla Baltian jääjärven taso, joka on 125 m nykyistä merenpintaa korkeammalla (Simula 1981).

Kalliokasvillisuus seinämäpinnoilla on monipuolista ja edustavaa. Kaakkovuoren alue on ollut aikaisemmin myös apolloperhosen elinympäristö. Kaakkovuoren laelta jyrkänteen reunalta avautuu edustava näköala länsipuoleiseen metsäiseen maisemaan, jossa vieheisen maantien länsipuolella erottuu pieni suorantainen Kaakkolampi. Kaakkolampi on ollut kaakkurin pesimäpaikka. Keskenmällä lakialuetta estää puusto tehokkaasti näköalat ympäristöön. Laella puusto on harvaa kalliomännikköä, jossa on paikoin tehty laajoja harvennushakkuita. Selänteiden väliset painanteet ovat soistuneet ja osittain ojitettu.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 2

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 4

Muuttuneisuus: 4

Lähiympäristön arvot: 3

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 3

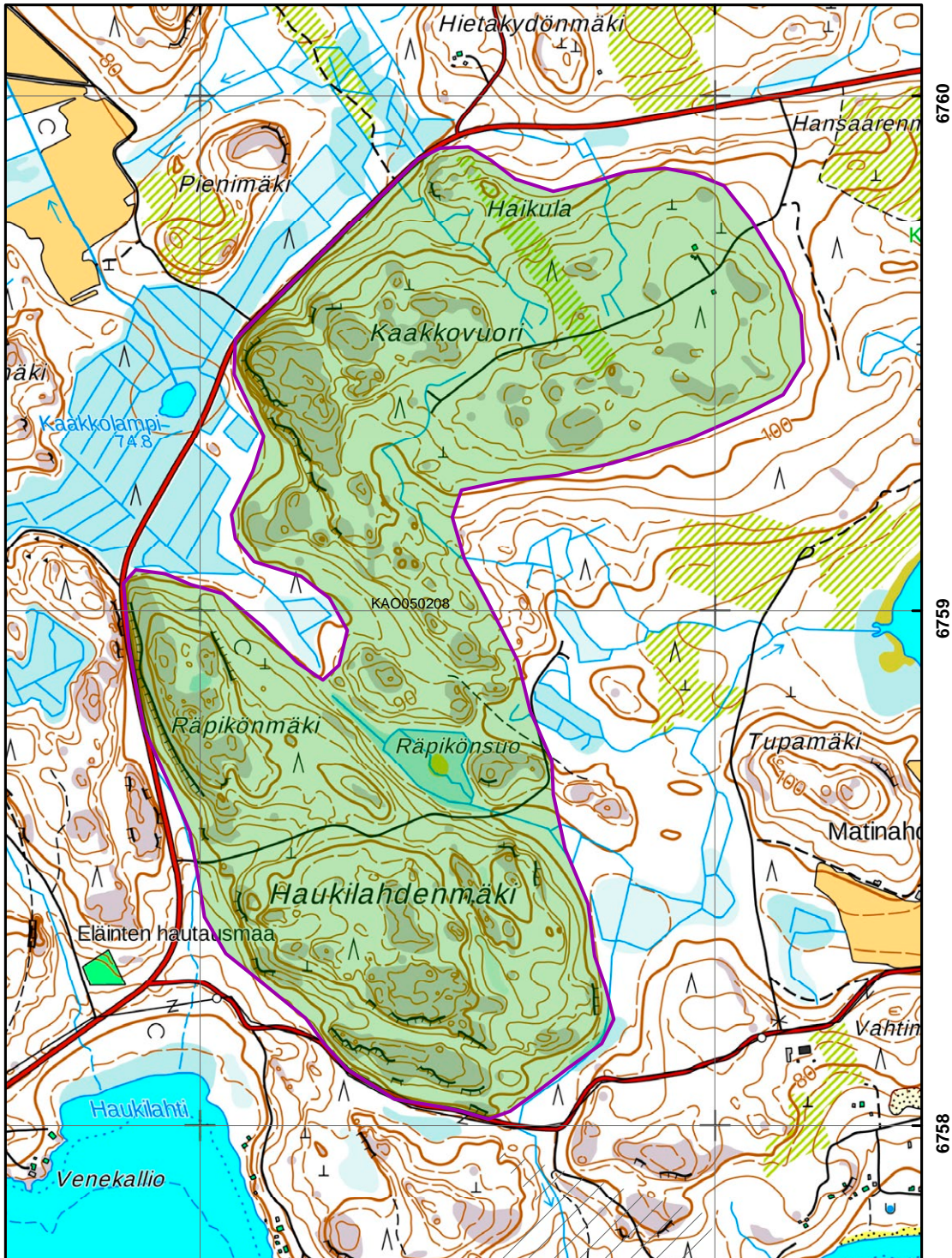
Kirjallisuus:

Simula, K. 1981. Selostus Vuohijärven karttalehden No. 3114 kesän 1981 maaperäkartoituksista. Arkistoraportti P 13.1.056. Maaperäosasto. Geologian tutkimuskeskus. 5 s.

KAO050208, Kaakkovuori - Haukilahdenmäki

4840

4850

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- /// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 2000 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050213 Pyörämäki

Kouvola

Keskikoordinaatit: 6762462:497558 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 40ha **Korkeus:** 125 m mpy. **Suht. korkeus:** 47m

Kallioalueen sijainti: Kouvolan keskustasta 19 km koilliseen, Mikkelin tien tuntumassa itäpuolella.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Pyörämäki sijaitsee korkeampien kalliomaiden ja alavien pelloiksi osittain raivattujen kapeiden suokaistaleiden muodostamassa kumpuilevassa metsämaastossa pienen Peuhun kylän pohjoispuolella. Pyörämäki on länsireunastaan jyrkänteinen kallioselänne, jonka laki kohoaa lähes 50 m ympäristöään korkeammalle. Kallioselänteen rajautuminen länteen on selkeäpiirteistä, mutta itäpuolella jatkuvaan samankaltaiseen kallioiseen metsämaastoon harkinnanvaraista. Pyörämäen jyrkänteinen länsireuna rajoittuu lahimaisemassa kapeaan alavaan peltonotkelmaan, jonka länsipuolella kohoaa matalampi ja peitteisempi Pyörälammimäki. Pyörämäen länsireunan korkeat kallioseinämät erottuvat silmiinpistävästi viereiselle peltoalueelle, mutta metsäisyyden takia ei laajemmin ympäristöön. Selänteen eteläpäässä rajautuvat länsireunan porrasmaiset kalliorinteet matalin jyrkännepinoin viereiseen Pyörämäentiehen ja erottuvat osana tienvarren maisemaa. Pyörämäen laelta jyrkänteen päältä avautuu hyvä näköala länsipuolelle, jossa peltoalueen takana kohoaa kumpuileva kallioinen metsämaisema. Länsijyrkänteen alustan kallioinen pienmaisema on paikoin jylhä ja edustava. Selänteen eteläosassa laen yli kulkee voimalinja.

Alueen kivilaji on Viipurin rapakivimassiivin karkearakeista ruskeanpunertavaa viborgiitti, jossa karkearakeisen perusaineksen seassa esiintyy 1–5 cm kokoisia kalimaasälpä-plagioklaasiovoideja. Pyörämäen kallioselänne on suurimmaksi osaksi kohtalaisen hyvin paljastunutta kalliomännikköistä maastoa. Länsi- ja lounaisreunalla kohoaa noin 700 m matkalla 25–30 m korkeita heikosti porrasmaisia pystyseinämäpintoja, jotka ovat kohtalaisen säännöllisen pysty- ja vaakarakoilun lohkomia. Seinämän tyvellä on paikoin runsaasti irtonaisia kalliolohkoja ja taluslohkareita. Jyrkänteen yläosassa kaartuvat mannerjäätikön hiomat kallioseinämät viisto- ja jyrkänteisinä laelle. Lakialueen silokalliopinnat ovat poronjätkäläköiden peittämiä, mutta eivät erityisen yhtenäisiä pintoja. Pyörämäki sijaitsee I ja II Salpausselän reunamuodostuman välisellä alueella. Kun alue vapautui mannerjäätästä oli Pyörämäen korkein laki suurin piirtein Baltian jääjärven pinnan tasossa. Pohjoisempaan II Salpausselällä oleva laaja Selänpään -Anttilankankaan glasifluviaalinen tasanne edustaa seudulla Baltian jääjärven tasoa, joka on 125 m nykyistä merenpintaa korkeammalla (Simula 1981).

Alueen kasvillisuus on tavanomaista edustavampaa ja monipuolista. Lakialueiden kalliit ovat suurelta osin avoimia hakkuiden takia, jolloin poronjäkäliköt niukkalajisia, mutta pitkäkasvuisia. Myös jyrkänten kasvillisuus on jonkin verran paahtunutta hakkuiden takia. Pyörämäen eteläpäässä kuivahko rinnelehto, jossa kasvaa suurehko lehmus ja melko runsaasti lehtokuusamaa ja kevätlinnunhernettä. Keskemällä hakatun lehtomaan ruohostossa on myös ahomataraa ja huopaohdaketta.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 4

Muuttuneisuus: 4

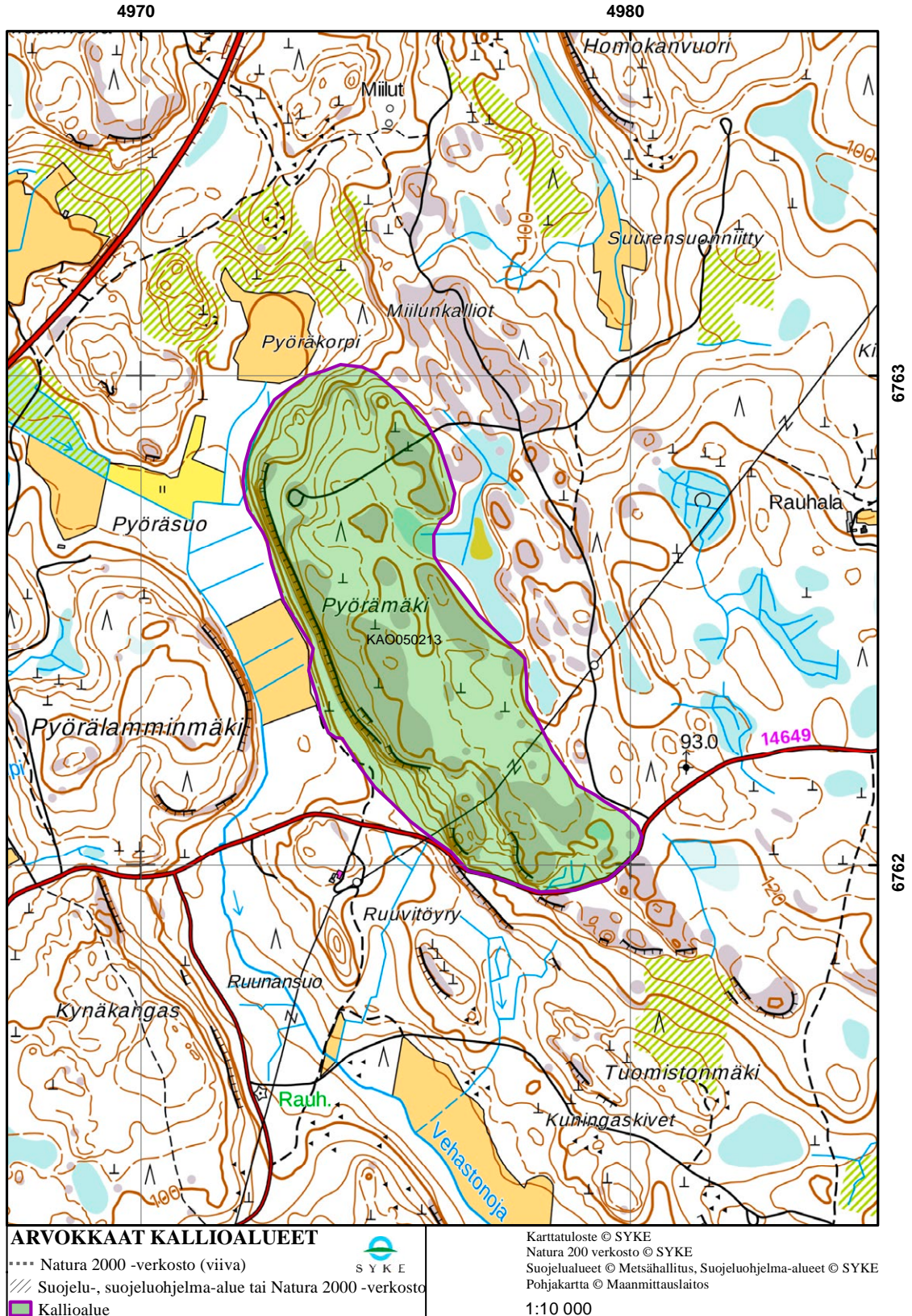
Lähiympäristön arvot: 4

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

Kirjallisuus:

Simula, K. 1981. Selostus Vuohijärven karttalehden No. 3114 kesän 1981 maaperäkartoituksista. Arkistoraportti P 13.1.056. Maaperäosasto. Geologian tutkimuskeskus. 5 s.

KA0050213, Pyörämäki

KA0050219 Repoveden kallioalue

Kouvola

Keskikoordinaatit: 6783211:492653 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 872ha **Korkeus:** 153 m mpy. **Suht. korkeus:** 64m

Kallioalueen sijainti: Kouvolan keskustasta 34 km pohjoiskoilliseen, Vuohijärven itäpuolella.

Luonnonsuojelualueet ja muut luontoa turvaavat alueet:

Kallioalue kuuluu suurelta osin Repoveden Natura-alueeseen (FI0424001) ja valtakunnalliseen rantojensuojeluohjelmaan (RSO050009). Kallioalueen keskeiset osat ovat osa Repoveden kansallispuistoa (KPU050034). Alueella on myös useita vaihtelevan kokoisia luonnonsuojelualueita (YSA055672, YSA202772, YSA203124, YSA203197).

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Repoveden kallioalue sijaitsee Pohjois-Kymenlaaksossa Etelä-Savon rajalla. Alue muodostaa laajan pienten soiden ja vesistöjen kirjoman kumpuilevan ja jyrkänteisen kalliomaaston, joka länsireunastaan rajoittuu Repoveden vesistöön. Aluetta luonnehtii kallioperän murtumalinjojen suuntaiset kapeat erämaaluontoiset järvet ja lammet sekä jyrkkäpiirteiset maisemallisesti komeat kallioselänteet. Maisemallisesti jylhimmän osan muodostaa Repoveden, Saarijärven ja Tervajärven rajaama korkeiden ja jyrkänneseinämaisten kallioselänteiden ja kapeiden pienten rotkomaisten järvien ja lampien muodostama kalliomaasto, jossa sijaitsevat myös näköalapaikkoina tunnetut Mustalammenvuori ja Olhavanlammenvuori. Karusta kalliokasvillisuudesta huolimatta on kalliojyrkänteiden alle kehittynyt paikoin rehevämpää kasvillisuutta. Alueella on tehty 1980 luvun lopulla laajoja hakuita. Repoveden alue on ollut retkeilijöiden suosiossa jo pitkään ja nykyisin alueella on retkeilypolkujen verkosto sekä useita telttailu- ja tulentekopaikkoja. Alueen länsiosasta on useasta paikasta löydetty esihistoriallisia muinaisjäännöksiä (Museovirasto, Muinaisjäänösrekisteri 2015).

Alueen kallioperä on suurimmaksi osaksi keskirakeista svekofennialaista mikrokliniigraniittia. Alueen eteläreunalla on mikrokliniigraniitilla kohtakti nuorempaan Viipurin rapakivimassiivin pyterliittiseen rapakivigraniittiin. Repoveden alueelta on inventointitietoja kerätty Ristijärvenvuorelta, Tolosenvuorelta, Olhavanlammenvuorelta, Olhavanlammen länsipuoleisilta kallioilta, Mustalamminvuorelta, Haukilamminvuorelta, Laurilamminkallioilta ja Länsipäänvuorelta. Jääkauden lopulla mannerjätikön reunan asema oli seudulla

noin 11 500 vuotta sitten (Mäkinen ym. 2011). Kun alue paljastui jäädästä, jäi kallioselänteiden lakialueet laajalti vedenkoskemattomaksi, mutta kalliomaaston matalimmat osat jäivät Yoldiameren pinnan alle.

Repoveden kallioalueen pohjoisosassa oleva Ristijärvenvuori on Ristijärven ja Saarijärven välillä kohoava, länsija lounaisrinteeltään jyrkkä kallioselänne. Ristijärvenvuoren lounaisjyrkänteessä on monipuolisia rakoilun ja mannerjäätikön kulutuksen synnyttämiä hioutumis- ja lohkeamismuotoja luolamaisine koloineen. Kasvillisuus alueella on varsin karunluonteista. Lähiympäristön metsät on aikoinaan tehokkaasti käsiteltyä. Ristijärvenvuoren jyrkänteinen profiili erottuu Ristijärveltä ja sen takaisilta mäkimailta jyrkästi nousevana kohounevana. Rajautuminen näihin suuntiin selkeätä. Itään maasto jatkuu kallioisina mäkimaina. Lakiosista erämaaluontoinen, mutta hakkuiden kirjoma näköala yli Ristijärven. Lakiosan luoteisreuna on joitakin vuosia sitten hakattua ja nyt ruohottunutta, matalaa männyntaimikkoa. Kaakkoisosa riukuvaiheen männikköä. Ristijärven itäpäässä Tolosen lammessa ja niiden välipurossa asustaa majavia. Partalamminmäen aukkoisessa mäntytaimikossa on uhanalaisen hirvenkellon (VU) kasvupaikka. Tolosenvuori on Kuisman kylän eteläpuolella metsäautotien varressa kapeiden ja pienten järvien ja lampien reunustama jyrkänteinen kallioselänne, joka kohoaa viereisen Tolosen pinnasta 55 m korkeammalle. Kallioselänten laella kasvaa harvaa kalliomännikköä, jota reunustaa rinteiden nuori tiheä männikkö. Tolosenvuoren luoteisreunalla on morfologisesti ja maisemallisesti hieno pihattamainen silokalliojyrkänte, joka kohoaa melko pystyjyrkkänä noin 30 m korkeana seinämänä laelle. Laelta avautuu kaunis näkymä luoteispuolen kallioiseen metsämaastoon, jossa jyrkkärinteisten metsäisten selänteiden välissä on kapeita rotkomaisissa notkelmissa olevia pieniä järviä. Maisemaa ovat muuttaneet laajat avohakkuualueet ja tästä syystä osittain luoteisjyrkänten avoimet silokalliot erottuvat taimikon yli kauas ympäristöön.

Repoveden kallioalueen länsiosassa olevat Olhavanlammenvuori ja Olhavanlammen länsikalliot reunustavat kapeaa ja pitkää Olhavanlampea, jonka itärannalla kohoavat Suomen korkeimmat pystyjyrkät Olhavanvuoren graniittiseinämät. Olhavanvuoren lakiosat ovat lounaisreunan kapealla vyöhykkeellä melko luonnontilaista harvaa männikköä. Laen reunalta avautuu kauniit näkymät metsäiseen kalliomaastoon ja jyrkänten juurella olevaan koskemattomaan erämaalampeen. Olhavanlammenvuoren länsireunan pystyjyrkät kallioseinämät ovat parhaimmillaan 40 m korkeita ja päättyvät suoraan Olhavanlampeen. Olhavanlammenvuoren länsiseinämässä on kivikautinen kalliomaalaus (Museovirasto, Muinaisjäänösrekisteri 2015). Jylhien kallioseinämien ansiosta tunnetaan Olhavanlammenvuori myös parhaana kalliokiipeilypaikkana Suomessa. Olhavanlammenvuoren laen kautta kulkee Valkealan vaellusreitti. Olhavanlammen jyrkänteessä on kallion rakoön syntynyt rakoiluolia, jotka sijaitsevat kalliokiipeilyreitillä varrella (Kejonen ym. 2015). Olhavanlammen länsirannalla olevien kallioselänteiden päältä avautuu hyvä näkyvyys länsipuolelle metsämaastoon ja Repoveden saaristoiselle selälle. Jylhimällä kohdalla on jyrkänteinen porrasmainen 40 m korkea kallioinen kalliorinne, joka erottuu selvästi lähimaisemassa ja rajautuu Repoveden alavaan soistuneeseen rantametsään. Olhavanlammen kaakkoispuolella

sijaitseva Mustalamminvuori kohoaa pienen Mustalammen kaakkoisrannalla ja on eräs Repoveden alueen keskeisistä nähtävyyksistä. Mustalamminvuoren kasvillisuus vaihtelee kalliojäkäläköistä lehmusmetsikköön, mutta rehevä lehtomaisuus puuttuu. Maisemiltaan hyvin merkittävä kallioselänne, jonka laella on näkötorni. Lakiosista avautuu kaunis järvi-maisema kallioisine saarineen ja niemineen. Mustalamminvuoren pohjois- ja länsireunalla on massiiviset, 40 m korkeat jyrkänteiset mannerjäätikön osittain hiomat kallioseinämät, jotka kohoaa osittain Mustalammen itärannan pohjukasta laelle. Lakiosissa on melko luonnontilaista kalliomännikköä.

Repoveden kallioalueen kaakkoisosassa sijaitseva Hauklamminvuori on pienen suorantaisen Hauklammen koillisrantaa reunustava jyrkänteinen kallioselänne keskellä Repoveden metsäistä kalliomaastoa. Kalliometsäinen maasto on melko jylhää erämaaluontoista aluetta. Hauklamminvuoren 35 m korkeat jyrkänteiset lounaisreunan kallioseinämät erottuvat komeina lähimaisemassaa eteläpuolelta katsottaessa ja laelta ja rinteitä avautuu kaunis näköala alapuoliselle suorantaiselle Hauklammelle. Laella kalliomännikköä on pääasiassa koskematonta ja siellä on myös kolmiomittaustorni. Hauklammenvuoren koillispuolella sijaitsevat pientä Laurlampea ympäröivät kallioselänteet. Kalliomaasto on karun kaunist ja jylhää erämaaluontoista maastoa suorantaisine lampineen. Jyrkänteiset kallioseinämät reunustavat Laurlampea ja erottuvat eri puolella aluetta lähimaisemassa. Länsipäänvuori on kapeiden metsälampien rajaama, etelä- ja lounaisreunastaan jyrkänteisenä kohoava kallioselänne, joka erottuu metsäisessä ympäristössä kohtalaisen hyvin eri suunnista. Laelta ja rinteiltä rajoittaa puusto osittain edustavia kumpuilevia metsämaisemia ympäristöön. Laet ja rinteet vanhaa luonnontilaista männikköä. Rinteillä myrskyn kaatamia mäntyjä. Etelärinteen alla laskee itäpuolen Ylä-Tervajärvestä soliseva puro yli Rumpunkosken kalliokynnyksen.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 2

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 2

Muut arvot:

Historialliset arvot: 1

Monikäyttö arvot: 1

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 1

KALLIOALUEEN ARVLUOKKA: 2

Kirjallisuus:

Kejonen, A., Kesäläinen, T., Kielosto, S. Lahti, S. I. ja Salonen, V-P. 2015. Suomen luolat. Salakirjat. Tallina. 432 s.

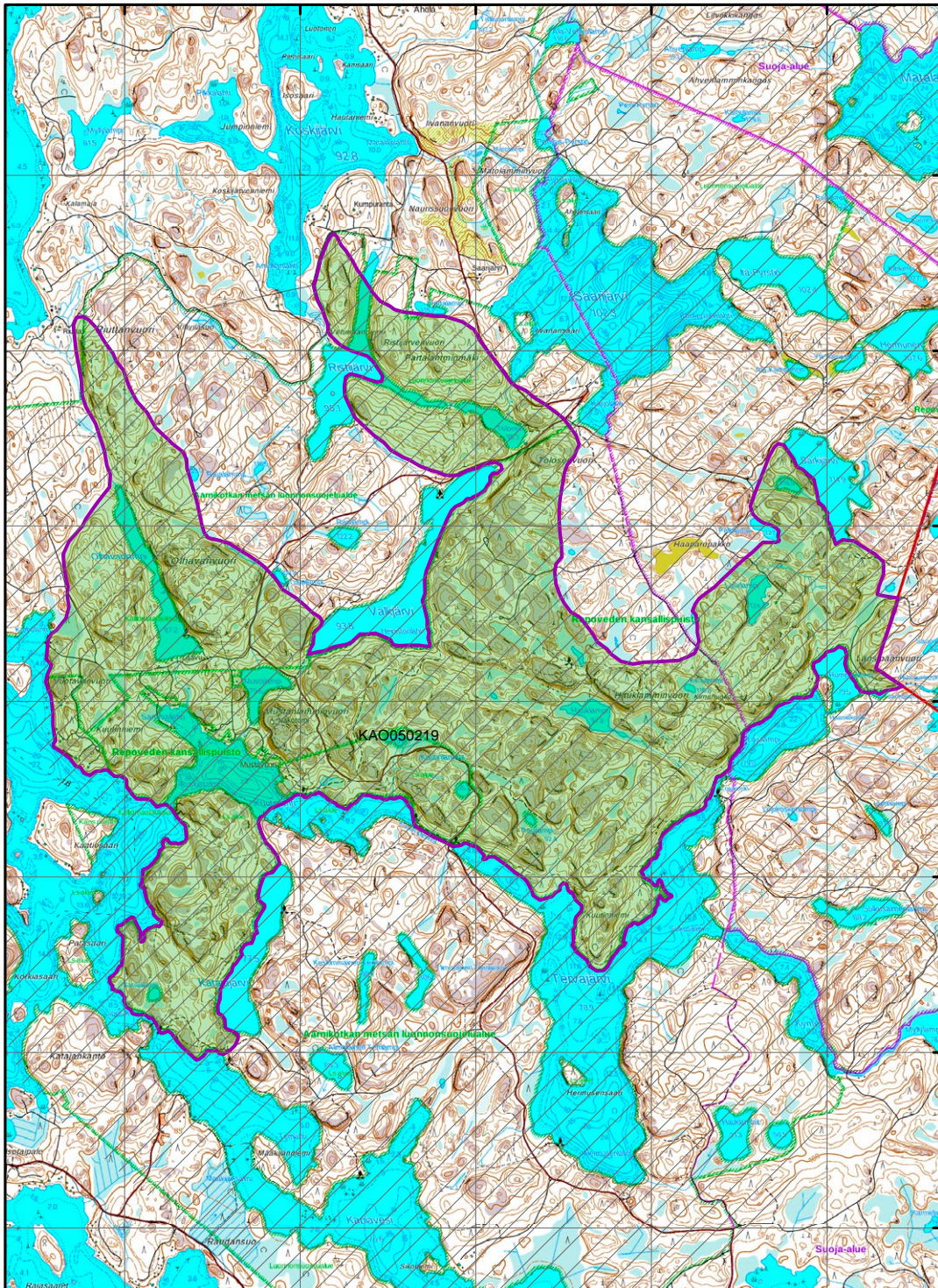
Mäkinen, K., Teeriaho, J., Rönty, H., Rauhaniemi, T. ja Sahala, L. 2011. Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat. Suomen ympäristö 32/2011. Ympäristöministeriö. Helsinki. 185 s.

Muinaisjäännösrekisteri. Museovirasto 2015. (http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/mjreki/read/asp/r_default.aspx)

Museovirasto. Museoviraston tietojärjestelmä. Teoksessa: Rakennettu kulttuuriympäristö – Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt 1993. Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisuja 16.

KAO050219, Repoveden kallioalue

4910 4920 4930 4940 4950

6786
6785
6784
6783
6782
6781
6780

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

**** Natura 2000 -verkosto (viiva)

//// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto

■ Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos
 1:30 000

KA0050086 Linnamäen kallioalue

Lappeenranta

Keskikoordinaatit: 6774663:592819 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 227ha **Korkeus:** 96 m mpy. **Suht. korkeus:** 46m

Kallioalueen sijainti: Joutsenon keskustasta 10 km itään, Kuurmanpohjassa.

Luonnonsuojelualueet ja muut luontoa turvaavat alueet:

Alue kuuluu kokonaan Linnamäen Natura-alueeseen (FI0407009). Alueen keskiosassa itäreunalla on Suuren Karhumäen lehmuslehto, joka on valtakunnallisen lehtojensuojeluohjelman kohde (LHO050135). Suuren Karhumäen itäreunalla on myös pienet Karhumäen ja Miettisenkorven luonnonsuojelualueet (YSA055666 ja YSA200854).

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Linnamäen kallioalue on Kuurmanpohjan ja Perä-Aholan välisessä laajojen peltoalueiden luonnehtimassa metsämaastossa sijaitseva luode-kaakkosuuntainen lähes 4 km pitkä ja korkea kallioselännejakso, joka on biologisesti hyvin merkittävä ja maisemallisesti merkittävä alue. Se rajautuu selväpiirteisesti jyrkin ja jyrkänteisin rintein viereisiin peltoihin ja aluetta reunustaviin metsiin. Alueen pohjois- ja luoteisosassa Linnamäen kallioselännteet muodostava laajan ja ylänköisen kumpuilevan kalliomaaston, jonka keskiosat ovat kasvillisuudeltaan karua, osin metsätalouskäytössä olevaa kalliometsää. Länsireunalla Linnamäen selänneiden lounaissivuilla kohoavat viistojyrkänteiset 30–40 m korkeat silokalliorinteet, jotka erottuvat peltoalueiden kohdalla myös maisemassa. Idässä kohoaminen ja erottuminen on selvästi vaatimattomampaa. Linnamäen länsireunalta jyrkänteisten rinteiden päältä avautuu kauniita näköaloja pitkin Kuurmanpohjan viljeltyjä peltoalueita. Karhumäki ja sen viereinen kallioselänne ovat alueen eteläosassa Kuurmanpohjan kumpuilevasta viljelymaisemasta kohoavia viistojyrkänteisiä ja kuperarinteisiä hyvin paljastuneita kallioselännteitä, jotka erottuvat metsäisinä kohoumina etelä- ja kaakkoispuoleiselle Suokumaantielle. Selänneiden päältä avautuu osin hakkuiden takia näköala eteläpuoleisille pelloille ja kauas koilliseen, jossa näkyy Imatran ja Enson teollisuusalueen rakenteita. Lähiympäristö on seudulle tyypillistä viljelysvaltaista maisemaa, jota luonnehtii ja käsitellyt metsät ja topografialtaan hyvin vaihtelevasti kohoavat kalliometsät ja savilaaksoihin uurtuneet purouomat.

Alueen kallioperä on svekofennialaista pilsteistä porfyyrista granodioriittia, jossa esiintyy vaaleita maasälpähajaraakeita keskirakeisen perusaineksen seassa. Porfyyrisessa granodioriitissa on raekoon vaihtelua ja se sisältää sulkeumana kiillegneissia. Kallioalueen jyrkänteisimmät kohdat sijaitsevat kallioselännejakson lounais- ja eteläreunalla, jossa jyrkänteiset selänneet erottuvat etenkin alueen eteläosassa korkeina metsäisinä selänneinä maisemassa. Porrassyrkänteiset seinämät ovat noin 10 m korkeita. Linnamäen kallioalue on vedenhuuhtomaa maastoa ja se sijaitsee I Salpausselän reunamuodostuman eteläpuolella. Mannerjäätikön reunan asema oli I Salpausselän kohdalla 12 250–12 050 vuotta sitten, jolloin Baltian jääjärven taso oli noin 103 m nykyistä merenpintaa korkeammalla. Tuolloin Linnamäen kallioselännejakson korkeimmat kohdat olivat noin 7 m syvyydellä Baltian jääjärven pinnan alla.

Alueen kasvillisuus on monipuolista ja edustavaa. Se vaihtelee karuista kasvillisuuden peittämistä kalliojäkäläköistä rehevämpään metsäkasvillisuuteen ja rinteenaluslehtoihin. Varsinkin Karhumäen etelärinne on kukkarunsaudessaan viehättävän näköinen. Selänneiden lakiosat ovat varttunutta männyn taimikkoa ja nuorta metsää, itärinteet saman ikäistä lehtipuumetsää, länsiosat kuusikkoa. Lounaispuolella on puromaisen uoman reunustama hyvin kauniisti kumpuileva viljelylaakso. Tikanhuuto muodostaa kalliojakson kaakkoisimman kallioisen kärjen, joka rajautuu ja erottuu selvästi ympäristöstään. Kalliokasvillisuus on parhaimmillaan alajyrkänten hyllyillä; lisäksi rinteillä on edustavia lehtoja. Lakiosista avautuu hakkuiden takia näköala koilliseen yli vaihtelevan viljelymaiseman. Länsijyrkänte on aluslehtoinen edustava. Länsirinteellä on hakkaamatonta vartevaa metsää. Aluslehdosta on hakattu suuria lehtipuita pois kehittyvä kuusikon tieltä. Linnamäen lohkon kaakkoisreunan purolaaksossa on kotkansiipilehto.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 2

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

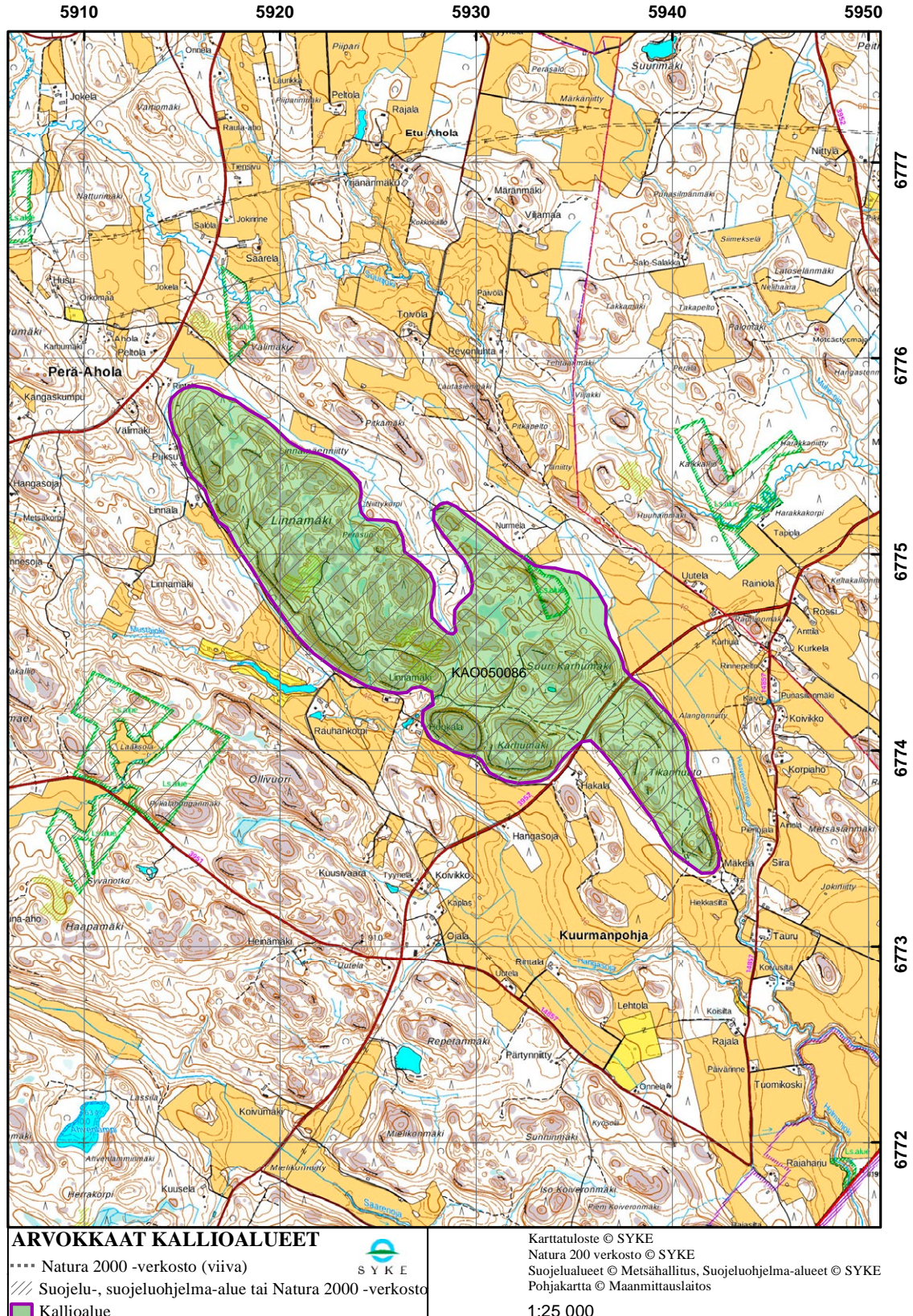
Monikäyttö arvot: 4

Muuttuneisuus: 4

Lähiympäristön arvot: 3

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 3

KAO050086, Linnamäen kallioalue

KA0050110 Haukkavuori

Lappeenranta

Keskikoordinaatit: 6756984:556869 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 34ha **Korkeus:** 85 m mpy. **Suht. korkeus:** 30m

Kallioalueen sijainti: Lappeenrannan keskustasta 14 km lounaaseen, Humaljärven rannalla

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Haukkavuori on Humaljärven Takaselän itärannalla sijaitseva jyrkkäseinämäinen vuori, joka rajautuu osittain vesistöihin ja osittain kapeiden notkelmien kautta kumpuileviin kalliometsiin. Haukkavuoren pyöreämuotoinen kallioselänne erottuu joka suunnalta jyrkkänä metsäisenä kohoumana ympäristöön. Jyrkänteisen pohjoisrinteen alla laskee Kirlampeen monesta kohden luonnontilainen Lähtevänjoki. Haukkavuoren laen jyrkänteiden päältä avautuu komeita näköaloja länsipuoleiselle Humaljärven Kuukanlahdelle ja pienelle jyrkänteiselle Keltavuorelle, jossa on kalliomaalauksia. Pohjoisjyrkänten päältä avautuu lähi-maisemia alapuoliseen Lähtevänjoen laaksoon. Haukkavuori ympäristöineen on talous-metsävaltaista aluetta, jota on vaihtelevasti käsitelty.

Haukkavuoren kivilaji on punertavaa hienorakeista kvartsiporfyryria, jossa esiintyy hienorakeisen perusmassan seassa kookkaampia 3–5 mm kokoisia kvartsi- ja 0,5–2 cm kokoisia kalimaasälpähajarakeina. Kvartsi- ja porfyryri esiintyy rapakivigraniitin kattopuolen sulkeumana Viipurin rapakivimassiivin itäosassa, jonne se vajosi rapakivigraniittmagman tunkeutuessa ylöspäin kallioperässä. Haukkavuoren kvartsi- ja porfyryri kuuluu Toivarilan ja Taalikkalan svekokarelsien ja subjotunisten kivilajisulkeumiin ja edustaa iältään postjotunista hie-man rapakiveä vanhempaa kiveä. Samanlaista kvartsi- ja porfyryria esiintyy laaja-alaisemmin itäpuolella olevassa Taalikkalan subjotunisessa sulkeumassa, joka koostuu kvartsiitti-plagioklaasiporfyriitti-kvartsi- ja porfyryri kivilajiseurueesta (Simonen 1987).

Haukkavuoren rinteet kokoavat jyrkkäpiirteisinä 20 m korkeina rinteinä, jossa siellä täällä esiintyy 5–10 m korkeita jyrkänteisiä seinämäpintoja. Selänteen lakiosa on kohtalaisen hyvin paljastunutta kalliomaastoa, jota luonnehtii loivakaartoiset, melko rapautumattomat silokalliopinnat. Pohjoisjyrkänteessä on lähes pystyjä 15–20 m korkeita kallioseinämiä, jotka osittain silokalliopintaisia. Haukkavuori on vedenhuuhtomaa maastoa ja se sijaitsee I Salpausselän reunamuodostuman eteläpuolella. Mannerjäätikön reunan asema oli I Salpausselän kohdalla 12 250 – 12 050 vuotta sitten, jolloin Baltian jääjärven taso oli noin 106–108 m nykyistä merenpintaa korkeammalla (Haavisto-Hyvärinen ym. 1996). Tuolloin Haukkavuoren laki oli noin 21–23 m syvyydellä Baltian jääjärven pinnan alla. Haukkavuoren laki paljastui merestä maankohoamisen seurauksena Yoldiamerivaiheessa.

Alueen kasvillisuus on edustavaa ja melko monipuolista. Lakien useimmat kalliot hyvin säilyneitä poronjäkälikköjä, joissa hieman kalliohatikkaa. Haukkavuoren pohjoisjyrkänteiden alla on hakkuiden jäljiltä elpyvää lehtokasvillisuutta, jossa pensastona kasvaa tuomea, koiranheittä ja lehtonäsiää. Kasvilajistona esiintyy mm. lehtokuusamaa, kevätlinnunhernettä, mustakannonmarjaa ja kurjenkelloa. Pohjoisjyrkänten alla oleva Lähtevänjoki on virtaissa näkinsammal pohjainen puomainen uoma, joka on monesta kohden luonnontilainen. Vieäinen Humaljärvi on karuluontoinen, kivikko- ja kalliorantainen metsäjärvi.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 2

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 4

Muuttuneisuus: 4

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 3

Kirjallisuus:

Simonen, A. 1987. Kaakkois-Suomen rapakivimassiivin kartta-alueiden kallioperä. Kallioperäkarttojen selitykset. Lehdet 3023+3014, 3024, 3041, 3042, 3044, 3113, 3131, 3133. Geologian tutkimuskeskus, Espoo. 47 s.

KAO050110, Haukkavuori

5560

5570

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- //// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050115 Karhusjärven kallioalue

Lappeenranta

Keskikoordinaatit: 6765658:571551 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 161ha **Korkeus:** 108 m mpy. **Suht.korkeus:** 58m

Kallioalueen sijainti: Lappeenrannan keskustasta 8 km kaakkoon, Karhusjärven lounaispuolella.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Karhusjärven kallioalue on lähes 3 km pitkä pohjois-eteläsuuntainen, laakeiden kalliose-
länteiden muodostama korkea kalliojakso, joka rajautuu vaihtelevasti kumpuilevien kal-
liometsiin, alaviin suo- ja peltoalueisiin ja pieneen Säinjärveen. Alueen eteläosan ja poh-
joisosan maisemia hallitsevat jyrkänteisen Koiravuoren ja Hyypiävuoren osin erämaaluon-
toiset kalliomaisemat. Ne vaihettuvat alueen keskiosassa loivapiirteisiin ja laakeisiin ava-
riin silokalliomaisemiin pienine kalliolampineen Lakiakallion, Alttarkallion ja Rapkallion
alueella. Alueen keski- ja pohjoisosassa Alttarkallion, Lakiakallion ja Rapkallio selänteitä
luonnehtii laakeat ja vähäpuustoiset harvaan rakoilleet silokalliopinnat, jotka luonnontilai-
sia ja pienmaisemallisesti edustavia. Maisemassa kohoava kallioomaasto erottuu varsinkin
kaakon suunnalta ympäristöstä ja Lakiakallion selänne erottuu myös hyvin Koiravuorelle.
Lakiosien ja loivien rinteiden avarat kallioiden pienmaisemat ovat sisämaan kallioille eri-
koisen avaria. Koiravuoren länsijyrkänteen päältä avautuu kaunis ja karu erämainen mai-
sema luonnontilaiselle Säinjärvelle, kun taas Hyypiävuoren laelta avautuvat näköalat ovat
talousmetsämäisemmät. Alueella on talousmetsää ja riukuvaihetta lähenevää männyntai-
mikkaa. Kallioalueen itä- ja eteläpuolella on metsätiet ja metsästyseuran maja, jonka vie-
ressä kalliolampi.

Alueen kalliooperä on kokonaisuudessaan pieniporfyyrista ja homogeenista Viipurin rapa-
kivimassiivin rapakivigraniittia ns. Sinkkograniittia, joka porfyyrisen rakenteensa takia on
omaleimainen rapakivityyppi. Alueen eteläosassa oleva Koiravuori ja pohjoisosassa oleva
Hyypiänvuori ovat jyrkänteisiä kallioselänteitä. Hyypiänvuoren lounaissivulla on 15–20 m
korkea kalliojyrkänte, kun taas Koiravuoren 30 m korkea porrasjyrkänteinen kalliorinne
rajautuu suorantaiseen erämaaluontoiseen pieneen Säinjärveen. Karhusjärven kallioselä-
nejakso on vedenhuuhtomaa maastoa ja se sijaitsee I Salpausselän reunamuodostuman
eteläpuolella. Mannerjäätikön reunan asema oli I Salpausselän kohdalla 12 250–12 050
vuotta sitten, jolloin Baltian jääjärven taso oli Lappeenrannan seudulla noin 106–108 m
nykyistä merenpintaa korkeammalla (Haavisto-Hyvärinen ym. 1996). Tuolloin Lakimäen ja
Alttarkallion lakialueet olivat suurin piirtein samalla tasolla Baltian jääjärven pinnan kanssa
ja olivat yksinäisinä kareina tai luotoina keskellä Baltian jääjärven ulappaa.

Alueen kasvillisuus on graniitille luonteenomaisen karua. Vaikka kallion kasvilajisto on mereisen karua poronjäkälikön ja kalliotierasammalmattojen kasvustoa, ovat sen kasvillisuustyypit alueella hyvin kehittyneitä ja laaja-alaisia. Kasvillisuustyyppejä luonnehtii laaja-alaisena silokalliopinnoilla esiintyvä poronjäkälikön sekainen mereinen kalliotierasammalmosaiikki, joka on luonteeomaista rannikkoseudun kallioille, mutta hyvin harvinaista näin kaukana sisämaassa. Kokonaisuutena kallioalue on maisemiltaan hyvin merkittävä alue ja paikallisten asukkaiden suosimaa metsästys-, retkeily- ja ulkoilumaastoa. Alueella on polkuja ja Altarkallion laella on kolmiomittaustornin jäänteet.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 3

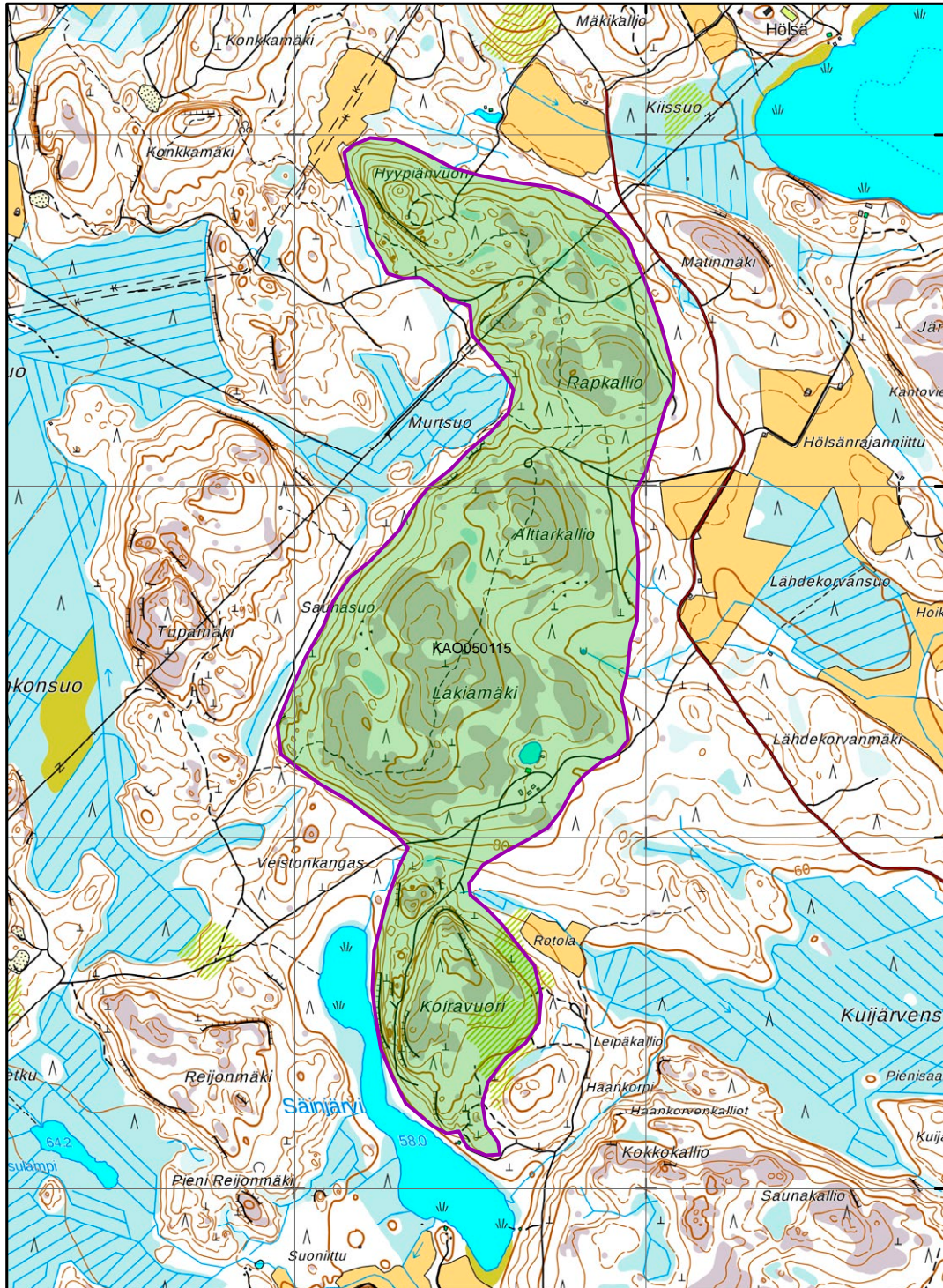
Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

KAO050115, Karhusjärven kallioalue

5710

5720

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- **** Natura 2000 -verkosto (viiva)
- /// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- █ Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 2000 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:15 000

KA0050111 Jukavuori

Lappeenranta, Luumäki

Keskikoordinaatit: 6750498:550087 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 53ha **Korkeus:** 90 m mpy. **Suht. korkeus:** 36m

Kallioalueen sijainti: Lappeenrannan keskustasta 22 km lounaaseen, Kirjas-järven rannalla

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Jukavuori on kapean Kirjas-nimisen järven länsirannasta jyrkänneportaina kohoava kallio-
selänne, joka on maisemallisesti merkittävä kohde. Jukavuori rajautuu länsireunastaan loi-
varinteisesti vaihettumalla loivasti kumpuileviin talosumetsiin. Jukavuoren itäreunan kal-
lioseinämät erottuvat Kirjas-järven itärannalta silmiinpistävästi ja hallitsevat järvimaise-
maa. Jukavuoren itäreunalta jyrkänteen päältä avautuu upea näköala erämaaluontoiselle
järvelle, jonka osittain kallioinen ja metsäinen vastarantakin erottuu maisemassa verra-
ten korkeana. Myös itäjyrkänteen lomassa oleva aarnimetsä kallioseinämineen on osiltaan
jylhä ja edustava nähtävyys.

Alueen kallioperä on Viipurin rapakivimassiivin punertavan ruskeaa karkearakeista vibor-
giittia, jossa esiintyy kookkaampia kalimaasälpä-plagioklaasiovoideja keskikarkean
perusaineksen seassa. Jukavuoren lakiosa on hieman peitteistä kalliomaastoa. Jyrkän-
teistä itärinnettä hallitsevat kaksi luode-kaakkosuuntaista jyrkänteistä kallioseinämiä,
jotka kohoavat parhaimmillaan 15–30 m korkeina jyrkännepintoina. Ne ovat kuutiorakoi-
lun lohkomia ja osin voimakkaasti moroutuneita. Alajyrkänteessä järven rannassa pieni
kolomainen rapautumaonkalo. Lakiosissa paikoin tasaisia silokallioita, jotka moroutuneet
voimakkaasti.

Jukavuori on vedenhuuhtomaa maastoa ja se sijaitsee I Salpausselän reunamuodostu-
man eteläpuolella. Mannerjäätikön reunan asema oli I Salpausselän kohdalla 12 250–12
050 vuotta sitten, jolloin Baltian jääjärven taso oli noin 106–108 m nykyistä merenpintaa
korkeammalla (Haavisto-Hyvärinen ym. 1996). Tuolloin Jukavuoren laki oli noin 26–28 m
syvyydellä Baltian jääjärven pinnan alla. Haukkavuoren laki paljastui merestä maankoho-
amisen seurauksena Yoldiamerivaiheen alussa.

Alueen kasvillisuus on edustavaa ja monipuolista. Jukavuoren lakikumpujen morolla on sianpuolukkaa ja muuta kangaskasvillisuutta. Itäjyrkänteiden alempi havupuusto on karun kuivaa, mutta ylemmän jyrkänteen keskivaiheilla on lehmuslehto. Samalla kohdalla on vanhoja kuusia, koivuja ja kuolleita haapoja, jotka ovat majavan kaatamia tai jyrsimiä. Vuoren pohjoisosa on taimikkoa, keskiosassa on avohakkuualoja ja eteläosassa vanhaa metsää. Alueella suoritettut laajat hakkuut heikentävät alueen luonnontilaa, mutta toisaalta luonnontilaisuus majavan kaatamine suurine haapoineen on lähes ikimetsän luokkaa. Viereinen Kirjas on humuspitoinen ja karu järvi, joka on pohjoisosaltaan jyrkkärantainen ja rakentamaton, mutta eteläosassa on rannoilla useita kesämökkejä ja pieniä peltoaloja.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 4

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

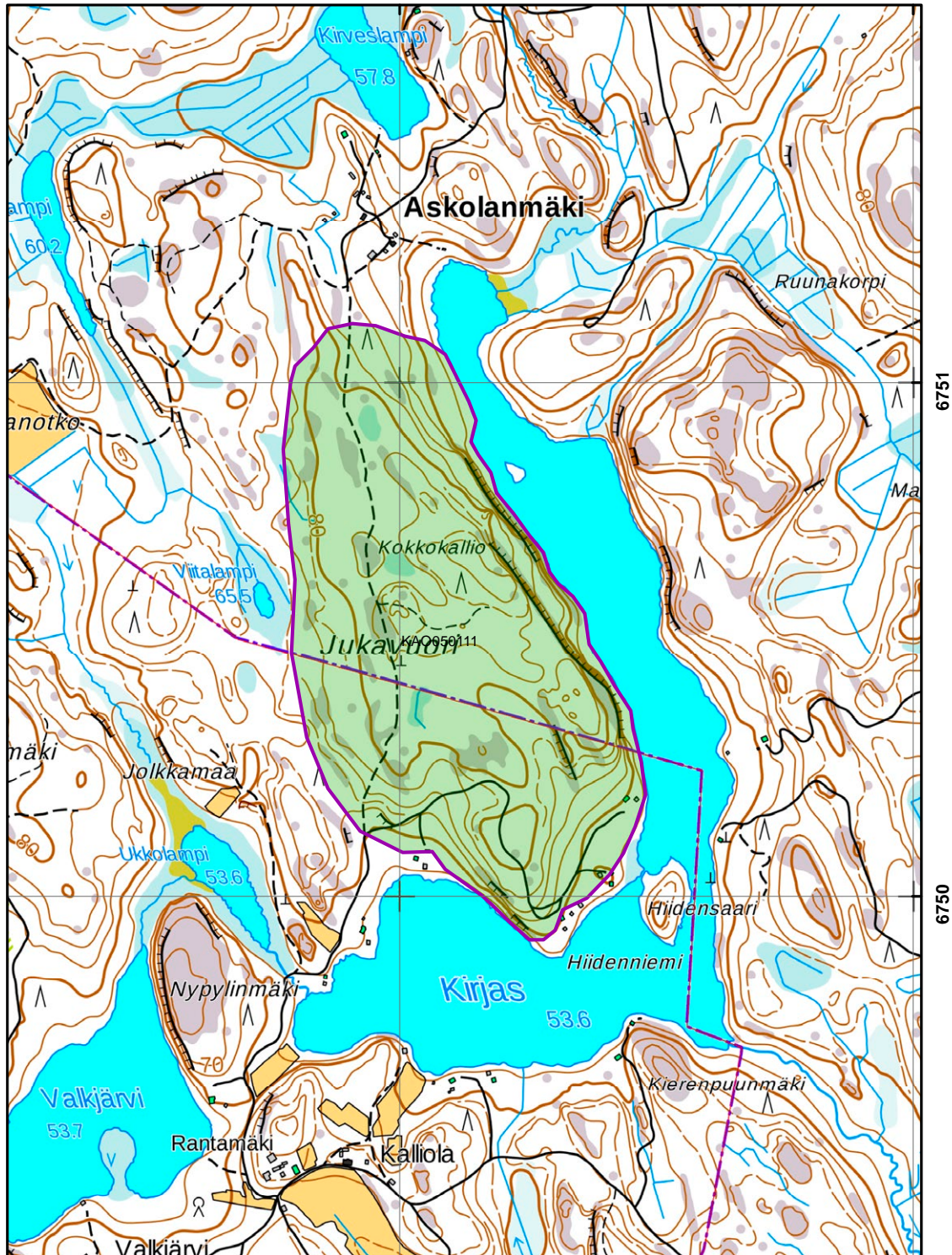
Kirjallisuus:

Haavisto-Hyvärinen, M., Eklund, M., Mäkilä, M., Grundström, A. ja Juntunen, R. 1996. Vilkjärven maaperäkartan 1:20 000 selitys, lehti 3133 06. Geologian tutkimuskeskus, Espoo. 35 s.

KAO050111, Jukavuori

5500

5510

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

..... Natura 2000 -verkosto (viiva)

//// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto

■ Kallioalue

SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 2000 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050118 Suuvuori

Lemi

Keskikoordinaatit: 6764682:540488 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 9ha **Korkeus:** 106 m mpy. **Suht. korkeus:** 31m

Kallioalueen sijainti: Lemin kirkonkylältä 6 km lounaaseen, Kuhasensaaren eteläosassa.

Luonnonsuojelualueet ja muut luontoa turvaavat alueet:

Alue kuuluu kokonaan Suuvuoren Natura-alueeseen (FI0412001).

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Kuhasensaaren eteläosassa länsirannalla sijaitseva Suuvuori on pieni teräväpiirteinen voimakkaasti moroutunut kallioselänne, joka rajautuu Kivijärven Naskinselän rantaan. Se kohooa jyrkänteisenä 30 m korkeana metsäisenä selänteenä ja hallitsee läheistä järvimaisemaa järven selältä lännestä ja pohjoisesta katsottaessa. Idän suunnasta se rajautuu epäselvemmin Kuhasensaaren loivapiirteisesti kohaviin kalliometsiin eikä erotu kovin selvästi itsenäisenä kalliomuotona männikkövaltaisessa maastossa. Suuvuoren ylärinteeltä lounaisjyrkänten päältä avautuu komea järvimaisema Kivijärvelle. Myös Suuvuoren jyrkänteiden voimakkaasti moroutuneet rapautumamuodot yhdessä alustan lehtokasvillisuuden kanssa ovat pienmaisemallisesti hieman erikoisia ja edustavia. Suuvuoren eräät osat ovat suuresti hakkuiden muuttamat, mutta ranta-alueet ja koillinen lehtoalue ovat hakkaamattomia. Alapuolinen Kivijärvi on kallio- ja kivikkorantoineen verraten luonnontilainen järvi, jonka rannoilla on melko runsaasti kesämökkejä.

Alueen kivilaji on punertavan ruskeaa karkearakeista viborgiittia, jossa on 1–3 cm läpimittaisia kalimaasälpäplagioklaasiovoideja keskikarkean perusaineksen seassa. Viborgiitti kuuluu laajaan Kaakkois-Suomen kallioperässä olevaan Viipurin rapakivimassiiviin ja on sen yleisin rapakivityyppi. Kalliopinnoilla on viborgiitissa satunnaisesti myös keskirakeista rapakivigraniittia osueina.

Suuvuoren pohjoisreunalla on harvan rakoilun lohcoma 10 m korkeita kallioseinämiä ja länsirinteen alaosassa lounaaseen antava 7–10 m korkea jyrkänne. Laella ja rinteillä on moroutuminen kauttaaltaan voimakasta. Lounaisessa alajyrkänteessä on pieniä moro-onkaloita. Kallioalue sijaitsee I ja II Salpausselän välisessä maastossa. Mannerjäätikön reunan asema oli I ja II Salpausselän kohdalla 12 250–11 590 vuotta sitten, jolloin Baltian jääjärven taso oli Lappeenrannan seudulla noin 105–110 m nykyistä merenpintaa korkeammalla (Eronen 1990). Tuolloin Suuvuoren laki oli suurin piirtein samalla tasolla Baltian jääjärven pinnan kanssa.

Alueen kasvillisuus on edustavaa ja monipuolista. Suuvuori on erityisesti merkittävä uhanalaisen hietaneilikan (EN) kasvupaikkana ja arvokas myös rehevän vuorenaluslehtonsa takia. Myös muu rapautumakalliokasvillisuus on monipuolista. Rinteillä paikoin lehmuksia ja koillisjyrkänten alla hyvin upea lehto, jossa isojen haapojen ja puumaisten lehmusten varjossa on esim. lehtoimikkää, lehto-orvokkia, kaiheorvokkia, mustakonganmarjaa, lehtokuusamaa ja kevätlinnunhernettä.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 2

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 3

Monikäyttö arvot: 4

Muuttuneisuus: 4

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 3

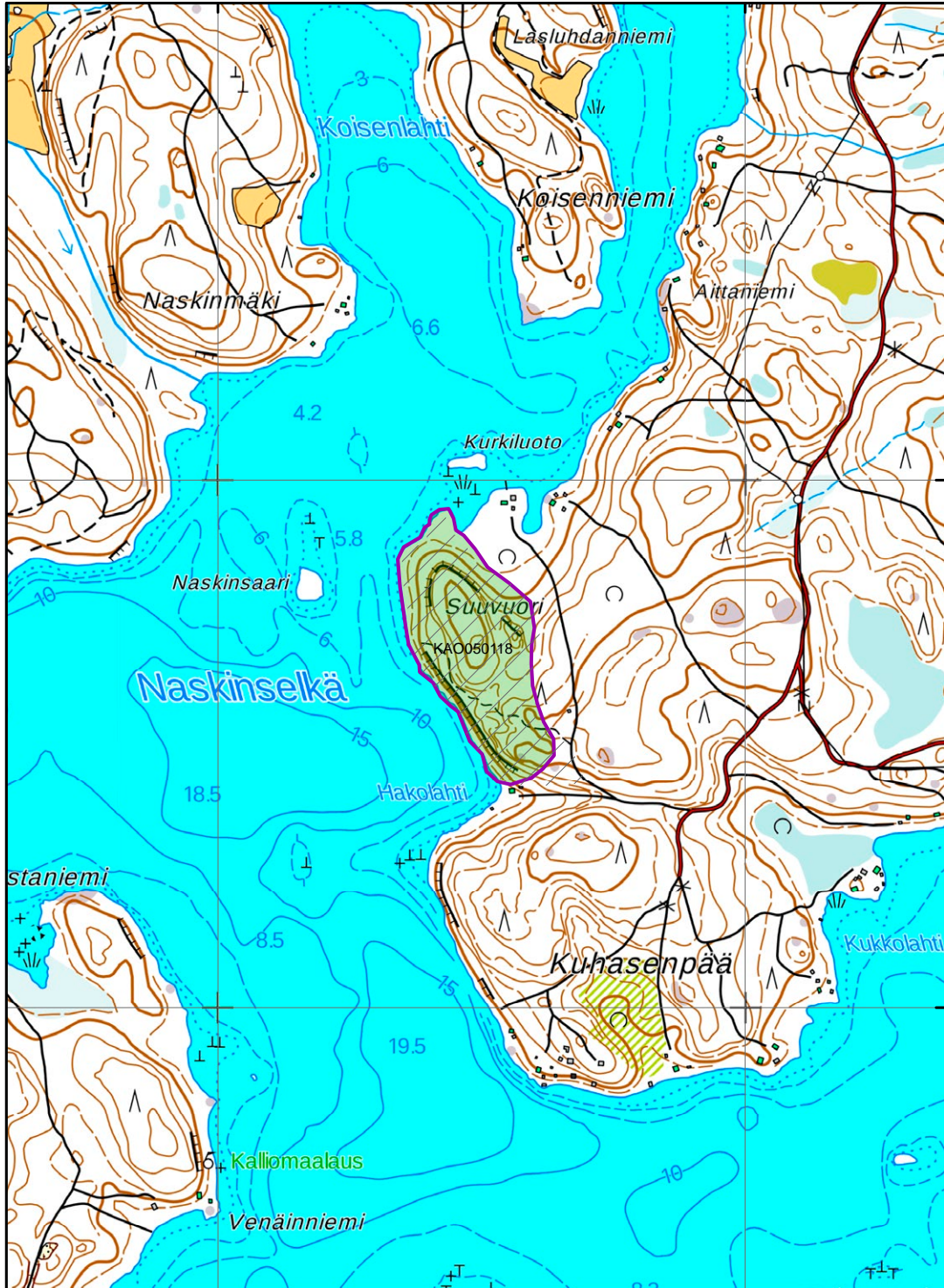
Kirjallisuus:

Eronen, M. 1990. Maaperä. Julk.: Alalammi, P. (toim.) Suomen Kartasto vihko 124:9-25. Maanmittaushallitus. Suomen Maantieteellinen Seura. Helsinki.

KAO050118, Suuvuori

5400

5410

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- /// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050119 Korkiasaari

Lemi

Keskikoordinaatit: 6768284:540806 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 4ha **Korkeus:** 97 m mpy. **Suht. korkeus:** 22m

Kallioalueen sijainti: Lemmin kirkonkylältä 3 km länsilounaaseen, Kivijärven rannalla Niemikylässä.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Korkiasaari on Kivijärven Kuuksenenselän eteläosassa oleva metsäinen saari, jota mantereesta erottaa kapeat salmet. Korkiasaari rajautuu pohjoisreunastaan pystyjrkkänä ja sen eteläosaa halkoo Kivijärveä kiertelevä päällystetty viljelysten reunustama Uimintie. Korkiasaaren profiili ja kalliojyrkänteinen pohjoisreuna erottuu avokalliosena metsäisenä korkeampana selänteenä pohjoispuolella olevalle Kivijärvelle, mutta se näkyy hyvin selkeästi maisemassa myös kauempaa itäpuolelta Jalkosalmen sillan kohdalta järvalueen yli. Kallioselänteen loiva metsäinen lakiosa rajautuu eteläpuolella maantien kallioleikkauksiin ja sen takana olevaan loivasti järven rantaan viettävään rinnepeltoon. Korkiasaaren pohjoisreunalta jyrkänteen päältä avautuu kaunis ja avara järvimaisema pohjoisen ja idänsuuntiin. Rantakalliot on hyvä paikallinen näköalapaikka. Alueella on polkuja ja hoidettua mäntymetsää. Länsipuolella mantereella on Niemikylän laajoja viljeltyjä peltoalueita ja kyläasutusta.

Alueen kivilaji on punertavan ruskeaa karkearakeista viborgiittia, jossa esiintyy 1–3 cm läpimittaisia kalimaasälpäplagioklaasiovoideja keskikarkean perusaineksen seassa. Se kuuluu laajaan Kaakkois-Suomen kallioperässä olevaan Viipurin rapakivimassiiviin ja on bato-liitin yleisin rapakivityyppi. Pohjois- ja koillissivulla on 12 m korkea lohkoutunut pystyjrkkä, jossa on voimakkaasti moroutuneita kalliolohkoja. Järven rannan kallioseinämissä näkyy rakoilun ja moroutumisen synnyttämiä luolannemaisia kulutusmuotoja. Kallioalue sijaitsee I ja II Salpausselän välisessä maastossa. Mannerjäätikön reunan asema oli I ja II Salpausselän kohdalla 12 250–11 590 vuotta sitten, jolloin Baltian jääjärven taso oli Lappeenrannan seudulla noin 105–110 m nykyistä merenpintaa korkeammalla (Eronen 1990). Tuolloin Korkiasaaren laki oli 8–13 m syvyydessä Baltian jääjärven pinnan kanssa.

Lakiosat ovat pitkälti irtaimen maa-aineksen ja metsäkasvillisuuden peitossa. Kivijärven suistuvalla rantajyrkänteellä on monipuolinen ja edustava kalliokasvillisuus, joka esiintyy mosaiikkimaisesti rakoilun synnyttämällä hyllyillä. Kaakkoispuolen pienessä törmäjyrkänteessä rapautumapintojen läikkäisissä kasvustoissa esiintyy vaateliastakin lajistoa ja muutenkin monipuolista rapautumarinnekasvillisuutta.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

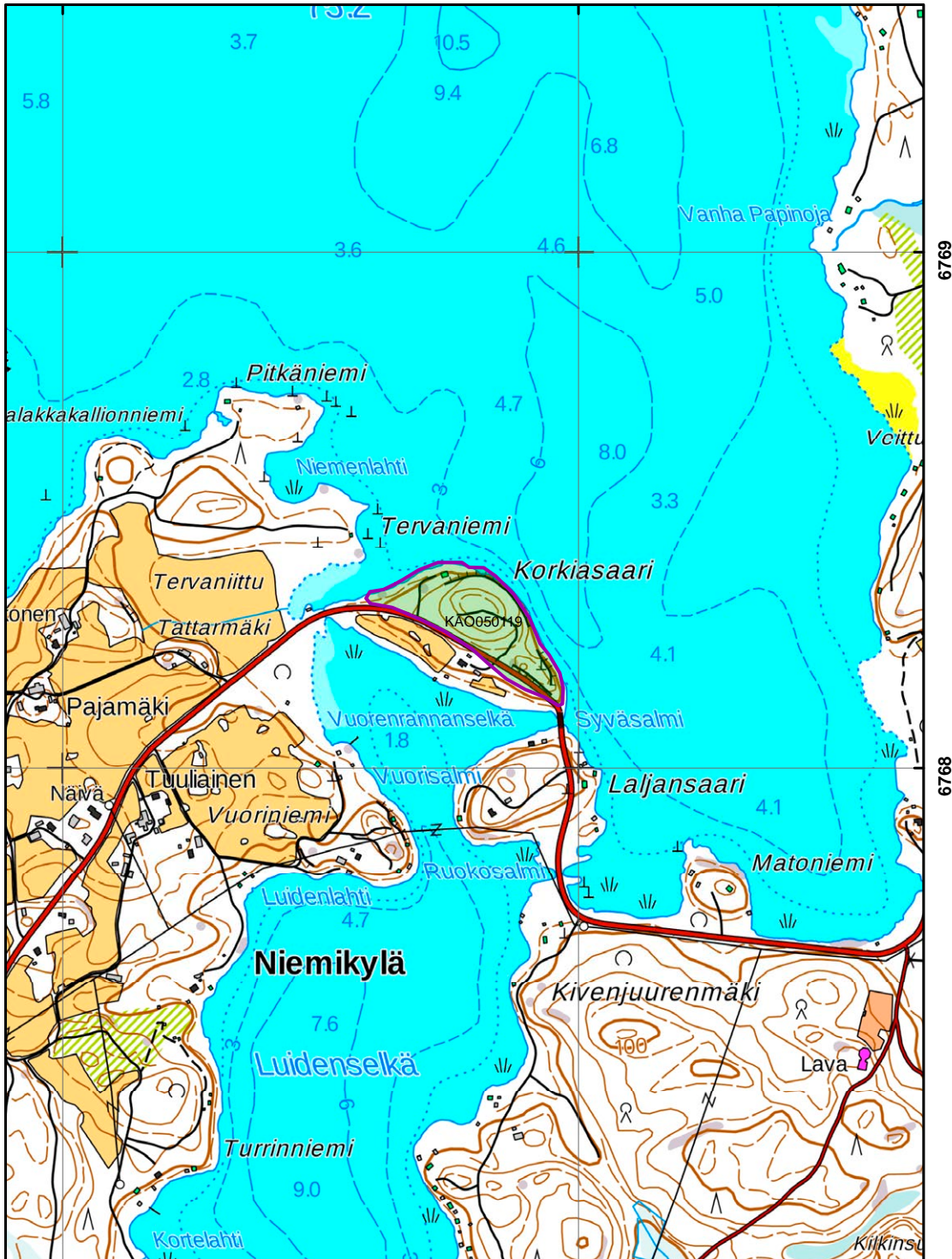
Kirjallisuus:

Eronen, M. 1990. Maaperä. Julk.: Alalammi, P. (toim.) Suomen Kartasto vihko 124:9-25. Maanmittaushallitus. Suomen Maantieteellinen Seura. Helsinki.

KAO050119, Korkiasaari

5400

5410

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- /// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050120 Synnyinvuori

Lemi

Keskikoordinaatit: 6770769:545840 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 30ha **Korkeus:** 115 m mpy. **Suht.korkeus:** 37m

Kallioalueen sijainti: Lemin kirkonkylältä 2 km itäkoilliseen, Syntymäisen-järven rannalla.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Synnyinvuori on Syntymäisen-järvellä Syntymäniemessä sijaitseva korkea, jyrkänteinen kallioselänne, joka rajautuu laajalti järveen. Synnyinvuoren korkea metsäinen profiili erottuu selvästi järvelle ja hallitsee maisemaa. Sen länsilounaaseen antavan jyrkänteen kallioopinnot erottuvat osittain puuston lomitse järven selälle. Se rajautuu myös pohjoisen ja koillisen puoleiseen kumpuilevaan metsämaastoon selkeästi kapean suo- ja peltonotke- man kautta, mutta ei erotu puuston takia siltä suunnalta kovin hyvin. Laen länsireunalta avautuu edustava järvimaisema Syntymäisen-järven selälle ja sen vastarannoille. Länsireu- nalla ranta-alueeseen rajautuvan korkean jyrkänteen tyvellä on kalliokielekkeen alle muo- dostunut pieni piiloluola, joka on paikallinen nähtävyys. Synnyinvuoren lakiosissa on ollut yksi toisen maailmansodan aikaisista parakkikylistä, jonka rakennusten perustukset ovat paikoin jäljellä. Laella kiertelee leirikeskukseen luontopolku. Etelä- ja länsirinteen alla on useita kesämökkejä ja pohjoisreunan alla on leirikeskus.

Alueen kivilaji on punertavan ruskeaa tasalaatuista viborgiittia, jossa esiintyy 1–2 cm läpi- mittaisia kalimaasäpläplagioklaasiovoideja keskikarkean perusaineksen seassa. Viborgiitti kuuluu laajaan Kaakkois-Suomen kallioperässä olevaan Viipurin rapakivimassiiviin ja on sen yleisin rapakivityyppi. Länsilounaaseen avautuva jyrkänne on 15–25 m korkea, rakoi- lun lohkoma ja moroutunut. Jyrkänteen alla on irtainta maa-ainesta ja moroa jyrkässä rin- teessä. Synnyinvuoren lakialue ja rinteet ovat kohtalaisen heikosti paljastuneita ja osittain ohuen irtomaan peittämiä. Lounaisjyrkänteen alla on kalliokielekkeen muodostama lippa- luola, joka paikallinen nähtävyys. Synnyinvuoren korkein lakialue on ollut jääkauden jäl- keen vedenkoskematonta maastoa, mutta suurinta osaa laesta ja rinteistä on huuhdellut Yoldiameren- ja Ancylusjärven vedet. Korkein ranta on alueella ollut suurin piirtein 105– 110 m korkeudella mpy (Eronen 1990).

Alueella on hyvin kehittyneitä lehmuslehtoja. Lakiosan laakeilla kallioilla on jäkälikköä, joka on jyrkänten reunoilta melko kulunut. Jyrkänteiden rapaumapinnoilla on saniais-kasvustoja ja niiden alla pioneerilajistoa, kuten pölkkyruohoa. Alarinteillä on hyvin kehittyneitä kuivaa rinne- ja kivikkolehtoa, jossa on useita kookkaita lehmuksia. Itäisemmän eteläjyrkänten juurella on kosteampaa lehtoa laakson pohjanorossa, jossa kasvaa mm. lehtovuohenputkea.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 3

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 4

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

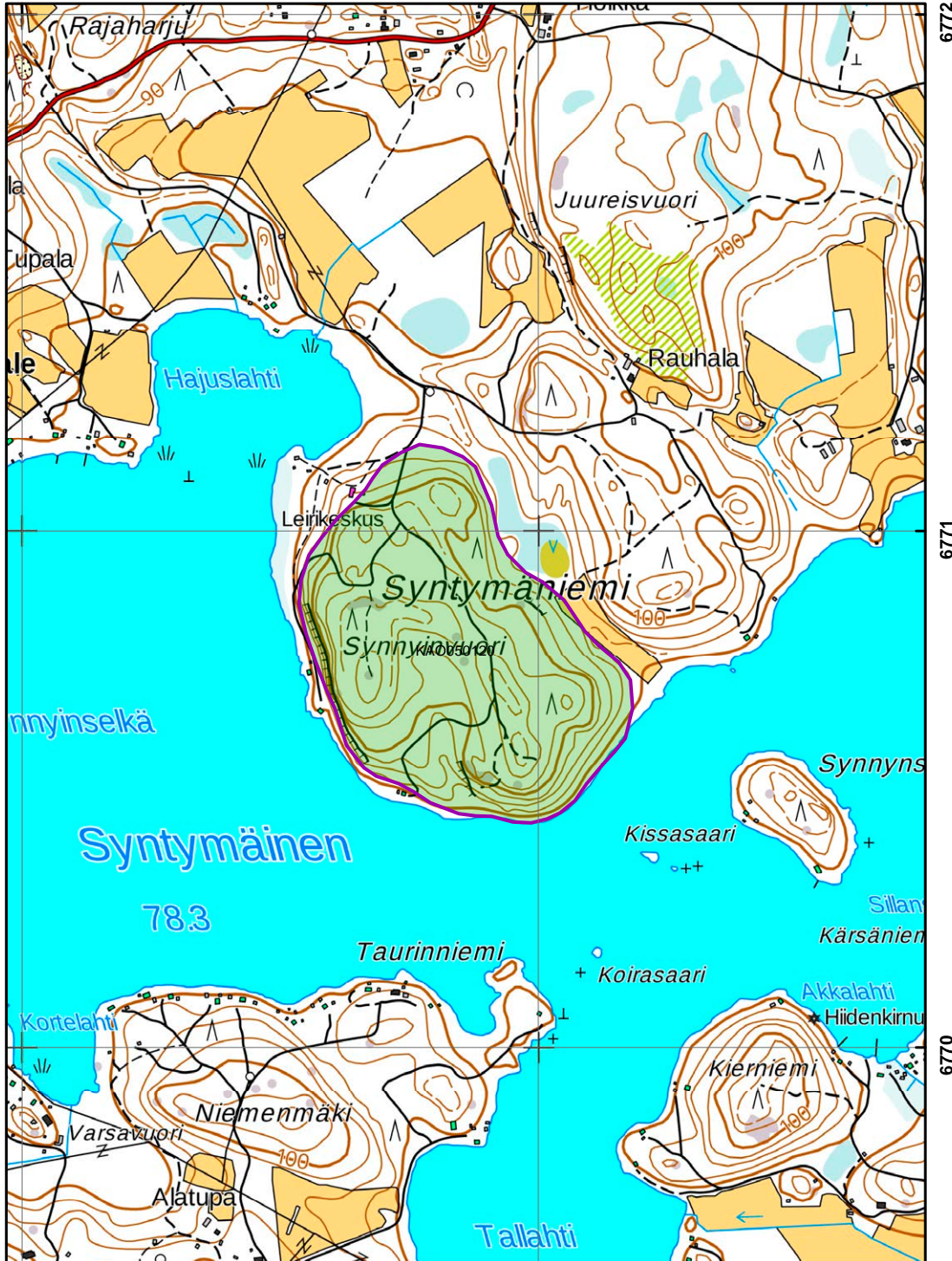
Kirjallisuus:

Eronen, M. 1990. Maaperä. Julk.: Alalammi, P. (toim.) Suomen Kartasto vihko 124:9-25. Maanmittaushallitus. Suomen Maantieteellinen Seura. Helsinki.

KAO050120, Synnyinvuori

5450

5460

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- //// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 2000 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050124 Siliävuori

Luumäki

Keskikoordinaatit: 6767601:519385 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 27ha **Korkeus:** 115 m mpy. **Suht. korkeus:** 40m

Kallioalueen sijainti: Taavetista 16 km luoteeseen, Virmojärven rannalla.

Luonnonsuojelualueet ja muut luontoa turvaavat alueet:

Siliävuoren jyrkänteisellä lounaisreunalla on Vuorenpeikon kotimetsän luonnonsuojelualue (YSA207220).

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Siliävuori on Virmojärven itärantaan hyvin jyrkkänä putoava rapakivivuori, joka rajautuu idässä laajaan yläköiseen kalliomaaston vähittäisesti. Korkeat jyrkänteiset kalliomännikköiset jyrkänepinnat erottuvat Virmojärvelle erittäin selvästi. Sen sijaan idästä kalliöselänne rajautuu vaihettumalla harkinnanvaraisesti ja sulautuu osaksi peitteistä kalliomet-sää. Siliävuoren laelta jyrkänteiden reunalta avautuu erinomainen näköala Virmojärvelle ja itse seinämä on jylhän komea nähtävyys. Sen pohjoisosassa länsijyrkänteessä on esihistoriallinen kalliomaalaus ja jyrkänteisellä lounaisreunalla on Vuorenpeikon kotimetsän luonnonsuojelualue. Esihistoriallinen kalliomaalaus sijaitsee Virmojärven itärannalla 2–3 m korkeudella veden pinnasta pystysuorassa kalliöseinämässä, jossa on kaksi ihmiskuviota, hirvi ja muita viivoja sekä värjäytymiä. Maalaukset ovat haalistuneita (Museovirasto, Muinaisjäännösrekisteri 2014). Virmojärven rannoilla on paikoin reheviä rantaosuuksia ja rannoilla on useita kesämökkejä. Itäpuolen mäkimaat ovat laajalti hoidettuja talousmetsiä.

Siliävuoren kivilaji on punertavan ruskeaa viborgiittia, jossa esiintyy kookkaita kalimaa-sälpä-plagioklaasiovoideja keskikarkean perusaineksen seassa. Viborgiitti kuuluu laajaan Kaakkois-Suomen kallioperässä olevaan Viipurin rapakivimassiiviin ja on sen yleisin rapakivityyppi. Siliävuoren länsijyrkänte reunustaa kallioperän murroslijnua. Sen länsireunalla on 20–30 m korkeita porrasmaisia pystyjyrkänteisiä seinämäpintoja, jotka avautuvat länteen ja lounaaseen. Siliävuori sijaitsee I ja II Salpausselän välisessä maastossa ja sen korkein laki on ollut pienialaisesti vedenkoskematon maastoa, mutta muutoin kallioselänne on ollut Baltian jääjärven peittämä. Jyrkännejakson keskivaiheilla on erään pystyseinämän alaosassa on vaakatasoon kallioon kovertunut mannerjätikön sulamisvesien kuluttama pieni hiidenkirnumainen kolo.

Silivuoren länteen ja lounaaseen avautuvilla seinämillä ja niiden tyvellä runsaasti rakoilun synnyttämiä luolanteita ja jyrkänteiden kolosysteemejä. Ylälaet ovat jäkälöityneitä, tiheän nuoren männikön sisään jääviä kalliopintoja. Metsä on kanervaista, sukcession keskivaiheilla olevaa puustoa. Jyrkänteessä runsaasti kauniita rakosaniaiskasvustoja. Jyrkänteen alla on kuivahkoa, kivikkoista, lehtomaista kasvillisuutta. Pääosa jyrkänteen alustasta on kookasta kuusikkoa, josta kenttäkerros varjoisuuden vuoksi puuttuu jokseenkin kokonaan.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 4

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 2

Monikäyttö arvot: 4

Muuttuneisuus: 4

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

Kirjallisuus:

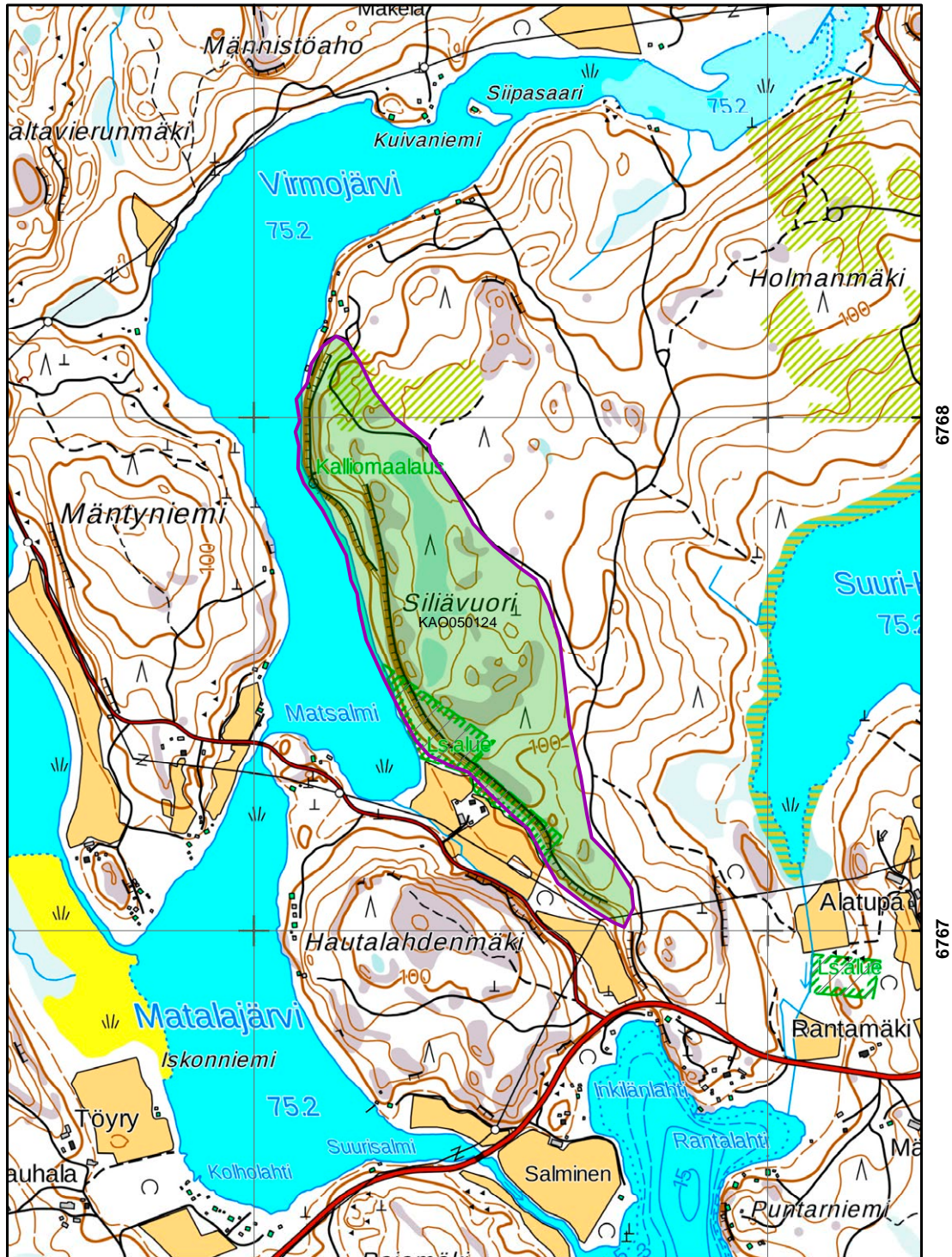
Muinaisjäännösrekisteri. Museovirasto 2015. (http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/mjreki/read/asp/r_default.aspx)

Museovirasto. Museoviraston tietojärjestelmä. Teoksessa: Rakennettu kulttuuriympäristö – Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt 1993. Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisuja 16.

KAO050124, Siliävuori

5190

5200

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

**** Natura 2000 -verkosto (viiva)

//// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto

■ Kallioalue

SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos
 1:10 000

KA0050129 Korkiavuori-Palaneenmäki

Miehikkälä

Keskikoordinaatit: 6730129:527559 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 34ha **Korkeus:** 75 m mpy. **Suht. korkeus:** 40m

Kallioalueen sijainti: Miehikkälän kirkonkylästä 11 km länsiluoteeseen, Kantolan kylän länsipuolella.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Korkiavuori-Palaneenmäki on kahden peräkkäisen jyrkkärinteisen kallioselänteen muodostama kalliojakso, joka rajautuu peltoalueiden reunustamaan kumpuilevaan metsämaastoon. Kallioiset selänteet rajautuvat jyrkin rintein ympäristöön ja erottuvat paikoin puustoisina kalliorinteinä läheiseen ympäristöön osin luontaisesti ja osin hakkuiden takia. Laelta jyrkänteisimmiltä kohdilta avautuu paikoin hyvä näköala ympäröiviin metsiin. Kallioiset pienmaisemat ovat laajojen silokallioiden ja jyrkännepintojen ansiosta tavanomaista edustavampia.

Alueen kallioperä on punertavan ruskeaa viborgiittia, jossa on kookkaita kalimaasälpä-plagioklaasivoioideja keskikarkean perusaineksen seassa. Alueen viborgiittissa esiintyy satunnaisesti kapeita leikaavia hienorakeisia rapakivigraniittijuonia. Eräällä kohdalla eteläreunalla on viborgiitissa noin metrin leveä vaaka-asetoinen pegmatiittijuoni. Viborgiitti kuuluu laajaan Kaakkois-Suomen kallioperässä olevaan Viipurin rapakivimassiiviin ja on sen yleisin rapakivigraniittityyppi.

Korkiavuori-Palaneenmäen kallioselänteet ovat lakiosasta ja rinteiltään melko hyvin paljastunutta kalliomännikköjä osin avokallioista maastoa. Korkiavuoren pohjoisrinteellä on melko laaja-alaisia, tasaisia silokalliopintoja ja itäreunalla on 17 m korkea porrasmainen jyrkänne, jossa yksittäiset pystypinnat 5–10 m korkeita. Myös Palaneenmäen pohjoisreunalla on luoteeseen antavia mannerjätikön hiomia 5–10 m korkeita seinämäpintoja. Pystyseinämillä on moroutuminen melko yleistä. Seutu vapautui mannerjätiköstä yli 12 250 vuotta sitten, jolloin alue jäi syvälle Baltian jääjärven peittoon. Kalliomaasto paljastui vedestä maankohoamisen seurauksena Yoldiamerivaiheessa ja sitä seuranneessa Ancyliusjärvivaiheessa. Noin 8 000 vuotta sitten Litorinamerivaiheessa oli kallioselänne ympäristöineen kuivaa maata ja sijaitsi rantaviivasta kaukana sisämaassa. Litorinameren ylin ranta on seudulla noin 20–25 m nykyisen merenpinnan yläpuolella (Eronen ja Haila 1990).

Lakiosissa ja länsirinteessä on hyvin laajojakin poronjäkälikköpintoja. Korkiavuoren koillisreunan jyrkänteessä on rakosaniaistossa erikoisuutena tummaraunioista. Jyrkänteen alla on komea ja laaja lehtoalue, jonka puustona on kuusta ja harmaaleppää, pensaskerrokseen kuuluu lehtonäsiä ja kenttäkerrokseen mustakonnanmarjaa. Luoteisreunan alla on koivikko, jonka kenttäkerroksessa on mesimarjaa. Lakiosat ja rinteet ovat hakattu ja männylle taimettuneet. Itäjyrkänteen alustan lehto hyvin luonnontilainen tuulenskaatoineen.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 4

Muuttuneisuus: 4

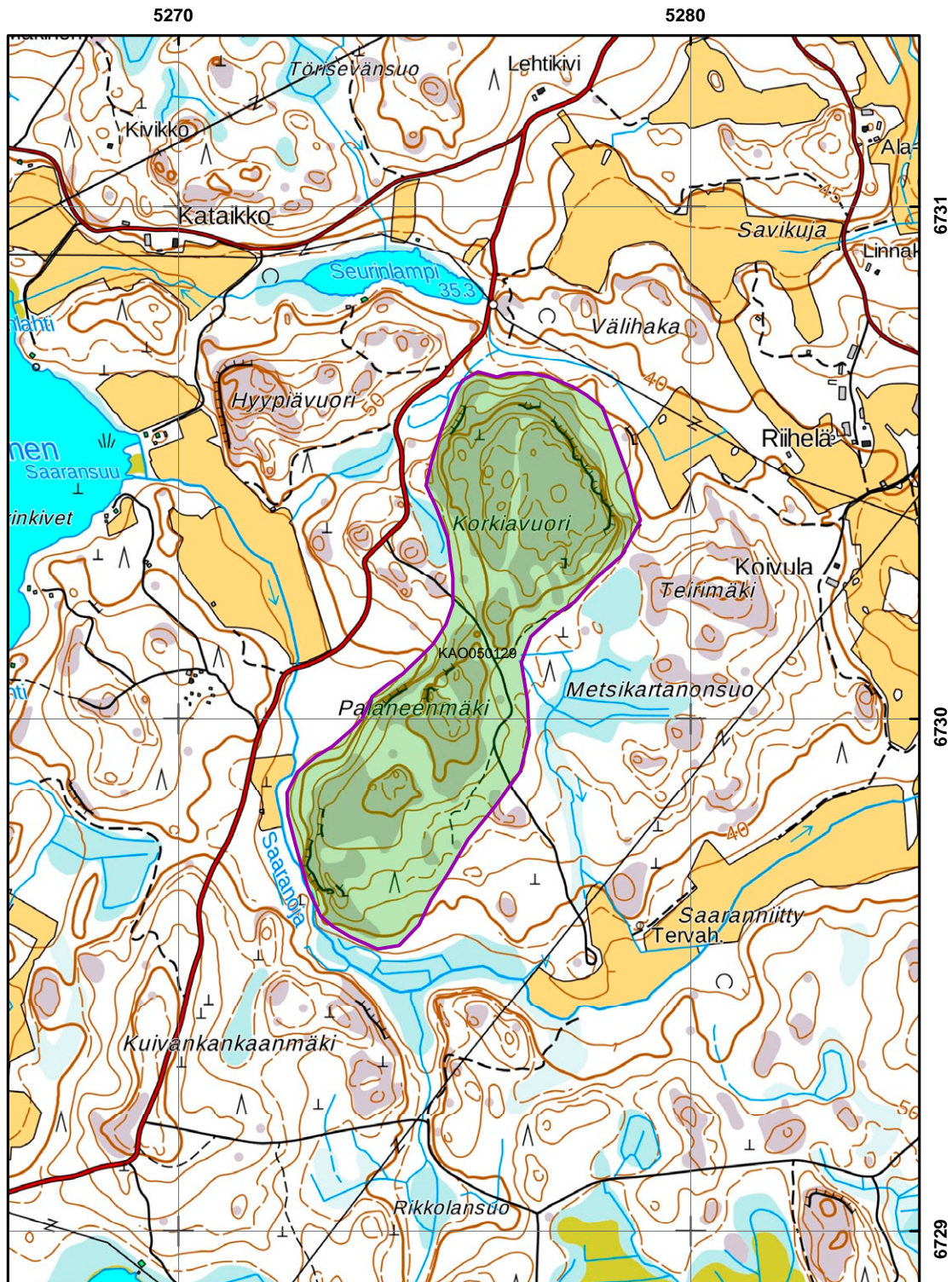
Lähiympäristön arvot: 4

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

KAO050129, Korkiavuori - Palaneenmäki

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

---- Natura 2000 -verkosto (viiva)
//// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
 Kallioalue

 SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050140 Vuorisenvuoren kalliojakso

Miehikkälä

Keskikoordinaatit: 6731121:544121 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 67ha **Korkeus:** 65 m mpy. **Suht. korkeus:** 38m

Kallioalueen sijainti: Miehikkälän kirkonkylästä 7 km koilliseen, 3 km Kaitain kylän lounaispuolella.

Luonnonsuojelualueet ja muut luontoa turvaavat alueet:

Alue kuuluu kokonaisuudessaan Vuorisenvuoren Natura-alueeseen (FI0414009).

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Vuorisenvuoren kalliojakso on metsämaastossa ylävää harjualueutta reunaava, kallioperän murroslinjan länsipuolelta rajaama pitkä ja kapea kalliojakso, joka rajautuu jyrkästi viettävänä alla oleviin lampiin ja suomaastoon tarjoaa paikoin erinomaisia näköaloja ympäristöön. Melko kumpuilevan metsämaaston takia kallioselännejakso ei erotu selkeänä profiilina kauemmas ympäristöön, mutta paikoin lähimaisemassa erottuvat kuitenkin länsireunan jyhkeät seinämäpinnat avoimemmilta paikoilta. Itäreunalla kallioselänteet sulautuvat sen sijaan melko huomaamattomasti rauhallisesti kumpuileviin männikköisiin kankaisiin, jonne myös rajautuminen on epämääräistä. Eteläpäässä Vuorisenvuoren länsijyrkänteiden reuna on eräs seudun parhaita näköalapaikkoja. Laelta avautuvaa kaunista metsämaisemaa hallitsevat alla olevat lammet, mutta myös pohjoisempaa Hunkkerinvuoren laelta avautuu hyviä, mutta hieman monotoonisempia metsämaisemia. Länsireunan jyrkänteiden seinämäpinnat ovat pienmaisemallisesti jylhiä nähtävyyksiä. Lähiympäristössä Vuorisenvuoren itäpuolella on valtakunnalliseen harjijensuojeluohjelmaan kuuluva Luotokankaan harjualue (HSO050049).

Alueen kivilaji on punertavan ruskeaa homogeenista viborgiittia, jossa esiintyy kookkaita kalimaasälpäplagioklaasiovoideja keskikarkean perusaineksen seassa. Alueen viborgiitti kuuluu laajaan Kaakkois-Suomen kallioperässä olevaan Viipurin rapakivimassiiviin ja on sen yleisin rapakivityyppi. Moroutuminen kalliopinnoilla paikoin voimakasta. Kallioselännejakso rajautuu länsireunastaan lähes pohjois-eteläsuuntaiseen kallioperän murrekseen. Eteläpäässä Vuorisenvuoren länsisivulla kohoaa 600 m matkalla 20–30 m korkea jyrkänte. Länsijyrkänteiden keskiosassa kohoavat hyvin harvarakoiset viborgiittiseinämät 10–15 m korkeina pintoina.

Seinämän pystypudotus on suurimmillaan 20 m ja seinämän alla on 5–10 m korkea kasvillisuuden peittämää mororinnettä. Pohjoisosassa Hunkkerinvuoren länsijyrkänteet ovat 15–20 m korkeita ja niissä yhtenäiset pystypinnat ovat 10 m korkuisia. Selänteiden laki-alueet ovat harvaa männikköä kasvavia laakeita rauhallisesti kumpuilevaa maastoa, jossa kohtalaisen laajat silokalliot ovat tasaisina pintoina.

Seutu vapautui mannerjäätiköstä yli 12 250 vuotta sitten, jolloin alue jäi syvälle Baltian jäärjärven peittoon. Kalliomaasto paljastui vedestä maankohoamisen seurauksena Yoldiameri- ja Ancylusjärvivaiheessa. Noin 8 000 vuotta sitten Litorinamerivaiheessa oli kallioselänne kuivaa maata. Litorinameren ylin ranta on seudulla noin 20 m nykyisen merenpinnan yläpuolella (Eronen ja Haila 1990).

Kalliokasvillisuus alueella on edustavaa ja monipuolista. Eteläosassa on uhanalaisen vuorimunkin (EN) ja harvinaisen keltamaitteen kasvupaikka. Alueen eteläosassa jyrkänten alla lehmuksia. Eteläosan lakialueet yleensä hakkaamattomia, paikoin tiheitä, eivät kovin suuripuisia metsiä. Jyrkänten alus on harvennettu puistomaiseksi. Jyrkänten alla olevista lammista pienempi on suolauttarantainen, tumman dystrofinen, isommalla on myös viljelysrantaa. Eteläpuoliset kumpareet ovat luonnoltaan vaihtelevia, ja niillä kasvaa mm. kalliokieloa ja lehmusta.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 4

Muuttuneisuus: 3

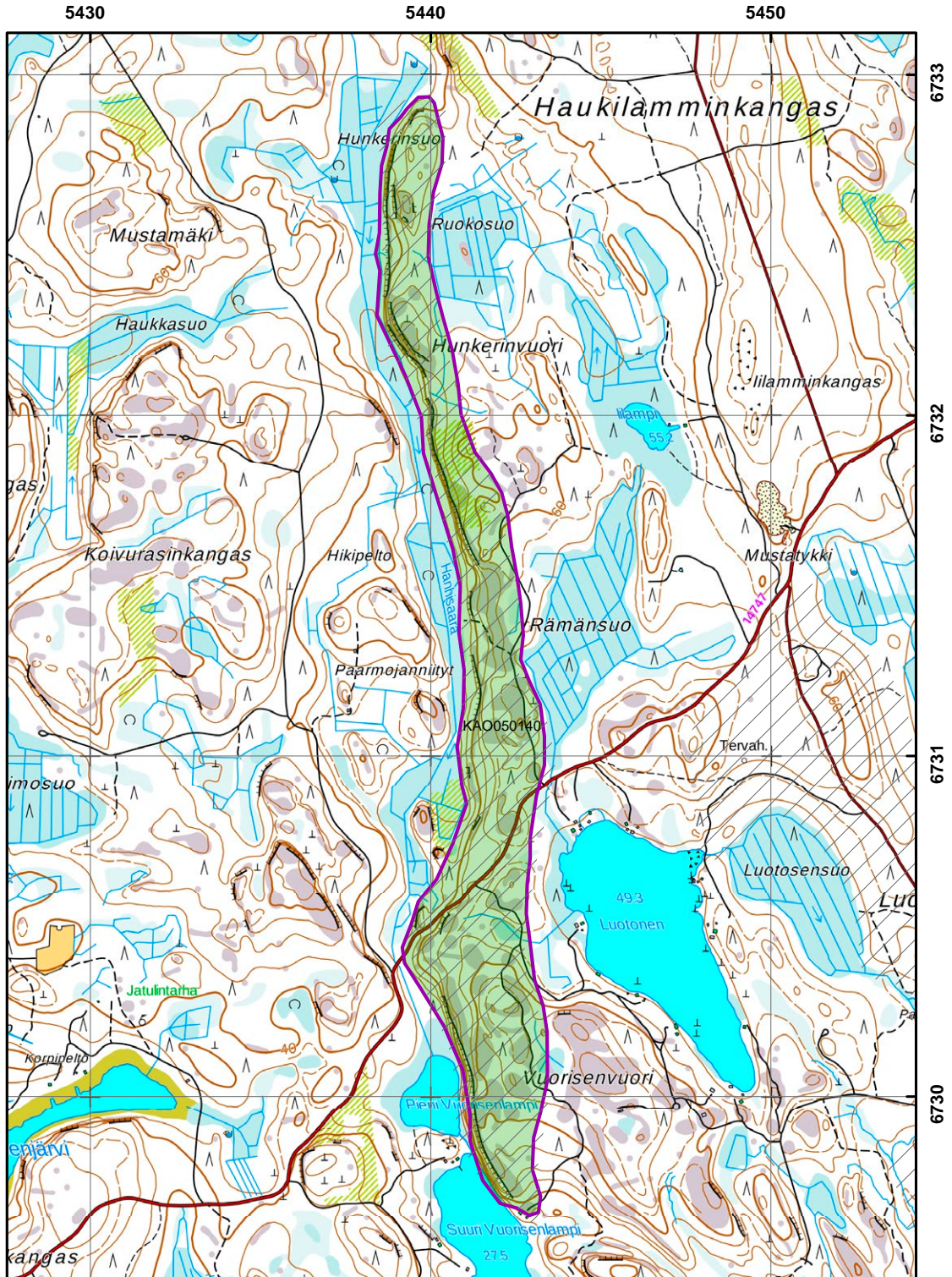
Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

KAO050140, Vuorisenvuoren kalliojako

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- /// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:15 000

KA0050135 Soukkionvuori

Miehikkälä, Virolahti

Keskikoordinaatit: 6723735:542595 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 35ha **Korkeus:** 55 m mpy. **Suht. korkeus:** 40m

Kallioalueen sijainti: Miehikkälän kirkonkylältä 5 km kaakkoon, Tyllinjärven rannalla.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Soukkionvuori on Tyllinjärven etelärannalla sijaitseva jyrkänteinen ja kumpareinen kallio- selänteiden alue, joka rajautuu pääasiassa hieman kumpuileviin soistuneisiin kallometsiin. Pohjoisreunastaan Soukkionvuori rajautuu ruovikkoiseen Tyllinjärven rantaan ja itäpuolella pieniin peltokaistaleisiin. Soukkionvuori erottuu ympäristöön lähinnä korkeampana metsäisenä kohoumana. Pohjois- ja koillispuolelta Tyllinjärven ja sen länsirannan suunnasta katsottaessa, erottuu Järvenpäänvuoren jyrkänteisen ja korkean koillisseinämän kalliopinnat selvästi maisemassa. Vastaavasti pohjoisreunalta jyrkänteiden päältä avautuu edustava, avara ja vaihteleva maisema Tyllinjärvelle ja sen länsirannan pelloille. Alueen itäosassa on peitteisempi ja matalampi pieni Perskallion jyrkänteinen kumpare, jossa on Tyllinjärven rannassa on kesämökkejä. Viereinen Tyllinjärvi kuuluu Leukaniemen ja Tyllinjärven Naturaalueeseen (FI0414002 ja FI0414008) ja on arvokas lintuvesiensuojeluohjelman kohde (LVO050131).

Alueen kivilaji on punertavan ruskeaa viborgiittia, jossa esiintyy kookkaita 1-6 cm läpimitaisia kalimaasäpläplagioklaasiovoideja keskikarkean perusaineksen seassa. Viborgiittissa on satunnaisesti kapeita leikaavia hienorakeisia rapakivigraniittia osueina ja kapeita kvartsijuonia. Alueen viborgiitti kuuluu laajaan Kaakkois-Suomen kallioperässä olevaan Viipurin rapakivimassiiviin ja on sen yleisin rapakivityyppi. Lakialue on hyvin paljastunutta kuutiorakoilun lohkomaa ja kumpuilevaa mannerjäätikön hiomaa kalliomaastoa, jossa silokalliot eivät kuitenkaan ole erityisen laajoja. Etelään viettävillä porrasmaisilla kalliopinnoilla on viborgiitin moroutuminen voimakasta. Pohjoisosassa Järvenpäänvuoren lounaisreunalla on 25 m korkea jyrkänne, jossa on 15–20 m korkeita pystyseinämäpintoja. Seutu vapautui mannerjäätiköstä yli 12 250 vuotta sitten, jolloin alue jäi syvälle Baltian jääjärven peittoon. Kalliomaasto paljastui vedestä maankohoamisen seurauksena Ancyclusjärvi-vaiheessa. Noin 8 000 vuotta sitten Litorinamerivaiheessa oli kallioselänne kuivaa maata. Tuolloin viereinen Tyllinjärvi oli osa kapeaa Litorinameren lahtea. Litorinameren ylin ranta on seudulla noin 20 m nykyisen merenpinnan yläpuolella (Eronen ja Haila 1990).

Soukkionvuori on kasvillisuus on monipuolista ja edustavaa. Lakikallioilla ja jyrkäntien läheisillä kalliokumpareilla on melko hyvin kehittyneitä poronjäkälikköjä. Laella kalliomännikköjen välisissä painanteissa on pieniä soistumia ja kallioalueen lounaisjuurella myös laajempi korpikuvio. Järvenpäänvuoren pohjoisjyrkänteen alla on kivikkoista lehtoa, jossa kasvaa mm. lehtomataraa, mustakonnanmarjaa ja lehtotesmaa ja kauniita saniaiskasvustoja.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 4

Muuttuneisuus: 4

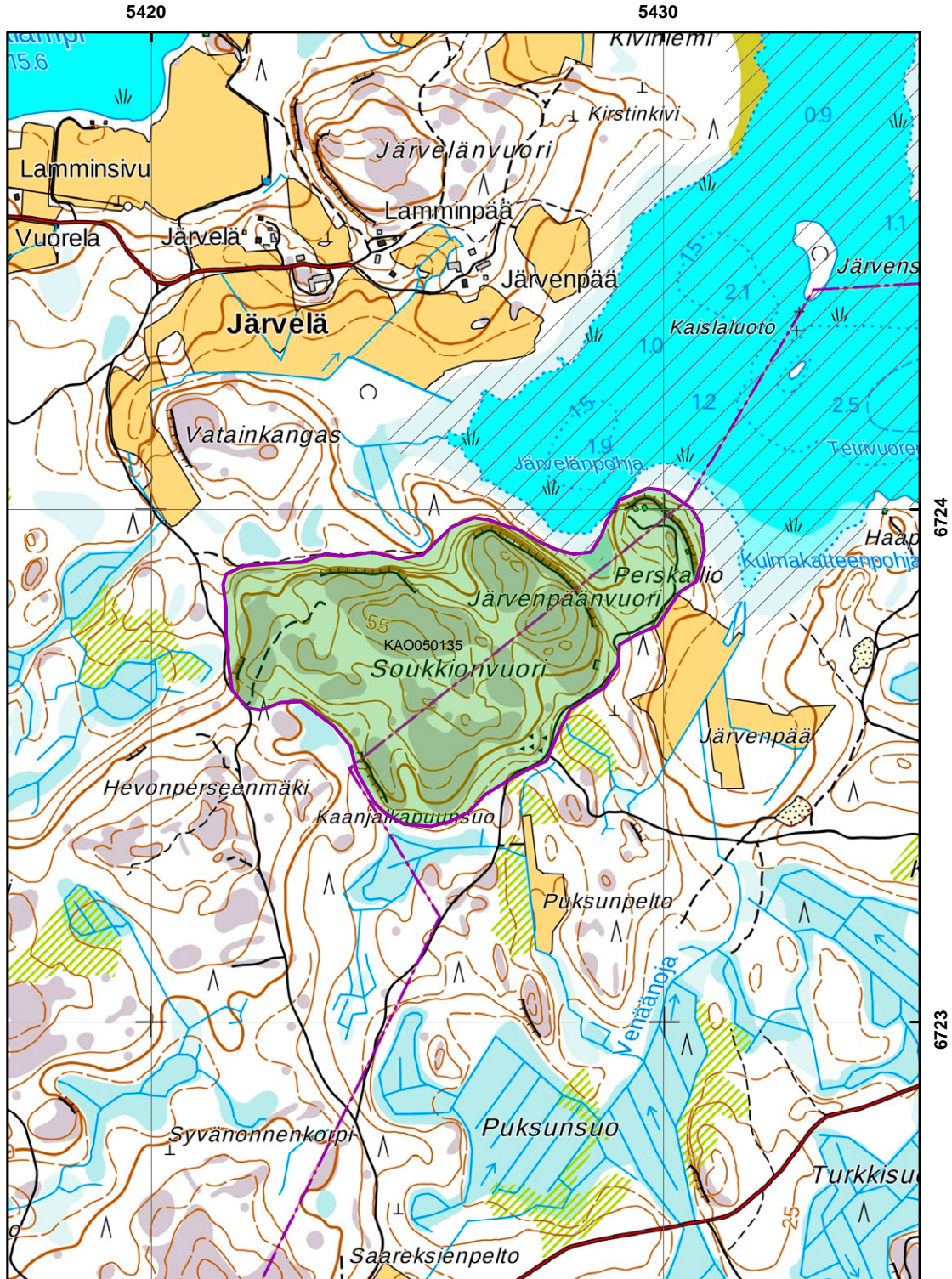
Lähiympäristön arvot: 1

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

KAO050135, Soukkionvuori

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- //// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 2000 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050147 Leunanmäki

Parikkala

Keskikoordinaatit: 6822878:624053 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 38ha **Korkeus:** 147 m mpy. **Suht.korkeus:** 78m

Kallioalueen sijainti: Parikkalan keskustasta 9 km länsilounaaseen, Simpelejärven länsirannalla.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Leunanmäki on Simpelejärven länsirannalla Peruspohjanlahden pohjukassa oleva korkea luode-kaakkosuuntainen metsäinen kallioselänne, joka kohoaa 78 m Simpelejärven pintaa korkeammalle. Se erottuu korkeana metsäisenä kohoumana niin järven kuin mantereinkin suunnista. Leunanmäki hallitsee maisemallisesti ympäristöään ja rajautuu eteläreunastaan järveen ja osittain lahdenpohjukan peltoihin. Leunanmäen lakiosista avautuu erinomaiset ja vaihtelevat näköalat Simpelejärvelle ja ranta-alueen pelloille, jossa viljelysten keskellä virtaava pieni Peruspohjanjoki laskee Peruspohjanlahteen.

Alueen kivilaji on harmaata, keskirakeista granaatti-, kordieriitti- ja sillimaniittipitoista kinzigiittiä, jossa vaalea neosomiaines on keski-karkearakeista graniittia tai pegmatiittigraniittia. Kinzigiitti on ollut alun perin alumiinipitoinen savihiekkasedimentti, joka on metamorfoitunut korkeissa paine- ja lämpötilaolosuhteissa svekofennialaisessa vuorenpoimutuksessa. Se on 1900 miljoonaa vuotta vanhan svekofennialaisen liuskevyöhykkeen itäosaa ja kuuluu svekokarjalaisen vuorijonon syvältä kuluneisiin juuriosiin (Nykänen 1983).

Kallioperän murrosten ja ruhjeiden suuntaus näkyy ympäristön korkokuvassa selvänä luode-kaakkosuuntaisena juovaisuutena. Myös Leunanmäen etelä- länsi- ja pohjoisrinteet ovat jyrkänteisiä ja voimakkaan luodekaakkosuuntaisen rakoilun lohkona. Seinämäpinnat eivät ole jyrkillä rinteillä erityisen korkeita. Lakiosan kallioid ovat pääasiassa ohuen moreeniaineksen peittämää maastoa ja kallio on paremmin paljastuneena vain rinteiden jyrkänteissä. Leunanmäki sijaitsee I ja II Salpausselän välisessä maastossa ja sen korkein laki-alue ja ylärinteet ovat olleet jääkauden lopulta asti vedenkoskematonta maastoa. Leunanmäen alarinteitä on huuhtonut Baltian jääjärven vedet noin 100 m (mpy) korkeudelta lähtien alaspäin. Jääkauden lopulla Baltian jääjärvi muodosti makeavetiseen jääjärven, joka patoutui mannerjäätikön edustalle ja täytti Itämeren altaan eteläosan. Baltian jääjärvi -vaihe päättyi 11 590 vuotta sitten, kun mannerjäätikkö sulii Billingenin vuoren alueelta Keski-Ruotsissa Vättern-järven länsipuolella ja jääjärven pinta laski lyhyessä ajassa lähes 30 m valtameren pinnan tasoon. Baltian jääjärvivaiheessa syntyneet muinaisrannat edustavat vanhimpia jääkauden lopulla syntyneitä rantapintoja, joita esiintyy ainoastaan Salpausselkien vyöhykkeessä.

Leunanmäen kasvillisuus vaihtelevaa ja monipuolista. Lounaisjyrkänteessä on kookkaita lehmuksia ja muutakin lehtokasvillisuutta. Korkein laki on rehevää, kaskenjälkeistä sekametsää. Paikoin esiin pistävillä viistoilla silokalliopinnoilla kasvaa lehtomäkiminttu-kivikkoalvejuurikasvustoja (lehtomäkiminttu 2010: RT). Rinteillä kalliuseinämien alla on varsin monipuolista lehtokasvillisuutta, jossa lajistona mm. lehtokuusamaa, lehtonäsiää, kaiheorvokkia ja mustakonganmarjaa. Alueen metsät on käsitelty vaihtelevasti. Leunanmäen vieriset notkot hyvin vehmaita ja lehtipuustoisia. Lähialueen pellot ovat viljeltyjä.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 3

Monikäyttö arvot: 4

Muuttuneisuus: 4

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

Kirjallisuus:

Nykänen, O. 1983. Punkaharjun ja Parikkalan kartta-alueiden kallioperä. Suomen geologinen kartta 1:100 000, Kallioperäkarttojen selitykset, lehdet 4124+4142 ja 4123+4114. Geologinen tutkimuslaitos. Espoo. 81 s.

KAO050147, Leunanmäki

6240

6824
6823
6822

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

..... Natura 2000 -verkosto (viiva)

//// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto

■ Kallioalue

SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 2000 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos
 1:10 000

KA0050149 Lauhanvuori

Parikkala

Keskikoordinaatit: 6821145:623107 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 22ha **Korkeus:** 147 m mpy. **Suht. korkeus:** 65m

Kallioalueen sijainti: Parikkalan keskustasta 11 km länsilounaaseen, Simpelejärven länsipuolella.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Lauhanvuori sijaitsee pienen Lauhanlammen koillisrannalla ylänköisessä kumpuilevassa metsämaastossa. Se kokoa yli 60 m ympäristöään korkeammalle ja rajautuu eteläreunastaan jyrkänteisenä Lauhanlampea reunustaviin pieniin peltoihin. Lauhanvuoren jyrkkäpiirteinen etelärinne erottuu komeana äkkijyrkkänä metsäisenä kohoumana alapuoliselle Lauhanlammentielle lounaaseen Lauhalammelle, mutta muutoin se sulautuu osaksi voimakkaasti kumpuilevia korkeita kalliometsiä. Lauhanvuori on hyvä paikallinen näköalapaikka. Sen laen eteläreunalta avautuu hieno näköala viereiselle Lauhanlammelle ja sen rannoille. Myös eteläreunan jyrkänteet alapuolisine louhikkoineen ovat pienmaisemallisesti vaikuttavia. Lakiosa väljennettyä koivumännikköä ja jyrkänteiden reunat vanhaa männikköä. Mäen juurella on Lauhalammen viljelystila peltoineen. Viereinen Lauhanlampi on osaksi suorantainen, dystrofinen järvi. Muu ympäristö on vaihtelevasti käsiteltyä talousmetsää.

Alueen kallioperä on harmaata, keskirakeista kinzigiittiä, jossa esiintyy paikoin granaatti-, kordieritti- ja sillimanittiporfyroblasteja ja vaaleaa graniittista neosomia. Se kuuluu svekofennialaisen liuskevyöhykkeen itäosaan ja edustaa svekokarjalaisen vuorijonon syvälle kuluneita juuriosia. Alun perin kinzigiitti on kerrostunut alumiinirikkaana savihiekkasedimenttinä merenpohjalle ja metamorfoitunut korkeissa paine- ja lämpötilaolosuhteissa noin 1900 miljoonaa vuotta sitten vuorijononpoimutuksen yhteydessä (Nykänen 1983).

Lauhanvuori rajautuu jyrkänteisenä länsiluode-itäkaakkoisuuntaiseen kallioperän murrosvyöhykkeeseen. Murroslinjat ja ruhjeet näkyvät myös laajalti ympäröivän maaston korkokuvan juovaisuutena, jota ilmentävät pienet järvaltaat ja niitä reunustavat pellot ja korkeammat maakannakset Simpelejärven länsipuolella. Lauhanvuoren eteläjyrkänne putoaa monin paikoin 15–20 m korkeana melko pystyasentoisena viistona seinämänä jyrkkään alarinteeseen, jossa taluslouhikossa suuria lohkareita. Lauhanvuori lakiosassa kalliopaljastumia on kohtalaisesti, vaikka pääasiassa kalliopinta on laajalti ohuen moreeniaineksen peittämää. Laen silokalliot ovat pieniä. Lauhanvuori sijaitsee I ja II Salpausselän välisessä maastossa ja sen korkein lakialue ja ylärinteet ovat vedenkoskematonta maastoa. Sen alarinteitä on huuhtonut Baltian jääjärven vedet noin 100 m korkeudella mpy.

Alueen kalliokasvillisuus on melko edustavaa, mutta tavanomaista eikä rinteiden alla oleva lehtoisuus ole kovin selvää. Lakiosan silokalliot niukkalajisia jäkälikköjä. Länteen suistuvan suuren jyrkänteen yläreunassa on viistosti viettävä kalliopinta, jolla jäkälämosaiikin lisäksi kasvaa mäkitervakkoa ja kiviyrttikasvustoja. Jyrkänteen alla on kuivanluontoista lehtokasvillisuutta, jossa on mm. lehtomäkiminttua (2010: RT), valkolehdokkia ja sinivuokkoa. Pääosa jyrkänteen alustasta on hikevää koivumännikköä, jossa esiintyy mm. sinivuokkoa ja aholeinikkiä.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 4

MAISEMA ARVO: 2

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 3

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

Kirjallisuus:

Nykänen, O. 1983. Punkaharjun ja Parikkalan kartta-alueiden kallioperä. Suomen geologinen kartta 1:100 000, Kallioperäkarttojen selitykset, lehdet 4124+4142 ja 4123+4114. Geologinen tutkimuslaitos. Espoo. 81 s.

KAO050149, Lauhanvuori

6230

KA0050150 Halonmäki

Parikkala

Keskikoordinaatit: 6826665:624023 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 27ha **Korkeus:** 147 m mpy. **Suht. korkeus:** 64m

Kallioalueen sijainti: Parikkalan keskustasta 9 km länteen, Simpelejärven länsirannalla.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Halonmäki on Simpelejärven Haapalahden länsirannalla oleva jyrkkäpiirteinen yli 60 m ympäristöstään kohoava kallioselänne. Se erottuu korkeana kallioisena metsäselänneenä itäpuolelta katsottaessa ja rajautuu selkeästi ympäristöstään lukuun ottamatta luoteen suuntaa, jonne kalliomaasto jatkuu samankaltaisena. Halonmäen koillisreunan viisto-yrkännteiset kalliopinnat erottuvat erinomaisesti puuston lomitse viereiselle Melkoniementielle lähimaisemassa. Halonmäen ylärinteiltä yrkännteiden päältä avautuu edustavia näköaloja itään Haapalahdelle. Erikoisia pienmaisemia on Halonmäen lounaisrinteessä, jossa on paikallinen matkailunähtävyys lohkareluolamuodostuma Kivikirkko. Kivikirkkoa on käytetty mahdollisesti sotien aikaisena piilopaikkana ja 1700 luvun alussa Isovihän aikaan jumalanpalveksien pitopaikkana.

Alueen kallioperä on harmaata, keskirakeista kinzigiiittiä, jossa esiintyy paikoin granaatti-, kordieriitti- ja sillimanittiporfyroblasteja ja vaaleaa graniittista neosomia. Se kuuluu svekofennialaisen liuskevyöhykkeen itäosaan ja edustaa svekokarjalaisen vuorijonon syvälle kuluneita juuriosia. Alun perin kinzigiiitti on kerrostunut alumiinirikkaana savihiekkasedimenttinä merenpohjalle ja metamorfoitunut korkeissa paine- ja lämpötilaolosuhteissa noin 1900 miljoonaa vuotta sitten vuorijononpoimutuksen yhteydessä (Nykänen 1983).

Halonmäki muodostaa hieman kiilamaisen NW-SE-suuntaisen kallioselänneen, joka rajautuu sitä reunustaviin kallioperän murroslijnjoin. Murrosvyöhykkeet ja ruhjeet näkyvät myös laajalti ympäröivän maaston korkokuvassa juovaisuutena, jota ilmentävät pitkulaiset järviaaltaat, pellot ja saaret ja korkeammat maakannakset Simpelejärven länsipuolella. Halonmäen lakiosassa on kalliopaljastumia kohtalaisesti, vaikka kalliopinta on laajalti ohuen moreeniaineksen peittämää. Lakiosan ja rinteiden silokalliopinnat ovat matalia ja kuperia selännteitä. Rinteiden reunusyrkännteet ovat enimmäkseen viistopintaisia ja mannerjäätikön hiomia. Halonmäen lounaisrinteen eteläosassa on kalliolohkojen muodostama "Kivikirkko". Se on lohkareluolamuodostuma, joka on kattoosastaan avoin holvimainen tila, jonne pääsee kalliolohkojen välisistä kapeista luolannemaisista sisäänkäynneistä. Halonmäki sijaitsee I ja II Salpausselän välisessä maastossa ja sen korkein lakialue ja ylärinteet ovat jääkauden jälkeen olleet vedenkoskemattomaa maastoa. Halonmäen alarinteitä on huuhtonut Baltian jääjärven vedet noin 100 m nykyistä merenpintaa korkeammalla.

Alueen kalliokasvillisuus on karunluontoista. Lakiosien kalliot ovat poronjäkälikköä. Kalliohyllyillä on mäkitervakkokasvustoja ja seinämällä rakosaniaistoja. Lounaisjyrkänteellä on lehtomaista kasvillisuutta. Kivikirkon kohdalla rauduskoivu-harmaalepikossa kasvaa sinivuokkoa, mustakonnanmarjaa, lehtomäkiminttua (2010: RT) ja kevätlinnunhernettä sekä lehtokortetta ja lehtomaitikkaa. Lehtoisuus jatkuu pitkin jyrkänteen alustaa voimalinjalle asti.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 2

Muut arvot:

Historialliset arvot: 3

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 4

Lähiympäristön arvot: 3

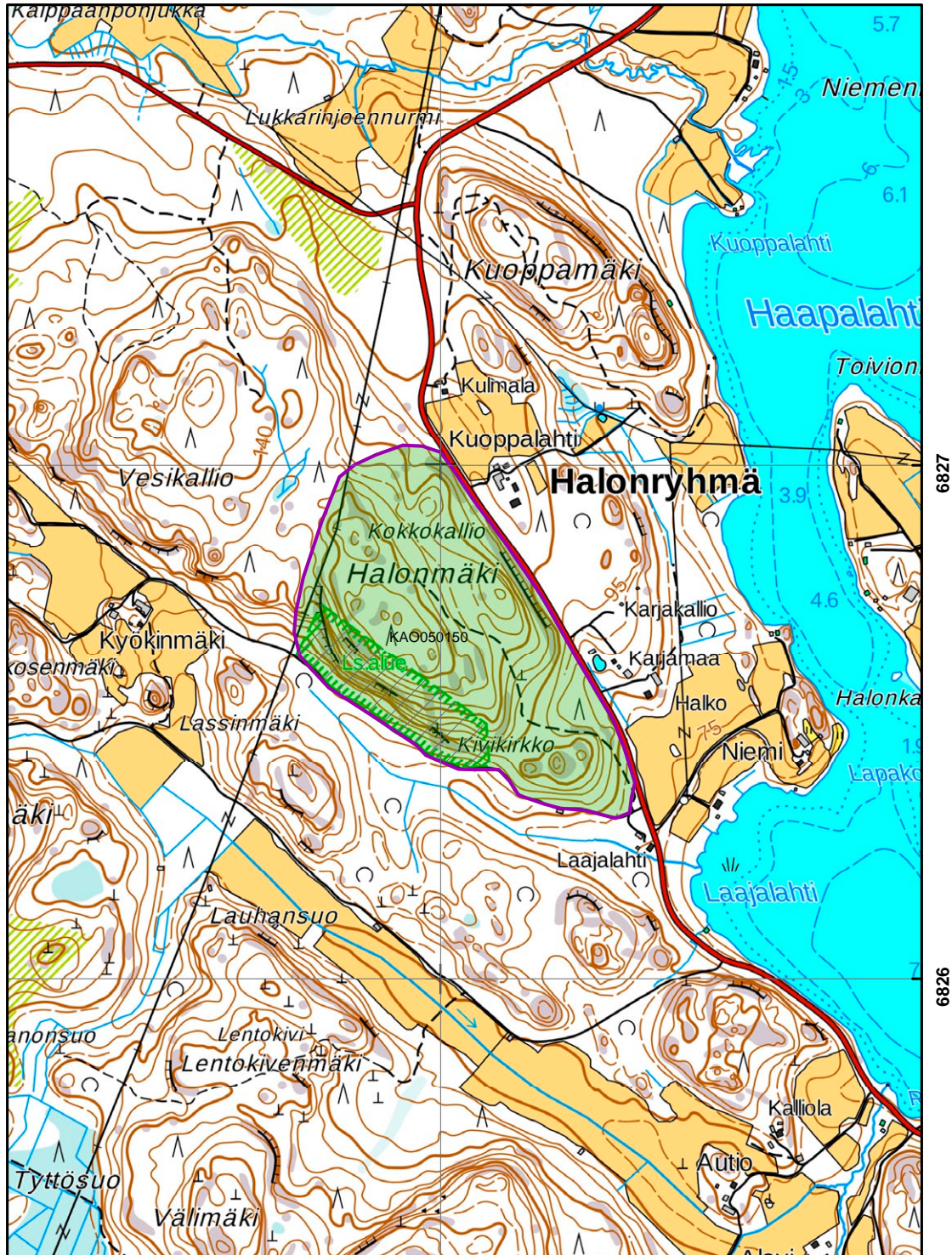
KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

Kirjallisuus:

Nykänen, O. 1983. Punkaharjun ja Parikkalan kartta-alueiden kallioperä. Suomen geologinen kartta 1:100 000, Kallioperäkarttojen selitykset, lehdet 4124+4142 ja 4123+4114. Geologinen tutkimuslaitos. Espoo. 81 s.

KA050150, Halonmäki

6240

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- /// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 2000 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050151 Aittavuori

Parikkala

Keskikoordinaatit: 6823441:625318 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 17ha **Korkeus:** 120 m mpy. **Suht. korkeus:** 51m

Kallioalueen sijainti: Parikkalan keskustasta 8 km länsilounaaseen, Simpelejärven länsirannalla.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Aittavuori on maisemallisesti merkittävä kallioselänne, joka hallitsee Simpelejärven Kokkosaarenlahden länsirannan maisemaa. Se rajautuu selkeästi itäreunastaan Simpelejärven ja muilla suunnilla lahdenpohjukan peltoihin ja pieniin metsäsaarekkeisiin. Aittavuori kohoaa kohoaa 51 m Simpelejärven pintaa korkeammalle ja erottuu jyrkkäpiirteisinä osittain kallioisena selänteenä ympäristöön, joskin ympäristössä on monia muitakin yhtä teräväpiirteisiä kalliomäkiä. Lakiosista avautuu erinomaiset ja hienot näköalat Simpelejärvelle ja ranta-alueen pelloille. Laelta ja etelähuiipun rantajyrkänteeltä avautuu komeat näköalat Simpelejärvelle. Lakien välisen notkelman eteläsuulla on perimätiedon mukaan ollut paja ja torppa. Paikka tunnetaan nimellä Kirstinkontu.

Alueen kallioperä on harmaata, keskirakeista kinzigiittiä, jossa esiintyy paikoin granaatti-, kordieriitti- ja sillimanittiporfyroblasteja ja vaaleaa graniittista neosomia. Se kuuluu svekofennialaisen liuskevyöhykkeen itäosaan ja edustaa svekokarjalaisen vuorijonon syvälle kuluneita juuriosia. Alun perin kinzigiitti on kerrostunut alumiinirikkaana savihiekkasedimenttinä merenpohjalle ja metamorfoitunut korkeissa paine- ja lämpötilaolosuhteissa noin 1900 miljoonaa vuotta sitten vuorijononpoimutuksen yhteydessä (Nykänen 1983).

Aittavuori on lakiosistaan ja rinteiltään kohtalaisen hyvin paljastunutta kalliomaastoa. Aittavuoren itärinteen 25 m korkeassa alaosan jyrkänteessä on rakoilun lohkomia, melko pystyasentoisia seinämäpintoja. Yksittäiset seinämäpinnat ovat 5–15 m korkuisia ja osittain mannerjäätikön sileäksi hiomia. Länteen ja etelään avautuvilla rinteillä on kalliopinnat viisotomaisen jyrkkiä ja kuperia. Aittavuoren korkeimmalla laella on kuperia, hieman tavanomaista edustavampia silokallioselännteitä. Paikoin on rinteiden alla kookkaita lohkaraita. Aittavuori sijaitsee I ja II Salpausselän välisessä maastossa ja sen korkein lakialue on vedenkoskematon maastoa. Baltian jääjärven vedet ovat peittäneet Aittavuoren kalliorinteitä noin 100 m:n korkeudelta mpy lähtien alaspäin.

Kalliokasvillisuus ei ole kallioalueella kovin hyvin kehittynyttä. Aitavuoren kallioiset lakikumpareet ovat poron- ja hirvenjäkälikköä ja kalliomänniköitä. Jyrkänteiden raoissa on saniaistuppaita ja hyllyillä kasvaa isomaksaruohoa. Alempana rinteillä hikevyys ja lehtoisuus lisääntyy. Erityisen upea on alueen keskiosassa lakikumpareiden välisessä notkossa oleva lehmuslehto, jossa kookkaissa harmaalepissä ja kuusissa kiipeilee alikasvustona salkohumalaa. Laji on todennäköisesti peräisin alueella olleesta torpan ja pajan muodostamasta pihapiiristä.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 2

Muut arvot:

Historialliset arvot: 3

Monikäyttö arvot: 4

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

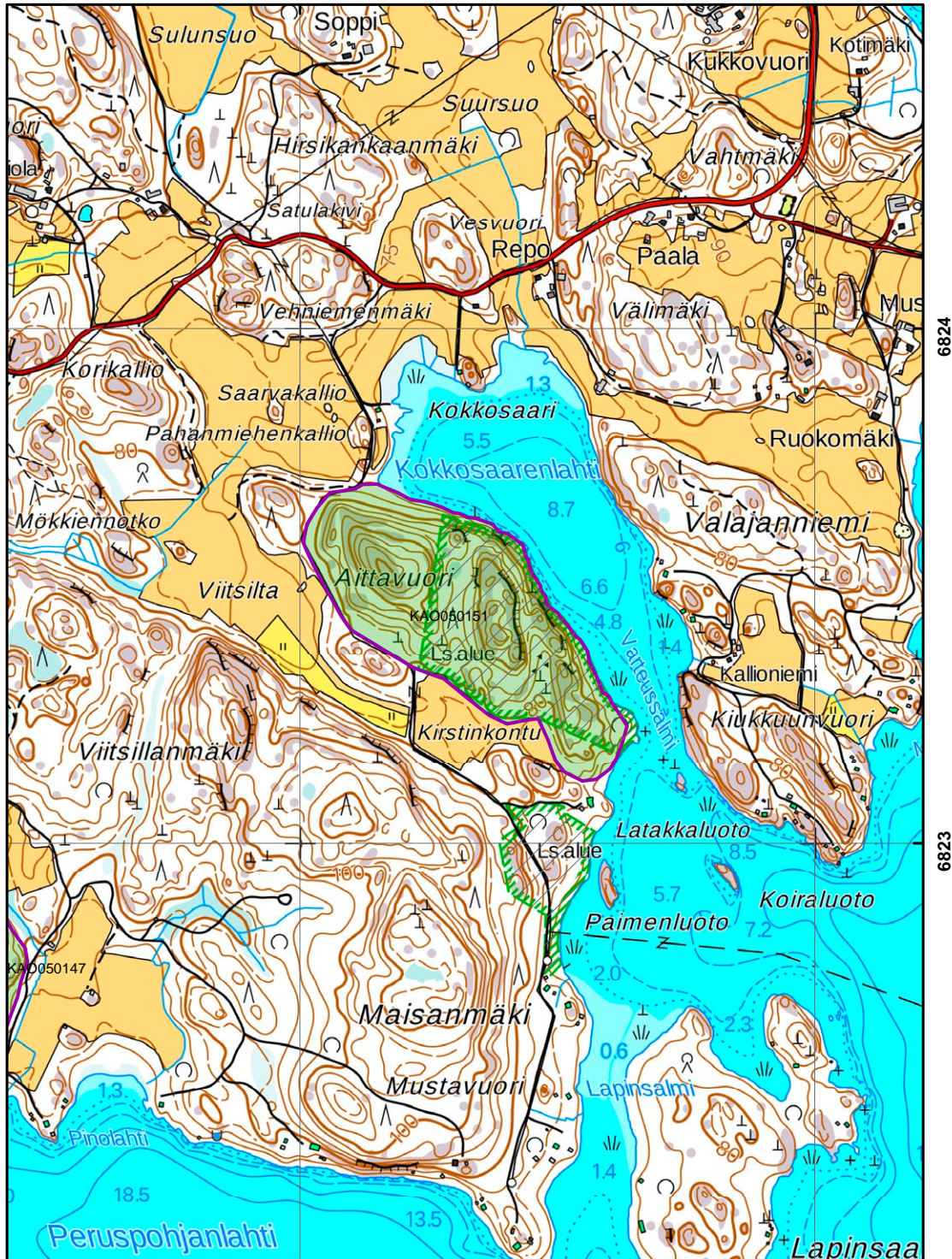
Kirjallisuus:

Nykänen, O. 1983. Punkaharjun ja Parikkalan kartta-alueiden kallioperä. Suomen geologinen kartta 1:100 000, Kallioperäkarttojen selitykset, lehdet 4124+4142 ja 4123+4114. Geologinen tutkimuslaitos. Espoo. 81 s.

KAO050151, Aittavuori

6250

6260

6824

6823

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

•••• Natura 2000 -verkosto (viiva)

//// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto

■ Kallioalue

SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050152 Äijönvuori

Parikkala

Keskikoordinaatit: 6824241:627288 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 5ha **Korkeus:** 95 m mpy. **Suht. korkeus:** 26m

Kallioalueen sijainti: Parikkalan keskustasta 6 km länsilounaaseen, Simpelejärven länsirannalla.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Melkoniemessä sijaitseva Äijönvuori on Simpelejärveen työntyvä kallioinen niemi, jonka laki kohoaa 26 m järven pintaa korkeammalle. Äijönvuoren kuperat kallioiset selänteet rajautuvat selvästi Simpelejärveen ja sen tasaisiin ranta-alueisiin ja erottuvat harvan mändikön seasta lähiympäristöön selvästi. Lakiosasta ja kalliorinteiden jyrkänteisten rinteiden reunoilta avautuu kauniita ja edustavia, jonkin verran puuston rajoittamia näköaloja Simpelejärvelle ja alaville viljelysvaltaisille rannoille. Pienmaisemallisesti kallioalue on kiinnostava jylhien rakoilleiden jyrkännemuotojen ja erikoisten kallioluolien ansiosta. Äijönvuori on tunnettu lukuisista luolistaan, joilla on myös kulttuurihistoriallista merkitystä ja ne ovat myös paikallinen nähtävyys. Äijönvuoren luolat ja onkalot ovat olleet paikallisten ihmisten piilopaikkoja vaikeina aikoina. Nykyisin luolat ovat suosittu paikallinen nähtävyys, joka on joskus mainittu myös matkailuesitteissä. Äijönvuoren niemessä on useita kesämökkejä.

Alueen kallioperä on harmaata, keskirakeista migmatiittista kinzigiittiä, joka kuuluu svekofennialaisen liuskevyöhykkeen itäosaan ja edustaa svekokarjalaisen vuorijonon syvälle kuluneita juuriosia. Kinzigiitissä esiintyy paikoin granaatti-, kordieriitti- ja sillimanittiporfyyroblasteja ja siinä on runsaasti vaaleaa graniittista neosomia. Alun perin kinzigiitti on kerrostunut alumiinirikkaana savihiekkasedimenttinä merenpohjalle ja metamorfoitunut korkeissa paine- ja lämpötilaolosuhteissa noin 1900 miljoonaa vuotta sitten vuorijononpoimutuksen yhteydessä (Nykänen 1983).

Äijönvuoren jyrkänteiset kallioselänteet kohoavat 20–25 m ympäristöstään. Alue on kumpareisten silokallioiden, jyrkänteiden ja hioutuneiden ja halkeilleiden kalliolohkojen mosaiikkia. Äijönvuoren kallioselänne rajautuu kallioperän luode-kaakkosuuntaisiin muroslijnjoin ja ruhjeisiin, jotka näkyvät myös laajalti Simpelejärven länsirannan korkokuvassa mm. pitkulaisina järviäلتaina, peltoina ja saarina sekä korkeiden maakannasten muotoina. Vuoren jyrkänteiset seinämäpinnat ovat 5–10 m korkeita. Alueella on useita rakoilun synnyttämiä luolia, jotka ovat syntyneet kallioiden rikkonaisiin kohtiin ja paikoin loh-kareiden romahdettua ylikaltevien jyrkänteiden katveista. Suurin luolakompleksi on Äijönvuoren pohjoisosassa jyrkänteen tyvellä. Se on 25 m pitkä gneissikalliossa oleva rakoluola,

jossa on kaksi suuaukkoa. Toinen on noin 5 m korkeudella järven pinnasta ja toinen lähellä vuoren lakea. Luolan yläpuolella samassa halkeamassa on noin 10 m pitkä umpiperä. Umpiperiä on myös varsinaisessa luolassa. Lattiat ovat rapautumistuotteita, kalliota ja loh-kareita. Lähellä on pari pienempää luolaa. Perimätiedon mukaan luolassa on asunut piruja, joilta haettiin apua sekä uhrien että tietäjien avulla. (Kejonen ym. 2015). Äijönvuori sijaitsee I ja II Salpausselän välisessä maastossa ja se on veden huuhtomaa maastoa, kun alue vapautui mannerjäädästä noin 12 000 vuotta sitten jäi Äijönvuoren laki noin 5 m syvyyteen Baltian jääjärven pinnan alle.

Alue ei ole biologisilta arvoiltaan kovin merkittävä. Lakiosat ovat pääasiassa karuja poronjäkälökköjä, lisäksi kuluneilla kohdilla on kivisammalikkoo. Jyrkänteissä rakosaniaistoja, seinämien juurella ja hyllyillä kivikkoalvejuurta. Vuoren yläosan puusto on kalliomännikköä, mutta alempana rinteessä harmaalepikkoo ja kuusialikasvusta sekä lepästä harvennettuja puhtaita kuusikoita. Notkoissa kasvaa monin paikoin runsaasti isoalvejuurta.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 4

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 3

Monikäyttö arvot: 2

Muuttuneisuus: 4

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

Kirjallisuus:

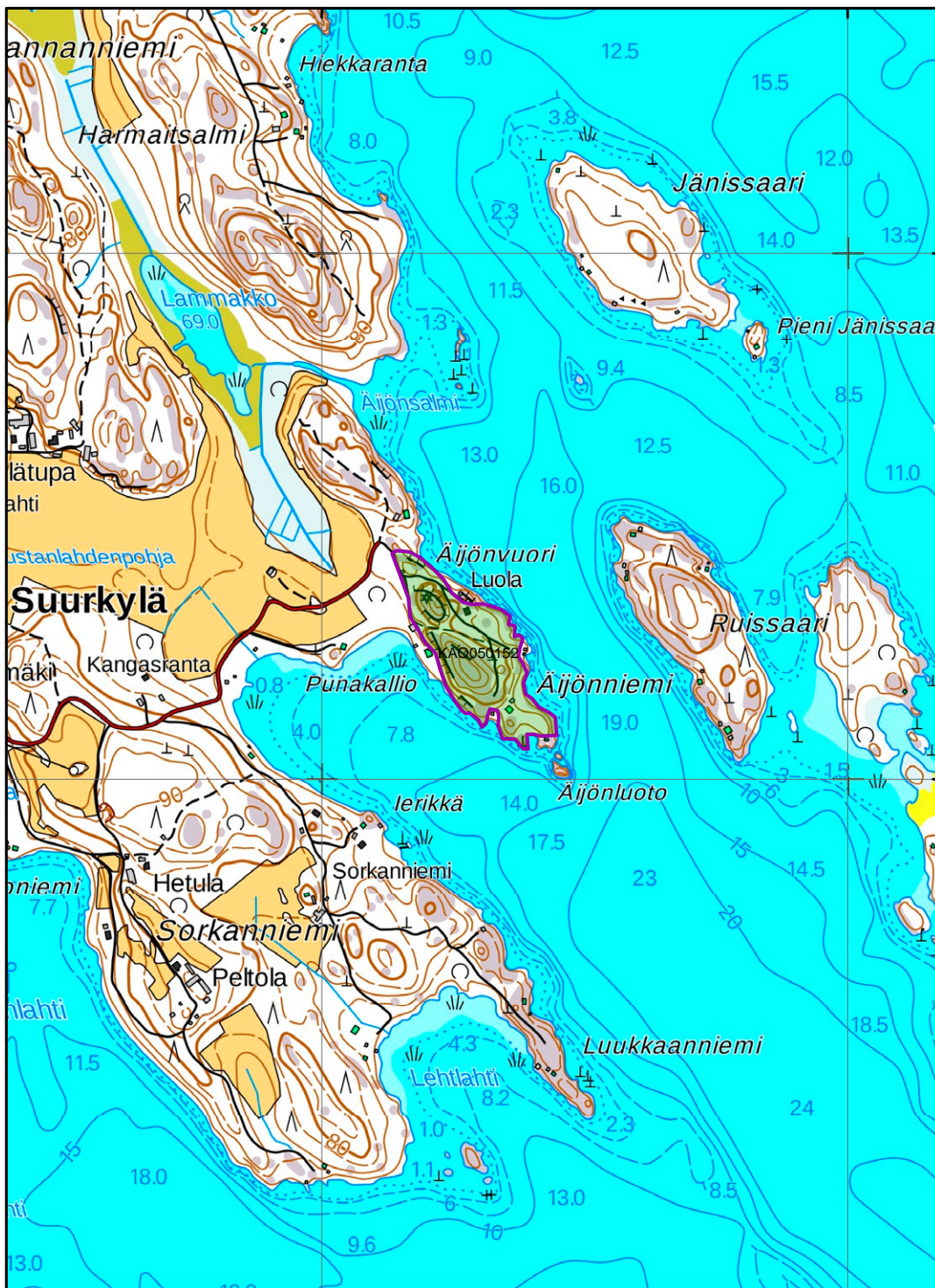
Kejonen, A., Kesäläinen, T., Kielosto, S. Lahti, S. I. ja Salonen, V-P. 2015. Suomen luolat. Salakirjat. Tallina. 432 s.

Nykänen, O. 1983. Punkaharjun ja Parikkalan kartta-alueiden kallioperä. Suomen geologinen kartta 1:100 000, Kallioperäkarttojen selitykset, lehdet 4124+4142 ja 4123+4114. Geologinen tutkimuslaitos. Espoo. 81 s.

KAO050152, Äijönvuori

6270

6280

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- /// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050156 Karkvaara

Parikkala

Keskikoordinaatit: 6833955:639527 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 21ha **Korkeus:** 127 m mpy. **Suht. korkeus:** 58m

Kallioalueen sijainti: Parikkalan keskustasta 10 km koilliseen, Simpelejärven länsirannalla.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Karkvaara on Simpeleenjärven länsirannalla jyrkästi kohoava korkea metsäinen selänne, jonka peitteisillä rinteillä on runsaasti lohkariekkoo ja paikoin jyrkänteisiä kallioseinämiä. Se erottuu Simpeleenjärveltä jyrkkänä nousevana metsärinteenä ja länsireunalta lähiympäristön pelloilta selvänä korkeana nystyränä, mutta muutoin epämääräisemmin. Rajautuminen reunustaviin metsärinteisiin on osin vaiheittaista ja harkinnanvaraista. Rinteen jyrkänteisemmiltä kohdilta avautuu puuston rajoittamia järvimaisemia Simpelejärvelle. Karkvaaran rinteillä on komeita jyrkännemaisemia rehevin lehtoaluksin. Puoli kilometriä Karkvaaran eteläpuolella on Simpelejärven länsirannan jyrkässä itärinteessä arvokas Kuosmanvuoren rinnelehto, joka on valtakunnallisen lehtojensuojeluohjelman kohde (LHO050143). Pohjoispuolella on järven rannalla kesämökkejä ja länsireunalla Hannonkorven tila peltoineen.

Kallioperän kivilaji vaihtelee keskirakeisesta harmaasta granodioriitista kiillegneisiin. Karkvaaran korkein laki on granodioriittia, joka heti loivassa itärinteen muuttuu kiillegneiseksi. Alueen grandioriitti kuuluu pieneen Parikkalan granodioriitin syväkiviesiintymään, kun taas kiillegneissi edustaa alueella laajalle levinneitä svekofennialaisen liuskevyöhykkeen itäosan liuskeita. Karkvaaran kiillegneissi on säilynyt metamorfoosilta paremmin kuin yleensä alueen kiillegneissit ja kinzigiiitit ja siinä on säilyneenä alueen kallioperälle harvinaista sedimenttikiven alkuperäistä kerrallista rakennetta (graded bedding), jota on myös koillispuolella Suur-Rautjärven itärannan kiillegneississä (Nykänen 1980 ja 1983).

Karkvaaran korkein laki ja ylärinteet ovat moreenipeitteistä maastoa. Kallio tulee näkyviin Simpeleenjärven puoleisissa itärinteen viistopintaisissa mannerjäätikön hiomissa jyrkänteissä ja viistojyrkillä pinnoilla. Karkvaara sijaitsee I ja II Salpausselän välisessä maastossa ja sen korkein lakialue ja ylärinteet ovat vedenkoskematonta maastoa. Baltian jääjärven korkein ranta näkyy Karkvaara itärinteellä huuhtoutuneita kalliopaljastumina noin 105–100 m nykyistä merenpintaa korkeammalla. Karkvaaran itärinteen jyrkänteisessä alaosassa Simpelejärven rannalla on rinteen tyvellä vyömäistä rantakivikkoa ja -lohkariekkoo. Viistojyrkänteiset seinämäpinnat ovat 10–15 m korkuisia. Baltian jääjärvivaiheessa syntyneet

muinaisrannat edustavat vanhimpia jääkauden lopulla syntyneitä rantapintoja, joita esiintyy ainoastaan Salpausselkien vyöhykkeessä. Baltian jääjärven vedet ovat huuhtoneet kalliopaljastumat noin 100 m (mpy) korkeudelta lähtien alaspäin. Jääkauden lopulla Baltian jääjärvi muodosti makeavetiseen jääjärven, joka patoutui mannerjäätikön edustalle ja täytti Itämeren altaan eteläosan. Baltian jääjärvi -vaihe päättyi 11 590 vuotta sitten, kun mannerjäätikkö sulii Billingenin vuoren alueelta Keski-Ruotsissa Vättern-järven länsipuolella ja jääjärven pinta laski lyhyessä ajassa lähes 30 m valtameren pinnan tasoon. Baltian jääjärvivaiheessa syntyneet muinaisrannat edustavat vanhimpia jääkauden lopulla syntyneitä rantapintoja, joita esiintyy ainoastaan Salpausselkien vyöhykkeessä.

Karkvaaran itärinteellä jyrkänteiden alla on hyvänlaatuisia lehtoja ja alueen kasvillisuus on melko hyvin säilynyttä. Monin paikoin siinä on näkyvissä seudun vanha kaskivaikutus. Karkvaaran laki on peitteistä kalliitonta hikevää rauduskoivikkoa mäntysekoittein ja taajoin metsäkastikkakasvustoin. Koillisjyrkänten luona on viistoilla kalliopinnoilla poronjäkälikköjä. Keskijyrkänteessä kalliiohylyillä on kivikkoalvejuurta ja mäkihorsmaa. Sen alapuolella on komea kivikkolehto, joka jatkuu tihkuisena lehtujuottina loivaa rinnettä alaspäin. Harmaaleppävaltaisella alueella kasvaa kenttäkerroksessa mm. lehto-orvokkia, lehtomataraa ja lehtotesmaa.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 4

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 2

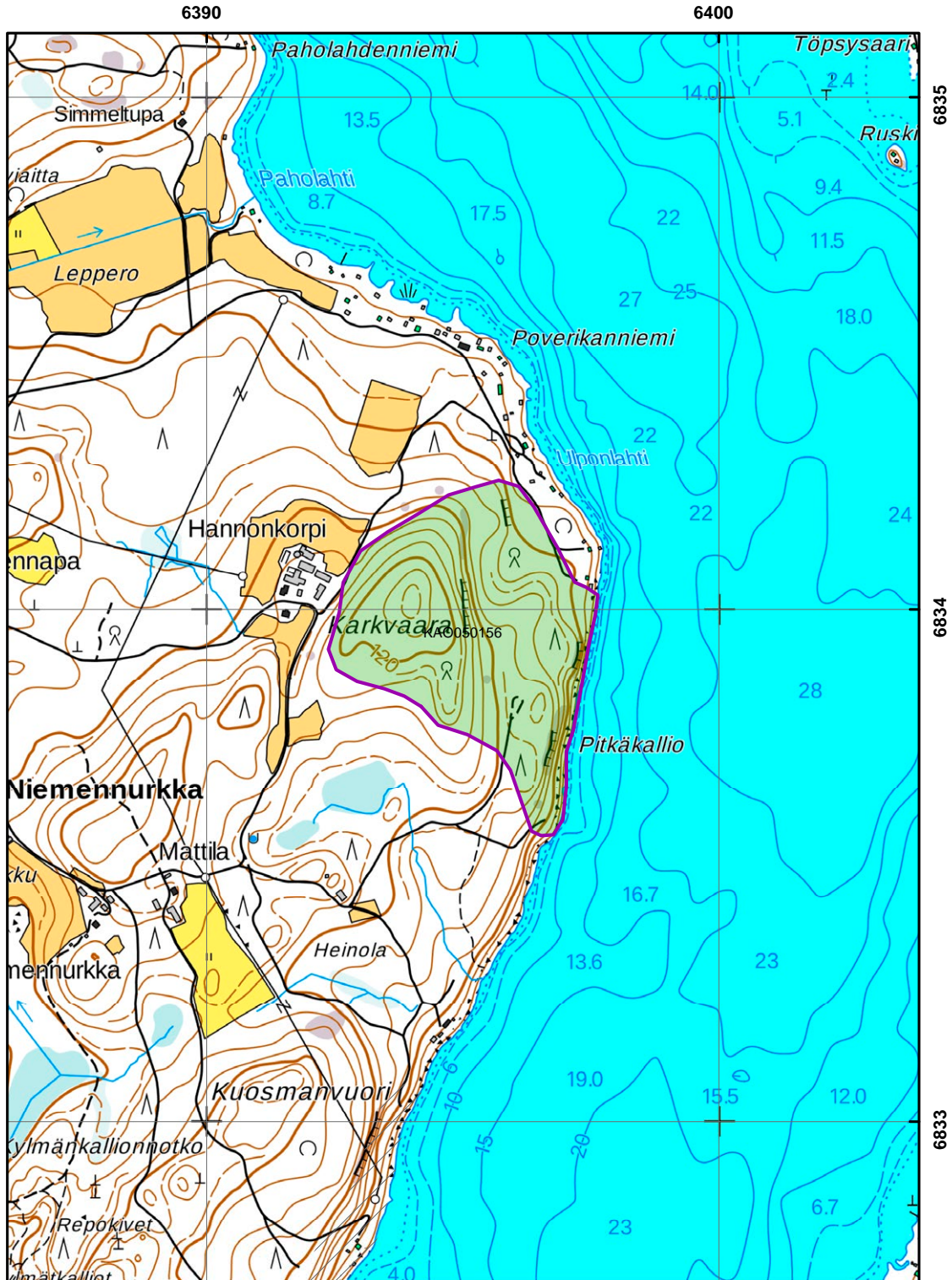
KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

Kirjallisuus:

Nykänen, O. 1980. Suomen geologinen kartta. Kallioperäkartta 1:100 000, lehti 4124+4142 - Punkaharju. Geologinen tutkimuslaitos. Helsinki.

Nykänen, O. 1983. Punkaharjun ja Parikkalan kartta-alueiden kallioperä. Suomen geologinen kartta 1:100 000, Kallioperäkarttojen selitykset, lehdet 4124+4142 ja 4123+4114. Geologinen tutkimuslaitos. Espoo. 81 s.

KAO050156, Karkvaara

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- //// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050304 Suurmäki

Parikkala

Keskikoordinaatit: 6830672:643245 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 12ha **Korkeus:** 127 m mpy. **Suht.korkeus:** 47m

Kallioalueen sijainti: Parikkalan keskustasta 11 km itäkoilliseen, Intsilän kylässä

Luonnonsuojelualueet ja muut luontoa turvaavat alueet:

Alue kuuluu kokonaan Suurmäen Natura-alueeseen (FI0415006).

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Kallioalue sijaitsee Parikkalan Intsilässä niin sanotun Parikkalan gabron alueella, jossa maasto kohoaa kallioisena ylänkömaana 50-60 m länsipuoleisen Simpelejärven pintaa korkeammalle. Suurmäki erottuu ympäristön avoimemmilta paikoilta lievänä metsäisenä kumpumaisena kohoumana, mutta sulautuu suurelta osin muutenkin vaihtelevaa metsävaltaista maastoa. Kallioalue rajautuu lännen suunnassa jyrkänteisesti metsänotkelmaan ja muillakin suunnilla loivemmin rintein kohtalaisen selvästi. Selänteiden päältä avautuu kohtalaisia näköaloja puuston lomitse ympäristöön kuitenkin osittain hakkuide takia. Kallioiden jyrkänteiset piirteet ovat hieman tavanomaisesta poikkeavia ja pienmaisemallisesti erikoisia etenkin mustanväristen jyrkännepintojen ansiosta.

Alueen kivilaji on pääasiassa ultraemäksistä oliviinipitoista peridotiitti ja paikoin emäksistä gabroa, jotka kuuluvat noin 40 km² laajaan synorogeeniseen Parikkalan gabro-peridotiittimassiiviin. Gabro-peridotiittimassiivista on erotettavissa koostumukseltaan gabro-, noriitti-, ja peridotiittivyöhykkeet. Massiivin eteläosan ultraemäksisessä oliviiniperidotiittisessä vyöhykkeessä on tapahtunut jossain määrin serpentiiniittyymistä. Parikkalan gabromassiivin jakautuminen kolmeksi vyöhykkeeksi viittaa gravitatiiviseen differentiaatioon, jossa kuitenkin alkuperäinen kerrosjärjestys on kääntynyt ylösalaiseksi kivien poimuttuessa (Nykänen 1983 ja Nironen 1998).

Vastaavia pienialaisia emäksisiä ja ultraemäksisiä intruusioita esiintyy Raahesta Parikkalaan ulottuvalla vyöhykkeellä ja niistä monet sisältävät nikkeli-kuparimineralisaatioita (Nironen 1998). Suurmäen kumpuileva kalliomaasto on kohtalaisesti paljastunutta aluetta, jossa lounaiskulmalla olevan pienen kallioselänteiden länsireunalla on edustavia peridotiinirakoilun lohkomia matalia 5–7 m korkeita viisto- ja jyrkänteisiä seinämäpintoja. Alue sijaitsee suurin piirtein I Salpausselän reunamuodostuman kohdalla, jossa mannerjäätikön reuna

sijaisi 12 250–12 050 vuotta sitten. Korkein ranta seudulla on Baltian jääjärven taso, joka on noin 105 m nykyistä merenpintaa korkeammalla. Suurmäen selänteet ovat suurimaksi osaksi vedenkoskematonta korkeimman rannan yläpuolella olevaa maastoa.

Alueen puusto on keski-ikäistä männikköä, jossa rinteet katajavaltaisia, jossa kalliorinteiden kasvillisuus jokseenkin kulumatonta. Suurmäen kallioselänteiden rakosaniaistot ovat erittäin hyvin kehittyneet. Seinämäpinnoilla on hyvin runsaasti kalliokiviyrttiä ja muutoin verraten harvinaista tummaraunioista. Viistoilla kalliopinnoilla kasvaa lehtomäkiminttua (2010: RT), kivikkoalvejuurta ja sinivuokkoa. Lounaiskulmalla jyrkänteen alla on hyvin reheväkasvuinen lehto, jossa kasvaa mm. mustakonganmarjaa sekä lehto- ja kaiheorvokkia. Laella esiintyy mm. lehtokuusamaa ja kevätlinnunhernettä. Selänteen itäjuurella on pienmaisemallisesti edustavaa haapalehtoa.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 4

Muuttuneisuus: 2

Lähiympäristön arvot: 3

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

Kirjallisuus:

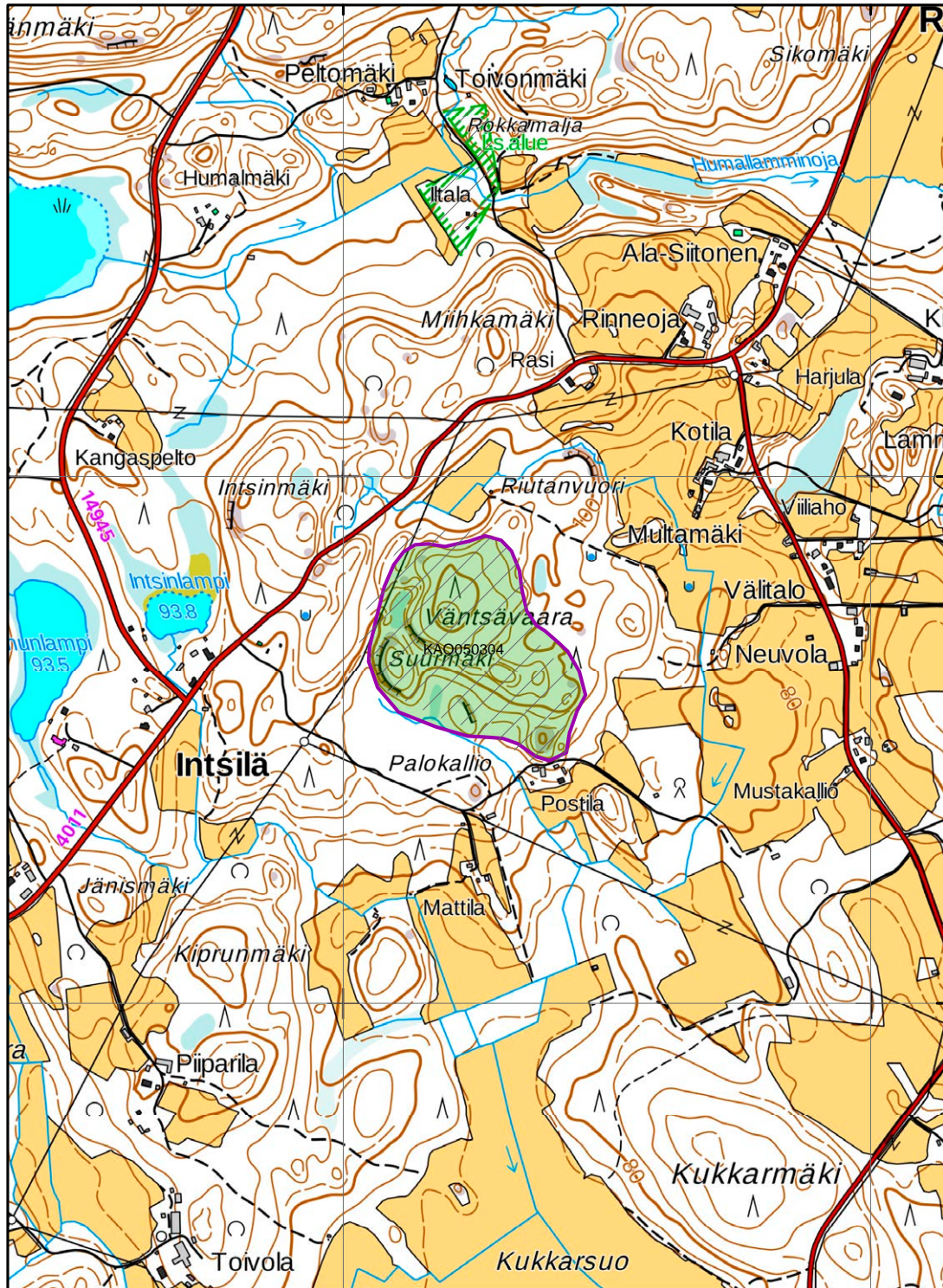
Nironen, M. 1998. Proterotsooiset orogeeniset syväkivet, vuorijonon muodostuksen hornankattila. Teoksessa: Suomen kallioperä: 3000 vuosimiljoonaa, Lehtinen, M., Nurmi, P. ja Rämö, T. (toim.) 1998. Suomen Geologinen Seura ry. Helsinki, 375 s.

Nykänen, O. 1983. Punkaharjun ja Parikkalan kartta-alueiden kallioperä. Suomen geologinen kartta 1:100 000, Kallioperäkarttojen selitykset, lehdet 4124+4142 ja 4123+4114. Geologinen tutkimuslaitos. Espoo. 81 s.

KAO050304, Suurmäki

6430

6440

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- //// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 2000 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos
 1:10 000

KA0050308 Kalliosaari-Nivanmäki

Parikkala

Keskikoordinaatit: 6836795:646057 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 30ha **Korkeus:** 95 m mpy. **Suht. korkeus:** 20m

Kallioalueen sijainti: Akonpohjan taajamasta 7 km kaakkoon, Suur-Rautjärven itärannalla.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Kalliosaari-Nivanmäki on kapea ja matala pohjois-eteläsuuntainen kallioselännejakso, joka sijaitsee Suur-Rautjärven ja Kivilahden väliin jäävällä kannaksella. Kallioselännejakso rajautuu melko selvästi osittain suoraa Suur-Rautjärveen, soistuneeseen itäpuoleiseen Kivilahden ja osittain viereisiin peltoihin ja metsämaastoon. Kivilahdelta on yhteys Suur-Rautjärvelle kapean Kivisalmen kanavan kautta selännejakson keskiosassa. Kalliojakso erottuu ympäristöön lähinnä matalana metsäisenä ranta-alueena, josta paikoin pilkottaa pieniä matalia rantakallioita puuston lomasta. Näköalat selännejakson lakiosista ovat puuston rajoittamat, mutta ranta-alueeta avautuu luontainen kaunis järvimaisema. puuston takia kovin merkittävät. Myös alueen eteläosan kalliosaaren itäyrjänne on lähimaisemassa komea. Alueen pohjoispuolella oleva Niemenmäki on laskettelutoiminnan muuttama. Kauempana pohjois- ja koillispuolella on kaunis Saaren kirkonkylän asutusmaisema. Viereinen Suur-Rautjärvi on pääosin laakearantainen, ruovikkojen ja kortteikkojen reunaama järvi, jossa Niemenmäen kohdalla on maisemallisesti erikoinen hiekkatörmä. Ranta-alueella on kesämökkiasutusta.

Alueen kallioperä on svekofennialaista kiillegneissä, jossa esiintyy seudun metamorfoituneelle kallioperälle harvinaisia sedimenttien kerrostumirakenteita. Alueen kiillegneissi on säilynyt metamorfoosilta paremmin kuin yleensä seudun kallioperän kiillegneissit ja kinzigiiitit. Siinä esiintyy kerroksellisuuden ohella primääristä kerrallisuutta (graded bedding). Kiillegneississä esiintyy myös kapeina välikerroksina amfiboliittia (Nykänen 1980 ja 1983).

Kallioselännejakson eteläosassa oleva Kalliosaari muodostaa kapean itäreunastaan jyrkän kanteisen hyvin paljastuneen harjanteen, jonka itäreunalla on 20 m korkea rakoilun lohkona jyrjänne. Loivalla länsirinteillä on hajanaista lohkareikkoa ja harjanteen eteläpäässä on kapea vyömäinen lohkareikko. Pohjoisosassa oleva Nivansaari on laelta peitteisempi ja loivarinteisempi ja kalliopaljastumia on vain paikoin rinteiden jyrkimmillä kohdilla. Kallioselännejakso sijaitsee suurin piirtein I Salpausselän reunamuodostuman kohdalla, jossa

mannerjäätikön reuna sijaitsi 12 250–12 050 vuotta sitten. Kun alue vapautui mannerjäädästä jäi sen lakiosat noin 10 m syvyydelle Baltian jääjärven pinnan alle. Korkein ranta seudulla on Baltian jääjärven taso, joka on noin 105 m nykyistä merenpintaa korkeammalla.

Varsinainen kalliokasvillisuus on alueella varsin heikosti kehittynyt, koska etenkin Niemenmäen lakiosa on moreenin peittämä. Alueen rakosaniaistot ovat kohtalaisen edustavat. Arvokkain osa-alue on Kalliosaaren itäyrkänten alapuolinen lehto, jossa kasvaa runsaasti mm. sinivuokkoa ja kaiheorvokkia.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 2

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 4

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

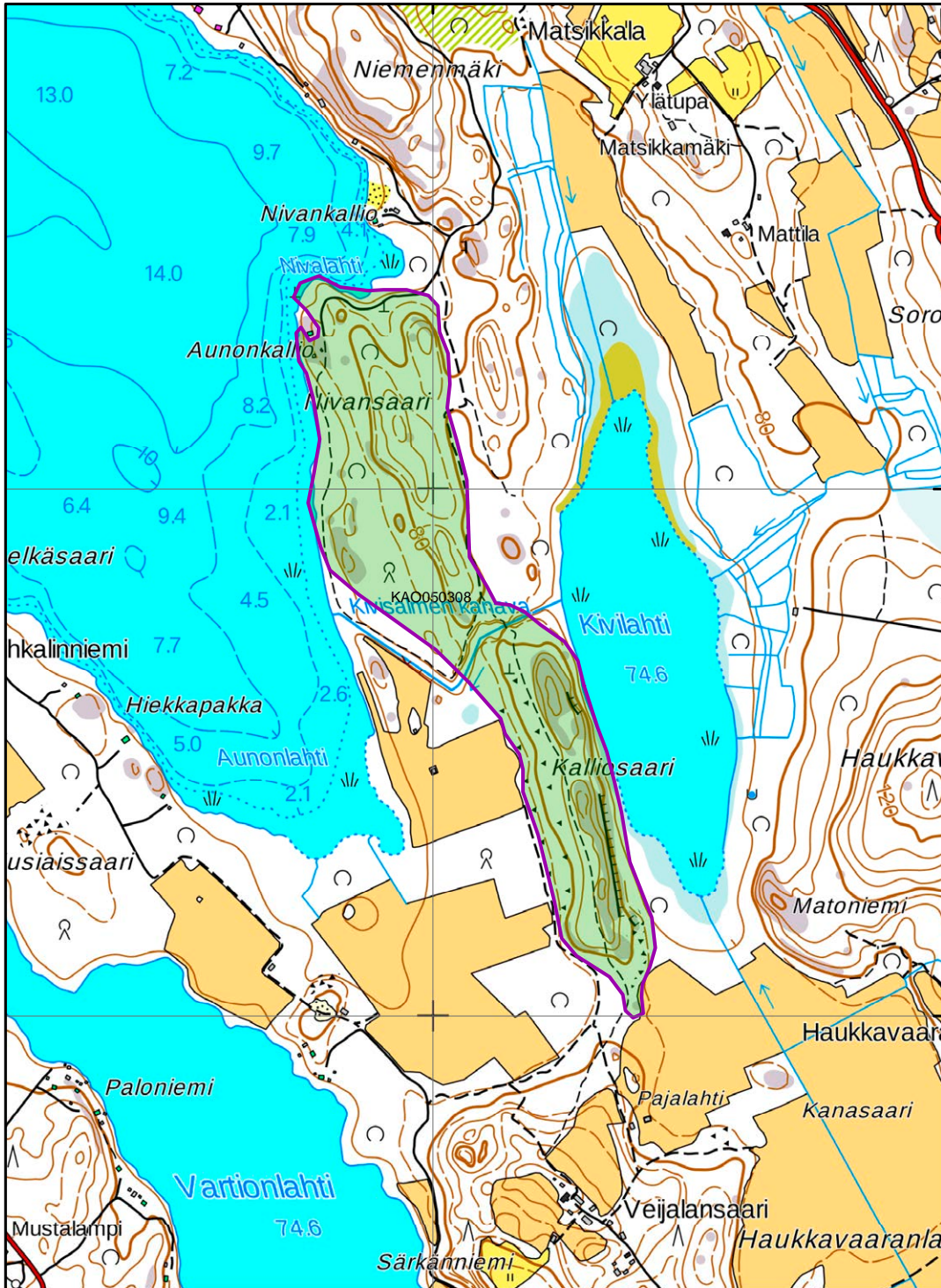
Kirjallisuus:

Nykänen, O. 1980. Suomen geologinen kartta. Kallioperäkartta 1:100 000, lehti 4124+4142 - Punkaharju. Geologinen tutkimuslaitos. Helsinki.

Nykänen, O. 1983. Punkaharjun ja Parikkalan kartta-alueiden kallioperä. Suomen geologinen kartta 1:100 000, Kallioperäkarttojen selitykset, lehdet 4124+4142 ja 4123+4114. Geologinen tutkimuslaitos. Espoo. 81 s.

KAO050308, Kalliosaari - Nivanmäki

6460

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- //// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 2000 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050157 Högberget

Pyhtää

Keskikoordinaatit: 6694186:475150 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 28ha **Korkeus:** 30 m mpy. **Suht. korkeus:** 30m

Kallioalueen sijainti: Pyhtään kirkonkylästä 10 km etelään, Labbölen eteläpäässä.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Högberget on merenrannalla Labbölen eteläpäässä sijaitseva luode-kaakkosuuntainen kallioniemi, joka rajautuu suurelta osin mereen. Itäreunalla oleva äkkijyrkkä kallioseinä ja rinteet erottuvat osittain silmiinpistävästi merelle rinnepuuston lomitse. Högbergetin eteläosassa olevalta korkeimmalta laelta avautuu kaunis itäisen Suomenlahden saaristomerimaisema. Myös lakialueen ja rinteiden avoin kalliomaisema pirunpeltoineen on pienmaisemallisesti edustava. Högberget on hyvä paikallinen näköalapaikka.

Alueen kallioperä on Viipurin rapakivimassiivin punertavan ruskeaa karkearakeista viborgiittia, jossa kalimaasälpä-plagioklaasi-ovoidien koko vaihtelee 1–4 cm:n välillä. Viborgiitin seassa esiintyy satunnaisesti myös kapeita leikkaavia hienorakeisia rapakivigraniittijuonia.

Högberget on hyvin paljastunut osittain avokallioinen selänne, jonka silokalliopinnat ovat kohtalaisen laajaalaisia. Länsirinne on porrasmainen ja loivarinteinen ja itäjyrkäne on 20 m korkea ja porrasmainen, jossa yksittäiset pystyseinäpinnat ovat 5–10 m korkeita. Seutu vapautui mannerjäätiköstä noin 13 000 vuotta sitten, jolloin alue jäi syvälle Baltian jääjärven peittoon. Högbergetin laki paljastui vedestä pienenä kallioisena luotona maankohoamisen seurauksena Ancylusjärvivaiheen lopulla. Litorinameren alussa noin 8 000 vuotta sitten oli ylin ranta seudulla noin 25 m nykyisen merenpinnan yläpuolella (Eronen 1990) ja tuolloin Högbergetin oli vielä yksinäinen kallioluoto avomeren äärellä. Högbergetin länteen viettävän porraserinteen painanteissa on irtolohkareita ja edustavaa Litorinameren aikaista muinaisrantakivikkoa.

Läntisellä rinteellä hyvin laajoja kulumattomia ja edustavia poronjäkälikköjä. Lakiosan eteläisillä kalliorinteillä lievää puolilehtomaisuutta. Högbergetin laella kolmiomittaustornin jäänteet ja joitain polkuja. Merenrannalla on muutamia kesämökkejä ja länsireunalla on hiekkateitä kesämökeille.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 4

MAISEMA ARVO: 2

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 4

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

Kirjallisuus:

Eronen, M. 1990. Maaperä. Julk.: Alalammi, P. (toim.) Suomen Kartasto vihko 124:9-25. Maanmittaushallitus. Suomen Maantieteellinen Seura. Helsinki.

KA0050157 Högberget

Pyttis

Medelkoordinat: 6694186 : 475150 ETRS-TM35FIN

Områdets areal: 28 ha **Höjd:** 30 m ö.h. **Relativ höjd:** 30 m

Bergsområdets läge: 10 km söder om Pyttis kyrkby, i den södra änden av Labböle.

Allmän beskrivning av bergsområdet och de viktigaste värdena:

Högberget är en nordväst-sydöstlig bergudde vid havsstranden i den södra änden av Labböle. Den gränsar till största delen till havet. Den brant stupande bergsväggen och sluttningarna vid den östra kanten urskiljs delvis iögonenfallande genom träden från havet. Från det högsta krönet i den södra delen av Högberget öppnar sig vyer över det vackra skärgårdslandskapet i östra Finska viken. Också krönområdets och sluttningarnas öppna bergslandskap, inklusive klapperstensfälten, är mikrolandskapsmässigt representativt. Högberget är en bra lokal utsiktsplats.

Områdets berggrund är Viborgska rapakivimassivets rödbruna, medelkorniga viborgit där kalifältspat-plagioklas-ovoidernas storlek varierar mellan 1 och 4 centimeter. Viborgiten genomskärs här och där också av smala ådror med finkornig rapakivigranit.

Högberget är en väl avtäckt rygg där det ställvis förekommer berghällar och där rundhällsytorna är ganska omfattande. Västsluttningen är terrasserad och flack, östsluttningen 20 meter hög och terrasserad med 5–10 meter höga enskilda, lodräta väggar. Regionen befriades från inlandsisen för cirka 13 000 år sedan, och då låg området djupt nere i Baltiska issjön. Till följd av landhöjningen blottades Högbergets krön som ett litet klippskär ur vattnet i slutet av Ancylusstadiet. I början av Litorinastadiet för cirka 8 000 år sedan låg den högsta stranden inom regionen cirka 25 meter över den nuvarande havsnivån (Eronen 1990), och då var Högberget fortfarande en enslig bergskobbe vid öppna havet. I dælderna på Högbergets terrasserade västsluttning finns lösa block och representativa, forna stenstränder från Litorinastadiet.

På den västra sluttningen finns omfattande och representativa bestånd av renlav som inte utsatts för slitage. Kröndelens sydliga bergssluttningar har lätta drag av halvlundar. På Högbergets krön finns rester av ett triangelmätningstorn och några stigar. Vid havsstranden finns några sommarstugor, och vid den västra kanten sandvägar som leder till stugorna.

Bedömning av de viktigaste faktorerna:

GEOLOGISKT VÄRDE: 3

BIOLOGISKT VÄRDE: 4

LANDSKAPSVÄRDE: 2

Övriga värden:

Historiska värden: 4

Mångbruksvärden: 4

Föränderlighet: 3

Näromgivningens värden: 2

BERGSOMRÅDETS VÄRDEKLASS: 4

Litteratur:

Eronen, M. 1990. Maaperä. Julk.: Alalammi, P. (toim.) Suomen Kartasto vihko 124:9-25. Maanmittaushallitus. Suomen Maantieteellinen Seura. Helsinki.

KAO050157, Högberget

4750

4760

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- **** Natura 2000 -verkosto (viiva)
- /// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050160 Kokkovuori-Aataminvuoren kallioalue

Pyhtää

Keskikoordinaatit: 6703370:489657 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 210ha **Korkeus:** 40 m mpy. **Suht. korkeus:** 40m

Kallioalueen sijainti: Pyhtään kirkonkylästä 15 km itäkaakkoon, Heinlahdessa meren rannalla.

Luonnonsuojelualueet ja muut luontoa turvaavat alueet:

Kokkovuoren ja Korvenkalliot kuuluvat kokonaisuudessaan Natura-alueeseen (FI0416010).

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Kokkovuori-Aataminvuoren kallioalue on meren rannalla sijaitseva 3 km pitkä ja laaja kallioselännejakso, joka pohjoisreunastaan rajautuu osittain Heinlahden laajoihin alaviin peltoalueisiin ja loivasti kumpuileviin metsiin. Parhaiten kallioselännejakso erottuu meren suunnalta lounaisosassa, jonne Kokkovuoren avoimet ja paljaat etelärinteen kalliopinnat erottuvat rinnepuuston lomasta. Muilla suunnilla alueen loivasti kohoavat kallioselänteet sulautuvat huomaamattomammin osaksi metsävaltaista ympäristöä eivätkä erotu ympäristöön selkeästi. Parhaat näköalat avautuvat Kokkovuoren avokallioiselta laelta ja ylärinteiltä, josta avautuu avara ja kaunis Itäisen Suomenlahden saaristoinen merimaisema. Kallioselännejakson muista osista rajoittaa lakialueen ja rinteiden puusto selkeämmin näköalaa niin merelle kuin pohjoispuoleiseen viljelymaisemaan. Lakialueen avoimet ja osin laakeat silokalliomaisemat ovat sen sijaan monin kohdin pienmaisemallisesti hyvin edustavia ja avaria. Kokkovuoren ja Korvenkallioiden välissä on pieni osin kalliorantainen Pahalampi, joka on kapean kalliokynnyksen merestä erottama ja sen pinta kohoaa 17 m merenpintaa korkeammalla. Kokkovuoren lakialue on erinomainen näköalapaikka ja sen eteläkärjen huipulla on pronssikautinen hautaröykkiö, joka on osittain tuhoutunut. Kokkovuori liittyy myös kolmioastemittauksen historiaan ja se on yksi Struven kolmioastemittausketjun piste. Tarkka mittauspiste on merkitty kiviin tai kallioon yhdellä tai kahdella poranreiällä Santoinvuorten korkeimmalla laella. Osa Struven ketjun pisteistä on hyväksytty UNESCO:n maailmanperintölistalla ja ketju ulottuu aina Pohjoiselta Jäämereltä Mustallemerelle asti. Vaikka Kokkovuori ei kuulu UNESCO:n maailmanperintökohde listan pisteisiin, on ketjun pisteitä suojeltu Suomessa kansallisin toimin (Museovirasto, Muinaisjäännösrekisteri 2014). Kallioisilla ja peitteisillä alarinteillä on runsaasti kesämökkiasutusta ja kallioalue on kokonaisuudessaan myös paikallisten asukkaiden suosimaa ulkoilu- ja retkeilymaastoa.

Kallioperä on Viipurin rapakivimassiivin punaista karkearakeista ja hieman seoksista pyterliittiä. Alueen pyterliitissä on harvakseltaan 2–5 cm läpimittaisia kalimaasälpäovoideja karkearakeisen perusaineksen seassa. Paikoin pyterliitissä on kookkaita graniitti- ja gneissimurskaleita sulkeumana, ja ne muodostavat kalliopinnoilla hyvin havainnollisesti erottuvaa breksiamaista rakennetta. Paikoin esiintyy pyterliitissä myös vaihtelevan levyisiä rapakivigraniittijuonia. Pohjoisosassa Aataminvuoren alueen itäreunalla on kalliokiviaineksen ottoalue.

Alueen kallioidet piirteet vaihtelevat pohjoisosan Aataminvuorelle ominaisista jyrkänne-muodoista Korvenkallion ja Kokkovuoren laakeisiin ja tasapintaisiin silokalliomuotoihin ja lakiselänteiden hyvin kehittyneisiin pirunpeltöihin. Aataminvuoren kuutiorakoilleet seinämäpinnat kohoavat selänteen länsi- ja itäisivuilla 5–7 m korkeina, kun taas Kokkovuoren eteläreunalla on heikosti porrasmainen 10 m korkea pystyseinä. Seutu vapautui mannerjäätiköstä noin 13 000 vuotta sitten, jolloin alue jäi syvälle Baltian jääjärven peittoon. Kalliomaasto paljastui vedestä pienenä kallioidena luotona maankohoamisen seurauksena Ancylysjärvivaiheen lopulla. Litorinameren alussa oli ylin ranta seudulla noin 25 m nykyisen merenpinnan yläpuolella (Eronen 1990), jolloin selänteiden lakialueet olivat laajalti kuivaa maata. Santoinvuorten korkeimmalla laella on 40 m korkeudella mpy hyvin edustava Ancylysjärvivaiheen lopulla syntynyt muinaisrantakivikko, joka kasautui aallokon toiminnan seurauksena, kun lakialue paljastui merestä kallioidena luotona maankohoamisen seurauksena noin 8500 vuotta sitten (Eronen ja Haila 1990).

Alueen kasvillisuus on pääasiassa mereistä ja kohtalaisen karua, mutta paikoin kalliolajisto on runsasta ja monipuolista. Selänteiden lakiosat ovat harvaa kalliomännikköä, jossa kalliopaljastumat ovat melko avoimina pintoina. Laella risteilee polkuja ja alueen läpi on tehty mökkiteitä merenrannalle. Kokkovuoren näköalapaikoilla on kasvillisuus kulunutta.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 2

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 2

Muut arvot:

Historialliset arvot: 1

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 3

Kirjallisuus:

Eronen, M. 1990. Maaperä. Julk.: Alalammi, P. (toim.) Suomen Kartastovihko 124:9-25. Maanmittauslaitos. Helsinki.

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittauslaitos ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

Muinaisjäännösrekisteri. Museovirasto 2015. (http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/mjreki/read/asp/r_default.aspx)

Museovirasto. Museoviraston tietojärjestelmä. Teoksessa: Rakennettu kulttuuriympäristö – Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt 1993. Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisuja 16.

KA0050160 Bergsområdet Kokkovuori-Aataminvuori

Pyttis

Medelkoordinat: 6703370 : 489657 ETRS-TM35FIN

Områdets areal: 210 ha

Höjd: 40 m ö.h.

Relativ höjd: 40 m

Bergsområdets läge: Vid havsstranden i Heinlax, 15 km öst-sydöst om Pyttis kyrkby.

Naturskyddsområden och andra områden som skyddar naturen:

Kokkovuori och Korvenkalliot hör i sin helhet till ett Natura-område (FI0416010).

Allmän beskrivning av bergsområdet och de viktigaste värdena:

Bergsområdet Kokkovuori-Aataminvuori, som ligger vid havsstranden, är ett 3 kilometer långt och vidsträckt bergsryggsavsnitt som i norr delvis gränsar till Heinlax vidsträckta, låglänta åkerområden och flackt böljande skogar. Bergsryggsavsnittet urskiljs bäst från havet i sydväst. Här kan man genom träden på sluttningarna skymta de öppna och kala bergsytona på Kokkovuoris sydsluttning. I de övriga riktningarna smälter områdets flackt sluttande bergsryggar mer obemärkt in i den skogsdominerade omgivningen och framträder inte så tydligt i miljön. Från Kokkovuoris berghällskrön och övre sluttningar öppnas de bästa vyerna över det öppna och vackra havslandskapet i östra Finska vikens skärgård. Utsikten från bergsryggsavsnittets övriga delar begränsas utsikten över såväl havet som odlingslandskapet i norr tydligare av träden på krönområdet och sluttningarna. Krönområdets öppna och delvis flacka rundhällslandskap är däremot på många ställen mikrolandskapsmässigt mycket representativa och vidsträckta. Mellan Kokkovuori och Korvenkalliot finns den lilla sjön Pahalampi som delvis har klippiga stränder. Genom en klipptröskel har sjön snörts av från havet och ligger på 17 meters höjd över havet. Kokkovuoris krönområde är en utmärkt utsiktsplats, och på toppen av dess sydspets finns ett delvis förstört gravröse från bronsåldern. Kokkovuori anknuter också till trianguleringens historia och är en punkt i Struves meridianbåge. Den exakta mätpunkten har markerats med ett eller två borrhål på stenar eller på berget på det högsta krönet av Santoinvuoret. En del av punkterna i Struves kedja har godkänts på UNESCOs världsarvslista. Kedjan börjar vid Norra ishavet och slutar vid Svarta havet. Trots att Kokkovuori inte har tagits upp bland punkterna på listan över UNESCOs världsarvsobjekt har punkterna skyddats genom nationella

åtgärder i Finland (Museiverket, Fornlämningsregistret 2014). På de klippiga och täckta nedre sluttningarna finns det rikligt med fritidsbosättning, och hela bergsområdet är också bland lokalbefolkningen populärt som friluft- och utflyktsterräng.

Berggrunden är Viborgska rapakivimassivets röda, grovkorniga och något uppblandade pyterlit. Områdets pyterlit har glesa inslag av kalifältspatovoider med en diameter på 2–5 centimeter i den grovkorniga bassubstansen. Här och där påträffas i pyterliten stora granit- och gnejsfragment som inneslutningar. På bergsytorna framträder dessa fragment tydligt som en brecciastruktur. Ställvis genomskärs pyterliten också av rapakivigranitådror av varierande bredd. I den norra delen, vid den östra kanten av Aataminvuoriområdet, finns en stentäkt.

Områdets klippiga drag varierar mellan de för Aataminvuori karaktäristiska stupformationerna, Korvenkallios och Kokkovuoris flacka och jämna rundhällsformationer samt krönyggarnas väl utvecklade klapperstensfält. Aataminvuoris kubiskt förklyftade väggytter är på ryggens västra och östra sidor 5–7 meter höga, medan det vid södra kanten av Kokkovuori finns en svagt terrasserad, 10 meter hög lodrät vägg. Regionen befriades från inlandsisen för cirka 13 000 år sedan, och då låg området djupt nere i Baltiska issjön. Till följd av landhöjningen blottades bergsterrängen som ett litet klippskär ur vattnet i slutet av Ancylusstadiet. I början av Litorinastadiet låg den högsta stranden inom regionen cirka 25 meter över dagens havsnivå (Eronen 1990), och då var en stor del av rygghöjningarna torr mark. På det högsta krönet av Santoinvuoret finns på 40 meters höjd över havet en mycket representativ forntida stenstrand som uppstod under Ancylusstadiet och som skapades av vågorna då krönområdet blottades ur havet som ett klippskär till följd av landhöjningen för cirka 8 500 år sedan (Eronen och Halla 1990).

Områdets växtlighet är huvudsakligen marin och relativt karg, men ställvis finns rikliga och mångformiga bestånd av bergsväxter. Ryggarnas krönområden är glesa bergtallskogar där berghällarna är ganska öppna ytor. På krönet finns ett nätverk av leder, och genom området har vägar dragits till stugorna vid havsstranden. På Kokkovuoris utsiktsplatser har växtligheten utsatts för slitage.

Bedömning av de viktigaste faktorerna:

GEOLOGISKT VÄRDE: 2

BIOLOGISKT VÄRDE: 3

LANDSKAPSVÄRDE: 2

Övriga värden:

 Historiska värden: 1

 Mångbruksvärden: 3

 Föränderlighet: 3

 Näromgivningens värden: 2

BBERGSOMRÅDETS VÄRDEKLASS: 3**Litteratur:**

Eronen, M. 1990. Maaperä. Julk.: Alalammi, P. (toim.) Suomen Kartastovihko 124:9-25. Maanmittauslaitos. Helsinki.

Eronen, M. 1990. Maaperä. Julk.: Alalammi, P. (toim.) Suomen Kartasto vihko 124:9-25. Maanmittauslaitos. Suomen Maantieteellinen Seura. Helsinki.

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittauslaitos ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

Muinaisjäännösrekisteri. Museovirasto 2015. (http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/mjreki/read/asp/r_default.aspx)

Museovirasto. Museoviraston tietojärjestelmä. Teoksessa: Rakennettu kulttuuriympäristö – Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt 1993. Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisuja 16.

KAO050160, Kokkovuori - Aataminvuoren kallioalue

4880

4900

4900

4910

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

---- Natura 2000 -verkosto (viiva)

/// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto

█ Kallioalue

SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 2000 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:20 000

KA0050162 Lovisteininvuori-Tonttuvatvuori

Pyhtää

Keskikoordinaatit: 6700328:483931 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 44ha **Korkeus:** 41 m mpy. **Suht. korkeus:** 41m

Kallioalueen sijainti: Pyhtään kirkonkylästä 10 km kaakkoon meren rannalla.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Lovisteininvuori-Tonttuvatvuori muodostavat koillis-lounaissauntaisen kallioselännejakson, joka sijaitsee meren rannalla Kiviniemen kylän eteläpuolella. Alueella on useita pronssikautisia muinaishautoja, jotka ovat paikallinen nähtävyys. Kallioselännejakso rajautuu osittain merenrantaan ja osittain länsipuolella jatkuviin kalliometsiin kohtalaisen selkeästi. Kallioselännejakso erottuu ympäristöön korkeampana metsäisenä kohoumana ja selänteiden laen sekä rinteiden paljaat kalliopinnat pilkkottavat osittain puuston lomasta lähelle merenlahdelle. Itäpuolella Tonttuvatvuoren ja Lovisteininvuoren lakiosista avokallioisilta lakialueilta ja rinteiltä avautuu itään ja etelään kaunis saaristomerimaisema. Myös laen ja rinteiden avoimet kalliomännikköiset pienmaisemat ovat avaria ja edustavia. Etenkin Tonttuvatvuoren tasaiset viettävät silokalliorinteet louhikkoisine suojasivuineen täydennettynä Lovisteininvuoren laakeapintaisella porrasrinteisellä avokallioisella maisemalla rakoi-luluolineen tekee alueesta morfologisesti ja sisäisiltä maisemiltaan monipuolisen ja edustavan. Tonttuvatvuoren lounaisimman laen kaakkosrinteessä on kaksi pronssikautista hautaröykkiötä ja Lovisteininvuoren lounaisimmassa kärjessä on suuri kohtalaisen säilynyt pronssikautinen hautaröykkiö ja kahden hautaröykkiön jäännökset. Matalammalla sijaitsevien pienempien röykkiöiden jäännökset voivat sijaintinsa ja rakenteensa perusteella olla myös rautakautisia. Röykkiöt ovat osittain tuhoutuneenakin ympäristöltään hyvin säilyneitä ja edustavat Kymenlaakson rannikolle tyypillisiä metallikautisia röykkiöitä (Museo-virasto, Muinaisjäännösrekisteri 2014). Alue on myös suosittua ulkoilu- ja retkeilymaas-toa sekä näköalapaikka. Selänteiden lakiosissa on polkuja ja lakialueen läpi kulkee hiekkatiestö merenrannalla oleville kesämökeille.

Kallioperä on Viipurin rapakivimassiivin punaista karkearakeista rapakivigraniittia, joka on rakenteeltaan heikosti porfyryista. Paikoin siinä esiintyy kapeita leikkaavia 5–10 cm leveitä hienorakeisia rapakivigraniitti- ja kvartsijuonia. Heti kallioalueen länsipuolella muuttuu kivilaji Viipurin rapakivimassiivin punertavanruskeaksi viborgiitiksi (DigiKP200 2010).

Kalliopinnat ovat hyvin paljastuneena selänteiden laella ja rinteillä. Tonttuvuoren jyrkällä luoteisrinteellä on edustavia hyvin hioutuneita silokallioita. Lovisteininivuoren laella on myös tasaisia laajoja silokallioita. Selänteiden kaakkoisrinteillä on kuutiorakoilun lohkomia porrasmaisia pintoja. Tonttuvuoren porrasmaiseksi lohkottuneella etelärinteellä on paikoin matalaa louhikkoista jyrkännepintoja. Lovisteininivuoren pohjoisreunalla pieni halkeamaluola ja selänteen laella on pieniä lohkarejonoja. Peitteisemmällä alarinteillä on harvaa lohkareikkoa. Seutu vapautui mannerjäätiköstä noin 13 000 vuotta sitten, jolloin alue jäi syvälle Baltian jääjärven peittoon. Kalliomaasto paljastui vedestä pieninä kallioisina luotoina maankohoamisen seurauksena Ancylusjärvivaiheen lopulla. Litorinameren alussa oli ylin ranta seudulla noin 25 m nykyisen merenpinnan yläpuolella (Eronen 1990), jolloin selänteiden lakialueet olivat kauempana rantaviivasta ja olivat kalliosaarina ulkomeren äärellä.

Alueen kasvillisuus vuorottelee karusta kalliomänniköstä laen avoimien kalliopintojen tie-rasammallajistoon. Selänteiden laakeamuotoisilla, laajoilla etelään ja itään viettävillä kallioterasseilla on paljon eri ekspositioita ja runsaasti paljasta kalliopintaa. Lito- ja kasmofyytilajisto on kalliopinnoilla erityisen edustavia. Lovisteininivuoren laella on erityisen edustavaa kasvillisuutta, jossa lajistona on mm. kalliopikkutervakkoa, liuskaraunioista, metsälehmusta ja alueellisesti uhanalaista hohkasammalta (2017: RT).

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 2

Muut arvot:

Historialliset arvot: 1

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 3

Kirjallisuus:

DigiKP 200 Bedrock of Finland. DigiKP 200 GTK. Version 1,0. Accessed 16.03.2010.

<http://www.geo.fi/en/bedrock.html>.

Eronen, M. 1990. Maaperä. Julk.: Alalammi, P. (toim.) Suomen Kartasto vihko 124:9-25.

Maanmittaushallitus. Suomen Maantieteellinen Seura. Helsinki.

Muinaisjäännösrekisteri. Museovirasto 2015. (http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/mjreki/read/asp/r_default.aspx)

Museovirasto. Museoviraston tietojärjestelmä. Teoksessa: Rakennettu kulttuuriympäristö – Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt 1993. Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisuja 16.

KA0050162 Klovistensbergen - Tonttuvuori

Pyttis

Medelkoordinat: 6700328 : 483931 ETRS-TM35FIN

Områdets areal: 44 ha **Höjd:** 41 m ö.h. **Relativ höjd:** 41 m

Bergsområdets läge: 10 km sydöst om Pyttis kyrkby vid havsstranden.

Allmän beskrivning av bergsområdet och de viktigaste värdena:

Klovistensbergen-Tonttuvuori bildar ett nordöst-sydvästligt bergsryggsavschnitt som finns vid havsstranden söder om byn Kiviniemi. De många forngravarna från bronsåldern inom området är en lokal sevärdhet. Bergsryggsavsnittet avgränsas delvis av havsstranden och delvis, relativt tydligt, av bergsskogarna som fortsätter på den västra sidan. I omgivningen framträder bergsryggsavsnittet som en högre, skogbevuxen upphöjning. Från den närliggande havsviken syns de avtäckta bergsytorna på ryggarnas krön och sluttningar delvis genom träden. På den östra sidan, från Tonttuvuoris och Klovistensbergens berghällskrön och -sluttningar, öppnar sig vyer över ett vackert skärgårdslandskap i öst och söder. Också de öppna mikrolandskapen med bergtallskogar på krönet och sluttningarna är vidsträckta och representativa. I synnerhet Tonttuvuoris jämna, lutande rundhällssluttningar, inklusive blockjordarna på läsidorna, i kombination med Klovistensbergens flacka berghällslandskap med terrasserade sluttningar gör området mångformigt och representativt morfologiskt sett och i fråga om de inre landskapen. På den sydöstra sluttningen av Tonttuvuoris sydvästligaste krön finns två gravrösen från bronsåldern. Vid den sydvästligaste spetsen av Klovistensbergen finns ett stort, tämligen välbevarat gravröse från bronsåldern och resterna av två gravrösen. Resterna av de mindre gravrösen finns längre ner och kan enligt placeringen och strukturen också vara från bronsåldern. Även som delvis förstörda är rösen i fråga om omgivningen välbevarade och representerar rösen från metallåldern vilka är typiska för Kymmenedalens kuster (Museiverket, Fornlämningsregistret 2014). Området är också populärt som friluft- och utflyktsterräng samt som utsiktsplats. På ryggarnas kröndelar finns stigar, och genom krönområdet går sandvägar till sommarstugorna vid havsstranden.

Berggrunden är Viborgska rapakivimassivets röda grovkorniga rapakivigranit som har en något porfyrtstruktur. Ställvis genomskärs graniten av 5–10 centimeter breda ådror med rapakivigranit och kvarts. Precis väster om bergsområdet övergår stenarten i Viborgska rapakivimassivets rödbruna viborgit (DigikP200 2010).

Bergsytorna är väl avtäckta på ryggarnas krön och sluttningar. På Tonttuvuoris branta nordvästra sluttning finns representativa, välslipade rundhällar. På Klovisstensbergens krön finns också jämna, omfattande rundhällar. På ryggarnas sydöstra sluttningar finns kubiskt förklyftade, terrasserade ytor. Här och där på Tonttuvuoris terrasserat förklyftade sydsluttning finns låga blockstup. Vid den norra kanten av Klovisstensbergen finns en liten sprickgrotta, och på ryggens krön en rad av små block. På de mer täckta nedre sluttningarna finns gles blockjord. Regionen befriades från inlandsisen för cirka 13 000 år sedan, och då låg området djupt nere i Baltiska issjön. Till följd av landhöjningen blottades bergsterängen ur vattnet som små klippskar i slutet av Ancylusstadiet. I början av Litorinastadiet låg den högsta stranden i regionen cirka 25 meter över nuvarande havsnivå (Eronen 1990). Då låg ryggarnas krönområden längre bort från strandlinjen, som klippöar i det yttre havsområdet.

Områdets växtlighet varierar mellan karga bergtallskogar och bestånd av raggmossa på krönets öppna bergsytor. På ryggarnas flacka, stora södra och östra bergsterrasser finns många olika exponeringar och rikligt med avtäckta bergsytor. Lito- och kasmofytarterna på bergsytorna är särskilt representativa. På Klovisstensbergens krön finns särskilt representativ växtlighet. Arterna omfattar bland annat fjällnejlika, gaffelbräken skogslind och regionalt hotad blåmossa (2017: RT).

Bedömning av de viktigaste faktorerna:

GEOLOGISKT VÄRDE: 3

BIOLOGISKT VÄRDE: 3

LANDSKAPSVÄRDE: 2

Övriga värden:

Historiska värden: 1

Mångbruksvärden: 3

Föränderlighet: 3

Näromgivningens värden: 2

BERGSOMRÅDETS VÄRDEKLASS: 3

Litteratur:

DigiKP 200 Bedrock of Finland. DigiKP 200 GTK. Version 1,0. Accessed 16.03.2010.

<http://www.geo.fi/en/bedrock.html>.

Eronen, M. 1990. Maaperä. Julk.: Alalammi, P. (toim.) Suomen Kartasto vihko 124:9-25.

Maanmittaushallitus. Suomen Maantieteellinen Seura. Helsinki.

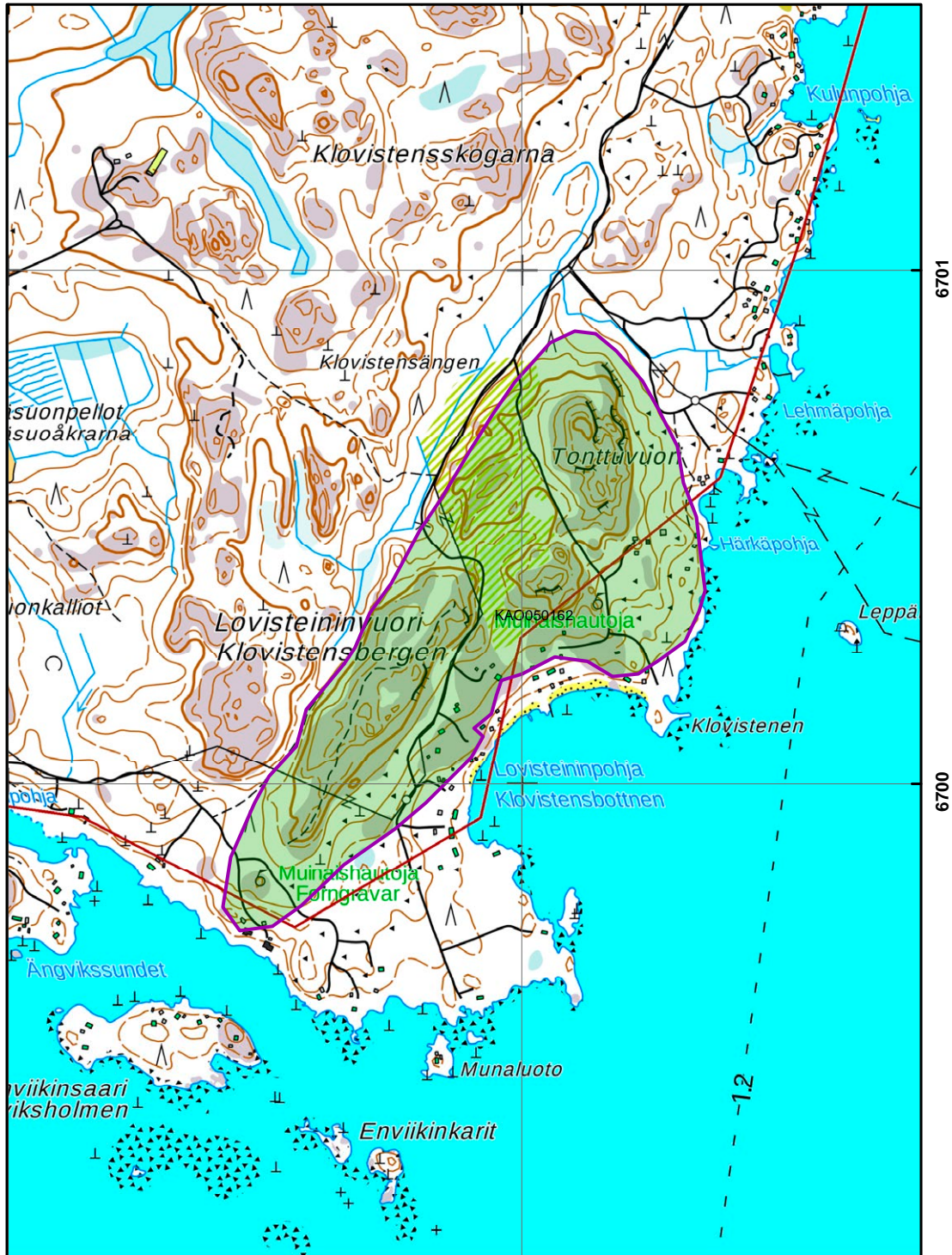
Muinaisjäännösrekisteri. Museovirasto 2015. (http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/mjreki/read/asp/r_default.aspx)

Museovirasto. Museoviraston tietojärjestelmä. Teoksessa: Rakennettu kulttuuriympäristö – Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt 1993. Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisuja 16.

KAO050162, Lovisteininvuori - Tonttuvatvuori

4830

4840

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

..... Natura 2000 -verkosto (viiva)

//// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto

■ Kallioalue

SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos
 1:10 000

KA0050169 Torsanvuori

Rautjärvi

Keskikoordinaatit: 6812467:619521 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 11ha **Korkeus:** 140 m mpy. **Suht. korkeus:** 62m

Kallioalueen sijainti: Simpeleen keskustasta 6 km länteen Pieni-Torsa -järven rannalla

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Torsanvuori on Pieni-Torsan pohjoisrannalla jyrkästi kohoava metsäinen kallioselänne, jonka laki kohoaa yli 60 m järven pintaa korkeammalle. Torsanvuori rajautuu selkeästi järveen ja ranta-alueeseen ja muilta osin harkinnanvaraisesti Torsonvuoren lakialueelta alapäin viettäviin kumpuileviin kalliometsiin. Torsanvuori hallitsee maisemallisesti Pieni-Torsan järvioluetta ja se erottuu selkeästi kauempaa järviolueen vastarannoilta. Torsonvuoren laelta avautuu etenkin länteen kaunis ja vaihteva järvimaisema, jossa kapea Pallaitniemen jatkeena oleva kannas erottaa Torsajärven ja Pieni-Torsan toisistaan. Torsonvuori on suosittu näköalapaikka ja paikallinen retkeilykohde. Torsonvuoren laella historiallinen Uudenkaupungin rauhan rajamerkki vuodelta 1722 ja etelärinteen jyrkänteen alaosassa on ylikaltevassa kallioseinämässä kivikautinen kalliomaalaus. Kalliomaalaus näkyy kallioseinämän pinnalla punaisena värinä, mutta mitään kuvioita ei maalauksesta enää voi erottaa. Lähiympäristössä järven ranta-alueella on asutusta ja kesämökkejä.

Alueen kivilaji on svekofennialaista poimuttunutta suogneissimäistä granaatti-kordieriitti-kiillegneissi, jossa neosomi on vaaleaa keskikarkeaa graniittia ja karkearakeista pegmatiittia. Torsonvuoren kalliopinnat ovat melko hyvin paljastuneet lakialueella ja rinteillä. Etelärinteet jyrkänteiset kallioseinämät ovat rakoilun lohkomia ja heikosti porrasmaisia ja pystyseinämäisiä 10–15 m korkeita pintoja, Lakiosan kumpuilevat silokalliopinnat ovat pienialaisia ja tavanomaisia. Torsanvuori sijaitsee I Salpausselän reunamuodostuman luoteispuolella ja sen lakialue ja ylärinteet ovat vedenkoskematonta maastoa. Korkein rantaseudulla on Baltian jääjärven ranta, joka I Salpausselällä on noin 102 m nykyistä merenpintaa korkeammalla. Jääkauden lopulla Baltian jääjärvi muodosti makeavetiseen jääjärven, joka patoutui mannerjäätikön edustalle ja täytti Itämeren altaan eteläosan. Baltian jääjärvi -vaihe päättyi 11 590 vuotta sitten, kun mannerjäätikön patoamat vedet purkautuivat Keski-Ruotsissa Billingenin vuoren alueella valtameren ja jääjärven pinta laski lyhyessä ajassa lähes 30 m.

Torsanvuoren jyrkällä etelä- ja lounaisrinteellä on monipuolista kallio- ja lehtokasvillisuutta. Lakiosan kalliopinnat ovat jäkäläisiä, mutta retkeilyn aiheuttaman kulutuksen takia myös paljaita kalliopintoja ja kivisammalikoita esiintyy tavallista enemmän. Kaikkialla rinteillä vallitsevaa lehtomaisuutta esiintyy laelle saakka, mm. mäkiluste on hyvin runsas ja kasvaa kalliohyllylläkin. Kalliorinteellä on varsin monipuolinen putkilokasvikasvillisuus ja mm. harvinaisen pensaikkotattaren sisämaaeesiintymä. Alueen puusto on lakiosassa osaksi lehtipuusekoitteista luonnontilaista männikköä, osaksi hakattua ja osaksi taimettunutta aluetta. Kaskiraunioita esiintyy Torsanvuoren peitteisemmillä maaperärinteillä. Länsipuolella Pailahden rannalla on pieni peltonotkelma, joka pohjoisessa jatkuu ojitettuna Torvisensuona.

Bedömning av de viktigaste faktorerna:

GEOLOGISKT VÄRDE: 3

BIOLOGISKT VÄRDE: 3

LANDSKAPSVÄRDE: 2

Övriga värden:

Historiska värden: 1

Mångbruksvärden: 3

Föränderlighet: 3

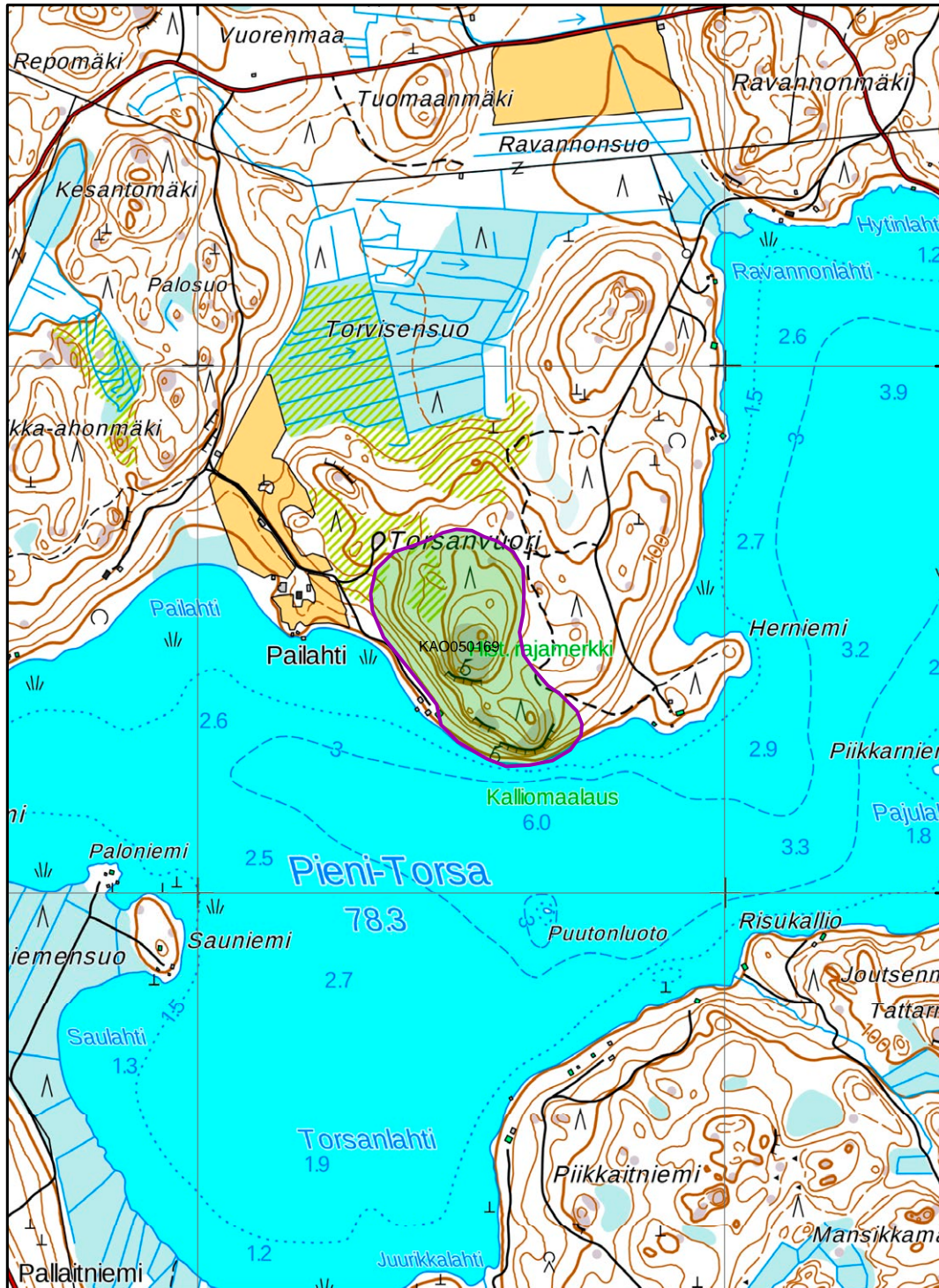
Näromgivningens värden: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 3

KAO050169, Torsanvuori

6190

6200

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- //// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos
 1:10 000

KA0050173 Haukkavuori-Kaatrasenmäki

Rautjärvi

Keskikoordinaatit: 6818958:624213 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 58ha **Korkeus:** 147 m mpy. **Suht. korkeus:** 76m

Kallioalueen sijainti: Simpeleen keskustasta 6 km pohjoiseen Simpelejärven länsipuolella.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Haukkavuori-Kaatrasenmäki on kolmen jyrkkärinteisen kallioselänteen muodostama kokonaisuus, joka sijaitsee Simpelejärven ja Pitkäjärven välisellä kallioisella metsäisellä kannaksella. Se rajautuu länsireunastaan Pitkäjärven itärannan peltoalueisiin ja itäreunastaan pieneen Kaatrasen lampeen, mutta muutoin kallioalue rajautuu kallioisiin kumpuileviin talousmetsiin kohtalaisesti. Eteläosassa oleva Haukkavuoren selänne kohoaa Pitkäjärven pintaa peräti 76 m korkeammalle ja erottuu länsipuolen Pitkäjärven rantapelloille jyrkästi kohoavana korkeana metsäselänteenä. Muilta osin sulautuu kallioalue metsäiseen ympäristöön huomaamattomammin. Haukkavuoren laelta länsireunan jyrkänteiden päältä avautuu hieno maisema Pitkäjärvelle ja sen viljellyille rannoille sekä ympäröiviin kumpuileviin metsiin. Pienmaisemat alueen sisäosissa ovat edustavimmillaan Haukkavuoren jyrkänteisessä kalliomännikössä ja Kaatrasenmäen Harakankirkon lohkarluolassa. Haukkavuoren laki on paikallinen näköalapaikka ja Kaatrasenmäen Harakankirkon luola on paikallinen nähtävyys. Haukkavuoren pohjoisrinteen alla oleva Kaatrasen on dystrofinen ja turverantainen lampi.

Alueen kivilaji on svekofennialaista keskirakeista, poimuttunutta kinzigiittiä, jossa on paikoin kookkaampina porfyroblasteina punaista granaattia ja sinertävänharmaata kordieriittiä. Neosomi on vaalea keskikarkearakeinen graniitti tai karkearakeinen pegmatiitti. Alueen länsireunalla muuttuu kivilaji keskirakeiseksi granodioriitiksi. Selänteiden rinteet ja lakiosat ovat kohtalaisesti paljastunutta kalliomännikköistä maastoa, mutta osittain lakea ja rinteitä peittää ohut moreeni. Haukkavuoren jyrkänteinen etelä- ja länsirinne on parhaiten paljastunutta kalliomaastoa, jossa rakoilun lohkomat porrasmaiset seinämäpinnat ovat 5–15 m korkeita. Pohjoisessa Kaatrasenmäen länsirinteessä on louhikkoinen luolamuodostuma Harakankirkko. Alue sijaitsee I ja II Salpausselän reunamuodostuman välisessä maastossa, jossa Haukkavuoren ja Kaatrasenmäen lakialueet ja ylärinteet ovat vedenkoskematonta maastoa. Korkein ranta seudulla on Baltian jääjärven taso, joka on noin 105 m nykyistä merenpintaa korkeammalla.

Selänteiden lakiosat ovat enimmäkseen mustikka- ja puolukkatyyppin metsää, joka on puustoltaan hyvin vaihtelevaa. Kalliopinnat ovat karujen porojäkälökköjen vallassa. Haukkavuoren jyrkänteet ovat myös karunluontoisia, pohjoisrinteen kallioseinämässä on harvinaista pohjankorvajäkälää. Paikoin lajistossa näkyy kulttuurivaikutusta ilmentävää niittysuolaheinää. Muutamilla kohdilla kallioiden kupeella kasvaa lehtoisuutta ilmentävää mäkilustetta, mutta lehtoisuus ei ole kuitenkaan kovin vahvaa.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 4

MAISEMA ARVO: 2

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 4

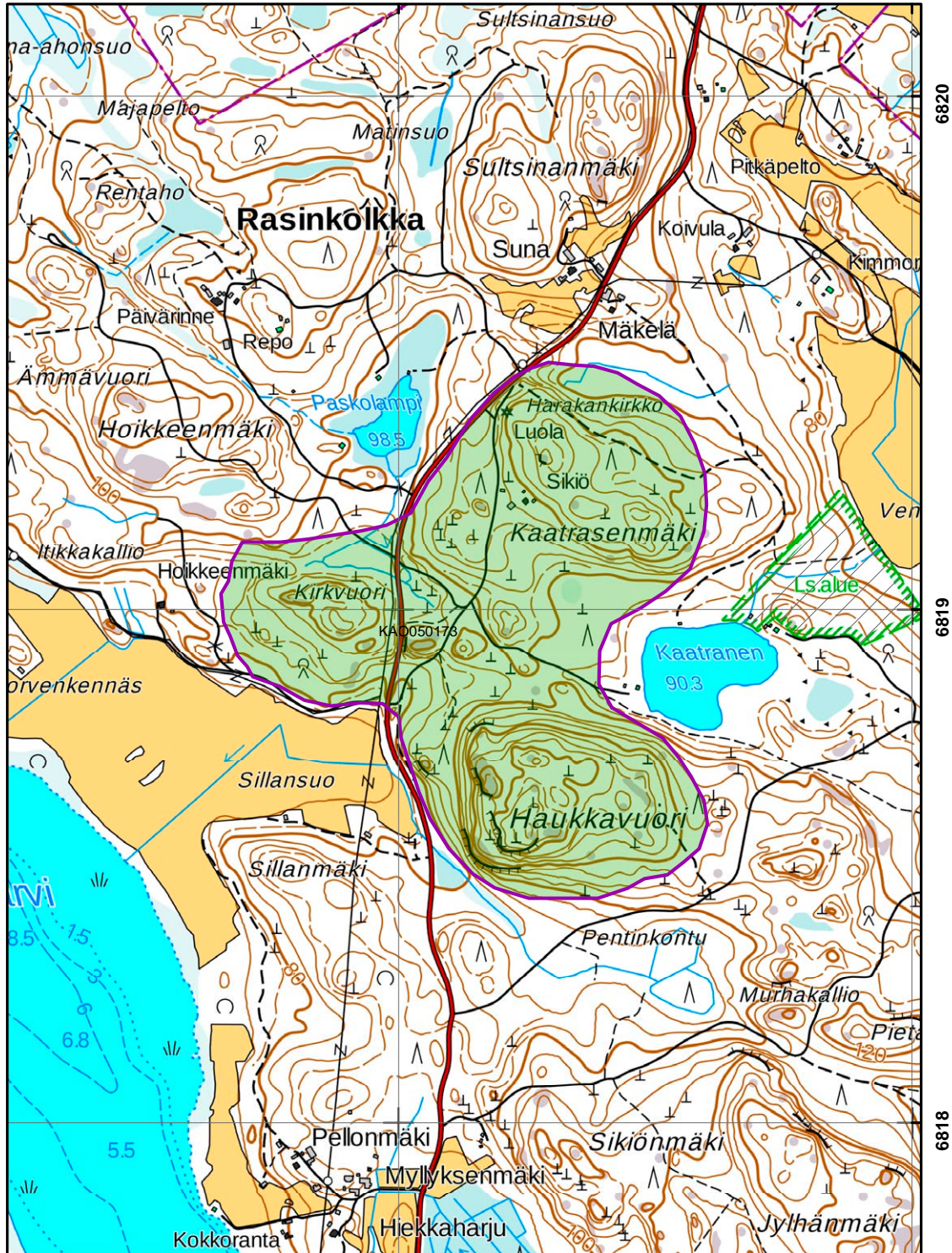
Lähiympäristön arvot: 3

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

KA050173, Haukkavuori - Kaatrasenmäki

6240

6250

6820

6819

6818

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

SYKE

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- //// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 2000 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos
 1:10 000

KA0050176 Röksänojanmäki

Rautjärvi

Keskikoordinaatit: 6811890:626975 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 43ha **Korkeus:** 117 m mpy. **Suht. korkeus:** 57m

Kallioalueen sijainti: Simpeleen keskustasta 1 km etelään rautatien eteläpuolella.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Röksänojanmäki on pitkänomainen luode-kaakkosuuntainen kallioselänne, joka sijaitsee Kokkolanjoen eli Hiitolanjoen reunustamassa viljeysvaltaisessa kumpuilevassa maisemassa Simpeleen keskustan eteläpuolella. Se rajautuu loiviin metsäisiin rinteisiin, joiden takana kohtalaisen laajojen peltoalueiden kanssa vuorottelevat pienehköt metsäiset kallioselänteet ja ojitetut suopainanteet. Kokkolanjoki eli Hiitolanjoki laskee Kivijärvestä Simpeleen keskustan länsipuolitse etelään ja virtaa sitten hieman kaeumpaa viljelymaiseman läpi Röksänojanmäen länsi- ja eteläpuolella. Pohjoisreunastaan kallioselänne rajautuu Simpeleen rautatieaseman kallioleikkaukseen. Röksänojanmäki erottuu laajoilta länsipuolen viljelyksille maisemassa kohoavana metsäisenä selänteenä, jossa voimalinjan kohdalta hakattu puusto paljastaa maisemassa erottuvat rinteiden kalliopinnat varsin hyvin. Muilla suunnilla sulautuu kallioselänne huomaamattomammin osaksi kumpuilevaa metsämaastoa. Laelta ja rinteiltä rajoittaa puusto selvästi näköaloja ympäristöön, mutta voimalinjan kohdalta avautuu hakkuiden takia edustava näköala länsipuolen alavampaan viljelymaisemaan. Kalliomännikkömaisemat laella ja rinteillä ovat sen sijaan kohtalaisen luonnontilaiset ja pienmaisemallisesti avarat.

Alueen kivilaji on harmaata hieno-keskirakeista kiillegneissiä, jossa esiintyy kapeina välikerroksina hienorakeista kvartsimaasälpägneissiä. Kallioperägeologialtaan alue on hyvin edustava. Kivilajien vaihtelun lisäksi on säilyneenä seudun metamorfiselle kallioperälle harvinaisia sedimenttikivien kerrostumisrakenteita, joista on voitu määrittää myös kerrostumispohjan suunta. Alueen kiillegneissi on ollut alkuaan alumiinirikas savihiekkasedimentti, kun taas kvartsimaasälpägneissi edustaa veteen kerrostunutta hiekkaisempaa sedimenttiä. Kivilajit kuuluvat svekofennialaisen liuskeyvyöhykkeen itäosaan ja edustavat svekokarjalaisen vuorijonon syvälle kuluneita juuriosia. Sedimenttien kerrostuminen on tapahtunut eugeosynkliinifasiuksen olosuhteissa (Nykänen 1983).

Röksänojanmäki on lakiosistaan ja rinteiltään kohtalaisen hyvin paljastunut. Kalliorinteet ovat 10–30 m korkeita viistojuyrkkiä silokalliopintoja, jossa varsinaiset juyrkänepinnat ovat matalia 5 m korkuisia pintoja. Röksänojanmäen keskiosassa viistojuyrkällä länsirinteellä on pieniä pystyseinämiä. Lakiosan silokalliopinnot ovat matalia ja kooltaan ja muodoltaan melko tavanomaisia. Röksänojanmäki sijaitsee heti I Salpausselän reunamuodostuman itäreunalla, jossa kallioselänteen korkeimmat kohdat on vedenkoskematonta maastoa. Korkein ranta seudulla on Baltian jääjärven taso, joka on noin 105 m nykyistä merenpintaa korkeammalla.

Alueen kasvillisuus on melko karunluontoista. Lakiosan kalliot ovat melko vanhan puolukkatyyppin männikön saartamia poronjäkälikköjä. Selänteen keskiosan yli kulkevalla voimalinja-aukolla on kasvillisuus hieman monipuolisempaa. Länsijuyrkänteet ovat jokseenkin karuja ja varjoisia. Niiden alapuolella hyvin lievää lehtomaisuutta, jossa kasvaa sinivuokkoa. Voimalinjan aukolla mäen itäosan alakallioilla jonkin verran ketomaista, kulttuurivaihteista kasvillisuutta.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 4

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 4

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 3

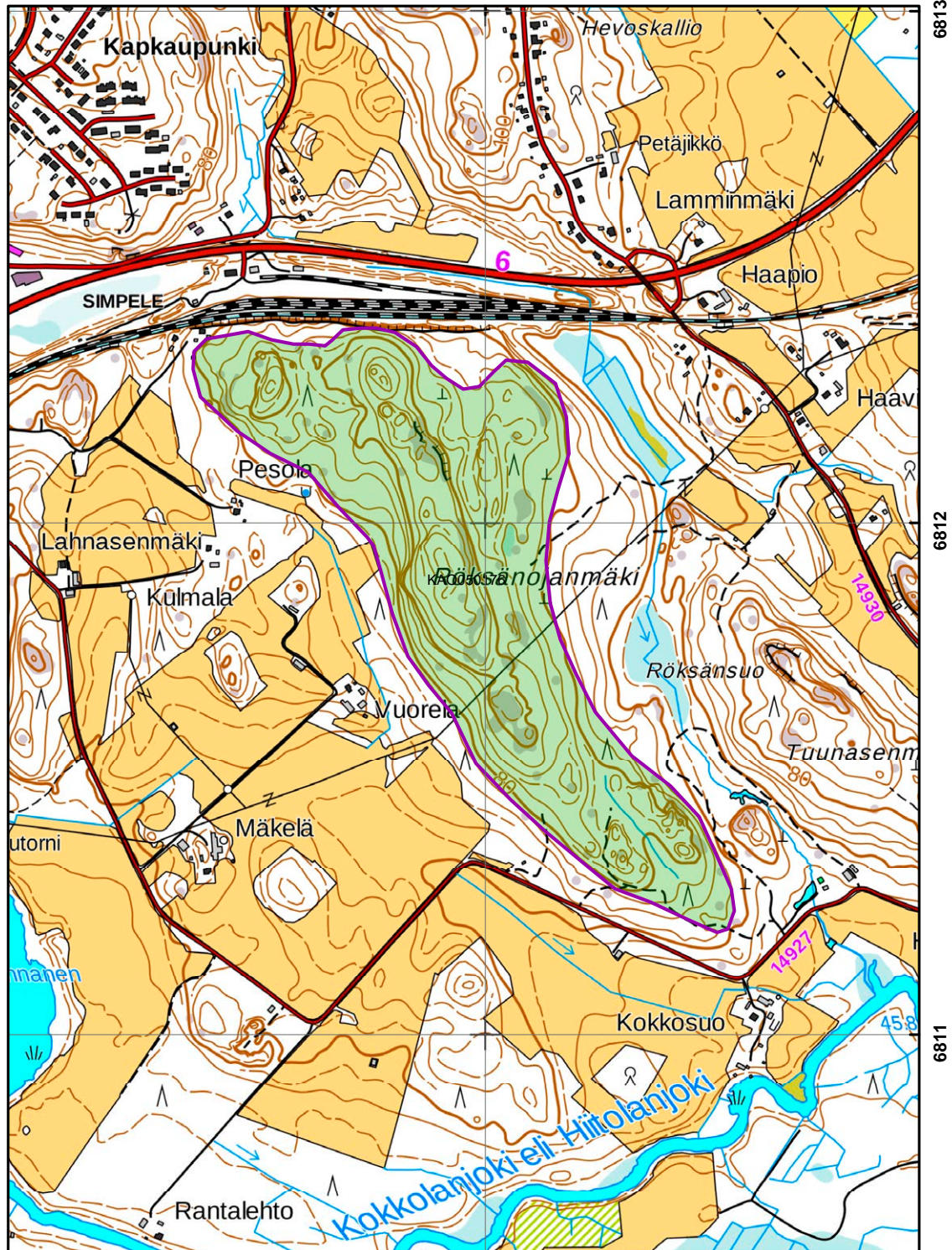
KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

Kirjallisuus:

Nykänen, O. 1983. Punkaharjun ja Parikkalan kartta-alueiden kallioperä. Suomen geologinen kartta 1:100 000, Kallioperäkarttojen selitykset, lehdet 4124+4142 ja 4123+4114. Geologinen tutkimuslaitos. Espoo. 81 s.

KAO050176, Röksänojanmäki

6270

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

..... Natura 2000 -verkosto (viiva)

//// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto

■ Kallioalue

SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 2000 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050172 Haukkavuoren kallioalue

Rautjärvi, Ruokolahti

Keskikoordinaatit: 6819303 : 618212 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 103ha **Korkeus:** 171 m mpy. **Suht.korkeus:** 78m

Kallioalueen sijainti: Simpeleen keskustasta 9 km luoteeseen Sarajärven itärannalla

Luonnonsuojelualueet ja muut luontoa turvaavat alueet:

Alue kuuluu kokonaan Haukkavuoren Natura-alueeseen (FI0418006). Alueen eteläosa kuuluu myös Haukkavuoren arvokkaaseen maisemakokonaisuuteen (MAO050023).

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Haukkavuoren kallioalue on Rautjärven ja Ruokolahden kuntien rajalla sijaitseva jyrkänteinen kallioselänteiden alue, joka koostuu Haukkavuoresta ja viereisistä Pohjukanmäestä ja Vuorenperänmäestä. Näistä korkein Haukkavuori kohoaa Sarajärven itärannan pohjukasta lähes pystyjyrkkänä seinämänä ja hallitsee Vuorilahden pohjukasta avautuvaa järvimaisemaa. Haukkavuori on Etelä-Karjalan korkein kalliomäki, jonka laki kohoaa 78 m Sarajärven pintaa korkeammalle. Se on tunnettu retkeilykohde, josta näköala on kansallismaisen luokkaa. Haukkavuoren eteläreunalta ja lounaiskulmalta avautuu kaunis ja jylhä näköala kauas ympäröivään metsämaastoon ja länteen Sarajärven takaisille rannoille, jossa erottuu peltoalueita maalaistiloineen. Eteläreunan jyrkänteet päättyvät suoraan kapeaan Vuorilahteen ja erottuu etäältä mahtavana lähes pystysuorana kallioseinämänä. Alueella on pysäköintipaikka ja luontopolku opasteineen sekä laavu ja nuotiopaikka. Haukkavuorella on maakunnallisesti tunnettu historiallinen Uudenkaupungin rauhan rajamerkki vuodelta 1722 ja sen kautta ovat kulkeneet aikaisemmin myös vuonna 1323 Pähkinäsaaren ja vuonna 1595 Täyssinän rauhojen rajat.

Alueen kivilaji on svekofennialaista poimuttunutta hieno-keskirakeista granaatti-kordieriti-kiillegneissi, jossa neosomi on vaaleaa keskikarkeaa graniittia. Haukkavuoren kallioalue on kallioperän murroslinjojen reunustama. Maaston yleinen juovaisuus on NW-SE-suuntaista ja se näkyy pitkulaisina järviäntä ja notkelmina kumpuilevassa metsämaastossa. Simpelejärven länsipuoleiselle kallioiselle maastolle on luonteenomaista myös suuret suhteelliset korkeuserot, jossa korkeimmat kalliot kohoavat 70-80 m ympäristönsä yläpuolelle. Haukkavuoren alueella selänteiden lakiosat ovat laajalti ohuen moreenin peittämää kallioista metsämaastoa ja kalliopaljastumia esiintyy lähinnä rinteiden jyrkänteisillä kohdilla. Haukkavuoren etelälounaaseen antavalla sivulla on maisemallisesti ja morfologisesti jylhä ja mahtava hieman porrasmaisesti kohoava 60 m korkea kalliojyrkänte, jossa yksittäisiä 5–20 m korkeita hieman viistojyrkkiä pystynousuja erottaa porrasmaiset kalliohyllyt.

Etelälounaisella sivulla seinämäpinnat ovat osittain mannerjäätikön hiomat ja länsisivulla ne muuttuvat viistojyrkänteisiksi silokalliopinnoiksi. Massiivisen etelälounaisen jyrkänteellä rinteessä on myös huomattavaa taluslouhikkoa. Haukkavuoren taluskivikko on arvostettu valtakunnallisesti arvokkaiden kivikoiden inventoinnissa (KIVI-09-005) valtakunnallisesti arvokkaaksi arvoluokan 4 kohteeksi (Räisänen ym. 2018).

Haukkavuori sijaitsee I ja II Salpausselän reunamuodostuman välisessä maastossa ja sen lakialue ja rinteet ovat vedenkoskematonta maastoa. Korkein rantaseudulla on Baltian jääjärven taso, joka on noin 105 m nykyistä merenpintaa korkeammalla. Jääkauden lopulla Baltian jääjärvi muodosti makeavetiseen jääjärven, joka patoutui mannerjäätikön edustalle ja täytti Itämeren altaan eteläosan. Baltian jääjärvi -vaihe päättyi 11 590 vuotta sitten, kun mannerjäätikön patoamat vedet purkautuivat Keski-Ruotsissa Billingenin vuoren alueella valtameren ja jääjärven pinta laski lyhyessä ajassa lähes 30 m.

Haukkavuoren alue on kasvillisuudeltaan ja linnustoltaan arvokasta ympäristöä, mutta varsinainen kalliokasvillisuus on verraten niukkalajista. Haukkavuoren yläkallioilla näkyy myös jonkin verran kulttuurivaikutteista lajistoa. Eteläjyrkänteiden juurella on kivikkolehtoa, jossa lahden pohjukan tienoilla kasvaa vartevaa kuusikkoa. Lehtomaisella alarinteellä on runsaasti mm. kieloa, kevätlinnunhernettä ja lehtokuusamaa. Idempänä vesakkoalueella kasvaa runsaasti vaahteraa (2010: RT), joka kilpailee tasapäisesti harmaalepän, haavan ja pihlajan kanssa.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 2

Muut arvot:

Historialliset arvot: 2

Monikäyttö arvot: 2

Muuttuneisuus: 3

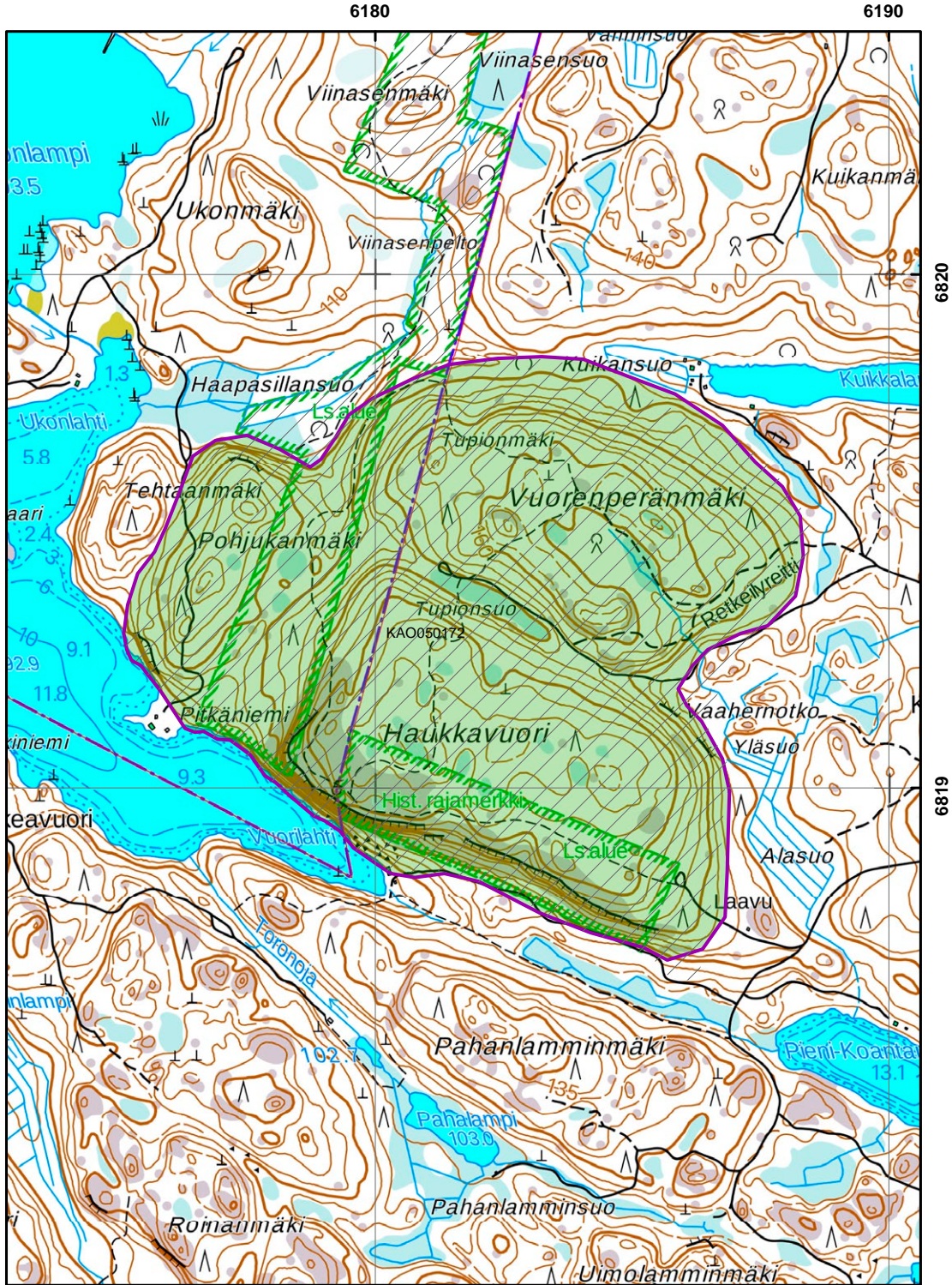
Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVUOKKA: 2

Kirjallisuus:

Räisänen, J., Teeriaho, J., Kananoja, T. ja Rönty, H. 2019. Valtakunnallisesti arvokkaat kivikot. Suomen ympäristö 2/2018. 194 s. + liitteet.

KAO050172, Haukkavuoren kallioalue

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

SYKE

--- Natura 2000 -verkosto (viiva)

/// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto

■ Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 2000 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos
 1:10 000

KA0050178 Kalkkivuori

Ruokolahti

Keskikoordinaatit: 6797760:592374 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 1ha **Korkeus:** 95 m mpy. **Suht.korkeus:** 19m

Kallioalueen sijainti: Ruokolahden keskustasta 6 km länsiluoteeseen Salosaaren luoteisosassa.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Kalkkivuori on Salosaaren luoteisosassa Saimaan rannan läheisyydessä sijaitseva pieni kalliokumpare, joka rajautuu kohtalaisesti ympäröivään talousmetsämaastoon. Kumpareen eteläreunalla sijaitsee rantaan menevien kesämökkiteiden risteys ja kalliainen kumpare erottuu kohtuullisesti viereisille hiekkateille lähimaisemassa. Kalkkivuori on varsin matala kohounema, joka erottuu selvästi lähimaisemassa vain länsipuolelta. Näköalaa laelta ei juuri avaudu, eivätkä sisäiset pienmaisematkaan poikkea tavallisesta talousmetsästä. Naapurusto on pienipiirteisin kuvioin vaihtelevaa maatalous- ja talousmetsämaisemaa. Lähistöllä olevat Saimaan rannat ovat tiuhaan rakennetut ja myös mantereella on monia loma-asuntoja.

Kallioalueella on paljastuneena epäpuhdasta kalkkikiveä ja pegmatiittia, joita esiintyy kallioperässä olevan svekofennialaisen kiillegneissin yhteydessä. Epäpuhdas karsimainen kalkkikivi esiintyy paljastumissa suuntautuneina kapeina juonina karkearakeisen pegmatiitin yhteydessä. Alueella on vanha kalkkilouhos. Kalliokumpareen silokalliot ja matalat jyrkännepinnot ovat tavanomaisia ja vaatimattomia.

Kalliokumpareen kasvillisuus on hyvin karunluontoista kalliojäkälikköä, jonka yhteydessä rinteillä on runsaasti kivikkoalvejuurta. Kalkkilouhosta ympäröivillä kallioilla on hyvin monipuolinen kasvillisuus, jossa yhdistyy kallio- ja kuivan lehdon kasvisto. Paikalla kasvaa mm. sinivuokkoa, kurjenkelloa, lehtokuusamaa, jänönäpilaa ja ketokäenminttua. Kalkkilouhoksen seinämillä on monipuolista sammallajistoa.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 2

MAISEMA ARVO: 4

Muut arvot:

Historialliset arvot: 3

Monikäyttö arvot: 4

Muuttuneisuus: 4

Lähiympäristön arvot: 3

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

KAO050178, Kalkkivuori

5920

5930

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

---- Natura 2000 -verkosto (viiva)
//// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
 Kallioalue

 S Y K E

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos
 1:10 000

KA0050190 Mörynmäki

Ruokolahti, Savonlinna

Keskikoordinaatit: 6826256:616944 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 86ha **Korkeus:** 155 m mpy. **Suht. korkeus:** 55m

Kallioalueen sijainti: Simpeleen keskustasta 14 km luoteeseen, Ruokolahden ja Punkaharjun kuntien rajalla.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Mörynmäki on peräkkäisten kallioselänteiden muodostama kaakko-luode-suuntainen jakso, joka sijaitsee rikkonaisessa pienten järvien ja lampien luonnehtimassa kumpuilevassa kallioisessa metsämaastossa. Mörynmäen kallioselänteet kohoavat 45–55 m ympäristöään korkeammalle ja rajautuvat selvästi vesistöihin tai suopohjaiseen metsämaastoon. Kallioselännejakson länsisivulla on Mörynlampi ja itäreunalla Saarijärvi ja pohjoispäässä Haarikon Mörynlahti. Mörynmäen kallioselännejakso erottuu hyvin jyrkkänä kohoavana kallioisena selänteenä kaikilta suunnilta, mutta erityisen hyvin viereisten vesistöjen rannoilta. Laelta selänteiden päältä avautuu monin kohdin monipuolisia ja edustavia vesistöjen kirjomia metsämaisemia ympäristön avohakatuille korkeille vuorimaille. Alueella on tehty 1980 luvun lopulla runsaita hakkuita ja myös ympäristön metsiä on käsitelty samaan aikaan. Alueella risteilee myös metsäautoteiden verkosto. Länsipuolella Mörynsuon takana reilu 200 m päässä on Laineensalon luonnonsuojelualue (YSA207523).

Alueen svekofennialainen kallioperä on harmaata keskirakeista kinzigiittiä, joka sisältää paikoin granaattia ja kordieriittiä porfyroblasteina. Kinzigiitissä esiintyy runsaasti vaaleaa keski-karkearakeista granaatti- ja pegmatiittigraniittineosomia. Graniittia esiintyy alueen kalliopaljastumissa paikoin laajempina esiintyminä kinzigiittisen gneissin seassa. Alueen kinzigiitti on alumiinirikas savihiekkasedimentti, joka on metamorfoitunut korkeissa paine- ja lämpötilaolosuhteissa. Se kuuluu svekofennialaisiin liuskevyöhykkeen itäosaan ja edustaa svekokarjalaisen vuorijonon syvältä kuluneita juuriosia.

Kallioselänteiden lakiosat ja selänteiden väliset notkelmat ovat monin kohdin ohuen moreenin peittämää, osin soistunutta kalliomaastoa ja kalliota on paljastuneena lähinnä selänteiden jyrkänteisillä rinteillä. Kallioselänteiden laet ja rinteet ovat olleet jääkauden jälkeän suurimmaksi osaksi vedenkoskematonta aluetta. Rinteiden viisto- ja porrassyrkännteiset seinämäpinnat ovat alueella 15–30 m korkeita, jossa koilliseen ja lounaaseen suuntautuneet seinämäpinnat ovat paikoin edustavasti mannerjäätikön hiomia pintoja. Paikoin esiintyy seinämäpinnoilla rapautumista. Laella ja rinteillä esiintyy paikoin hajanaista

lohkareikkoa. Alue on vedenkoskematonta maastoa ja se sijaitsee I ja II Salpausselän reu-
namuodostuman välisellä alueella. Korkein ranta seudulla on Baltian jääjärven taso, joka
on noin 105–110 m nykyistä merenpintaa korkeammalla.

Alueen kasvillisuus on monipuolista ja edustavaa. Lakiosan hakkuualoilla ovat vallitsevina
kaskiviljelyn jälkeiset lajit metsäkastikan ohella. Mäkilustekasvustot ovat varsin runsaita.
Selänteiden paljastuneilla kalliorinnekohdilla kasvaa poronjäkälikköä ja paikoin esiintyy
rakosaniaisia. Rinteessä on muutamain kohdin lehmuksia sekä lehtomaisia noroja, joissa
kasvaa koiranheittä, lehtokuusamaa ja lehtonäsiää. Lounaisjyrkänteet ovat varjoisia ja nii-
den tyvellä on isoalvejuurikasvustoja.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

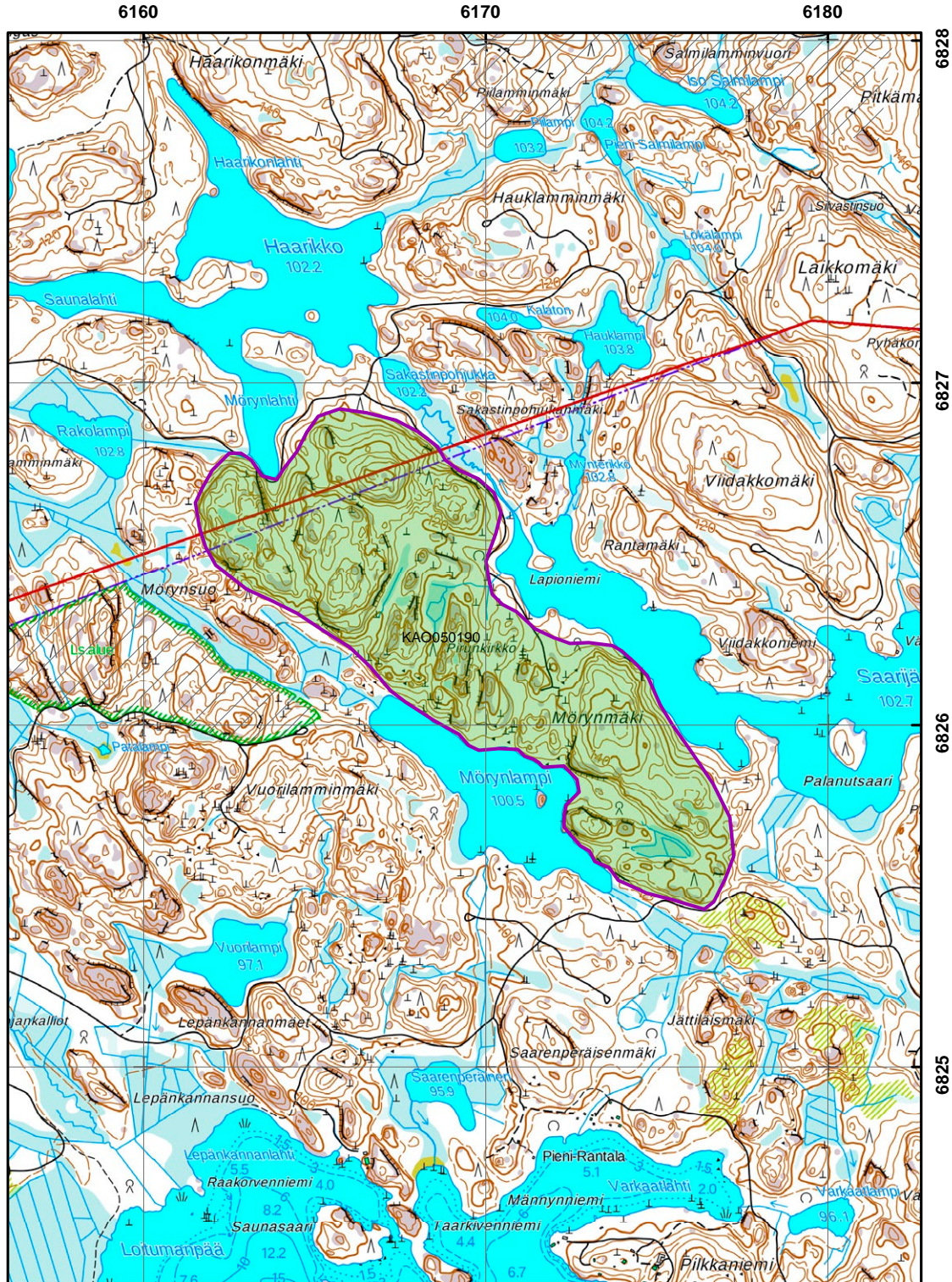
Monikäyttö arvot: 4

Muuttuneisuus: 4

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

KAO050190, Mörynmäki

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- /// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:15 000

KA0050194 Niinivuori

Savitaipale

Keskikoordinaatit: 6769187:522883 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 22ha **Korkeus:** 115 m mpy. **Suht. korkeus:** 37m

Kallioalueen sijainti: Savitaipaleen kirkonkylältä 20 km lounaaseen Lennusjärven itärannalla.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Niinivuori on kapean ja pitkän Lennusjärven itärannalla sijaitseva jyrkänteinen kallio-
selänne, joka erottuu länsipuoleliselle järvelle erinomaisesti. Niinivuoren lakiselänteet
kohoavat yli 35 m järven pintaa korkeammalle ja hallitsevat itärannan kalliometsäistä ran-
tamaisemaa. Kallioalue rajautuu jyrkin rintein länsipuolen järveen ja rannan notkelmien
peltolaikkuihin sekä koillis- ja itäpuolella metsä- ja peltonotkelmaan. Kaakkoisreunalla
rajautuminen metsiin on loivapiirteistä ja vaihettaista. Selänteen laelta länsireunan jyrkän-
teiden päältä avautuu puuston rajoittamia hyvin edustavia järvimaisemia länteen. Pohjois-
päässä Saarensuunvuoren jyrkänteen päältä avautuu hyvä ja avara näköala järvelle. Myös
länsireunan jyrkänteen pienmaisemat ovat kohtalaisen jylhät. Niinivuoren jyrkän kallio-
seinämän hieman ulospäin kaartuvan osan alla on kivikautinen kalliomaalaus, joka käsit-
tää pari ihmishahmoa (Museovirasto, Muinaisjäännösrekisteri 2011). Lennusjärvi on kal-
liorantainen, maisemallisesti kaunis vesistö, jonka rannoilla on hyvin runsaasti huvila-asu-
tusta. Rannalla jyrkänteen alla on kesämökkejä, jonne on hiekkatiet Niinivuoren yli. Itä-
puoleiset alueet ovat vaihtelevasti käsiteltyjä talousmetsiä ja niiden lomassa on paikoin
vielä viljelyksessä olevia peltotäpliä.

Alueen kivilaji on punertavan ruskeaa viborgiittia, jossa esiintyy kookkaita kalimaasäl-
pä-plagioklaasiovoideja keskikarkean perusaineksen seassa. Viborgiitti kuuluu laajaan
Kaakkois-Suomen kallioperässä olevaan Viipurin rapakivimassiiviin ja on sen yleisin rapaki-
vityyppi. Selänteiden lakiosat ovat kohtalaisen hyvin paljastuneita, paikoin vahvasti morou-
tuneita osittain kasvillisuuden peittämiä pintoja. Länsirinteellä viistojyrkät kalliojaljastu-
mat ovat selkeämmin mannerjäätikön hiomia ja vähemmän moroutuneita. Niinivuoren
länsi- ja lounaissivulla on 15–20 m korkea jyrkänteinen seinämä, joka on osittain louhikko-
nen ja rapautunut. Myös pohjoispäässä Saarensuunvuoren ympäri kiertää 15–20 m korkeat
jyrkänteiset seinämäpinnat. Niinivuoren länsijyrkänteessä on tapahtunut hiljattain myös
vuorenvierimä. Kallioalue sijaitsee I ja II Salpausselän välisessä maastossa. Mannerjäätikön
reunan asema oli I ja II Salpausselän kohdalla 12 250 – 11 590 vuotta sitten, jolloin Baltian
jääjärven taso oli seudulla noin 115 m nykyistä merenpintaa korkeammalla (Eronen 1990).
Tuolloin Niinivuoren laki oli suurin piirtein Baltian jääjärven pinnan kanssa samassa tasossa.

Lakiosien kalliot ovat poronjäkälikköjä, jotka vaihtuvat reunoiltaan sianpuolamattoihin. Länsijyrkänten alla ja rapautumarinteessä on varsin edustava lehto, jossa kasvaa lukuisia paksuja lehmuksia. Rinteellä on myös kookkaita haapoja ja pensaskerroksessa kasvaa lehtokuusamaa ja lehtonäsiä. Ruohoston vaateliaimmat lajit ovat lehto-orvokki, mustakonnanmarja ja kevätlinnunherne.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 2

Monikäyttö arvot: 4

Muuttuneisuus: 4

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

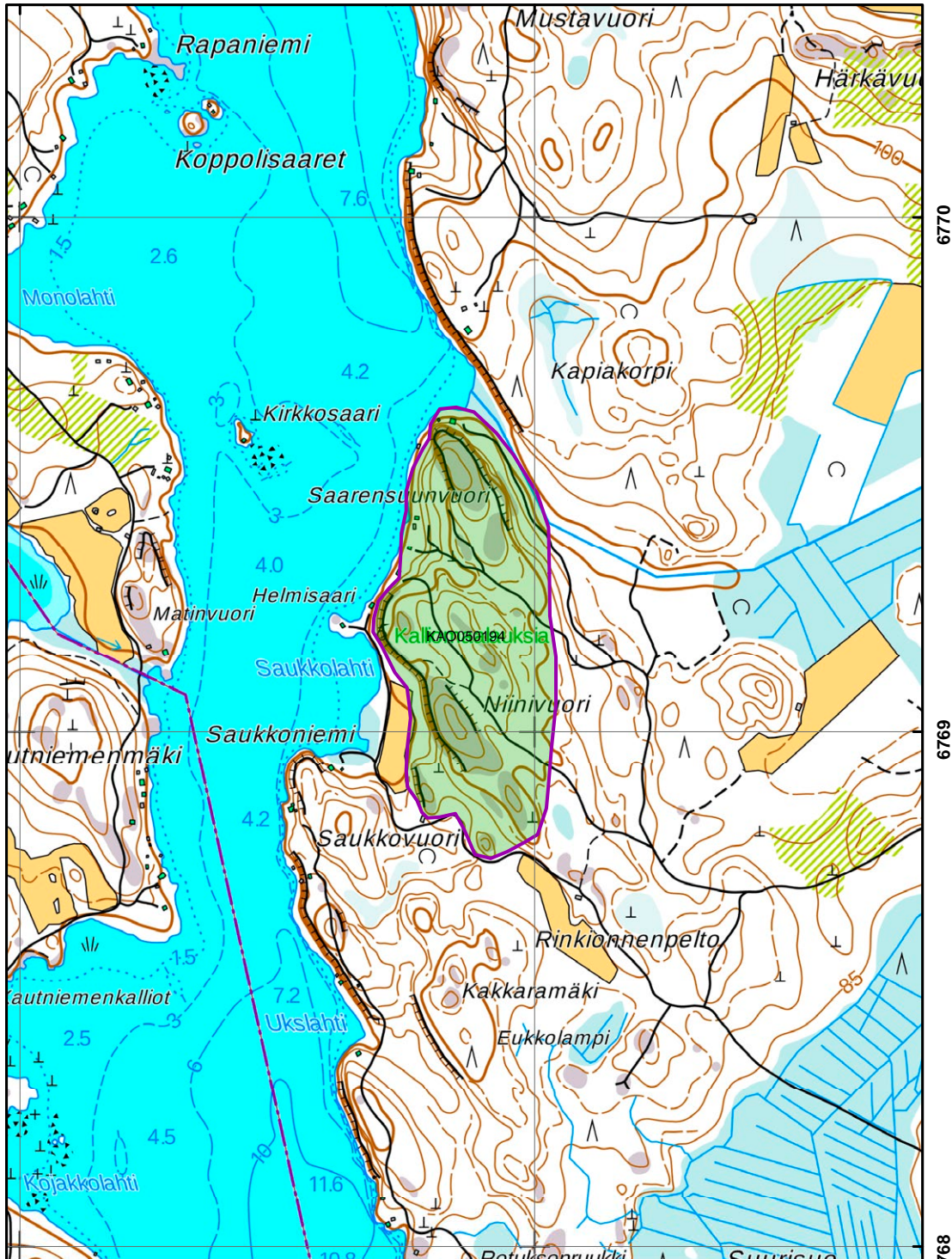
Kirjallisuus:

Eronen, M. 1990. Maaperä. Julk.: Alalammi, P. (toim.) Suomen Kartasto vihko 124:9-25. Maanmittaushallitus. Suomen Maantieteellinen Seura. Helsinki.

KAO050194, Niinivuori

5220

5230

6770

6769

6768

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

---- Natura 2000 -verkosto (viiva)

/// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto

■ Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 2000 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050195 Luotolahdenvuoren kallioalue

Savitaipale

Keskikoordinaatit: 6795575:533048 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 60ha **Korkeus:** 125 m mpy. **Suht.korkeus:** 48m

Kallioalueen sijainti: Savitaipaleen kirkonkylästä 10 km pohjoisluoteeseen Kuolimojärven pohjoisosassa.

Luonnonsuojelualueet ja muut luontoa turvaavat alueet:

Alue kuuluu kokonaisuudessaan Kuolimon Natura-alueeseen (FI0420001) ja on myös suurimmaksi osaksi Kuolimojärven rantojensuojeluohjelman aluetta (RSO050008). Lisäksi alue kuuluu osittain Luotolahdentalmen (YSA206726) ja Säkniemen palstan (YSA055607) luonnonsuojelualueisiin.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Luotolahdenvuoren kallioalue on reilun kilometrin mittainen kapeaa Kuolimon Luotolahdentalmea reunustava kallioselänteiden jakso, joka rajautuu mantereen suunnalla hieman kumpuileviin kalliometsiin harkinnanvaraisesti. Alapuolinen Kuolimo on louhikkoisine kalliorantoinen eteläsuomalaiseksi järveksi poikkeuksellisen erämaaluontoinen. Kallioselänejakson pohjoisosassa kohoaa rosoisen jyrkkänä Luotolahdenvuori, joka on alueen korkein kohta ja maisemallisesti erottuvin osa. Luotolahdentalmea reunustavat korkeat jyrkänteiset kalliorinteet ovat osittain louhikkoisia ja maisemallisesti hallitsevia. Luotolahdenvuoren laelta länsijyrkänten reunalta avautuva näköala pitkin Luotolahdentalmea on lähes kansallismaiseman luokkaa ja lakialue onkin suosittu paljon käytetty näköalapaikka ja retkeilykohde. Myös rinteiden louhikkoiset kallioseinämät tarjoavat komeita pienmajeimia Luotolahdentalmen rannoilla.

Alueen kivilaji on pääasiassa keskirakeista, heikosti pilsteistä granodioriittia. Alueen keskiosassa on runsaammin keskirakeista emäksistä dioriittia tai garboa, jota esiintyy laajan granodioriittimassivien sisällä linssimäisinä syväkiviesiintyminä. Kallioalueella granodioriitissa on graniitti- ja pegmatiittia leikkaavina juonina ja osueina sekä satunnaisesti myös kiillegneissisulkeumia. Kallioperän syväkivet kuuluvat svekokarelidiseen vyöhykkeeseen, jonka poimuttuminen, metamorfoosi ja plutonismi on iältään 1900–1800 Ma (Simonen ja Tyrväinen 1981).

Luotolahdensalmea reunustavat kallioselänteet ovat hyvin paljastunutta kumpuilevaa luonnontilaista vanhaa kalliomännikköä. Luotolahdensalmen itärannalla kohoavat kalliorinteet ovat osin louhikkoisia 35–40 m korkeita porrasmaisia jyrkänteitä, jossa yksittäiset pystyseinämät ovat 5–15 m korkuisia. Luotolahdensalmen länsirannalla ovat jyrkät kalliorinteet 10–20 m korkeita ja niissä olevat jyrkänteiset kohdat matalampia. Laella ja selänteiden rinteillä olevat silokalliot rakoilun lohkomia ja tavanomaisia. Luotolahdenvuoren kallioalue on osittain vedenkoskematonta maastoa, joka sijaitsee Il Salpausselän luoteispuolella, jossa korkein ranta syntyi Etelä-Saimaan alueella vaikuttaneen lyhytaikaisen Saimaan jääjärven aikana, kun mannerjään reuna vetäytyi nopeasti Il Salpausselältä luoteeseen (Punkari ja Boulton 1995). Baltian jääjärven nuorimman vaiheen delttapinnat ovat Il Salpausselällä Savitaipaleen seudulla noin 110 m korkeustasolla mpy (Eronen ja Haila 1990). Kun Baltian jääjärven vedet purkautuivat noin 11 590 vuotta sitten Keski-Ruotsissa Billingenivuoren pohjoispuolelta valtameriin, laski Baltian jääjärven pinta lyhyessä ajassa 26–28 m (Eronen ja Haila 1990, Mäkinen ym. 2011). Tuolloin Saimaan jääjärven vedenpinta jäi korkeammalle tasolle kuin syntyneen Yoldiameren pinta.

Kallioalueen kasvillisuus on kohtalaisen karua, mutta edustavaa. Lakialueen selänteiden kalliot ovat karun poronjäkälikön peittämiä. Luotolahdenvuoren lounaisjyrkänten päällä ylälipan kallioilla kasvaa kalliokohokkia. Rosoisilla seinämillä on edustava kalliokasvillisuus, jossa värikkäillä rupijäkelillä on tavallista suurempi osuus. Myös jyrkänten alapuolisella taluslouhikolla on kalliokasvillisuutta. Jyrkänteiden alapuolinen lehtoisuus on melko vähäistä.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 2

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVLUOKKA: 3

Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

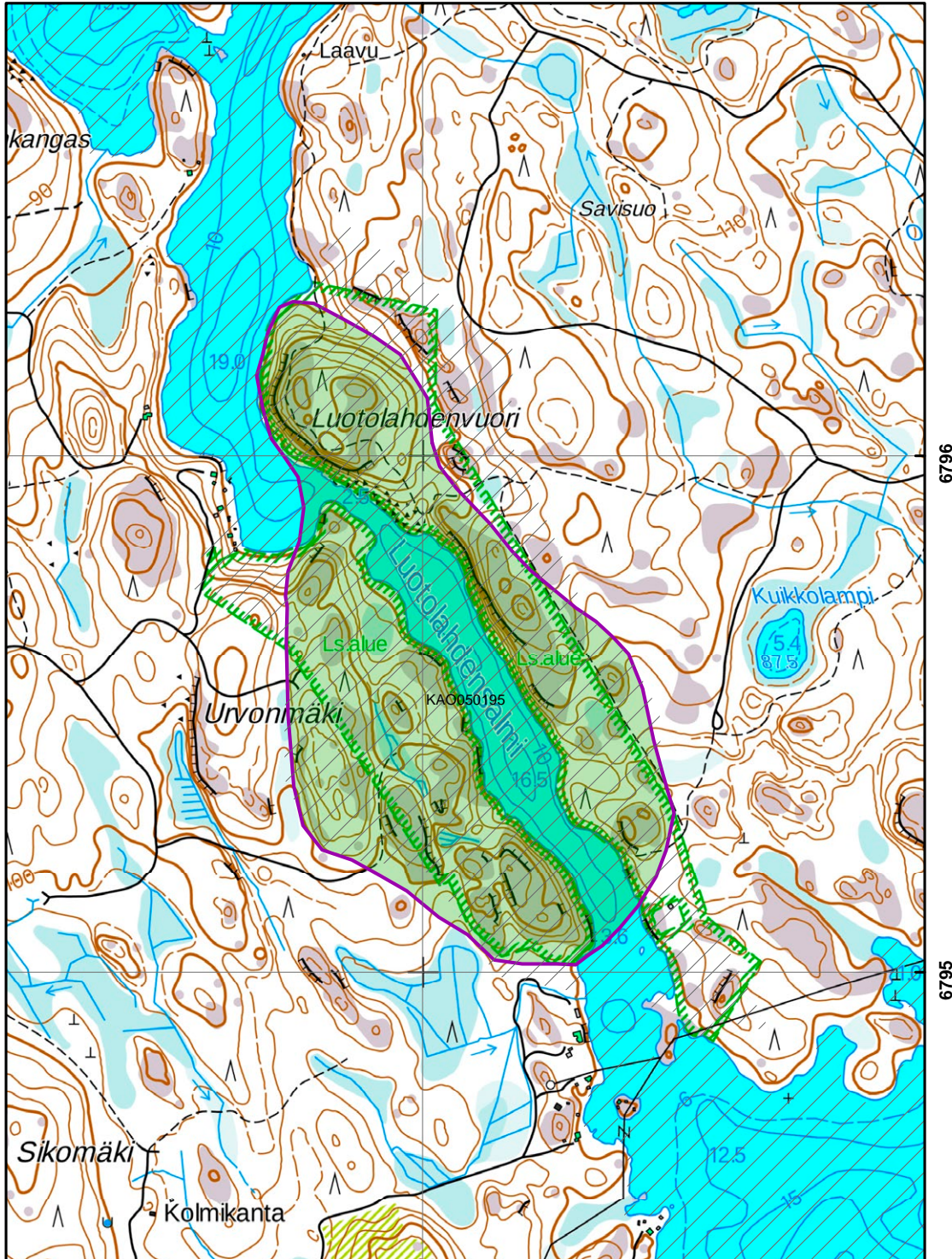
Mäkinen, K., Teeriaho, J., Rönty, H., Rauhaniemi, T. ja Sahala, L. 2011. Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat. Suomen ympäristö 32/2011. Ympäristöministeriö. Helsinki. 185 s.

Punkari, M. ja Boulton, G. 1995. Skandinavian mannerjätikön itäosan dynamiikka ja reuna-asema Nuoremman Dryaksen aikana. Terra 107: 1.

Simonen, A. ja Tyrväinen, A., 1981. Savitaipaleen kartta-alueen kallioperä, lehti 3132, Savitaipale. Suomen geologinen kartta 1:100 000. 30s.

KA050195, Luotolahdenvuoren kallioalue

5330

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- //// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050309 Kirvesniemi

Savitaipale

Keskikoordinaatit: 6792145:525212 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 58ha **Korkeus:** 117 m mpy. **Suht. korkeus:** 40m

Kallioalueen sijainti: Savitaipaleen kirkonkylästä 13 km luoteeseen Kuolimon länsirannalla.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Kirvesniemen koillisosassa Kuolimon rannalla sijaitseva Kirvesniemi on maisemiltaan jylhän komea kallioselänteiden alue, joka rajautuu mantereeseen suunnalla loiviin metsärinteisiin osittain harkinnanvaraisesti. Alueen osittain avoimet kalliomännikköiset rantakalliot erottuvat selvästi itäpuoleiselle Kuolimon Morruvuorenselälle. Rinnepuuston osittain rajaamat näköalat Kuolimolle ovat usealta kohden kuitenkin hyvin komeat. Myös kalliomännikköiset pienmaisemat laella ja rinteillä ovat kohtalaisen avarat ja pinnanmuodoiltaan vaihtelevat alueen sisäosissa, jossa pohjoisemman selänteen matalampi kalliolaki erottuu eteläisemmän selänteen päältä jokseenkin hyvin. Eteläisen selänteen lakialueella sijaitseva korkein kohta sulautuu sen sijaan muun ylävän metsämaaston sekaan huomattomammin. Alueen rantakalliot on paikallinen näköalapaikka. Viereinen Kuolimojärvi on arvokasta Natura-aluetta (FI0420001) ja se on kallioselänteen molemmin puolin kivi ja kalliorantainen.

Kallioalue on geologisesti merkittävä. Vallitseva kivilaji kallioperässä on Suomenniemen rapakivimassiivin sarvivälke-biotiittigraniittia, joka on tasarakeista, tumman harmaata sarvivälkepitoista graniittia (Simonen ja Tyrväinen 1981). Kallioalueen koillisreunalla esiintyy sarvivälkerapakivigraniitissa koostumukseltaan erikoisia ja harvinaisia maasälpäsyeniittijuonia. Tämä sarvivälkerapakivigraniittia leikkaava juoni-parvi koostuu peralkalisista eli runsaasti natriumia ja kaliumia, mutta suhteellisen vähän alumiinia sisältävistä alkalimaasälpäsyeniitti- ja alkalimaasälpä-kvartsisyeniittijuonista. Juonet ovat väriiltään violetista punertavaan ja yleensä muutaman metrin paksuisia, luode-kaakkosuuntaisia ja kaateeltaan vaihtelevia. Niitä ovat paljastuneena kallioalueen koillis- ja pohjoisrannan kallioissa ja ne edustavat Suomessa rapakivigraniitteihin liittyvää uutta kivilajityyppiä. Juonien ikä on 1630 miljoonaa vuotta ja ne edustavat Suomenniemen kompleksin erillistä myöhäisempää intruusiövaihetta. (Rämö 1991).

Kirvesniemi on kumpuilevien kallioselänteiden muodostama kohtalaisesti paljastunut kallioalue, jossa kalliopinnat viettävät porrasmaisina pintoina kohti järven rantaa. Muutamin kohdin esiintyvät matalahkot pystyseinämäpinnat ovat kuutiorakoilleita ja edustavia. Kallioalue sijaitsee Il Salpausselän pohjoispuolella ja on osittain vedenkoskematonta maastoa. Korkein ranta syntyi seudulla lyhytaikaisen Saimaan jääjärven aikana mannerjään reunan vetäytyessä nopeasti Il Salpausselältä luoteeseen (Punkari ja Boulton 1995). Baltian jääjärven nuorimman vaiheen delttapinnat ovat Il Salpausselällä Savitaipaleen seudulla noin 110 m korkeustasolla mpy (Eronen ja Haila 1990). Kun Baltian jääjärven vedet purkautuivat noin 11 590 vuotta sitten Keski-Ruotsissa Billingeninivuoren pohjoispuolelta valtameriin, laski Baltian jääjärven pinta lyhyessä ajassa 26–28 m (Eronen ja Haila 1990, Mäkinen ym. 2011). Tuolloin Saimaan jääjärven vedenpinta jäi korkeammalle tasolle kuin syntyneen Yoldiameren pinta.

Eteläiset lakimaat ovat vaihtelevasti käsiteltyä talousmetsää, mutta rantarinteet ovat luonnontilaista mäntyvaltaista vanhahkoa metsää. Alueen kasvillisuus on erittäin karua. Alueen eteläiset korkeammat lakipaljastumat ovat vaatimattomia poronjäkälikköjä. Pohjoisosassa olevan jyrkänteisen selänteen laki on männikköä, jossa poronjäkälikköiset kalliot rajoittuvat reunojen kalliotörmiiin. Kallioseinämät ovat melko niukkalajisia eikä niiden alla esiinny lainkaan lehtoisuutta. Kuolimoon viettävällä alarinteellä on rahkainen kangasräme-rinnesuo. Selänteiden välinen notkelma on lähteistä korpea, jossa kasvaa mm. tuppisaraa.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 2

BIOLOGINEN ARVO: 4

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 4

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

Mäkinen, K., Teeriaho, J., Rönty, H., Rauhaniemi, T. ja Sahala, L. 2011. Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat. Suomen ympäristö 32/2011. Ympäristöministeriö. Helsinki. 185 s.

Punkari, M. ja Boulton, G. 1995. Skandinavian mannerjäätikön itäosan dynamiikka ja reuna-asema Nuoremman Dryaksen aikana. Terra 107: 1.

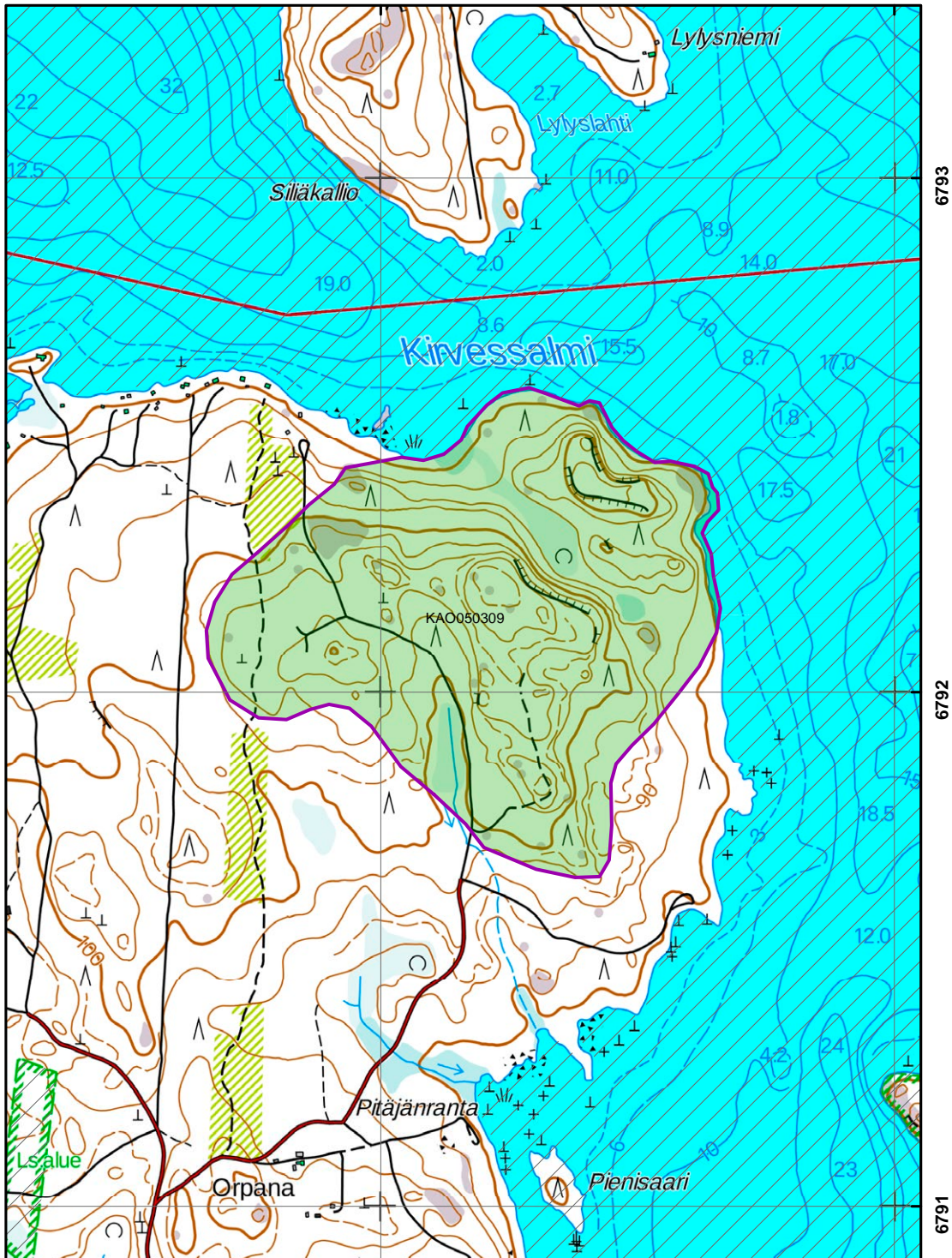
Rämö, O.T., 1991. Petrogenesis of the Proterozoic rapakivi granites and related basic rocks of southeastern Fennoscandia. Geol. Surv. of Finland. Bull 355.

Simonen, A. ja Tyrväinen, A., 1981. Savitaipaleen kartta-alueen kallioperä, lehti 3132, Savitaipale. Suomen geologinen kartta 1:100 000. 30s.

KAO050309, Kirvesniemi

5250

5260

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

SYKE

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- //// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 2000 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos
 1:10 000

KA0050202 Vasainniemi

Taipalsaari

Keskikoordinaatit: 6780955:551482 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 16ha **Korkeus:** 112 m mpy. **Suht. korkeus:** 38m

Kallioalueen sijainti: Taipalsaaren kirkonkylältä 5 km länteen, Haikaanlahden lounaispuolella Saimaan rannalla.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Vasainniemi on Saimaan Riutanselälle työntyvä kallioinen niemi, jonka laki kohoa 38 m Saimaan pintaa korkeammalle. Vasainniemi muodostaa kallioisen jyrkkärinteisen metsäisen selänteen, joka erottuu selkeästi Saimaalle ja rajautuu järvenrannan reunoiksiin, jossa kesämökkiasutusta ja pieniä peltolaikkuja. Lakialueen reunoilta avautuu erinomaiset näköalat Saimaan saaristoseen järvimaisemaan. Niemen koillisranta hyvin suurilohkareista, pienmaisemallisesti erikoista kivikkoa. Pohjoispuolella on lypsykarjatila ja läheiset metsät ovat talousmetsiä.

Alueen kivilaji on tummaa rapakivigraniittia, joka sijaitsee Viipurin rapakivimassiivin pohjoisreunalla. Tumma rapakivigraniitti on keskirakeista, sarvivälkepitoista kiveä, jossa on harvakseltaan kookkaampia maasälpähajarakeita. Vasainniemen kallioselänne on lakiosistaan ja ylärinteiltaan kohtalaisen hyvin paljastunut. Rinteet rakoilun lohkomat, porrasmaisesti laskevia. Jyrkänteiset seinämäpinnat ovat 5–10 m korkeita. Kalliopinnoilla rapautuminen on vähäistä. Itärinteellä runsaasti sammalen peittämää rantalohkareikkoa. Vasainniemi sijaitsee I ja II Salpausselän reunamuodostuman välisellä alueella ja sen korkein laki-alue on ollut jääkauden jälkeen vedenkoskematonta maastoa. Korkein ranta seudulla on Baltian jääjärven taso, joka on noin 105–110 m nykyistä merenpintaa korkeammalla (Eronen 1990).

Vasainniemi on kasvillisuudeltaan monipuolinen ja edustava kohde. Lounaisrinteellä hyvin merkittävä lehtokasvillisuuskohte, jossa on erillinen mustalinnunherneen kasvupaikka. Kallioselänteen luoteisrinteen alla rantaan vievän tien molemmin puolin on lehmusmetsikkö. Mäen länsiosa on väljennettyä, keski-ikäistä männikköä. Itäosa on iältään sekalaista nautakarjan metsälaidunta. Vasainniemi korkein lakialue on mustikkapohjaista männikköä lehtomaisin ruohosekoittein. Laella kasvaa mm. metsäkurjenpolvea, metsäapilaa ja valko-lehdokkia. Silokallioilla on melko ehyitä ja edustavia jäkäläkasvustoja. Kalliopinnoilla esiintyy lisäksi mäkitervakkoa ja isomaksaruohoa. Jyrkänteisten kallioseinien kasvillisuus on varsin niukkalajista ja kuivaluontoista. Jyrkänteiden alapuolella on rehevää lehtomaista kasvillisuutta. Lounaissivulla jyrkänteisen rinteiden alaosassa on kuivaa lehtoa, jossa on mm. harmaaleppää ja mustalinnunhernettä.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 4

BIOLOGINEN ARVO: 2

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 3

Monikäyttö arvot: 4

Muuttuneisuus: 4

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 3

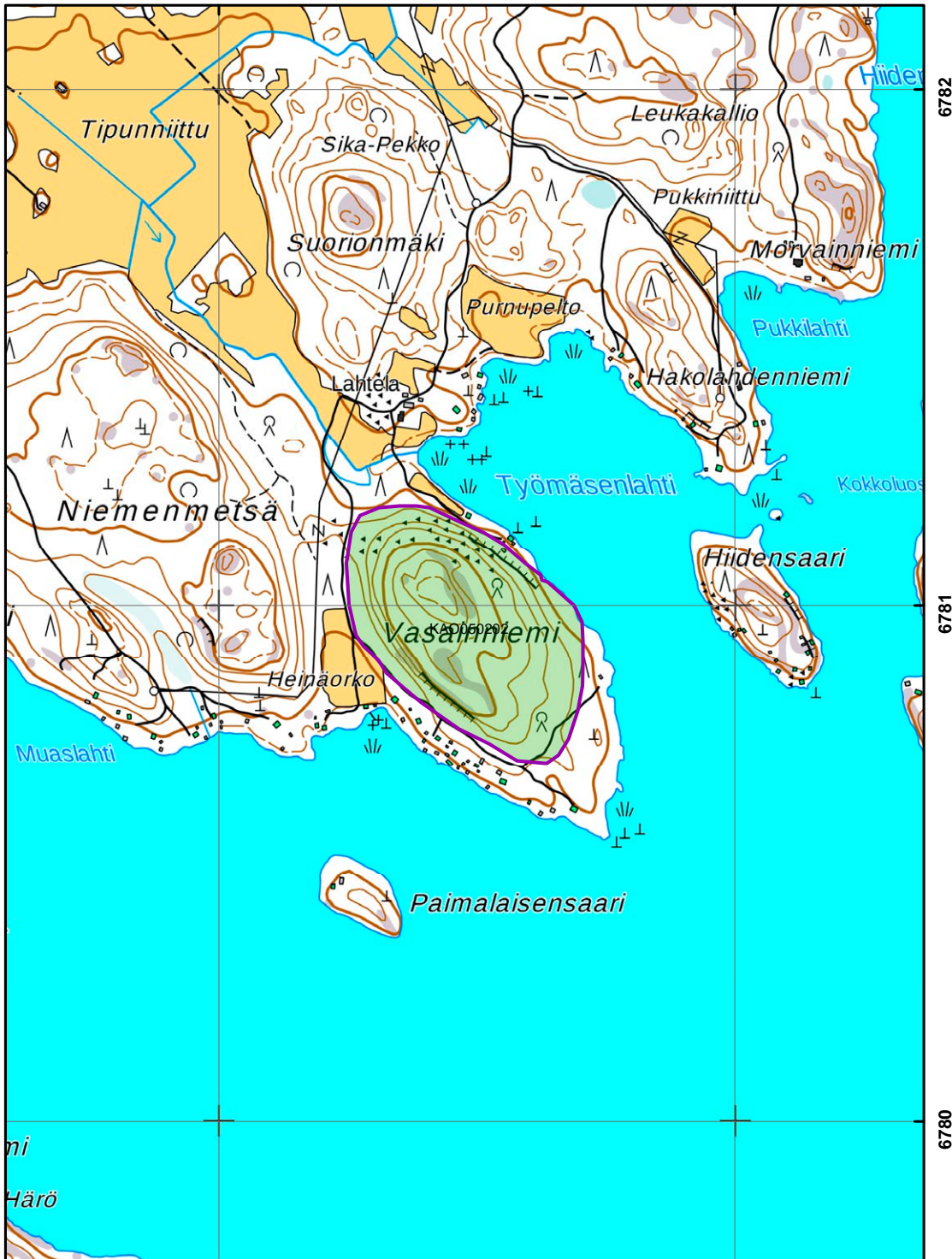
Kirjallisuus:

Eronen, M. 1990. Maaperä. Julk.: Alalammi, P. (toim.) Suomen Kartasto vihko 124:9-25. Maanmittaushallitus. Suomen Maantieteellinen Seura. Helsinki.

KAO050202, Vasainniemi

5510

5520

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- //// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050257 Saukkolankallio

Violahti

Keskikoordinaatit: 6704647:531695 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 11ha **Korkeus:** 32 m mpy. **Suht. korkeus:** 32m

Kallioalueen sijainti: Virojoen kirkonkylästä 14 km lounaaseen Siikasaassa.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Saukkolankallio on meren rannalla Siikasaaren lounaisreunalla olevan laajan kalliomaaston jyrkänteinen länsireunus, joka rajautuu jyrkänteisiin kallioseinämin mereen. Manteleen suunnalla rajautuminen on hyvin harkinnanvaraista loivasti kumpuilevaan samankaltaiseen kalliometsiin. Kallioalue käsittää lounaisreunastaan jyrkänteiset Saukkolankallion ja viereisen Vesikallion hyvin paljastuneet selänteet. Melko pystyjyrkänteisinä paljaina kallioseinäminä kohoavat lounaisjyrkänteet erottuvat selkeinä maamerkkeinä kauas Salmentauksenselälle. Selänteiden lakiosista avautuu avara saaristoinen merimaisema lännestä lounaan kautta etelään. Myös alueen kallioiset lähimaisemat ovat edustavia ja vaihtelevia paljaine kalliojyrkänteineen ja kalliorantoinen, jossa alapuolella oleva ja hieman merelle työntyvä pieni Saukkolanluoto muodostaa kivan yksityiskohdan maisemassa. Alue on hyvä paikallinen näköalapaikka. Ranta-alueella on kesämökkejä ja laella on polkuja ja tenniskenttä.

Alueen kallioperä on Viipurin rapakivimassiivin karkearakeista ruskeanpunertavaa viborgiittia, jossa on kookkaita kalimaasälpä-plagioklaasiovoideja keski-karkean perusaineksen seassa. Selänteiden lakiosissa on tasaisia ja avoimia silokallioita. Saukkolankallion lounaisreunalla on 20 m korkea, kuutiorakoilun lohkomaa hieman, porrasmainen pystyseinä, joka osittain silokalliopintainen. Jyrkänten juurella on hieman aallokon huuhtomaa taluslohkareikkoa. Vesikallion lounaissivulla on 15 m korkea porrasmainen lohkoutunut kalliojyrkänte. Paikoin jyrkännepinnoilla näkyy viborgiitin voimakasta moroutumista. Seutu vapautui mannerjäätiköstä yli 12 250 vuotta sitten, jolloin alue jäi syvälle Baltian jääjärven peittoon. Saukkolankallion laki paljastui vedestä maankohoamisen seurauksena Ancylusjärvivaiheessa. Noin 8 000 vuotta sitten Litorinamerivaiheessa muodosti Saukkolankallion korkein lakialue pienen kalliosaaren Litorinameren ulkosaaristossa. Litorinameren ylin ranta on seudulla noin 20 m nykyisen merenpinnan yläpuolella (Eronen ja Haila 1990).

Kasvillisuus on tavallista monipuolisempaa. Laella kasvaa harvaa mäntymetsää ja kallioiset pinnat ovat pääosa kangasrajaumien, poronjäkälikköjen ja kivisammalikköjen vallassa. Paikoin Saukkolankalliolla kasvaa verraten harvinaista tummaraunioista. Saukkolankallion lounaisjyrkänte tunnetaan myös muuttohaukan vanhana pesäpaikkana.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 2

Muut arvot:

Historialliset arvot: 4

Monikäyttö arvot: 3

Muuttuneisuus: 3

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

Kirjallisuus:

Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

KAO050257, Saukkolankallio

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

Natura 2000 -verkosto (viiva)
 Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
 Kallioalue

 S Y K E

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

1:10 000

KA0050277 Sysimäki

Violahti

Keskikoordinaatit: 6710416:536009 ETRS-TM35FIN

Alueen pinta-ala: 33ha **Korkeus:** 50 m mpy. **Suht. korkeus:** 50m

Kallioalueen sijainti: Virojoen kirkonkylästä 6 km lounaaseen Ala-Pihlajan kylän itäpuolella.

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Sysimäki on Koivuniemen kylässä kumpuilevien peltoalueiden keskellä sijaitseva kohtalaisen jyrkästi kohoava avokallionen selänne, joka rajautuu loiviin peitteisiin metsäreunuksiin. Sen avokallioinen lakialue kohoaa reilu 30 metriä viereisiä peltoalueita korkeammalle ja erottuu koillisesta peltoalueiden keskeltä huomiota herättävimmän. Lakialueen eteläreunalta avautuu kaunis peltojen ja metsäisten kumpareiden reunustama merenlahtimaisema läheiselle ruovikkoiselle Porolahdelle. Lakialueen avoimet silokalliomaisemat ovat kallioselänteelle poikkeuksellisen tasaiset ja avoimet. Alueen lähiympäristöön liittyy merkittäviä kulttuurihistoriallisia arvoja, jotka liittyvät alueen vanhaan asutukseen ja kristinuskon tuloon seudulle. Sysimäen kaakkois ja itäpuolella on ollut 1500-luvulla Koivuniemen kylä, jonka talot ovat sijainneet Porolahden koillisrannalla. Maisema on säilyttänyt vanhakantaisen luonteensa nykyisinkin ja kylän asutus sijaitsee edelleen peltojen ympäröimillä kumpareilla. Sysimäen lähiympäristöön liittyy perimätietoa kristinuskon tulosta paikkakunnalle. Länsipuolella olevalla Lammaskalliolla on ns. Munkkikallion saarnapaikka, jossa tarinan mukaan paikalle olisi hakattu ristejä kallioon tai irtolohkareisiin (Museovirasto, Muinaisjäännösrekisteri 2015).

Alueen kallioperä on Viipurin rapakivimassiivin karkearakeista ja tasalaatuista punaista pyterliittiä, jossa on kookkaita kalimaasälpä-hajaraakeita keski-karkean kvartsi-kalimaasälpäaineeseen seassa. Sysimäen lakiosat ovat hyvin paljastunutta kuperaa silokallioaluetta, jossa on tasaisia laajoja silokalliopintoja, jotka ovat säännöllisesti kuutiorakoilleita. Selänteen itäreunalla on matala säännöllisesti rakoillut pystyjyrkänne. Selänteen etelärinteellä on rakoilun lohkomia kapeita halkeamia ja porrasmaisesti laskevaa rinnettä. Sysimäen pohjoisrinteellä on kivilouhos, josta pyterliittiä on louhittu rakennuskiveksi. Seutu vapautui mannerjäätiköstä yli 12 250 vuotta sitten, jolloin alue jäi syvälle Baltian jääjärven peittoon. Kalliomäen laki paljastui vedestä maankohoamisen seurauksena Ancyclusjärvivaiheessa. Noin 8 000 vuotta sitten Litorinamerivaiheessa muodosti Sysimäki lakialue 30 m korkean kalliosaaren Litorinameren saaristossa. Litorinameren ylin ranta on seudulla noin 20 m nykyisen merenpinnan yläpuolella (Eronen ja Haila 1990).

Alueen kalliokasvillisuus on edustavaa ja osin harvinaista. Korkein lakialue on melko avointa silokallioaluetta, jossa kalliopinnoilla on mosaiikkimaista sammal- ja jäkäläkasvillisuutta, jossa on paikoin seassa kalliohatikkaa, kalliokohokkia ja kalliopikkutervakkoa. Huomattava erikoisuus on lounaisnokan silokallioilla osittain rikutun siirtolohkareen alla ja vierellä kasvava hohkasammal (2017: RT), joka on lajin itäisin manneresiintymä maassamme. Jyrkänteen ja loivempien kalliorinteiden alustat karunluontoista kalliomännikköä. Alueen talousmetsissä on tehty 1980-luvun lopulla hakkuita.

Tärkeimpien tekijöiden arviointi:

GEOLOGINEN ARVO: 3

BIOLOGINEN ARVO: 3

MAISEMA ARVO: 3

Muut arvot:

Historialliset arvot: 3

Monikäyttö arvot: 4

Muuttuneisuus: 4

Lähiympäristön arvot: 2

KALLIOALUEEN ARVULUOKKA: 4

Kirjallisuus:

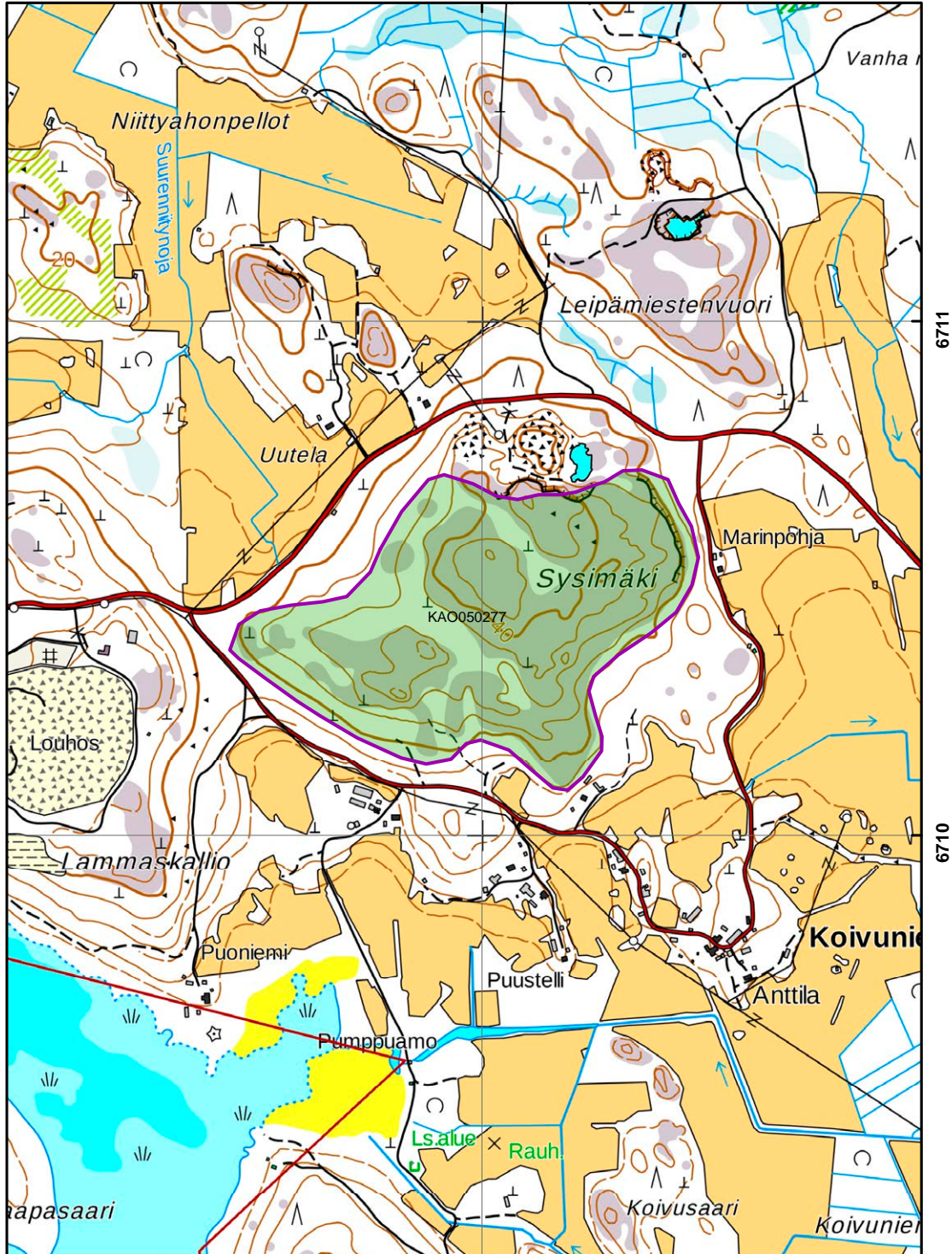
Eronen, M. ja Haila, H. 1990. Tärkeimmät muinaisrannat. Teoksessa: Alalammi, P. (toim.) Suomen kartasto, vihko 123-126, Geologia. Maanmittaushallitus ja Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki. s.17.

Muinaisjäännösrekisteri. Museovirasto 2015. (http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/mjreki/read/asp/r_default.aspx)

Museovirasto. Museoviraston tietojärjestelmä. Teoksessa: Rakennettu kulttuuriympäristö – Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt 1993. Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisuja 16.

KAO050277, Sysimäki

5360

ARVOKKAAT KALLIOALUEET

- Natura 2000 -verkosto (viiva)
- /// Suojelu-, suojeluohjelma-alue tai Natura 2000 -verkosto
- Kallioalue

SYKE

Karttatuloste © SYKE
 Natura 200 verkosto © SYKE
 Suojelualueet © Metsähallitus, Suojeluohjelma-alueet © SYKE
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos
 1:10 000